Manuale ad vsum insignis ecclesie Sarū. summaq3 diligētia emēdatū.

Donat' liber iste Collegio Annunciacionis be Marie Cantebrigg a venerabili viro
dno Humfrido de la poole Duc' Suff' filio ad usu' capelle et scolarium collegii
supradicti Ano dni Mo cccco nonogesimo octavo mens' Septembr' die xvijo.

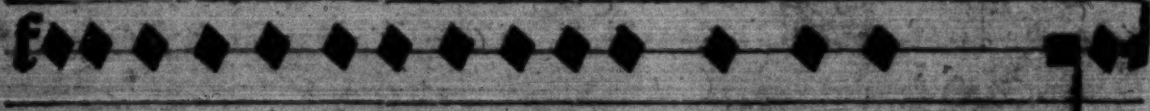
Gunvyle halle

Emanuel . quod interpretat' nobiscu' deus

Bn̄dictio salis et aque.

O Mnib⁹ dn̄icis dieb⁹ p annū ꝛ in festis simplicib⁹ in dn̄icis ꝯtigētib⁹. post p̄mā ꝛ capl'. vel missā in capit. si habeat tres cāpane breuiter pulsent singillati ad aquā bn̄dictā īcipiendo a maioꝛe cāpana dein de in fine ꝑcessi. cū dicit aū. in introitu choꝛi pulsat ad terciā dicto mō nisi sermo diceret ad populum. tūc in fine sermonis pulsat ad terciā. nisi in duplicib⁹ festis et in dn̄ica in ramis palmarū. a sacerdote ebdomadario alba ꝛ cappa serica rubea induto cū diacono ꝛ subdiacono text⁹ deferētib⁹ cuꝫ turribularijs ꝛ duob⁹ ceroferarijs ꝛ acolito crucē deferēte. oībus albis cū amictib⁹ īdutis in medio p̄sbiterij ad altare ꝯuersis ac etiā cū duob⁹ puer̄ quoꝝ alter scilicet puer qui ad aquā scribitur in tabula in sale tenendo ꝛ aquā bn̄dictā gestando. alt scilicet puer ebdomadari⁹ lectoꝛ ad matutinas in libꝛū tenēdo eidē sacerdoti ī suppellicijs ministrēt ꝛ ad gradū choꝛi fiat bn̄dictio salis ꝛ aque hoc mō

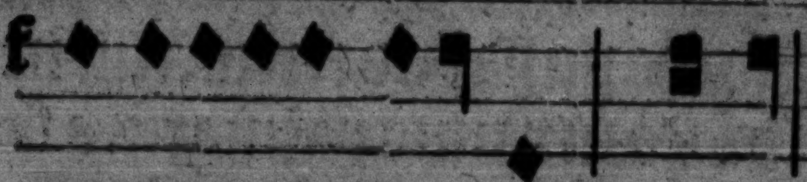

E Xoꝛciso te creatura salis per deum ✠ viuū per deū qui te p heliseū pꝛophetam in aquam mitti iussit p deū ✠ verū p deū ✠ sc̄tū: vt sanaretur sterilitas aque: vt efficiaris sal Hic respiciat sacerdos sal exoꝛcisatū in salutē credentiū. Et sis omnib⁹ te sumētibus sanitas anime ꝛ coꝛpoꝛis: ꝛ effugiat atq̄ discedat ab eo loco quo aspersum fueris oīs fan-

tasia et neqcia vel versucia diabolice fraudis oisqz spiritus immūdus adiuratus. et finiatꝛ hoc modo

Per eum qui vēturus est iudicare vivos ꝛ mortu

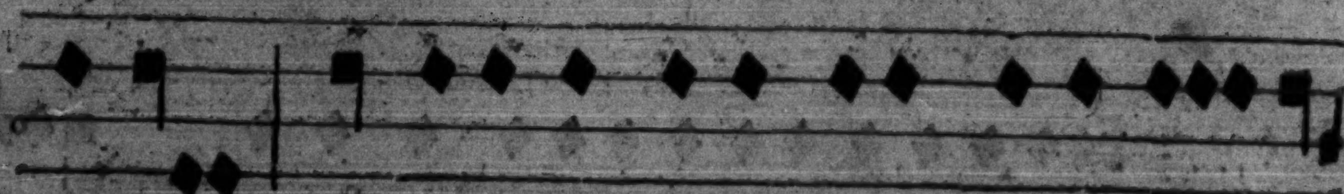

os et seculū per ignē. ℟ Amen.

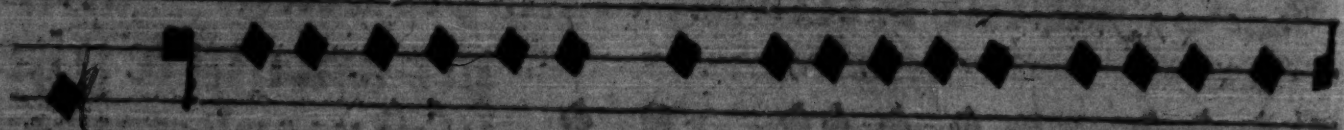
Et sic finiātur oēs exorcismi p totuz annū. Seqtur oratio sine Do. vo.

Immensam clemētiā tuā omnipotēs eterne deus humilit implorām⁹ Hic respiciat sacerdos sal. vt hanc creaturā salis: quā in vsum humani generis tribuisti bñ ✠ dicere et sācti ✠ ficare tua pietate digneris. vt sit omnib⁹ sumētib⁹ salus mētis ꝛ corporis: ꝛ quicqd ex eo tactū vel respsum fuerit: careat omi immūdicia omiqz impugnatiōe spiritualis: ꝛ sic tantūmodo finitur

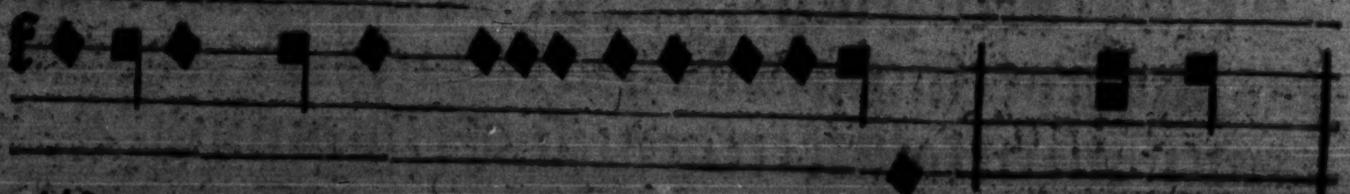
sed tan tuz cuz Oremus.

nequicie. Per dominū nostrū iesum xp̄m filiū tu

um qui tecū vivit et regnat in vnitate spirit⁹ san

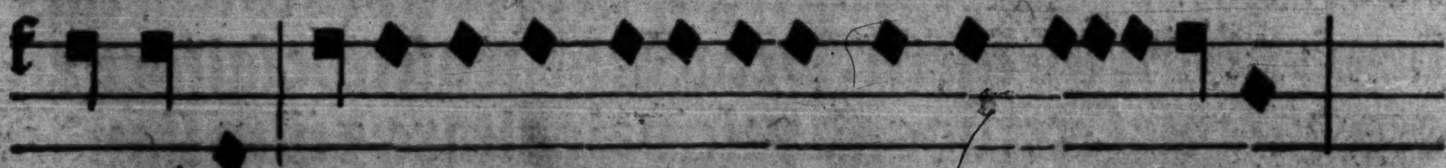

cti deus: per omnia secula seculorum. ℟ Amen.
Sub eodē tono finiantꝛ oēs orōnes sequētes ꝛ etiā

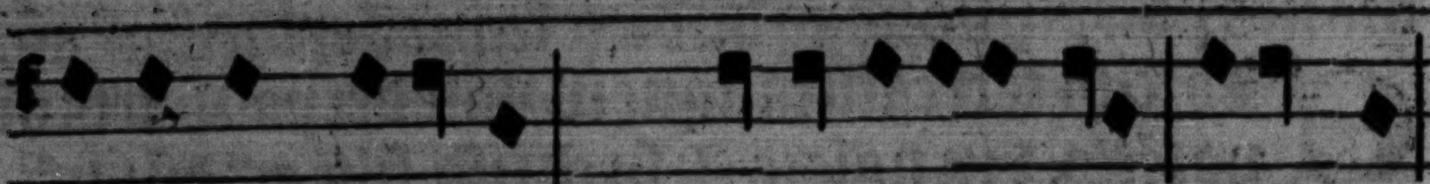
orõnes post aspsionẽ aq̃ bñdicte sequat̃ exorcism⁹ aq̃.

EXorciso te creatura aque in noie dei pa ✠ tris oĩpotẽtis. ⁊ in noie ie ✠ su christi filij ei⁹ dñi nr̃i. et in virtute spũs ✠ sancti: vt fias aqua exorcisata ad effugãdam omnẽ potestatẽ inimici: ⁊ ipm inimicum eradicare ⁊ explãtare valeas cũ angelis suis apostaticis: p virtutẽ eiusdẽ dñi nr̃i iesu christi: qui vẽturus ẽ iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊ seculũ p ignẽ. ℟. Amen. sequat̃ oro sine Dñs vobiscũ. sed tm̃ cũ Orem⁹ Oro.

DEus qui ad salutẽ humani generis maxima q̃q; sacramẽta in aquarũ substãcia cõdidisti: adesto ppici⁹ inuocationib⁹ nr̃is: ⁊ elemento huic Hic respiciat sacerdos aquã multimodis purificatiõib⁹ preparato: virtutẽ tue bene ✠ dictionis infunde: vt creatura tua misterijs tuis seruiẽs ad abiciẽdos demones morbosq; pellẽdos diuine gratie sumat effectũ. vt q̃cquid in domib⁹ vel in locis fideliũ hec vnda resperserit: careat omni immũdicia: liberet̃ a noxa. nõ illic resideat spiritus pestilẽs: nõ aura corrũpẽs. discedãt oẽs insidie latẽtis inimici. ⁊ si quid est qđ aut incolumitati habitãtiũ inuidet aut quieti: aspsione hui⁹ aque effugiat: vt salubritas per inuocationẽ tui nois expetita ab oĩmb⁹ sit impugnatiõib⁹ et finiatur sic.

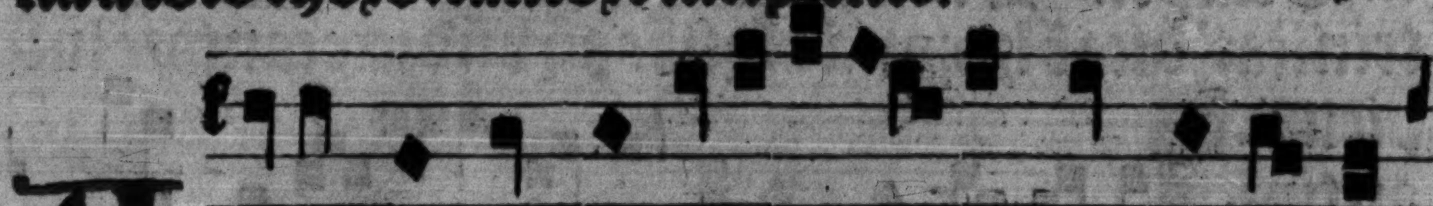
defensa. P dominũ nr̃m iesũ christũ filiũ tuum. ⁊c.
Hic mittat sacerdos sal in aquã in modũ crucis priuatim ita dicens. Commixtio salis et aque pariter fiat. In nomine patris ⁊ filij ⁊ spiritus sancti. ℟. Amẽ.
Sequatur benedictio salis ⁊ aque pariter hoc modo.

Dominus vobiscum. ℟. Et cū spiritu tuo. Oremus.
Deus invicte virtutis auctor: et insupa Oratio. bilis impij rex: ac semp magnificus triūphator qui aduerse dñatiōis vires reprimis. q̄ inimici rugiē tis seuiciā superas. qui hostiles nequicias potēs expu gnas. te dñe tremētes et supplices deprecamur ac peti mus. vt hāc Hic respiciat aquā sale mixtā creaturam salis et aque dignāter accipias: benignus illustres: pie tatis tue more san ✠ ctifices. vt vbicūq fuerit asper- sa per inuocationē sancti tui nois: oīs infestatio im mūdi spūs abiciat: terrorq venenosi serpētis procul pellat: et presentia sancti spūs nobis misericordiā tuā poscētibus vbiq adesse dignet. Per dñm nr̄m iesum christū filiū tuū: qui tecū viuit et regnat i vnitate spi ritus sancti deus. per oīa secula seculorū: Amen.

Si fuerit duplex festū extra chorū fiat benedictio sal et aque priuatim ante aliquod altare: et hora vj. cāta ta aspergat. In alijs vero dñicis simplicib⁹ in choro benedicatur: et ante terciā aspergat vt supra dictū est nisi in dñica in ramispalmarū: tūc eni extra chorū be nedicat: et post sextā aspergat more duplicis festi licet duplex festū nō fuerit. Peracta benedictiōe salis et aq accedat ipse sacerdos ad pricipale altare: et ipm stando circūquaq aspergat. In redeūdo ab altari in primis aspergat ministros ordinatim incipiēdo ab accolito qui crucē defert. deinde ad gradū chori rediēs: ibidem singulos clericos ad se accedētes aspergat: incipiens a maioribus. Tamē si episcopus presens fuerit ad eum

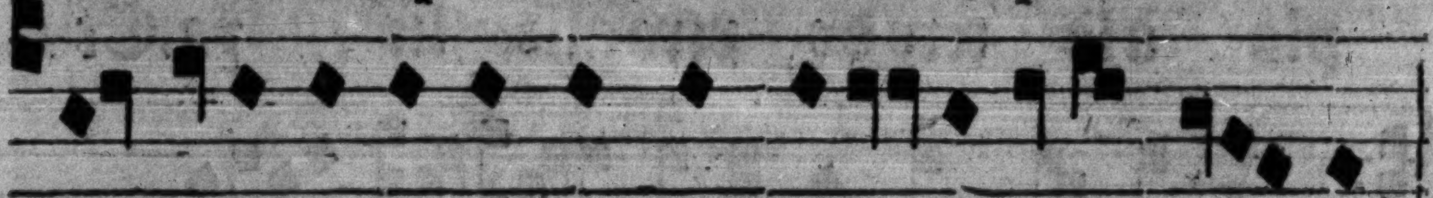
pertinet aspersio clericorū vt infra dicet̃. Post aspersionē clericorū laycos in presbiterio hincinde stātes asp̄gat. Dū spergit̃ aqua benedicta cantet̃ hec antiphona a toto choro: cantore incipiente.

Asperges me domine ysopo et mundabor la

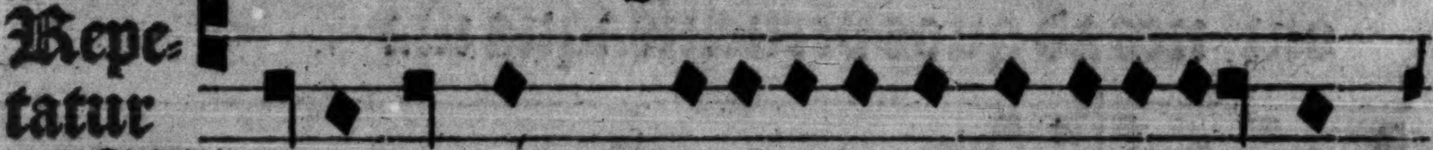

uabis me et super niuem dealbabor. ps. Miserere

mei deus secundū magnā misericordiam tu am.

Repetatur añ Asp

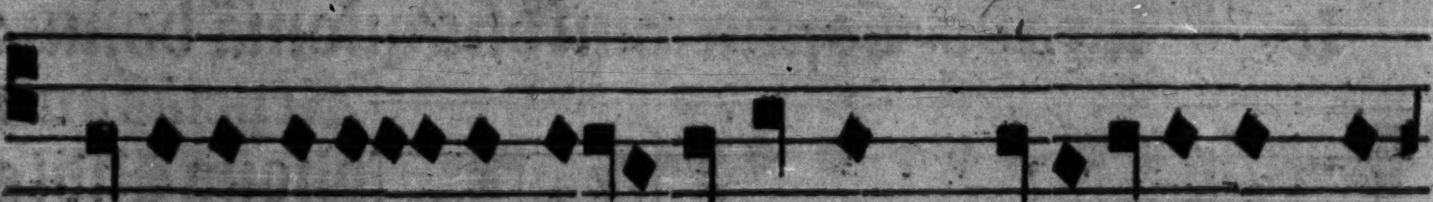

ges me. Et secundum multitudinē miserationum

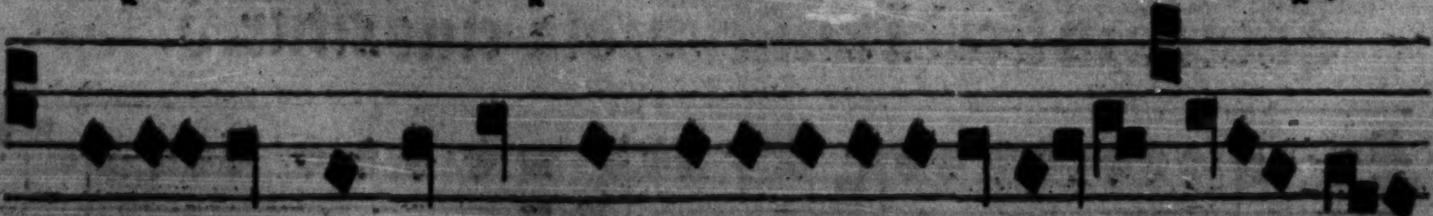

Repetatur añ Asp

tuarum: dele iniquitatem me am. ges me. Glori

a patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in prin-

cipio et nūc et semper: et in secula seculorum A men

repetat᷑. Lauab me Hec añ. dicat᷑ i aspsiõe aq̃ bñdicte oib⁹ dñic; p annũ: p̃ter q̃ a pascha vsq3 ad fes. trini. Dicet᷑ etiã i dñica i ramispalma. ⁊ in dñica i passiõe dñi. cũ Glia pt̃i ⁊ Sicut erat. A pascha vero vsq3 ad festũ trinitat; dicat᷑ hec añ. i aspsiõe aq̃ bñdicte cantoꝛe incipiente. antiph.

Vidi aquam egre dien tem de tem plo a la tere de xtro alle lu ya. Et om nes ad quos peruenit aqua ista sal ui fa cti sunt ⁊ di cent al leluya al le luya. ps. Confitemini dño quoniã bonus: quoniã in seculũ misericoꝛdia eius. Repetat᷑ antiphona Vidi aquã. postea dicitur. v.

Glia pt̃i ⁊ filio ⁊ spũi sctõ: Sicut erat i pncipio ⁊ nũc

& semp & i scl'a seculo℞ amē. Et om.

Peracta aspersiōe aque sacerdos ad gradū cho℞i dicat v̄. O

stēde nob̄ dn̄e misericordiā tuā. ℞. Et salutare tuum

Exaudi nos dn̄e sācte pater oṗs eterne deus: & mittere dignare sctm̄ angelū tuū de cel': q̄ custodiat: foueat: ꝓtegat: visitet et defendat oēs habitātes in

da nobis.

Deinde p℞esbiter dicat sic. O℞emus.

hoc habitaculo ꝑ xp̄m dn̄m nr̄m. ℞. Amen.

Si eṗs i aliq̄ simplici dn̄ica exeq̄tur offm̄: tūc iṗe idutus cappa serica cū mitra & baculo ac oīb⁹ sup℞adictis ministris ad benedictionē salis & aq̄ cho℞ solet itrare q̄ dū fit bn̄dictio sal' & aq̄ a sacerdote vt p℞edicit' ad hoc induto: sese i sedē recipit eṗalē ibiq; post aṡpsionē altaris ṗncipal' a p̄dicto sacerdote factā tā canōicos q̄ꝫ ceteros clericos ad sedē iṗam accedētes modo & o℞die ṗnotato aṡpget. & tā versū q̄ꝫ o℞. post an. Aspges dicet ibid̄ Si vero eṗs executo℞ officij nō fuerit: tūc i habitu chori cū cirotec tm̄ & bacculo clericos vt̄s aṡpgat sacerdote p̄dicto v̄. & o℞. post ā. Aspges mo℞e ꝯsueto semp dicēte

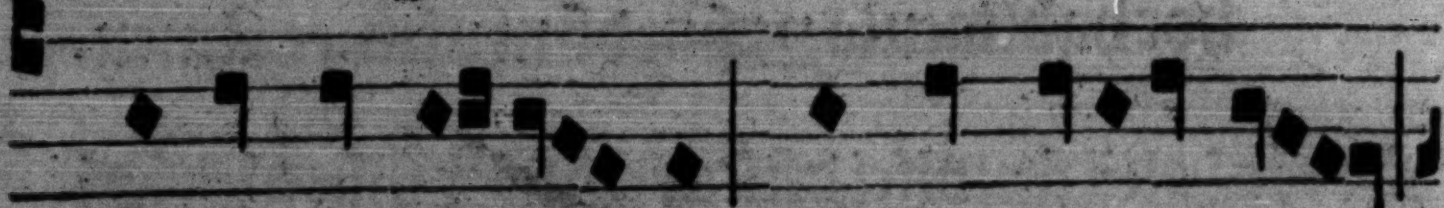
Benedictio panis.

b Enedictio panis i dieb⁹ dominicis. In p℞imis sacerdos legat euangeliū. In p℞incipio erat ver

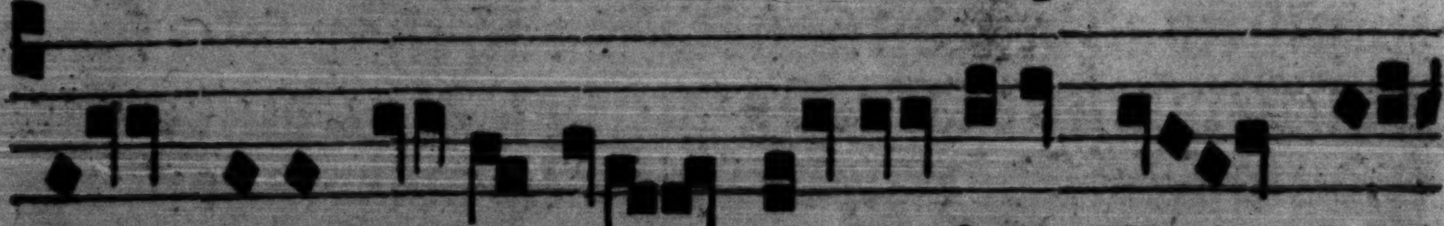
bum. require ad cathecuminū faciendū in fine serui-
cij: & postea dicat. ℣. Sit nomen dñi benedictū. ℟. Ex
hoc nunc & vsq3 in seculū. Benedicamus dño. ℟. Deo
gratias. Deinde dicat sic. Dñs vobiscū. & cū. Oremus

BEne ✠ dic dñe creaturā istā panis: sicut benedi
xisti quinq3 panes in deserto: vt omnes ex eo gu
stantes tam corporis q̄ anime accipiant sanitatē. In
nomine pa ✠ tris & fi ✠ lij & spiritus ✠ sancti. Amē.
Tūc aspergat aqua benedicta sup panē & distribuat.

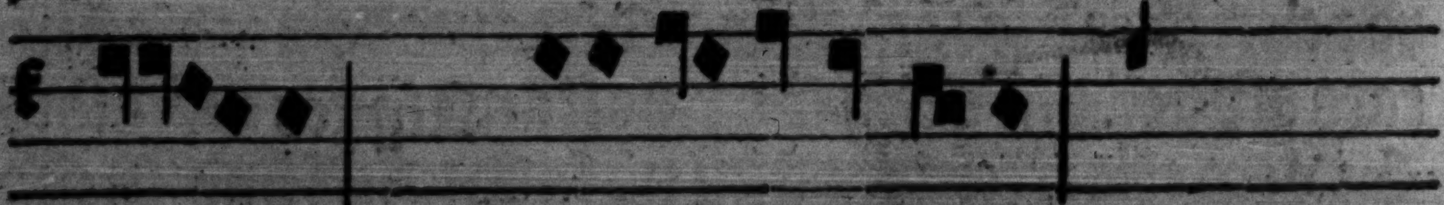
IN nocte natiuitatis dñi dū canitur nonū ℟. cū
suo versu & Gloria patri. pcedat diacon⁹ cū sub
diacono & thuribulario & ceroferario et accolito crucē
deferente omnibus solenni apparatu indutis: ad thu
rificandū altare: & accepta benedictione ab executore
officij per medium chori in pulpitum accedat ad can
tandum euangelium hoc modo incipiendo.

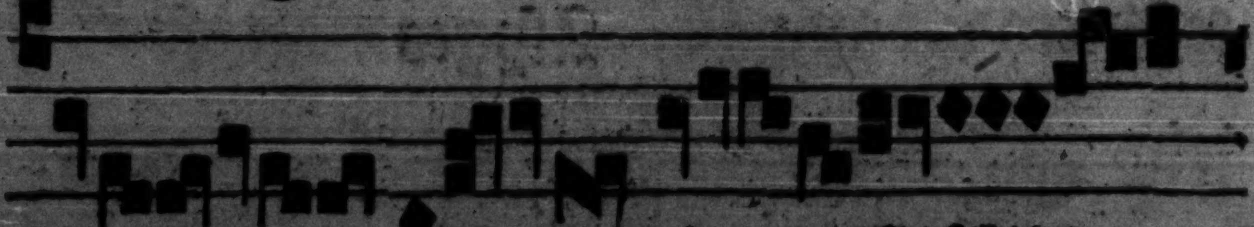
Dominus vo bi scum. Et cum spiritu tu o.

Ini cium sancti euan ge lij secundum mat

the um. Gloria tibi domine.

LIber gene rati onis iesu christi filij da

uid fi lij abꝛa ham. Abꝛahã autẽ genu

it ysa ac. ysaac au tem genuit ia cob.

Iacob autem genuit iudã et fratres

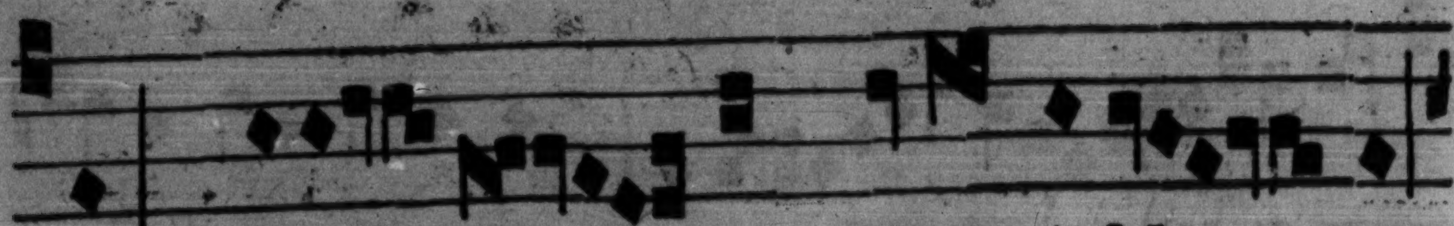
eius. Iudas au tem genuit phares et zaram

de tha mar. Phares autem ge

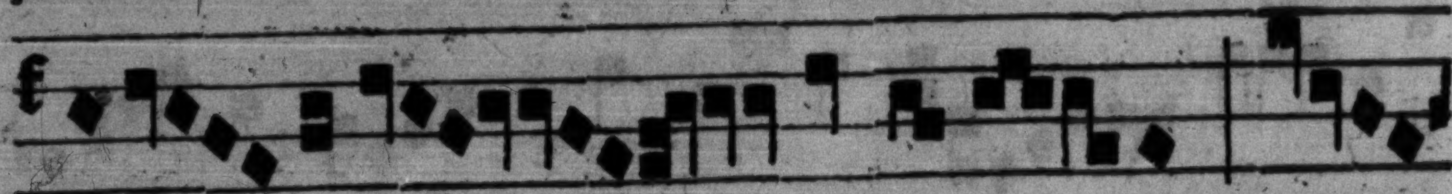
nuit es rom. Esrom au tem ge

nuit a ram. Aram autem genu it ami

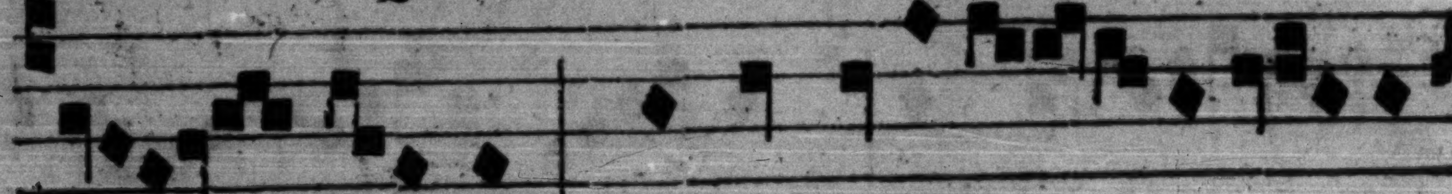
na dab. Aminadab autem genuit naa

son. Naason autem genu it sal mon

Salmon au tem genuit boos de ra ab.

Boos autem genuit obeth ex ruth. Obeth

autem genuit ies se. Iesse autē ge nuit

da uid regem. Dauid autem rex genuit sa

lomo nem ex e a que fuit vxi e. Salomon

au tem genuit robo am. Roboas au

tem genu it abi am. Abias au tē ge

nuit a sam. Asias au tem genuit

iosa phat Iosaphat autem ge nuit

io ram. Ioras autẽ genuit ozi am. Ozias

autem genuit ioa than. Ioathas au

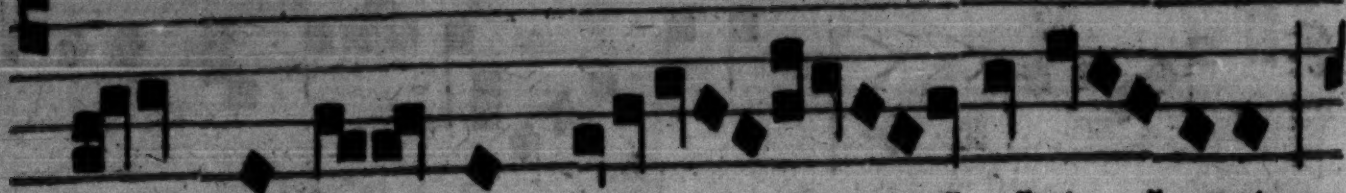
tem genuit a chaz. Achas au tem genu-

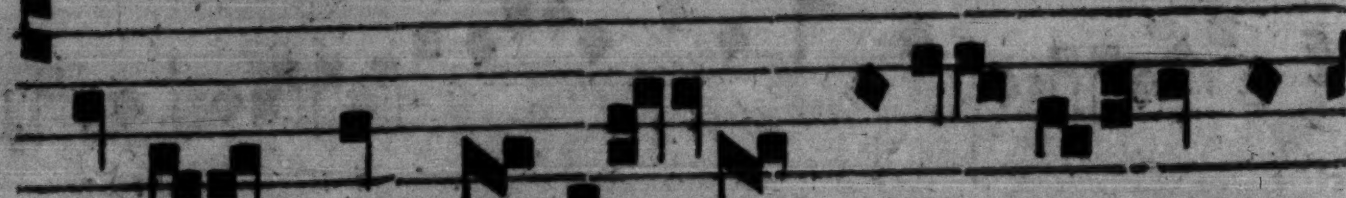
it ezechi am. Ezechias autem ge-

nuit manas sen. Manasses au tem ge

nuit a mon. Amõ autẽ genuit iosi

am. Iosias autem genuit ieconiã et fratres

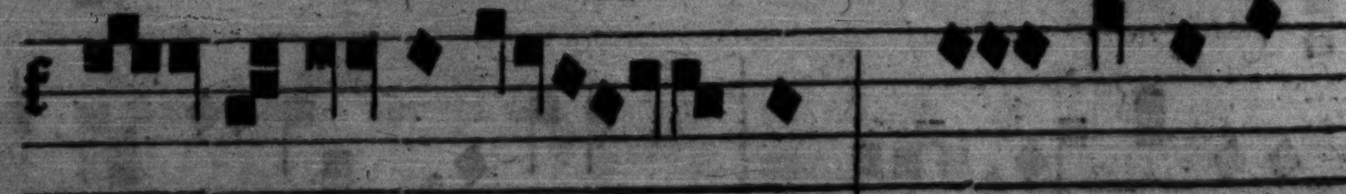

eius in transmigratio ne babi lonis.

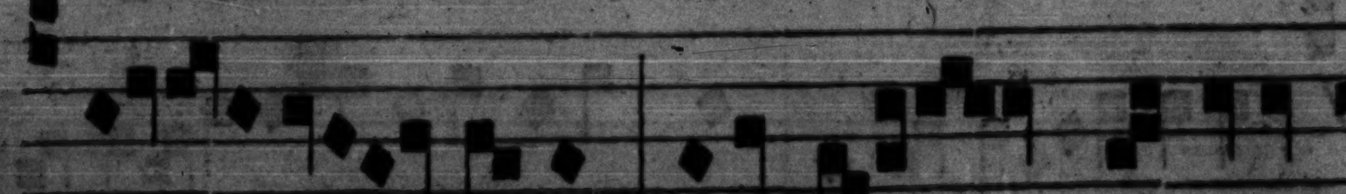

Et post transmigrati onem babi lo nis ie

conias genuit salati el. Salatiel au

tem genuit zoroba bel. zorobabel au

tem genuit abi ud. Abiud au

tem genuit elia chim. Eliachi autem

genuit a zor. Azor au tem ge nuit

sa doch Sadoch au tem genuit a chim.

Achim au tem genuit eli ud. Eliud au-

tem genuit elea zar. Eleazar autem

genuit ma than. Mathã au tem genuit

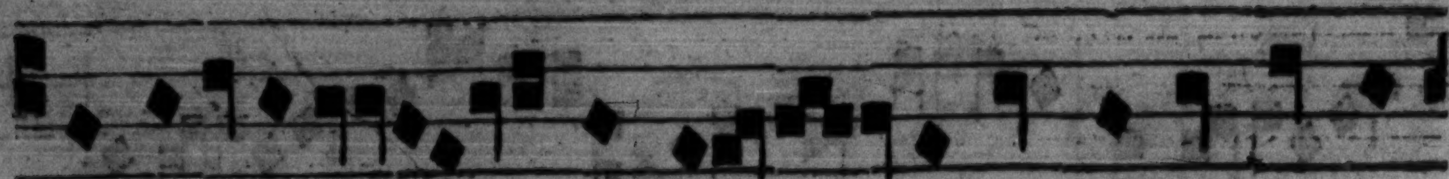
ia cob. Iacob au tem genuit ioseph vi

rum mari e. De qua natus est iesus qui

vo catur chri stus. m⁹.

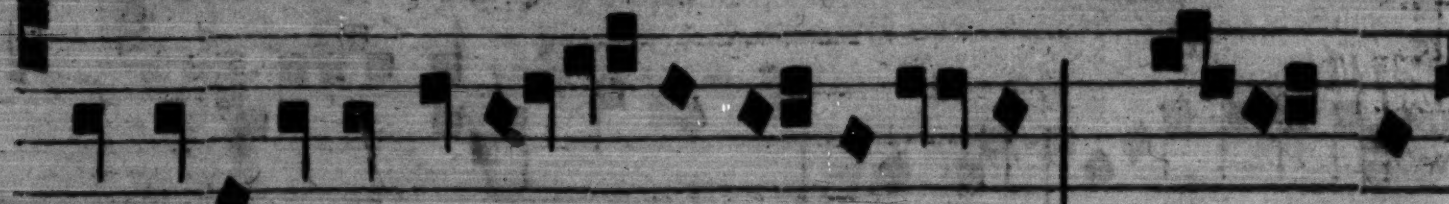
Finito euãgelio incipiat sacerdos i cappa serica. Te deũ lauda. Quo dicto rectores chori incipiãt missã ad quã missaz duo clerici de secũda forma in cappis sericis in pulpito simul cantẽt istam lectionẽ.

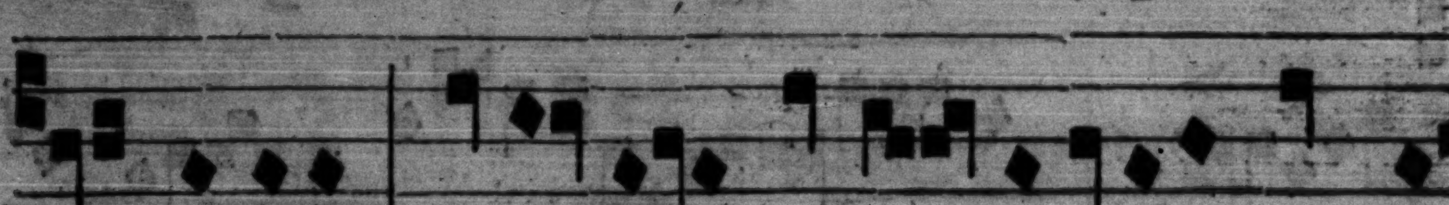
L Audes deo di

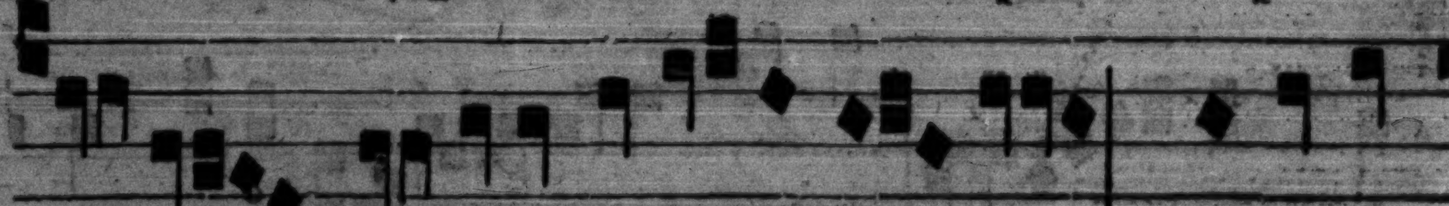

cam p secula qui me plasma uit in manu dexte

ra atq rede mit cruce pur pu rea sanguine

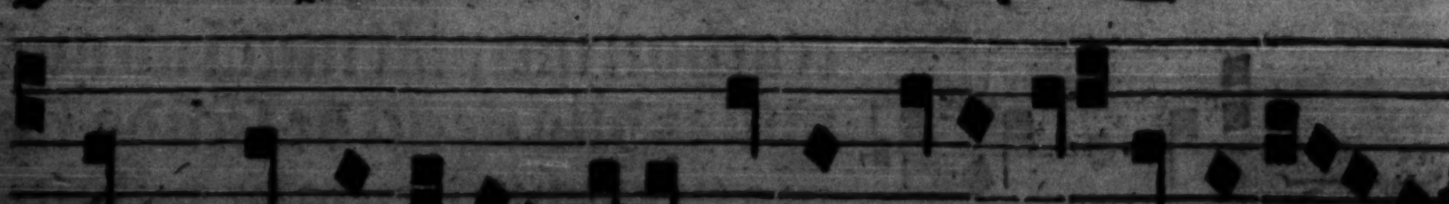

Hic cā-
tetur
alt'na
na ti. tim. Lectio esai e pro phete. In qua

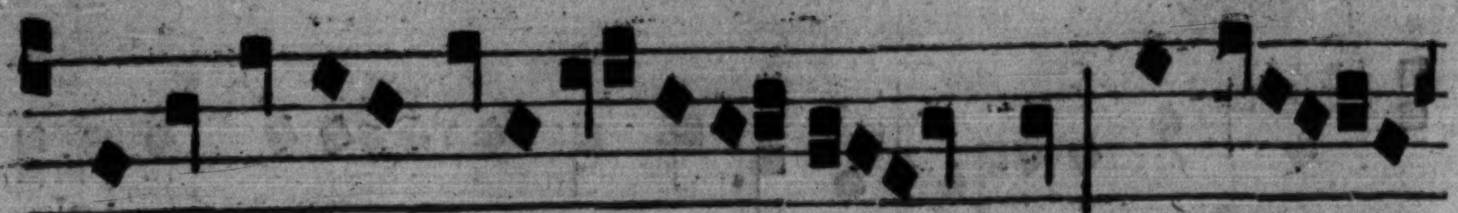

christi lucida vaticinatur na tiui tas. Hec di

cit domin9 Pater filius sanctus spirit9 in quo sūt

omnia condita super na atq yma. Populus

gentium qui ambu labat in tenebris Quē creasti

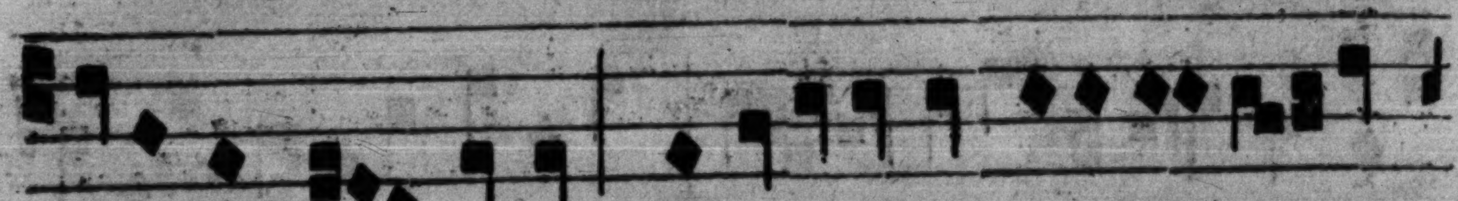

quem fraude sub dola hostis expulit paradi so

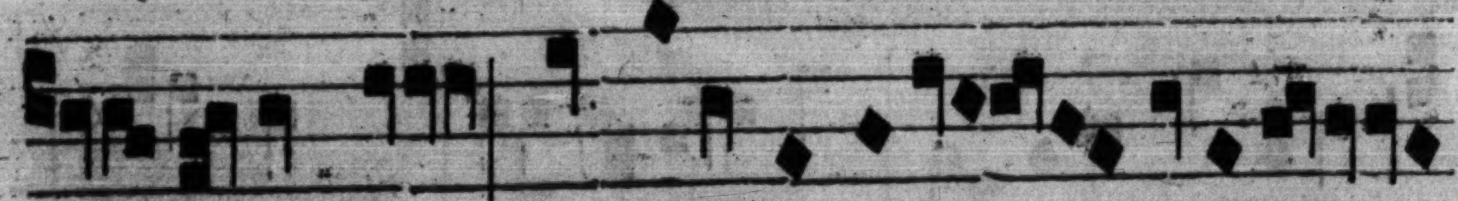
et captiuatũ secũ traxit ad tarta ra. Vidit lu

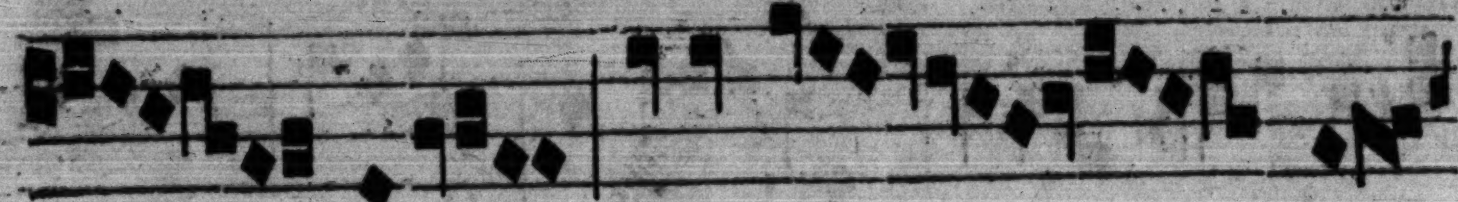
cem magnã. Fulserũt & immania nocte media pa

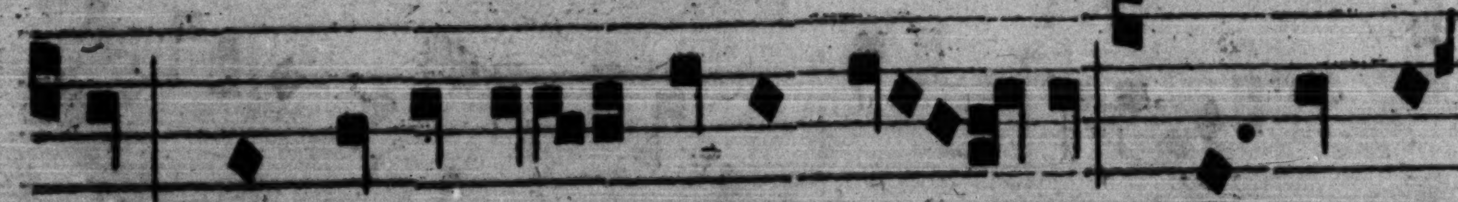
storibus lu mina. Habitãtibus in regione vm-

bre mortis lux. Sempiterna & redẽptio vere noua

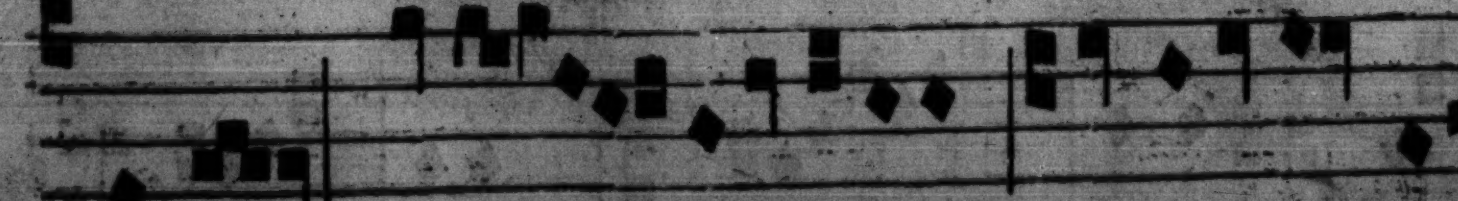
ta est eis. O stupen da na tiui

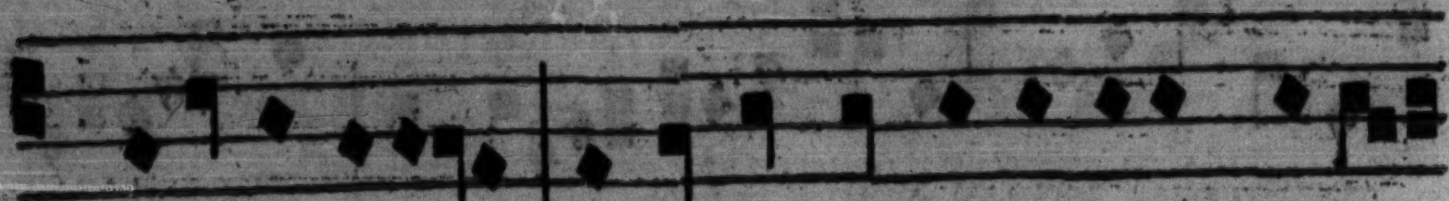
tas. Paruulus enim natus est nobis. Magn⁹ hic

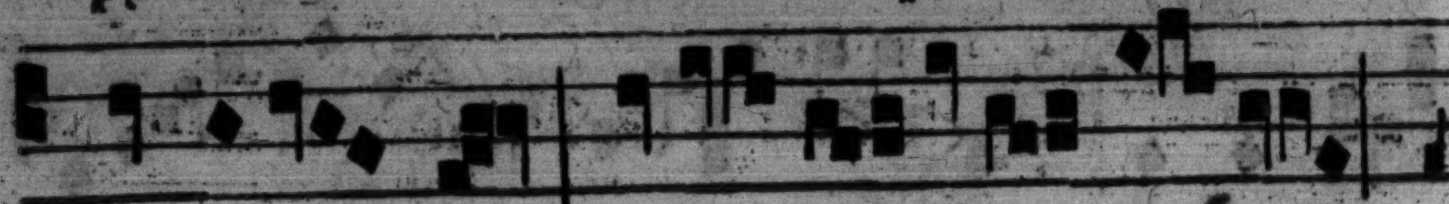

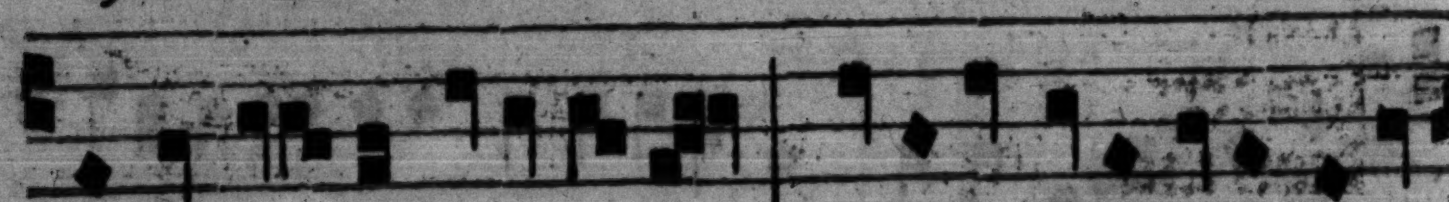
erit iesus filius dei. Et fi lius. Patris

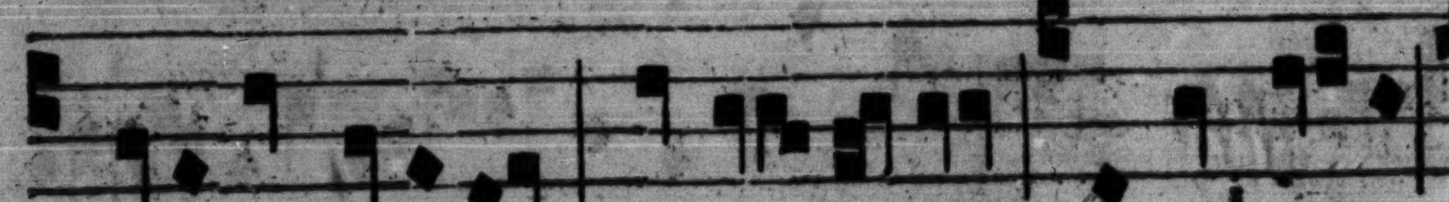

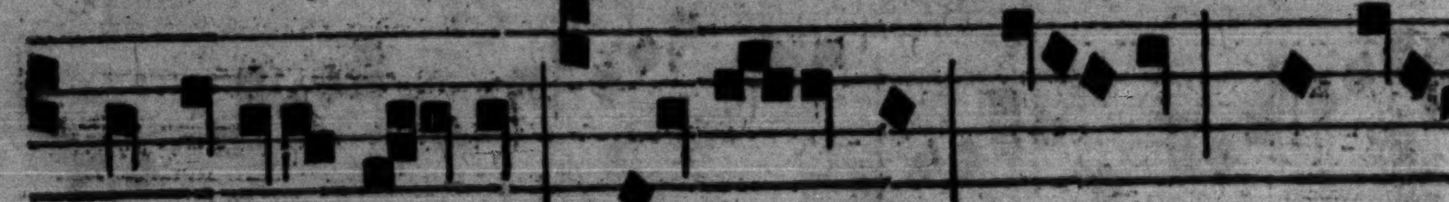
summi. Na tus est nobis. Ab arce summa

p̃redictũ sic erat. Et factus est principatus super

humerum eius. Ut ce los regat atq̃ arua.

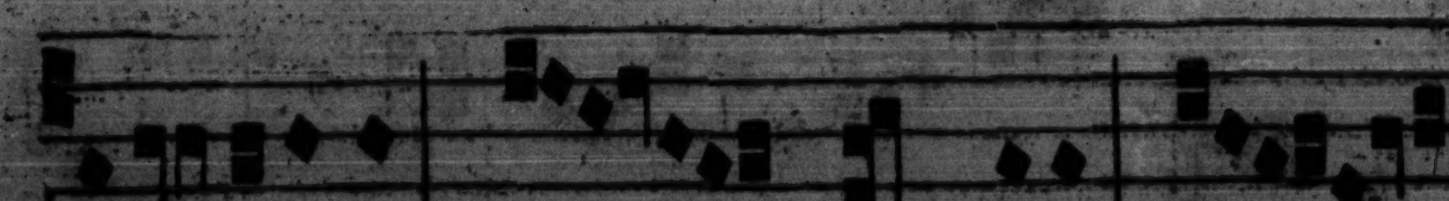

Et vocabitur nomen eius. Messias soter emanuel

sabaoth adonay. Admi ra bilis. Radix dauid.

Consili a rius. Dei pa tris. De us. Qui crea

uit om nia. Fortis. Baratri claustra perimẽs te

terrima, Pater futuri se culi. Rex om nipotẽs

et cũcta regẽs. Prin ceps pacis. Hic et in

euum. Multiplicabitur eius im perium. In hie-

rusalē iudea siue sa mari a. Et pacis non

erit finis. Per secla sempiterna. Sup solium

dauid ⁊ sup regnum eius se debit. Et re gni me

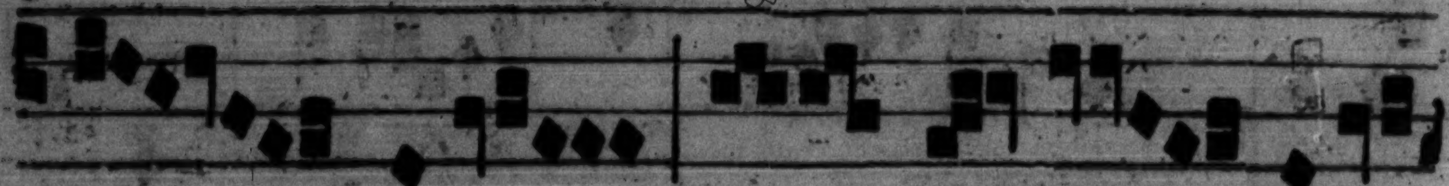
ta sui non erit aliqua. Et confirmet illud. In

fi dei pignoꝛe. Et coꝛrobo ret in iudi

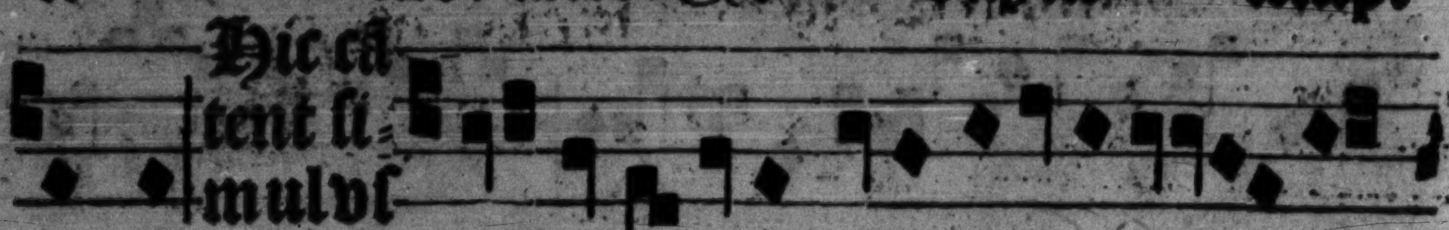
cio et iu sticia. Iudex cū venerit iudica re

seculū. Amodo. Il li debet glo ria laus

b ii

et iubi latio. Et vsqz in sempi

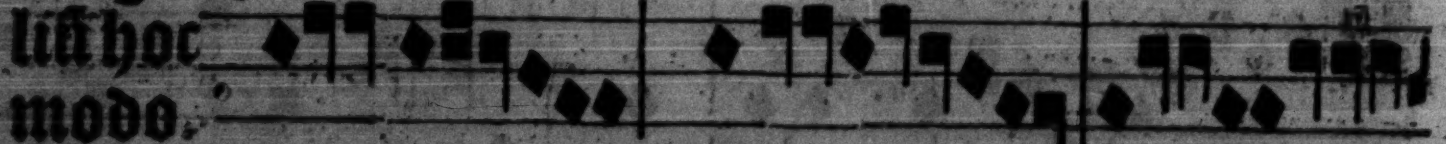
Hic cessent simul vsternũ. qz i finẽ. Ab ortu solis vsqz occiduos ad

fines mundi orbis p climata laus creato ri reso

In nocte epyphanie dñi dũ cantat ix. ℞. cum suo ℣. & net congrua amen dicãt omnia. Glia pa. procedat diacon⁹ cũ subdiacono & thuribulario & ceroferario & acolito crucẽ deferẽte: omnib⁹ sollẽni apparatu indutis ad thurificãdũ altare. & accepta bñdictione ab executore officij p mediũ chori accedat ad cãtandum hoc euãgelii hoc modo.

Dñs vobi scũ. Et cũ spũ tuo. Seqntia san

cti euan ge lij secũdum lu cam. Glia tibi dñe.

FActum est autem cũ baptisa re tur omnis

populus et iesu baptisa to et o rante apertum

est celum. Et descendit spiritus sanctus corpo

rali spe cie sicut colũba in ipsum et vox de ce lo

fa cta est. Tu es filius meus dilectus in te cõpla

cuit mihi. Et ipse iesus erat i cipi ens quasi

annorum triginta vt putaba tur fili us io seph

Qui fu it hely qui fuit matath qui fu it le ui.

Qui fuit melchi qui fu it ianne qui fu it io

seph. Qui fuit mathatie qui fuit a mos

qui fu it naũ. Qui fu it hely qui fu it nag

ge qui fu it ma that. Qui fuit mathathie

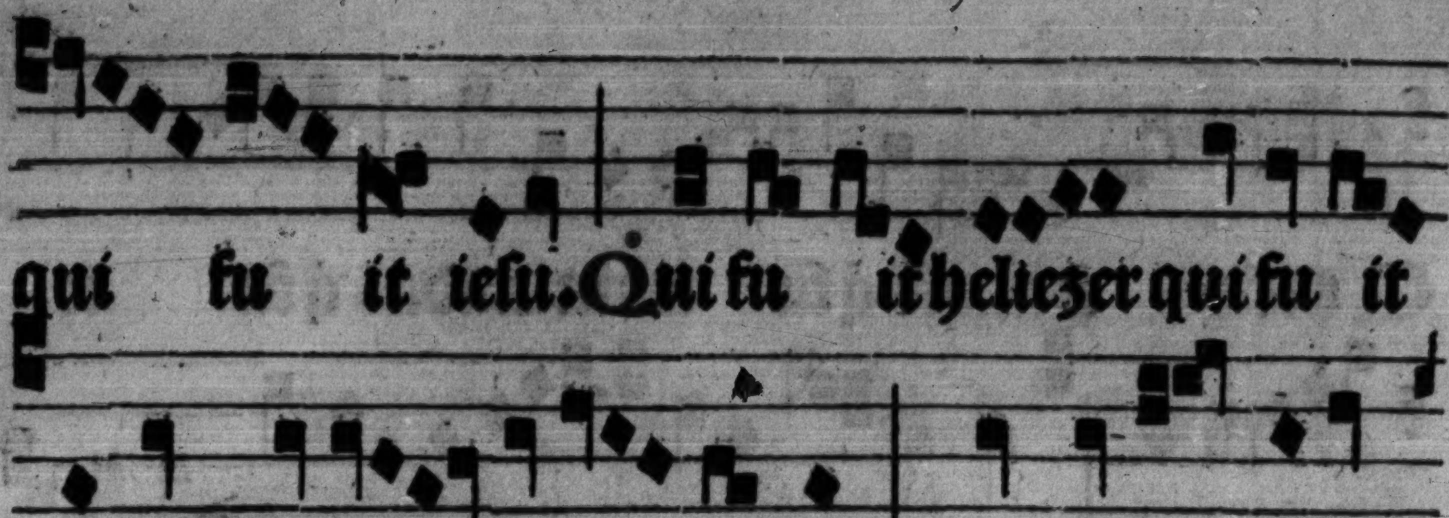
qui fu it semei qui fu it io seph. Qui fu it

iuda qui fuit iohanna qui fu it resa. Qui

fu it zorobabel qui fu it salathiel qui fu it

ne ri. Qui fuit melchi q̃ fu it addi q̃ fu it

co san. Qui fu it helmadã q̃ fuit her

qui fu it iesu. Qui fu it heliezer qui fu it

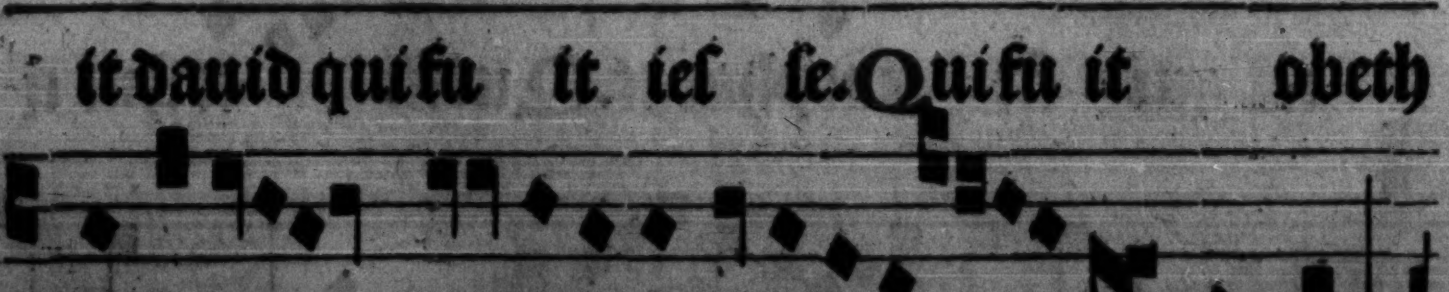

iozim qui fu it ma that. Qui fuit leui

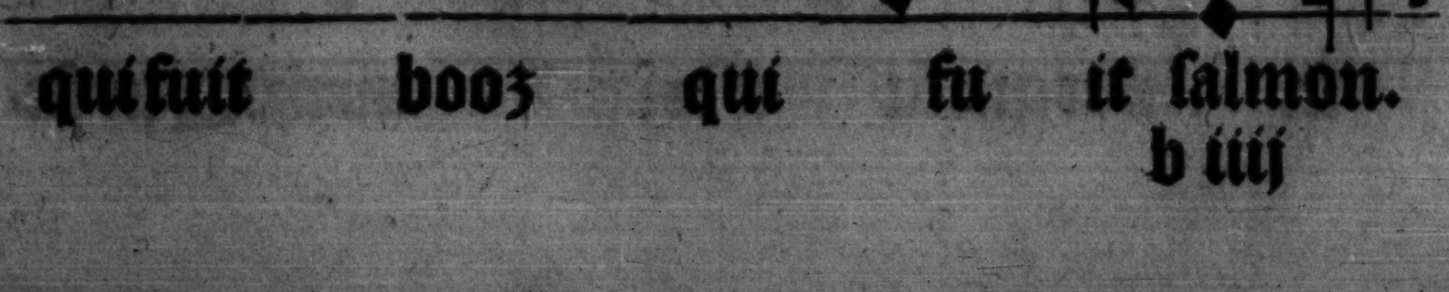

qui fu it simeon qui fu it iu da. Qui fu

it ioseph qui fuit io na qui fu

it eliachim. Qui fu it melea qui fu it mēna

qui fu it mata tha. Qui fuit nathan q̄ fu

it dauid qui fu it ies se. Qui fu it obeth

qui fuit booz qui fu it salmon.

Qui fu it naasõ q̃ fu it aminadab q̃ fu it

a rã. Qui fuit esrõ q̃ fu it phares q̃ fu it

iu de. Qui fu it iacob q̃ fuit ysa ac qui fu

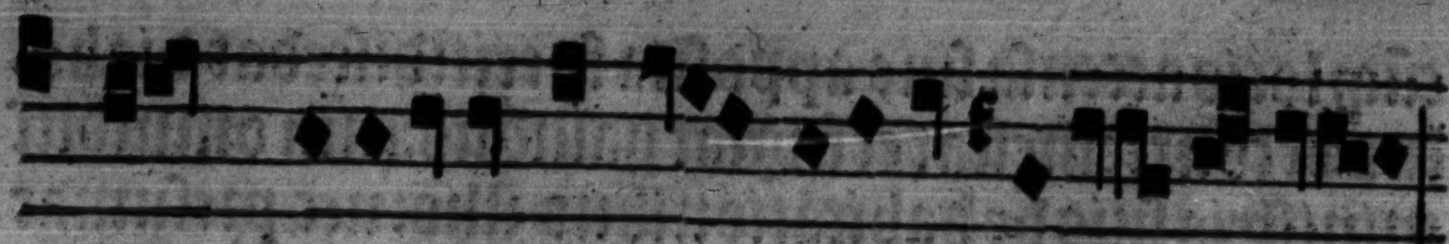
it abrahe. Qui fu it thare q̃ fu it nachor qui

fu it se ruth. Qui fuit ragau q̃ fu it pha

leth q̃ fu it he ber. Qui fu it sale q̃ fuit cay

nã qui fu it arpharat. Qui fu it sem q̃

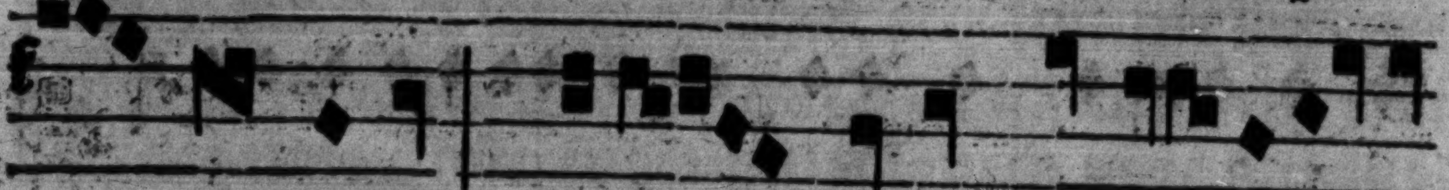
fu it noe qui fu it la meth. Qui fu

it matusale qui fu it enoch q̄ fu it iareth.

Qui fu it malaleel qui fuit cay nan qui

fu it enos. Qui fu it seth qui fu it adã q̄

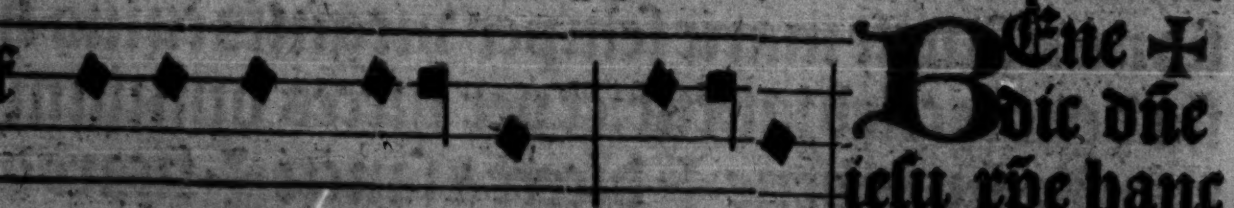
fu it de i. Iesus au tem plenus spiritu

sancto regressus est a ior dane.

Finito euãgelio incipiat sacerdos i cappa serica. Te deũ

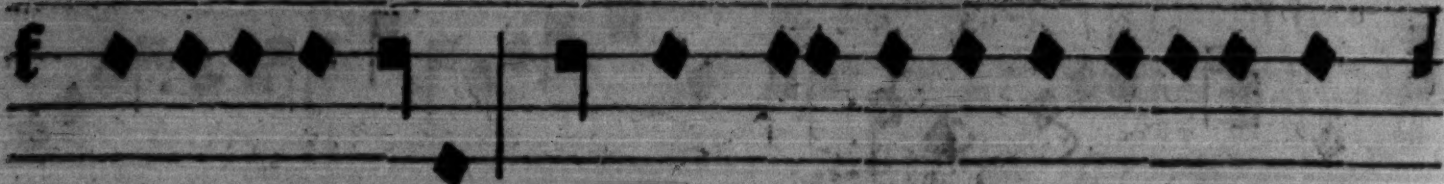
In purificatiõe beate marie cãtata hora sexta fiat benedictio luminis solẽniter ab epõ vel a sacerdote cappa serica induto cũ alijs idumẽtis sacerdotalibus sup gradũ altaris supp̄mũ ꝯuerso ad partem australem sic incipiẽdo.

Bene ✠ dic dñe iesu xp̄e hanc

Dominus vobiscum. Oremꝰ. creaturã cere supplicãtibꝰ nobis: ⁊ infunde ei p virtutẽ sãcte crucis bñdictionẽ celestẽ: vt q̄ eã ad repellẽdas tenebras humano vsui tribuisti: talem signaculo sãcte crucis tue fortitudinem ⁊ bene ✠ dictionem accipiat: vt quibus

cūqꝫ locis accensa siue apposita fuerit: discedat diabo-
lus: et contremescat et fugiat pallidus: cum omnibus
ministris suis de habitationibus illis: nec pꝛesumat
amplius inquietare Et finiatur hoc modo.

seruientes tibi. Qui cum deo patre et spiritu san

cto viuis et regnas deus per omnia secula seculoꝛum

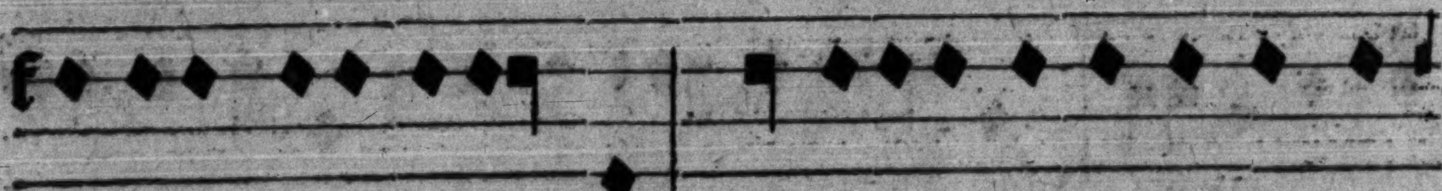
℟. Amen.

Omnes oꝛationes cum Oꝛemus sub e-
odem thono dicantur. Non dicatur.
Dominus vobiscum nisi ante pꝛimaꝫ
Oꝛatio tantum sed Oꝛemus. Oꝛatio.

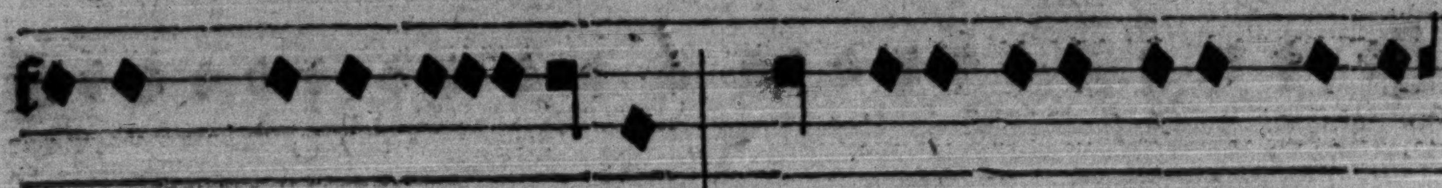
Domine sancte pater omnipotens eterne deus:
qui omnia ex nihilo creasti: et iussu tuo per ope
ra apum hunc liquoꝛem ad perfectionem cereoꝛum
peruenire fecisti: ⁊ qui hodierna die petitionem iusti
simeonis implesti: te humiliter depꝛecamur: vt has
candelaꝫ ad vsum hominum et sanitatem coꝛpoꝛuꝫ
et animaꝝ pꝛeparatas: siue in terris siue in aquis per
inuocationem sanctissimi nominis tui: ⁊ per interces
sionem sancte marie semper virginis cuius hodie fe-
sta deuote celebꝛantur: et per pꝛeces omnium sancto-
rum tuoꝛum bene ✠ dicere ⁊ sancti ✠ ficare digneris
vt et huius plebis tue deuote que illas honoꝛifice in
manibus poꝛtare desiderat: teqꝫ laudando exulta-
re exaudias voces de celo sancto tuo et de sede ma-
iestatis tue: Et pꝛopicius sis omnibus clamanti-
[bus ad te: quos redemisti pꝛecioso san

guine filij tui. Qui tecũ & cũ spũ sctõ viuit & gloriatur deus: per omnia secula seculorũ. Amen. Oremus.

Oratio. Omnipotẽs sempiterne de⁹: qui hodierna die vnigenitũ tuũ vlnis sancti simeonis in tẽplo sancto tuo suscipiẽdũ presentari voluisti: tuam supplices deprecamur clementiam: vt hos cereos siue has cãdelas: quos nos famuli tui in tui nominis magnificentia suscipientes gestare cupimus luce accẽsos bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare atq; lumine superne benedictionis accendere digneris: quatinus eos tibi dño deo nostro offerẽdo digni: & sancto igne dulcissime tue claritatis succensi: in templo sancto glorie tue

representari mereamur. Per eundẽ dominũ nostrũ

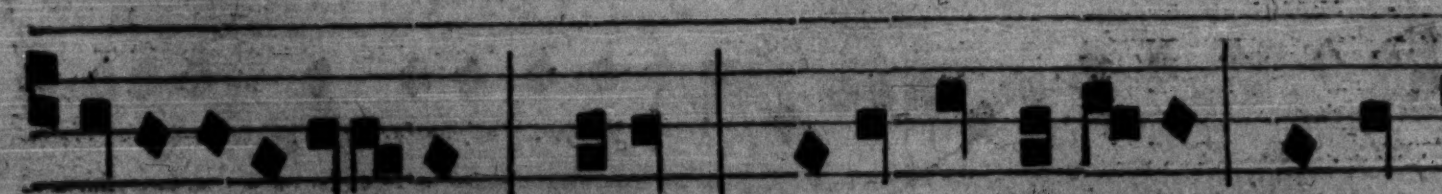

iesum christũ filiũ tuum. Qui tecũ viuit et regnat in

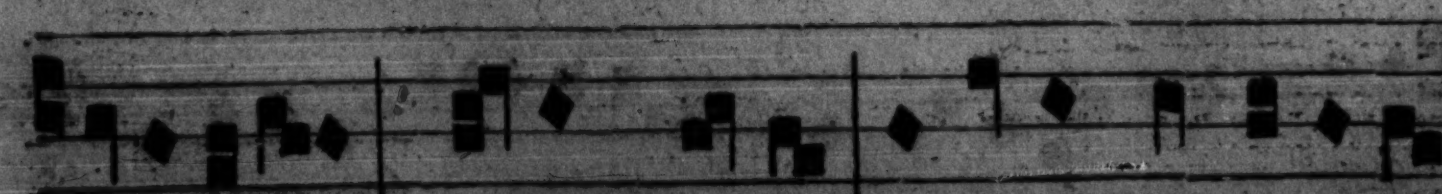

hic mutet vocẽ more

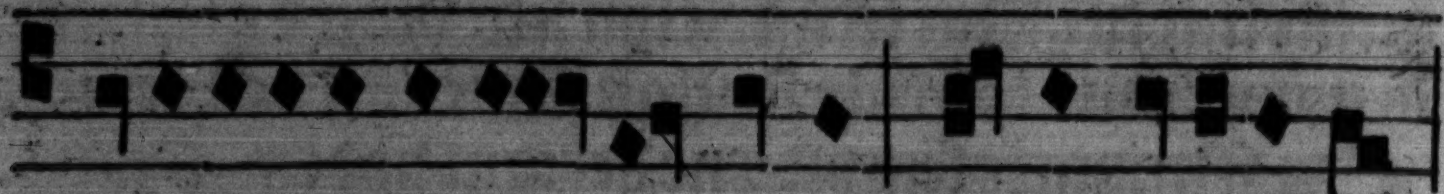
vnitate spiritus sancti de⁹. prefatiõis Per omnia

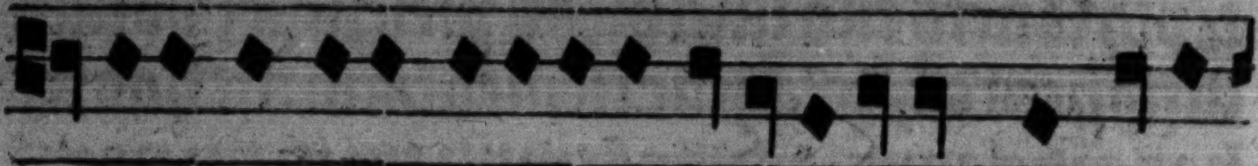
secula seculorum. Amẽ. Domin⁹ vobiscũ. Et cum

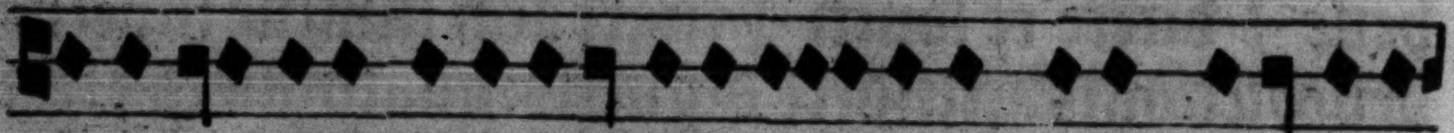
spiritu tuo. Sursum corda. Habemus ad dominũ

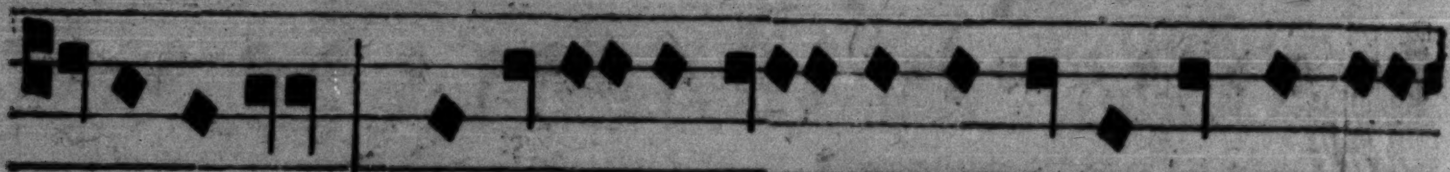
Gratias agam⁹ dño deo nostro. Dignū et iustū est.

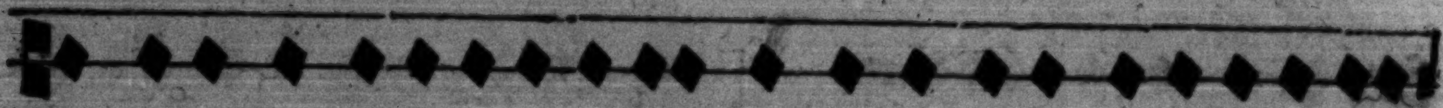
Vere dignū ⁊ iustū ē equū ⁊ salutare: nos tibi

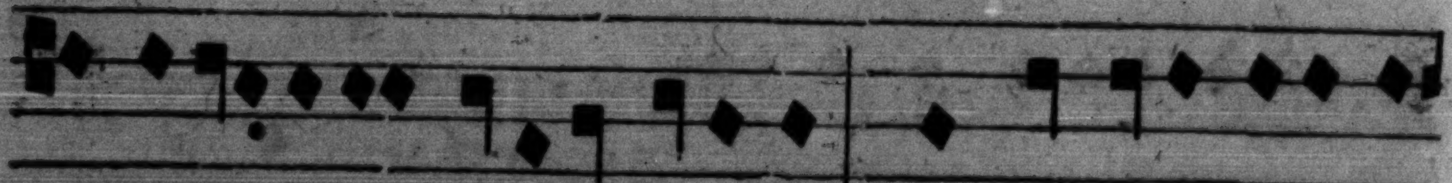
semp ⁊ vbiqꝫ gratias agere dñe sācte pater omīpotēs

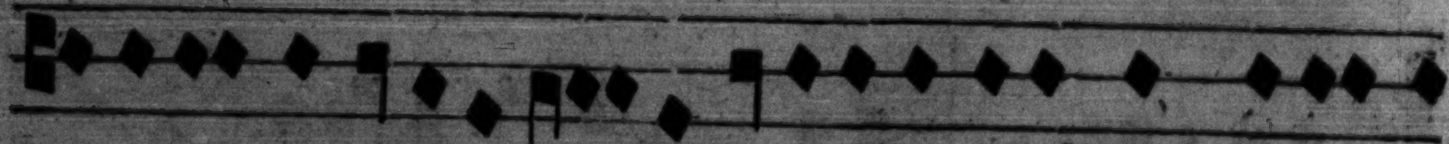
eterne de⁹. Hōs ⁊ origo toti⁹ luminis q̄ mūdū illu

strasti lumine tue claritatꝭ mittēdo nob vnigenitū tu

um p vterū itemerate virginis. Et quē lōge ante pro

misisti pphetarꝫ oracul: tēporib⁹ nouissimis misisti lu

cē ppl'is sedētib⁹ i tenebrꝭ. Te ergo dñe depcam vt has

cãdelas nõini tuo ꝑparatas tua bñdictiõe digneris bñ

✠ dicere: q̃ nos trãstulisti a potestate tenebrarũ in lucẽ

dilecti filij tui ⁊ regnũ. Per quẽ exortũ ẽ in tenebris

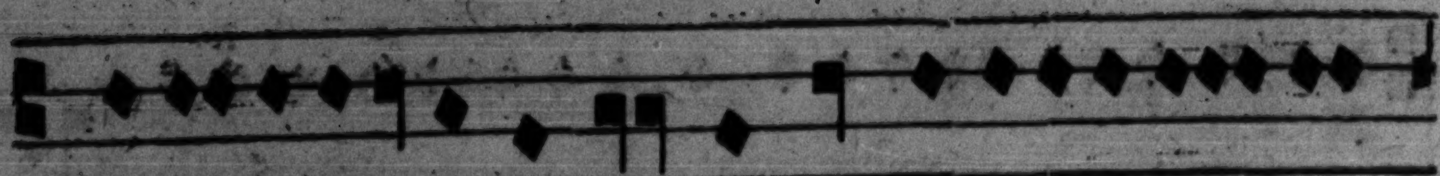
lumẽ rectis corde ⁊ gaudiũ salutis eterne. Et q̃ iusti

simeõis iplesti expectationẽ vt nõ prius videret mortẽ

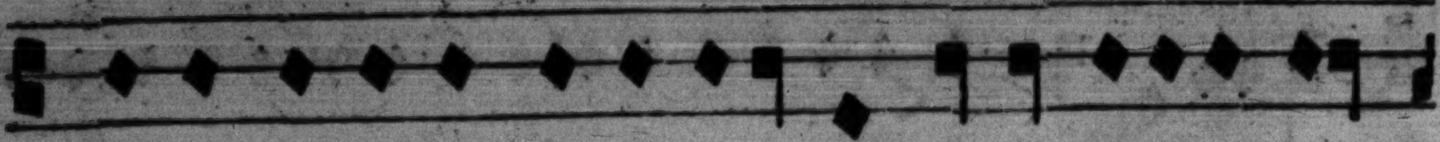
q̃ eiusdẽ xp̃i filij tui visibilẽ icarnationẽ totius mũdi

lumẽ ⁊ salutẽ nos lumie tue claritatis sic repleas ⁊ oẽs

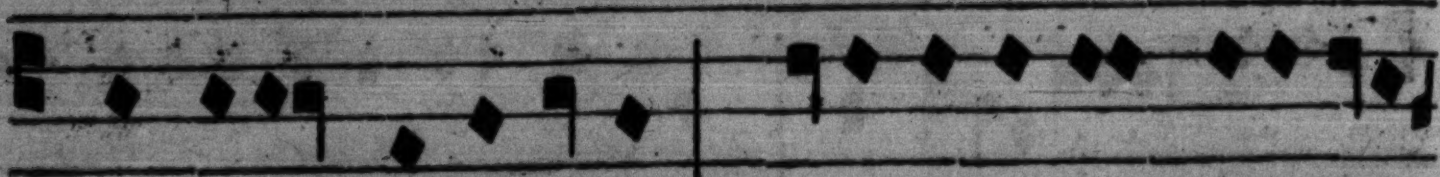
ifidelitatis tenebras a nob̃ repellas. Et sicut tuũ tuũ

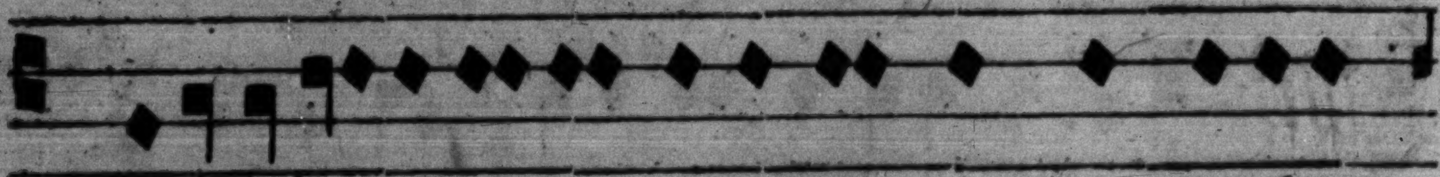
hodie dimisisti in pace: sic nos in pace ecclesie tue

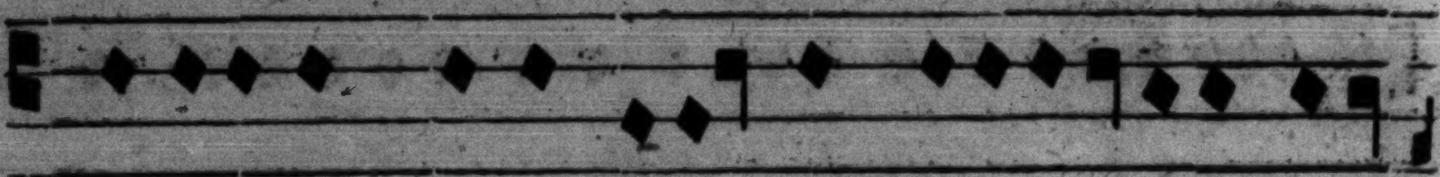
sancte digneris gubernare: vt portū quietis eter

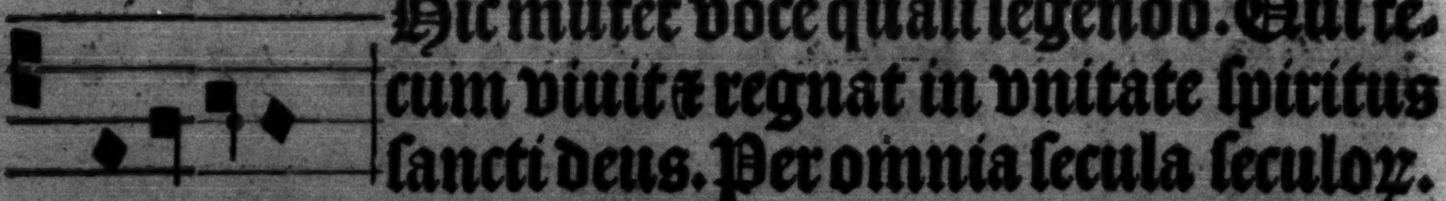

ne valeamus intrare. Quatinus radijs vere lucis

perfusi: ibi in die examinis leti cum hymnidicis

angelorum choris valeamus videre faciem inde

fessi solis.

Hic mutet vocē quasi legendo. Qui tecum viuit & regnat in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculoꝝ. Amen. Cātata prefatione tūc aspergantur candele aqua benedicta: et thurificentur. Deinde sequantur due orationes cum Dominus vobiscum. et Oremus. Oratio.

DOmine sancte pater omnipotēs: lumē indeficiens: qui es cōditor omniū luminū: bene ✠ dic hoc lumē tuis fidelibus in honorē nominis tui portādū: q̄tinꝰ a te sanctificati atq; bñdicti: lumine tue claritatis accēdam̄ & illumiēmur: & ꝑpiciꝰ ꝯcedere digneris

vt veluti eodē igne quōdā illumiasti moysen famulum tuū: ita illumines corda nostra et sensus nostros quatinus ad visionē eterne claritatis peruenire mereamur. Per christū dñm nrm. Amē. Oremus. Alia oratio

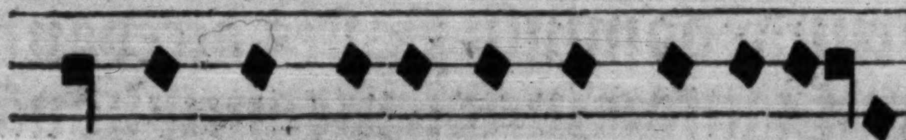
OMnipotēs sempiterne deus: q vnigenitū tuū ante tēpora de te genitū: sed temporaliter de maria virgine incarnatū lumē verū et indeficiēs ad repellendas humani generis tenebras: et ad incendēdū lumē fidei et veritatis misisti in mūdum. cōcede ppicius: vt sicut exterius corporali: ita etiā interius luce spūali irradiari mereamur. Per eundē dominū. Postea accēdant candele: et distribuant cantore incipiente antiphonā

LUmen ad reuelationem gentium et gloriam plebis tue israel. ps. Nunc dimittis seruum tuum domine secundum verbum tuum in pace.

Repetat an. Lumen totus ps dicat cū Gloria patri. vt in processionalibus continetur.

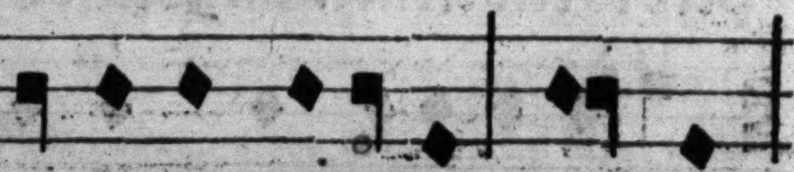
FEria. iiij. in capite ieiunij post. vj. in pmis fiat sermo ad ppłm si placuerit: deīde psternāt se clerici i choro et dicāt. vij. ps pñiales cū Glia. et cū ā. Ne reminiscaris. Excellētior vo sacerdos idutus cappa serica rubea cū alijs vestibus sacerdotalibus: cū diacono a dextris et subdiac. a sinistris et ceteris ministris altaris q oēs

sint albis cū amictib⁹ induti a vestibulo ad gradū altaris pcedāt: ⁊ ibi dicāt p se ante altare septē psalmos penitētiales in pstratiōe vt supra dictū ē. Finitis psalmis dicat̃ aṅ. Ne reminiscaris dn̄e delicta nr̄a vel parētū nostrorū neq; vindictā sumas de peccatis nostris. Kirieleyson. Christeleyson. Kirieleyson. Et hec oīa dicātur sine nota: tā a sacerdote q̄ a toto choro. deinde erigat se sacerdos cū diacono ⁊ subdiacono: ⁊ dicat sup populū conuersus ad australē corā dextro cornu altaris.

Et ne nos inducas in tentationē. Sed libera nos a malo Saluos fac seruos tuos et ancillas tuas. Deus me⁹ sperātes in te. Mitte eis dn̄e auxiliū de sancto. Et de syon tuere eos. Conuertere dn̄e vsq; quo. Et deprecabilis esto sup seruos tuos Adiuua nos deus salutaris noster. Et pper gl'iam noīs tui dn̄e libera nos ⁊ ppicius esto peccatis nr̄is pper nomē tuū. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamor meus ad te veniat.

Exaudi dn̄e pces nr̄as: ⁊ cōfitentium tibi parce peccatis ⁊ quos cōsciētie reat⁹ accusat: indulgentia tue miserationis absoluat. per christū dn̄m nostrū.

Dominus vobiscū. Oremus. ⁊ finiatur sic.

Et dicātur om̄es orōnes seqn̄tes cū Orem⁹. nō dicat̃ Dn̄s vobiscū nisi ante primā orōnē tm̄. Oro.

Assit q̄s dn̄e deus famulis tuis inspiratio gratie salutaris: q̄ corda eorū fletū vbertate resoluat: sicq; macerādo cōficiat vt iracūdie tue mot⁹ ydonea satisfactiōe cōpescat. Per.

DA quesumus dñe deus noster hijs fa [Oremus
mulis tuis cõtinuã purgatiõis sue obseruãtiã
penitẽdo gerere: et vt hoc efficaciter implere valeant:
grã eos tue visitatiõis: et pueniat et sequat. P xp̃m. Or.
PReueniat hos famulos tuos q̃s dñe misericor
dia tua: vt oẽs iniqtates eorum sceleri indulgẽtia
ADesto dñe supplicatiõi [deleant. P xp̃m. Orõ.
bus nr̃is: nec sit ab hijs famulis tuis clementie
tue lõgiqua miseratio. sana vulnera eorum: remitte pec
cata: vt nullis iniqtatib⁹ a te separati: tibi dño semp va
leãt adherere. P xp̃m dñm nostrũ. Oratio.
DOmine deus noster: q̇ offensiõe nr̃a nõ vinceris
sed satisfactiõe placaris: respice q̃s sup hos famu
los tuos: q̇ se tibi grauiter peccasse cõfitent: tuũ est eni
absolutionẽ criminũ dare et veniã prestare peccãtib⁹:
q̇ dixisti penitẽtiã te malle pctõrum q̃p mortẽ. Concede er
go dñe hijs: penitẽtie vt tibi excubias celebrẽt: et corre
ctis actiõib⁹ suis cõferri sibi a te sempit'na gaudia gra
tulentur. Per christũ dominũ nostrũ. Oratio.
DEus cui⁹ indulgẽtia ois homo indiget: memẽ
to famulorum famularũq; tuarũ: et qui lubrica terrenaq;
corporis fragilitate nudati virtute in multis deliq̃rũt
q̃sum⁹ vt des veniã cõfitẽtib⁹: parcas supplicib⁹. vt
q̇ suis meritis accusant: tua miseratiõe saluent. P xp̃.
Hic nõ dicat Dñs vobiscũ. neq; Oremus. sed vertat
se sacerdos ad populũ: et extendẽs manũ dicat sup eos
absolutionẽ hoc modo. Absolutio.
ABsoluim⁹ vos vice beati petri apl̃orum pricipis:
cui collata ẽ potestas a dño ligãdi atq; soluẽdi: et quã
tũ ad vos ptinet accusatio: et ad nos remissio: sit vob
oipotẽs de⁹ vita et salus: et oim pctõrum vr̃orum pi⁹ idultor
Qui viuit et regnat cũ deo p̃re in vnitate spũs sc̃ti de⁹.

Tūc surgāt oēs a pstratiōe osculātes formulas vl' terrā sacerdote dicēte sic. Qui viuit. vts. Deīde fiat bn̄dictio cinerū a sacerdote sine Dn̄s vobiscū. et sine Orem⁹

Omnipotēs sēpiterne deus hoc modo incipiēs. q̄ misereris oīm et nihil odisti eorū q̄ fecisti: dissimulās peccata hoīm propter penitētiā: q̄ etiā subueīs in necessitate laborātib⁹: bn̄ ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris hos cineres: quos causa humilitatꝭ et sācte religiōis ad emūdādā nr̄a delicta: sup capita nr̄a more niniuitarū ferre cōstituisti: et da p inuocationē sācti tui nominis: vt oēs q̄ eos ad depcādā miam tuā sup capita sua tulerit: a te mereātur oīm delictorū suorū veniā accipe: et hodie sic eorū sācta inchoare ieiunia: vt in die resurrectiōis purificatis mētib⁹ ad sanctū mereantur accedere pascha: et in futuro ppetuā accipe gl'iam Per.

Hic aspgātur cineres aq̄ bn̄dicta: deīde dicat Dn̄s vobiscū. et Oremus. Orō

Deus q̄ nō mortē sed penitētiā desideras pctōrū: fragilitatē cōditionis humane benignissime respice. et hos cineres quos causa pferēde humilitatis atq̄ pmerēde venie capitibus nr̄is imponi decreuim⁹: bn̄ ✠ dicere p tua pietate digneris. vt q̄ nos cineres esse monuisti: et ob prauitatis nr̄e meritū in puluerē reuersuros cognoscim⁹: pctōrū oīm veniā et pmia penitētib⁹ repromissa misericorditer cōseq̄ mereamur. P dn̄m Postea distribuant cineres hoc modo. Executor officij i sede epāli: et due excellētiores psone stol' amicti ex vtraq̄ pte chori in stallis suis capita quorūcūq̄ ad se veniētiū signo crucis cineribus signēt dicēdo.

Memēto homo q2 cinis es et in cinerē reuerteris. In noie pr̄is etc. Interim cātent' aīie vt in pcessiōali cōtinet'. Percātat' aīis dicat sacerdos ad gradū chori Dn̄s vobiscū. et Orem⁹ Orō

DEus q̃ iuste irasceris ⁊ clemẽter ignoscis: afflicti populi tui lacrimas: ⁊ iram tue indignationis quã iuste meremur ꝓpiciatus auerte. P xp̃m. Orem⁹

COncede nobis q̃s dñe p̄sidia milicie xp̄iane sanctis inchoare ieiunijs: vt cõtra sp̄uales neq̃cias pugnaturi: continẽtie muniamur auxilijs. P dñm.

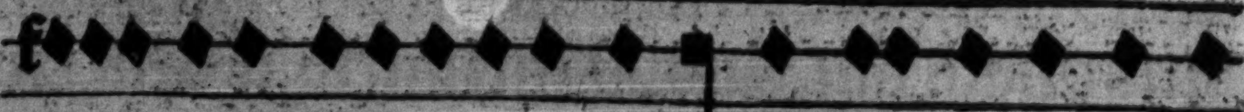
Tũc eat ꝓcessio vt in ꝓcessionalibus continet.

DOminica in ramis palmarũ: post asꝑsionẽ aque benedicte legat hec lectio ante gradũ altaris ab accolito alba induto: ⁊ hoc ex p̄te australi sup flores et frõdes cũ suo titulo hoc modo. Lectio libri exodi.

IN dieb⁹ illis. Venerũt filij israel in helym: vbi erãt duodeci fontes aquaꝝ: ⁊ septuagita palme ⁊ castrametati sunt iuxta aquas. Profectiq; sũt de helym: ⁊ venit oĩs multitudo filioꝝ israel in desertũ syn qd̾ est inter helym ⁊ synai: q̃nto decĩo die mẽsis secũdi: postq̃ egressi sũt de terra egipti. Et murmurauit oĩs cõgregatio filioꝝ israel cõtra moysen ⁊ aarõ in solitudine. Dixerũtq; ad eos filij israel. Vtinã mortui essemus p man⁹ dñi in terra egipti: quãdo sedebam⁹ sup ollas carniũ: ⁊ comedebam⁹ panes in saturitate. Cur induxistis nos in desertũ istud: vt occideretis oẽm multitudinẽ hãc fame. Dixit aũt dñs ad moysen ⁊ aaron Ecce ego pluã vobis panes de celo: egrediat populus ⁊ colligat q̃ sufficiũt p singulos dies: vt tentẽ eũ vtrũ ambulet in lege mea an nõ. Die aũt sexta parẽt qd̾ inferãt: ⁊ sit duplũ q̃ colligere solebant p singulos dies. Dixerũtq; moyses ⁊ aarõ ad oẽs filios israel. Vespere scietis q̃ dñs eduxerit vos de terra egipti: ⁊ mane videbitis gl̃iam dñi. Audiuit eni murmur vr̃m ꝯtra dñm Nos vero qd̾ sum⁹ q: musitatis cõtra nos. Et ait moyses. Dabit vobis dñs vespere carnes edere: et mane

panes in saturitate: eo q̄d audierit murmuratiōes ve stras: q̄bus murmurati estis cōtra eū. Nos eni q̄d sumus? Nec cōtra nos est murmur vr̄m: sed cōtra dn̄m Dixitq̄ moyses ad aarō. Dic vniuerse cōgregatiōi filioꝝ israel. Accedite coꝛā dn̄o: audiuit eniʒ murmur vestrū. Cūq̄ loq̄retur aarō ad vniuersū cetū filioꝝ israel: respexerūt ad solitudinē. Et ecce gl̄ia dn̄i apparuit in nube. Stati seq̄tur euāgeliū: ⁊ legat̃ in eodē loco a diacono ad oꝛiētē cōuerso moꝛe simplicꝫ festi: post acceptā bn̄dictionē cū Dn̄s vobiscū. ⁊ Gloꝛia tibi dn̄e.

In illo tp̄e. Turba multa q̄ cōuenerat ad diē festū: [moꝛe solito. Scd̄m Joannē. cum audisset qꝛ iesus venit hierosolimā: acceperūt ramos palmaꝝ ⁊ p̄cesserūt obuiā ei: ⁊ clamabāt. Osanna: bn̄dictus q̄ venit in noīe dn̄i: rex israel. Et inuenit iesus asellū: et sedit sup̄ eū: sicut scriptū est. Noli timere filia syō: ecce rex tu⁹ venit tibi māsuet⁹: sedēs sup̄ pullū asine. Hec nō cognouerūt discipuli ei⁹ pꝛimū: sed quādo gloꝛificatus est iesus: tūc recoꝛdati sunt qꝛ hec scripta erāt de eo: ⁊ hec fecerūt ei. Testimoniū ergo p̄hibebat turba q̄ erat cū eo: quādo laʒarū vocauit de monumēto: ⁊ suscitauit eū a moꝛtuis. Pꝛopterea ⁊ obuiā venit ei turba: qꝛ audierunt eū fecisse hoc signū. Pharisei ergo dixerūt ad semetip̄os. Videtis qꝛ nihil p̄ficitis: ecce mūdus totus post eū abijt. Finito euāgelio sequat̃ bn̄dictio floꝛū ⁊ frondiū a sacerdote cappa serica rubea induto sup̄ gradū altaris ad australem cōuerso: coꝛam dextro coꝛnu altaris hoc modo.

Exoꝛciso te creatura floꝛū ⁊ frondiū in nomine

dei pa ✠ tris om̄ipotẽtis: ⁊ in noīe iesu ✠ chꝛisti filij eiꝰ dn̄i nr̄i: ⁊ in virtute sp̄us ✠ sancti. Pꝛoinde om̄is virtꝰ aduersarij: oīs exercitꝰ diaboli: oīs potestas inimici: omnis incursio demonũ: eradicare ⁊ explantare ab hac creatura floꝝ ⁊ frõdiũ. vt ad dei gr̄am festinãtiũ vestigia insidiando non assequaris.

Per eum qui vẽturus est iudicare viuos ⁊ moꝛtuos ⁊ seculũ per ignem. ℟. Amen.

Deinde sequanť hec sequẽtes orões sine Dominꝰ vobiscũ. sed tãtũ cũ Oꝛemꝰ. et finiantur sub tono lectiõis vt̄s. Orõ

Omnipotẽs sempiterne deꝰ: qui in diluuij effusiõe noe famulo tuo ꝑ os colũbe gestãtis ramũ oliue pacẽ terris redditã nũciasti. Te supplices exoꝛamꝰ: vt hãc creaturã floꝝ ⁊ frõdiũ: spatulasq́ palmarũ: seu frõdes arboꝝ: q̃s ante cõspectũ glie tue offerimꝰ: veritas tua sancti ✠ ficet. vt deuotus populus in manibꝰ eas suscipiẽs: bn̄dictiõis tue gratiã cõsequi mereať. Per chꝛistũ dn̄m nr̄m. Oꝛ

Deus cuiꝰ filiꝰ pꝛo salute generis humani de celo descẽdit ad terras: ⁊ appꝛopinquãte hoꝛa passionis sue hierosolimã in asino sedens venire: ⁊ a turbis rex appellari ⁊ laudari voluit. Auge fidẽ in te sperãtiũ ⁊ supplicũ pꝛeces clemẽter exaudi. Veniat q̃s dn̄e sup nos misericoꝛdia tua: ⁊ hos palmarũ ceterarũq́ arboꝝ ramos bn̄ ✠ dicere dignare: vt oẽs q̄ eos laturi sunt: bn̄dictiõis tue dono repleanť. Cõcede ergo vt sicut hebꝛeoꝝ pueri osanna in excelsis clamãtes eidẽ filio tuo dn̄o nr̄o cũ ramis palmarũ occurrerũt: nos itaq́ arbo

rū ramos gestātes: cū bonis opib⁹ occurram⁹ obuiā xp̄o: ⁊ ꝑueniam⁹ ad gaudiū sempiternū. P xp̄m. Oro

Deus q̄ dispsa cōgregas: ⁊ cōgregata cōseruas. q̄ populꝰ obuiā xp̄o iesu ramos palmarū portātibus ceterarūq̈ arboꝝ bn̄dixisti. bn̄ ✠ dic etiā ⁊ hos ramos palmaꝝ: ceterarūq̈ arboꝝ: quos tui famłi ad tui noīs bn̄dictionē fideliter suscipiūt: vt in quēcūq̈ locū itroducti fuerit: tuā bn̄dictionē habitatores illi⁹ loci oēs ꝯsequātur. ita vt omi aduersa valitudie effugata dextera tua ꝓtegat quos redemit. P eundē xp̄m. Hic aspgant̄ flores ⁊ frōdes aq̄ bn̄dicta ⁊ thurificent̄. dein de dicat̄. Dn̄s vobis. ⁊ Orem⁹. Oro.

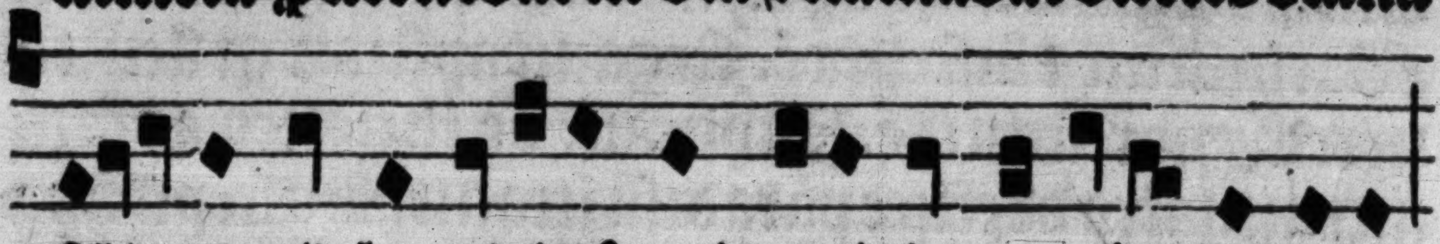
Domine iesu xp̄e mūdi cōditor ⁊ redēptor: q̄ nr̄e liberationis ⁊ saluatiōis gr̄a: ex sūma celi arce descēdere: ⁊ carnē sumere: ⁊ passionē subire dignat⁹ es. quiq̈ spōte ꝓpria loco eiusdē ꝓpiquās passionis: a turbis cū ramis palmarū obuiātib⁹: bn̄dici: laudari: ⁊ rex bn̄dict⁹ qui venit in noīe dn̄i veniēs clara voce appellari voluisti tu nūc nr̄e confessiōis laudationē acceptare: ⁊ hos palmarū ceterarūq̈ arboꝝ ac florū ramos bn̄ ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris. vt quicūq̈ in tue virtutis obsequio exinde aliq̄d tulerit: bn̄dictiōe celesti sanctificatus: pctōꝝ remissionē: ⁊ vite et̄ne p̄mia ꝑcipe mereat̄. P te iesu xp̄e saluator mūdi rex glīe: q̄ cū p̄re ⁊c. His itaq̈ pact̄ statī distribuāt̄ palme ⁊ iterū cātētur hee due an̄e. Pueri hebreorū tollētes ramos oliuarū obuiauerūt domino clamantes ⁊ dicen

tes osanna in excelsis. Alia an̄. Pueri hebꝛeorū ve

stimēta ꝓsternebāt in via ⁊ clamabāt dicētes osāna

filio dauid benedict⁹ qui venit in nomine domini.

Feria quīta i cena dn̄i. In pꝛimis fiat recōciliatio penitētiū hoc modo. nona cātata eat ꝓcessio sicut i capite ieiunij. Pgat excellētioꝛ sacerdos ad ostiū eccl'ie occident'. indut⁹ vestib⁹ sacerdotalib⁹: i cappa serica rubea: cū duob⁹ diaconis albis cū amictib⁹ indutis: absqꝫ subdiacono ⁊ sine cruce ꝑ mediū choꝛi p̄cedēte vexillo cilicino: sintqꝫ pꝛesētes in atrio eccl'ie q̄ recōciliandi sūt. Et si ep̄s adest: pꝛicipal' archidiacon⁹ ex parte penitētiū. s. extra ostiū eccl'ie in cappa serica legat hāc lectionē sequētē q̄ nō legat' ep̄o absente.

Adest tēpus o venerāde pōtifex votiuū afflictis. cōgruum penitētib⁹. optabile tribulatis. Assūt filij tui pat': quos deo ꝑ sp̄m sanctū vera mater eccl'ia cū leticia peperit. Sed iterū suadēte diabolo: a sua integritate coꝛruptos aūt miseros factos exules: nouis q̄tidie doloꝛibus ingemiscit. Pꝛo his suppliciter oꝛāt: q̄cūqꝫ felices in sinu suo remāserit: q̄qꝫ diuina ꝓtegēte se clemētia fide stabiles ꝑstiterūt. Parce hodie pater: ⁊ toto bonitatis tue ip̄etu fluat nobis fōs ille dauid: patens in ablutiōe mēstruate mulieris. nulli ip̄ꝛop̄ās: nullū reiciens

nullū excludēs. Quāuis eni a diuitijs supne pietatis nihil tēporis vacet: nūc tamē largior est p indulgētiā remissio pctōr: et copiosior ē p grām assūptio renascētiū. Accepisti a dño anulū discretiōis et honorē: vt q̄ signāda sūt signes: et q̄ apiēda sūt pdas. et q̄ ligāda sūt liges. et q̄ soluēda sunt soluas. atq3 credētib⁹ fidē baptismatis. lapsis aūt et penitētib⁹ p misteriū recōciliatiōis ianuas regni celestis apias. Lauāt aq̄ lauāt lacrime. Maria fleuit et suscepta ē. Negauit apl̄us: et q2 fleuit a marissime restitut⁹ ē. Publican⁹ de theloneo apl̄atū meruit: latro de cruce paradisū itrauit. Suscept⁹ a patre clemētissimo fili⁹ ille iunior: q̄ tā porcos pauit: qui paterne hereditatis p̄ciosa stipēdia ifeliciter dissipauit. Inde etiā ē q hodie tui supplices: posteaq̄ i varias formas criminū: neglectu mādator celestiū: et mor pbabiliū transgressiōe ceciderūt: humiliati atq3 pstrati p phetica voce dicētes. Peccauim⁹ cū prib⁹ nr̄is: iniuste egim⁹: iniqtatē fecim⁹. Māducauerūt sicut scriptū ē: panē doloris: lacrimis stratū rigauerūt. cor suū luctu corp⁹ suū afflixerūt ieiunijs: vt aiarū recipēt quā pdiderāt sanitatē. Plorat cū istis: imo p istis plorare et orare nō desistit mater sancta ecclia: et lacrime ei⁹ i maxillis ei⁹: q2 tēp⁹ miserēdi ei⁹. Moueat pietatē tuā pater vox fidel̄ et flebil̄. moueat gemit⁹ et habit⁹ ipe miseror

Finita lectiōe icipiat ep̄s añ.

scilicet infra p dictū o stiū cō uersus ad borialē signū faciendo cū manu sua dextera ad penitētes q̄si illos vocādo. Deide ex parte penitētium. s. extra ostiū dicat ita diacon⁹.

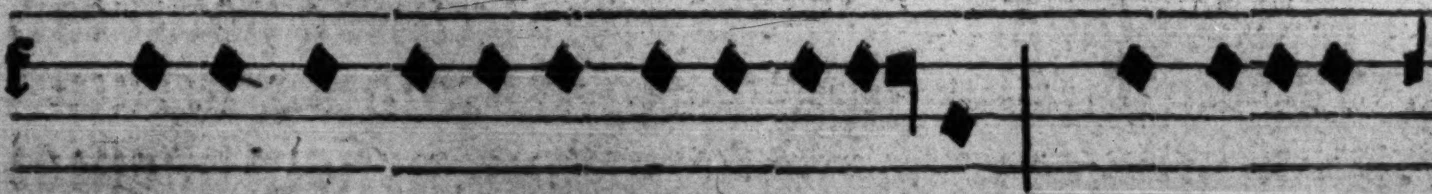
Ali⁹ diacõ⁹ expte epi dicat. Leuate. Jta fiat trib⁹ vicib⁹: ita tñ q̃ post terciã repetitionẽ añ. nõ dicat. Flectam⁹ genua. sed chorus sequatur totã antiphonã cantore incipiẽte hoc modo.

Filij audite meũ morẽ domini do cebo vos

ꝑ. Benedicã dñm in omñi tpe semp laus ei⁹ in ore meo Tot⁹ ps dicit sine Gl'ia pri. ⁊ post vnũquẽq; ꝟ. repetat añ. Veite. Dũ ps. catat a choro cũ añ. semp manuatim penitẽtes ab aliq̃ pſbitero de choro: habitu non mutato reddant sacerdoti executori officij: ⁊ ab ipo restituant eccl'ie gremio. Tamẽ si eps presẽs fuerit: penitẽtes a pſbiteris archidiacono: ⁊ ab archidiacono reddant epo: ⁊ ab ipo eccl'ie gremio. Quib⁹ expletis pcessio more solito in chor redeat. Deinde pſternãt se oẽs clerici: ⁊ dicãt septẽ pos penitentiales in choro. Sacerdos vero cũ suis ministris p se ãte altare dicat cũ Gloria pri. ⁊ Sicut erat. ⁊ cũ añ. Ne reminiscaris. Qua finita sequat Kiriel. Xpel. Kiriel. Pat noster. ⁊ hec oĩa sine nota dicunt: tã a sacerdote cũ suis ministris: q̃ a toto choro. deinde erigat se sacerdos ⁊ dicat sup populũ cõuersus ad australẽ corã dextro cornu altaris sic.

Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo.

Saluos fac seruos tuos ꝛ ancillas tuas. Deꝰ meꝰ spe-
rātes in te. Cōuertere dn̄e vsqueq̄. Et deꝑcabilis esto
suꝑ seruos tuos. Mitte eis dn̄e auxiliū de sācto. Et de
syō tuere eos. Adiuua nos deꝰ salutaris noster. Et ꝓ
pter gl̄iam nōis tui dn̄e libera nos ꝛ ꝓpiciꝰ esto peccatꝭ
nr̄is ꝓpter nomē tuū. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et cla
mor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Et cū
spiritu tuo. Oremus. Oratio.

Adesto dn̄e supplicatiōibꝰ nr̄is: ꝛ me q̄ etiā mia
tua primꝰ indigeo clemēter exaudi. vt quē nō
electiōe meriti: sed dono grē tue ꝯstituisti huiꝰ oꝑis mi
nistrū: da fiduciā tui muneris exequēdi: et ipse in nr̄o
ministerio qđ tue pie-tatis Et sic finitur. est operare. Per dn̄m no. ꝛc. ꝛ dicunt oēs orōnes sequētes cū Oremus ꝛ finiant sub tono supradi-cto. Nō dicit Dn̄s vobiscū. nisi ante primā orōnē tm̄. Alia orō.

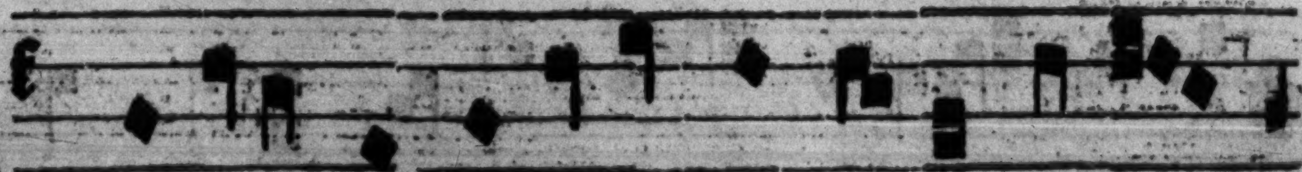
Deus humani generis benignissime cōditor: ꝛ misericor
dissime reformator: q̄ hominē inuidia diaboli ab eter
nitate deiectū: vnici filij tui p̄cioso sāguine redemisti.
viuifica hos famulos tuos quos tibi nullatenꝰ mori
desideras. ꝛ q̄ nō derelinquis deuios assume correctos
Moueant pietatē tuā quesumꝰ dn̄e hoꝝ famulorum
tuorū lacrimosa suspiria. tu eoꝝ medere vulneribus.
tu iacētibꝰ manū porrige salutarē: ne ecclesia tua aliq̄
sui corporis portione vastet. ne grex tuꝰ detrimētum
sustineat. ne de familie tue damno inimicus exultet.
ne renatos lauacro salutari mors secunda possideat.
Tibi ergo domine supplices preces cordis et fletuum
effundimus: tu parce confitentibus. vt sic in hac mor
talitate peccata sua te adiuuante defleant: quatinus
in tremendi iudicij die sententiam dānationis eterne

euadāt et nesciāt piissime pater: qđ terret i tenebris: qđ stridet in flāmis. atq ab erroris sui via ad iter reuersi iustitie: nequaq̄ vltra vulnerib⁹ saucient. sed itegrū sit eis atq ppetuū. et qđ grā tua ɔtulit: et qđ mīicordia [reformauit. P xp̄m. Oremus Orō.

Domine scte pater omps eterne deus: q̄ vulnera nr̄a curare dignat⁹ es. te supplices exoram⁹ et petim⁹ nos humi- les tui sacerdotes: vt nr̄is pctb⁹ aurē tue pietatis incli nare digneris: atq ad penitētiā cōfessiōe mouearis. re mittasq oia crimina: et peccata vniuersa cōdones. desq his famul' tuis dn̄e pro suppliciis veniā: p merore leticiā: p morte vitā. Ut q̄ ad tātā opē celestis apicis deuoluti sūt: de tua mīicordia cōfidētes: ad bona pa cifici premij tui: atq ad celestia dona pueīre mereant. P xp̄m d. n. Hic nō dicit' Oremus. sed Absolutio.

Absoluim⁹ vos vice beati petri apl'oꝝ pncipis: cui dedit dn̄s potestatē ligādi atq soluēdi. et q̄n tū ad vos ptinet accusatio: et ad nos remissio: sit vob omps de⁹ vita et salus: et oim pctōꝝ vr̄oꝝ pi⁹ indultor Qui viuit et regnat cū deo p̄re. et sic surgāt oēs a pstra tione osculātes terrā vel formulas sacerdote sic dicēte. Qui viuit et c. Tamē si eps̄ adest: fiat bn̄dictio sup po pulū adhuc in pstratione hoc modo.

Benedictio dei patris omnipo ✠ tētis et fi ✠ lij et spi ✠ rit⁹ sācti: descēdat sup vos et maneat semp. ℟. Amē Deide incipiat' missa vt i graduali cōtinet'. Et postea tres pueri ante olei cōsecrationē in suppelliciis ad gra dū chori stātes simul cātēt hūc hymnum.

O Redēptor sume carmen temet conci

Chorus idem repetat post v nūquenq̃ versum. Pueri v. Audi iudex mortuorum nentiū.

vna spes mortalium audi voces proferentum donū

Chor⁹ O redēptor. Pueri v.

pacis premium. Assit flamen sacrosan-

ctum olim per diluuiū qui ramū tulit oliue ad arcā

Chor⁹ O redēptor. Pueri v.

ec cleste. Arbor feta alma luce hoc sacrā

dum protulit fert hoc prona presens turba saluato

Chor⁹ O redēptor. Pueri v.

ri seculi. Consecrare tu dignare rex per

hennis patrie hoc oliuum signum viuum contra

Chor⁹ O redẽtoꝛ pueri. ℣.

iura demonũ. ri. ℣. Ut nouetur sex⁹ oĩs vnctione crismatis ꝛ medetur sauciata dignitatis glo

Chor⁹ O redẽtoꝛ. pueri. ℣.

ria. Stãs ad arã ymo suplex infulat⁹ põtifex debitũ ꝑsoluat om̃e cõsecrato

Chor⁹ O redẽtoꝛ. pueri. ℣.

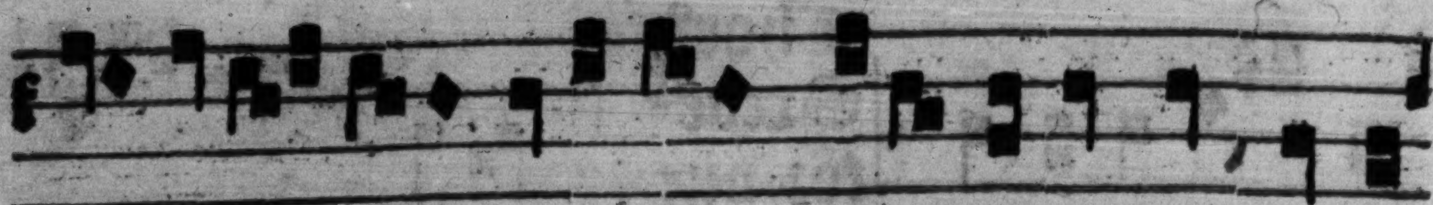
crismate. Nota mẽte sacro fõte aufugant̃ crimina viua mente

Chor⁹ O redẽtoꝛ. pueri. ℣.

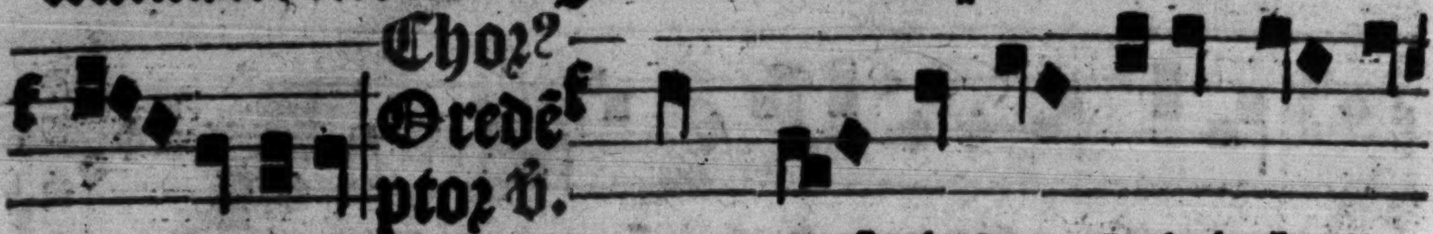
sacrosancta influunt carismata. Sit dies hec festa nobis seculoꝝ secul'sit sacrata laude digna

Chor⁹ O redẽtoꝛ. pueri ℣.

nec senescat tẽpoꝛe. Sit hec dies leta cũct

festiua fidelibus auge fidem dona pacem in nostris

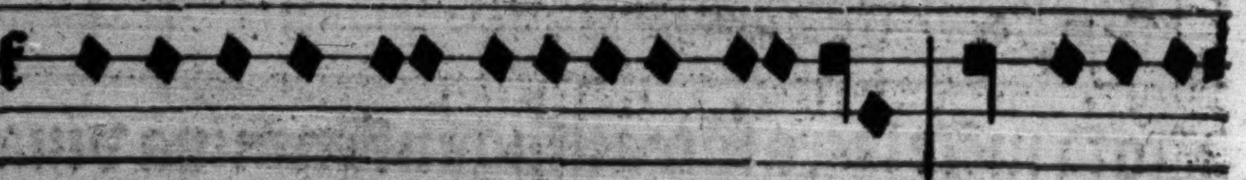

te poꝛib⁹. pueri. Laus perēnis deo patri gloꝛia

qꝫ filio honoꝛ virt⁹ ⁊ potestas amboꝛū pa raclito.

Choꝛus O redemptoꝛ. Post pꝛandiū conueniant oēs clerici ad ecclīam ad altaria abluenda ⁊ ad mādatum faciēdum vt in ꝓcessionalibus cōtinetur. Pacta ablutione pedū ad mandatum. dictoqꝫ sermōe. accipiant charitatis potū. Quibus rite pactis. vnus sacerdotū dicat ꝓ ces has modo

sequēti. Suscepim⁹ de⁹ misericoꝛdiā tuā. In medio templi tui. Tu mādasti. Mandata tua custodiri nimis. Ecce q̄ bonum ⁊ q̄ iocundū. Habitare fratres in vnū. Domine exaudi oꝛationē meam. Et clamoꝛ meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Oꝛemus.

Adesto quesum⁹ dn̄e officio seruitutis nr̄e: qꝛ tu pedes lauare dignatus es tuis discipulis: ne despicias opera manuū tuarū que nobis retinēda mandasti. ⁊ sicut hec exterioꝛa abluunt inq̄namēta coꝛporum: sic a te oīm nr̄oꝝ interioꝛa mūdent peccata. Qd ip̄e pꝛestare digneꝛ. Qui cū pr̄e ⁊ spiritu sācto viuis et gloꝛiaris deus. P omnia secula seculoꝛū. Amen.

Si vero nullus assit clericus sermonē faciēs ceteris vt
p̄ri⁹ pactis post ablutionē pedū dicūtur p̄ces p̄dicte.
Deinde legat̃ sequēs euāgeliū a quodā diacono de se
cūda forma. in suppellicijs ad modū lec. cū suo titulo
bñdictiōe p̄ri⁹ petita ab excellētiore: fratrib⁹ interī ca
ritatis potū sumentib⁹: ⁊ legat̃ vsqꝫ ad illū locū. Sur
gite eam⁹ hic. ⁊ ita recedāt. Euāgeliū Scd̄m ioannē.

In illo tp̄e. Dixit iesus discipul' suis. Amē amen
dico vobis: nō ē seru⁹ maior dño suo: neqꝫ apo
stolus maior eo q̄ misit illū. Si hec scitꝭ: beati eritis si
feceritꝭ ea. Nō de oībus vobis dico. Ego scio quos ele
geri: sed vt impleat̃ scriptura. Qui mādūcat panē me
cū: leuabit cōtra me calcaneū suū. Amodo iā dico vo
bis priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis qꝛ ego sum.
Amē amē dico vobis: qꝛ q̄ accipit si quē misero me ac
cipit. qui autē me accipit: accipit eū q̄ me misit. Cum
hec dixisset iesus: turbat⁹ ē spū: ⁊ p̄testatus est ⁊ dixit.
Amē amē dico vobis: qꝛ vn⁹ ex vobis me tradet. Aspi
ciebāt ergo adiuicē discipuli: hesitātes de quo diceret.
Erat aūt recūbēs vn⁹ ex discipul' ei⁹ in sinu iesu: In
nuit ergo huic simō petrus: ⁊ dixit ei. Quis est de quo
dicit̃. Itaqꝫ cū recubuisset ille supra pect⁹ iesu: dicit ei.
Dñe q̄s est? Respōdit iesus. Ille ē cui ego intinctū pa
nē porrexero. Et cū intinxisset panē: tradidit iude sime
meonis scariothis. Et post bucellā: tūc introiuit in il
lum sathanas. Et dicit ei iesus. Quod facis? Fac citi⁹
Hoc autē nemo sciuit discūbentiū: ad quid dixerit ei.
quidā autem putabant quia loculos habebat iudas
quia dixisset ei iesus. Eme ea que vobis opus sunt ad
diem festum: aut egenis vt aliquid daret. Cum ergo
accepisset ille bucellam: exiuit continuo. Erat autem
nox. Cum autem exisset dixit Jesus. Nunc clarifica

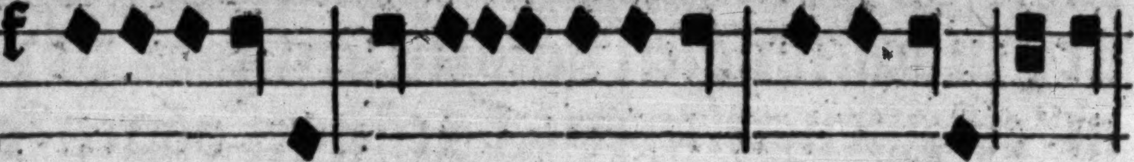
tus ē fili⁹ hominis: ⁊ de⁹ clarificat⁹ est in eo. Si deus clarificat⁹ est in eo: ⁊ de⁹ clarificabit eū in semetipo: et cōtinuo clarificabit eū. Filioli: adhuc modicū vobiscū sum. Queretis me: ⁊ sicut dixi iudeis. Quo ego vado: vos nō potestis venire. Et vobis dico modo. Mādatū nouū do vobis: vt diligatis inuicem sicut dilexi vos: vt ⁊ vos inuicē diligatis. In hoc cognoscent oēs qꝛ discipuli mei estis: si dilectionē habueritis adiuicē. Dicit ei symō petr⁹. Dn̄e quo vadis? Respōdit iesus. Quo ego vado: nō potes me modo seq̄: seq̄ris aūt postea. Dicit ei petrus. Quare nō possū te modo seq̄: animā meā pꝛo te ponā. Respōdit iesus. Animā tuā pones pꝛo me. Amē amē dico tibi: nō cantabit gallus donec ter neges me. Et ait discipul' suis. Non turbet' cor vr̄m: neqꝫ foꝛmidet. Creditis in deū: et in me credite. In domo p̄ris mei: māsiōes multe sunt. Si quo minus dixissem vobis: qꝛ vado parare vobis locū. Et si abiero ⁊ p̄parauero vobis locū: iterū veniā ⁊ accipiā vos ad meip̄m: vt vbi ego sū ⁊ vos sitis. Et quo ego vado scitis: ⁊ viā scitis. Dicit ei thomas. Dn̄e nescim⁹ quo vadis. Et quomodo possum⁹ viā scire? Dicit ei iesus. Ego sū via: veritas: ⁊ vita. Nemo venit ad patrē nisi ꝑ me. Si cognouissetꝫ me: ⁊ p̄rem meū vtiqꝫ cognouissetis. Et amodo cognoscetꝫ eū: ⁊ vidistis eum. Dicit ei philippus. Dn̄e ostēde nobis p̄rem: ⁊ sufficit nobis. Dicit ei iesus. Tāto tp̄e vobiscū sū: ⁊ nō cognouistis me. Philippe: q̄ videt me: videt ⁊ p̄rem meum. Quomodo tu dicis: ostēde nob̄ p̄rem? Nō creditis qꝛ ego in p̄re: ⁊ pater in me ē? Uerba q̄ ego loquoꝛ vobis a meip̄o nō loquoꝛ. Pater aūt in me manēs: ipse facit op̄a. Nō creditꝫ qꝛ ego in p̄re ⁊ pater in me est? Alioq̄n ꝑpter ip̄a op̄a credite. Amē amē dico vob̄: q̄ credit in

me: opa q̃ ego facio & ipe faciet: & maioza hoꝝ faciet: qꝛ ego ad patrẽ vado. Et q̃dcũqꝫ petieritis p̃rem in noĩe meo: hoc faciã vt glõificetᷣ pat in filio. Si q̃d petieritis patrẽ in noĩe meo: hoc faciã. Si diligitis me mãdata mea seruate. Et ego rogabo p̃rem: & aliũ paraclitũ dabit vobis: vt maneat vobiscũ in eternũ. Spũm veritatꝭ quẽ mũdus nõ potest cape: qꝛ nõ videt eũ nec scit eũ. Uos aũt cognoscetis eũ: qꝛ apud vos manebit & in vobis erit. Nõ relinquã vos ozphanos: veniã ad vos Adhuc modicũ: & mũdus iã nõ videt me. Uos aũt videbitis me: qꝛ ego viuo & vos viuetis. In illo die vos cognoscetis qꝛ ego sũ in p̃re meo: & vos in me: & ego in vobis. Qui habet mãdata mea & seruat ea: ille ẽ q̃ diligit me. Qui aũt diligit me: diligetᷣ a p̃re meo. Et ego diligã eũ: & manifestabo ei meip̃m. Dicit ei iudas: nõ ille scariothis. Dñe q̃d factũ ẽ: qꝛ manifestaturꝰ es nobis teip̃m & nõ mũdo. Respõdit iesus: & dixit ei. Si q̃s diligit me: sermonẽ meũ seruabit: & pater meꝰ diliget eũ: & ad eũ veniemꝰ: & mãsionẽ apud eũ faciemꝰ. Qui nõ diligit me: sermones meos nõ seruat. Et sermonẽ quẽ audistis nõ est meꝰ: sed eiꝰ q̃ misit me p̃ris. Hec locutꝰ sũ vobis: apud vos manẽs. Paraclitus aũt spũs sctũs quẽ mittet pater ĩ noĩe meo: ille vos docebit oĩa & suggeret vobis oĩa quecũqꝫ dixero vobis. Pacẽ relinquo vobis: pacẽ meã do vobis. Nõ q̃uo mũdus dat: ego do vobis. Nõ turbetᷣ coꝛ vr̃m: neqꝫ foꝛmidet. Audistis qꝛ ego dixi vobis: vado & venio ad vos. Si diligeretꝭ me gauderetis vtiqꝫ: qꝛ vado ad p̃rem: qꝛ pater maioꝛ me est. Et nũc dixi vobis p̃iusq̃̃ fiat: vt cũ factũ fuerit credatꝭ. Iã nõ multa loq̃r vobiscũ. Uenit eñi p̃ꝛiceps mũdi huiꝰ: & in me nõ habet q̃cq̃. Sed vt cognoscat mũdus qꝛ diligo p̃rem: & sicut mãdatũ dedit

mihi pater sic facio. Surgite eamus hinc.

Sabbato in vigilia pasche: cõgregatis clericis in choro: dictaqꝫ hora ix. executor officij indutis vestibus sacerdot. in cappa serica rubea: diacon⁹ dalmatica: subdiacon⁹ tunica induant̃ cũ ceteris ministris altaris: albis cũ amictib⁹ indutis. sine lumie i cereis: ⁊ sine cruce: ⁊ sine igne in thuribulo. quidã etiã de. ij. forma s. accolit⁹ i supplicijs cereũ extictũ ex trib⁹ cãdel tortis in vnũ in pte inferiori: ⁊ insup ab iuicẽ diuisis: super quãdã hastã deferẽs: ⁊ pcessi. pcedẽs post portitorẽ aq̃ bñdicte p mediũ chori ad fõtes ⁊ ad nouũ ignez bñdicẽdũ pcessiõ alit̃ eãt choro sequẽte: habitu nõ mutato: excellẽtiorib⁹ pcedẽtib⁹. ⁊ ad colũnã ex parte australi iuxta fontẽ: vbi sacerdos executor officij ignem bñdicat: q̃ accẽdat̃ ibidẽ videlicꝫ in medio inter duas colũnas. In eũdo vero dicit̃ ps. **Dñs illuminatio** sine nota: ⁊ sine **Gl'ia pri.** alt̃nati a toto choro. **Hoc mõ** fiat statio ad ignẽ bñdicẽdũ. Sacerdos vo iuxta ignẽ stet ad oriẽtẽ cõuersus: ⁊ ad sinistrũ ei⁹ stet diacon⁹. subdiacon⁹ ad sinistrũ diaconi. vn⁹ vero ceroferari⁹ stet sacerdoti opposit⁹. ad dextrũ cui⁹ stet puer ferẽs librũ primior sacerdoti. ali⁹ vero ceroferari⁹ stet retro sacerdotẽ. ad dextrũ cui⁹ stet portitor aq̃ primior sacerdoti ⁊ vltimo loco retro oẽs a pte occidẽtali stet portitor haste cũ cereo. ⁊ ex alia pte ignis: videlicet ex pte australi stet thuribulari⁹ ad accipiẽdũ ignẽ in thuribulũ post bñdictionẽ. oib⁹ istis ministris ad sacerdotẽ conuersis choro interi circũstãte videlicet ex pte boriali. vt patet vbi ptrahitur statio. Seq̃tur bñdictio ignis solẽnit̃ a sacerd. icipiẽte sic. **Dominus vobiscum. Oremus.**

Domine deus noster pater omnipotens: lumen indeficiens conditor omnium luminum: exaudi nos famulos tuos et bene ✠ dic hunc ignem: qui tua sanctificatione atque benedictione consecretur. tu illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum. illumina conscientias cordis nostri igne tue caritatis ut tuo igne igniti. tuo lumine illuminati. expulsis a cordibus nostris peccatorum tenebris: ad vitam te illustrante pervenire mereamur eternam. Et sicut illuminasti ignem moysi famulo tuo per columnam ignis ambulanti in mari rubro: ita illustra nostrum lumen et candelam que de eo fuerit accensa: in honore maiestatis tue semper perseveret benedicta. ut quicunque ex eo lumine portaverit sit illuminatus lumine gratie spiritualis. Per dominum nostrum etc. seculorum. Amen

Omnes orationes dicuntur cum Oremus. sub tono predicto. hic aspergatur aqua benedicta super ignem. Deinde dicatur. Dominus vobiscum.

Domine sancte pater omnipotens eterne deus be [et Oremus. Oratio. ne ✠ dicere et sanctificare digneris ignem istum: quem nos indigni per invocationem unigeniti filii tui domini nostri iesu christi: benedicere presumimus. tu clementissime pater eum tua benedictione san ✠ ctifica: et ad profectum generis humani pervenire concede. Per eundem christum dominum nostrum. Oremus

Celesti nos lumine quesumus domine semper et ubique preveni: ut misterium cuius nos participes esse voluisti: et puro cernamus intuitu: et digno percipiamus effectu. Per dominum.

Deinde sequitur benedictio thimiamatis sive incensi hoc modo.

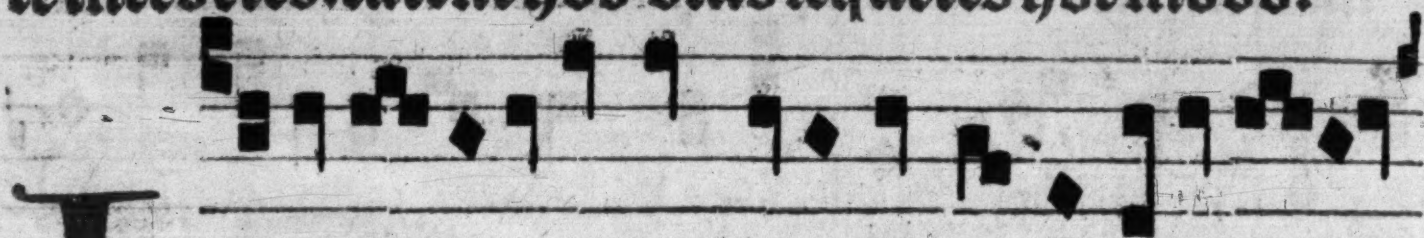
Exorciso te immundissime spiritus: et omne fantasma inimici. In nomine dei patris omnipotentis. et in nomine filii eius iesu christi domini nostri: ut exeas et recedas ab hac creatura thimiamatis sive incensi: cum omni fallacia atque nequicia tua. ut sit hec creatura sanctificata in nomine eiusdem domini nostri iesu christi

vt oēs gustātes: tāgētes siue odorātes eā: virtutē ꝛ au
xiliū pcipiāt spūs sācti. ita vt vbicūqꝫ hoc incensū vel
thimiama fuerit: ibidē nullaten⁹ appropinqre audeas.
nec aduersa inferre psumas. sed qcūqꝫ spūs immū
de es cū oi versutia tua pcul īde fugias atqꝫ discedas
adiurat⁹. p virtutē ꝛ nomē dei pris oipotētꝫ: ꝛ iesu xpi
filij ei⁹ dñi nri. q vētur⁹ ē in spū sctō iudicare viuos ꝛ
mortuos: ꝛ te puaricatorē: ꝛ sclm p ignē. Am. Orem⁹

Eternā ac iustissimā pietatē tuā depcam dñe sā
cte pat omps etne de⁹. vt bñ ✠ dicere digneris
hāc thimiamatꝫ vł incēsi spēm: vt sit incēsū maiestati
tue in odorē suauitatꝫ acceptū. sit a te hec spēs bñdicta
sit p iuocationē scti nois tui sctificata. vt vbicunqꝫ fu
m⁹ ei⁹ puenerit: extricet ꝛ effuget oē gen⁹ demoniorū
sicut incēsū iecoris piscis quē raphael archāgel⁹ tobiā
famulū tuū docuit: cū ascēdit ad sare liberationē Per
xpm dñm nrm. Orem⁹

Descēdat bñdictio tua dñe sup hāc speciē incēsi ꝛ thimiamatꝫ: sicut i il
lo die de quo dauid ppheta tu⁹ cecinit dicēs. dirigat
orō mea sicut incēsū in ꝯspectu tuo. sit nobis odor ꝯso
latiōis suauitatꝫ ꝛ grē: vt fumo isto effuget oē fantas
ma inimici mētꝫ ꝛ corporis: vt sim⁹ pauli apli voce bo
nus odor deo. Effugiāt a facie hui⁹ icēsi ꝛ thimiama
tis oēs demōis icursus: sicut puluis a facie vēti: ꝛ sicut
a facie ignis. Presta hoc pijssime pat boni odoris incē
sū ad op⁹ ecclie tue: ob causā religiōis iugit pmanere.
vt mistica nob significatiōe spūaliū virtutū fragrās
ostēdat odor suauitatē. Tua ergo qs omps de⁹ immē
se maiestatꝫ dextera hāc creaturā bñ ✠ dicere ex diuer
sarū rerū ꝯmixtiōe cōfectā dignare: vt i btute scti tui
nois oēs immūdorū spūum fātasticos icursus effuga
re: oēsqꝫ morbos reddita sanitate expellere. vt vbicūqꝫ

fumꝰ aromatū eiꝰ afflauerit: mirabiliter possit atqꝫ i odoꝛe fragrātissimo tibi ꝑpetua suauitate redolere. Ꝑ xp̄m dn̄m nr̄m. Amē. Postea ipleat thuribulū de carbonibꝰ cū incēso: ⁊ incenset nouꝰ ignis. deīde accēdat᷑ cereꝰ sup hastā de nouo igne: ceterꝭ lumiaribꝰ prīꝰ extictis: ⁊ redeat ꝓcessio moꝛe solito in choꝛ. In redeūdo duo clerici de secūda foꝛma i suppellicijs post sacerdotē incedētes: cātent hos ꝟsus sequētes hoc modo.

Inuētoꝛ rutuli dux bone luminis q̄ certis vici

bus tēpoꝛa diuidis merso sole chaos in gruit hoꝛri

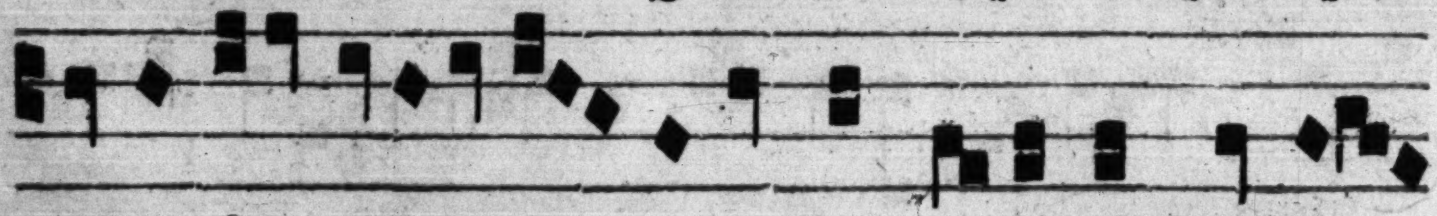

Chorꝰ idē repetat pꝰ vnūquēqꝫ

dum lucē redde tuis xp̄e fideli bꝰ. ꝟ. clerici. ꝟ. Quā

uis innumero sidere regiā limariqꝫ polū lāpade pire

ris incussu cilicis lu mina nos tamē mōstras saxi

geno semine q̄re re. Ne nesciret homo spē sibi lu

minis in christi solido corpore conditam qui dici

stabilem se voluit petrã nostris i gniculis vn

de genus ve nit. Splendent er go tuis mune

ribus pater flammis mo bilibus scilicet atria ab

sentemq3 diem lux agit emula quã nox cum la

cero victa fugit pe plo. Per quẽ splẽdor honor

laus sapientia maiestas bonitas et pietas tua re

gnum contineat nu mine triplici texẽs purpureis

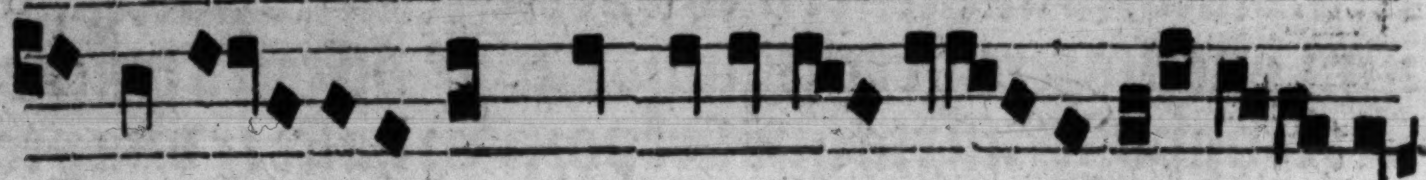
secula secu lis.

Quo cantato sequat̃ bñdictio cerei paschal̃ ab ip̃o diacono ad p̃ces. indut̃. post acceptã bñdictionẽ ad borialẽ ꝯuerso ad gradũ p̃sbiterij cero fera. diacono assistent̃. vno a dextr̃ reliq̃ a sinistris ad ip̃m ꝯuersis cereis extict̃. subdiacon⁹ ṽo textũ tenens stet ei opposit⁹. iuxta quẽ stet portitor haste ex vna p̃te ꝑ cero ferari⁹ cuiuscũq̃ p̃ui cerei ad fõtes bñdicẽdos ex altera p̃te eodẽ modo ꝯuersi. post diaconũ ṽo stet thuribulari⁹. Diacon⁹ accepta p̃ri⁹ bñdictiõe a sacerdote executore officij dicat Exultet iam ange ꝛc. quam zozinius papa constituit sic.

Exultet iã angelica turba celo rũ exultẽt diuina miste ria et p̃ tan ti regis victo ria tuba intonet salu ta ris. Gau deat se tell⁹ tãtis irradiata fulgo rib⁹ et eterni regis splẽdore lustrata toci⁹ orb̃ se sentiat a misis se ca ligi

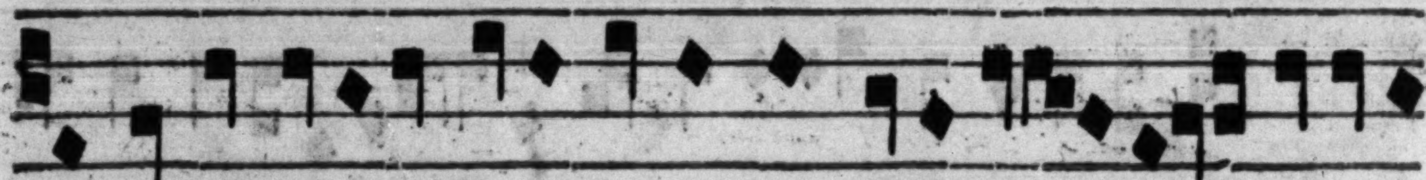
nem. Lete tur ⁊ mat' ecclesia tan ti lūinis adoꝛna

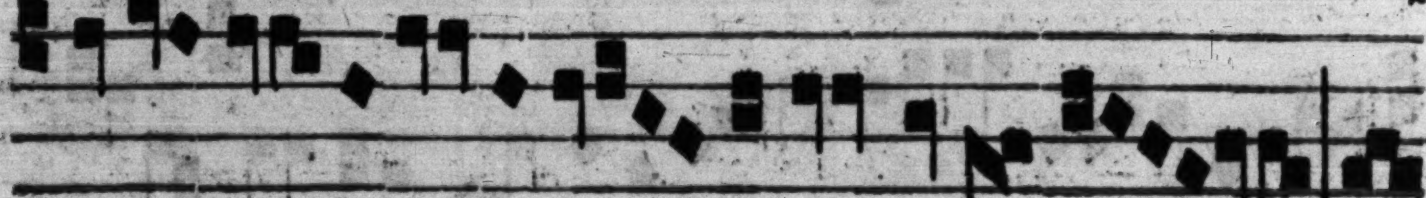
ta fulgoꝛib⁹ ⁊ magnis populoꝝ vo cib⁹ hec aula re

sul tet. Q ua ꝓpter astātib⁹ vob frēs karissimi

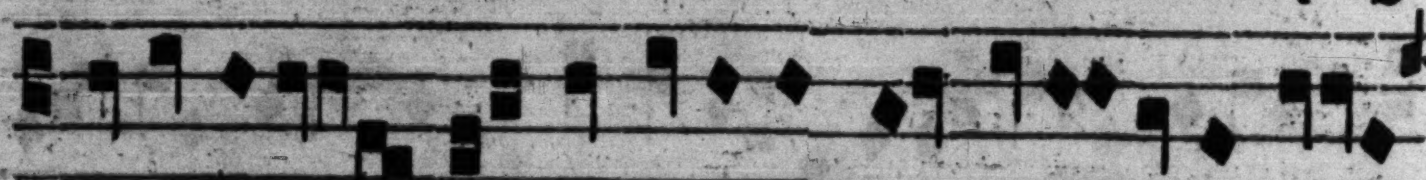
ad tā mirā sācti hui⁹ luminis clarita tē vna mecū q̄

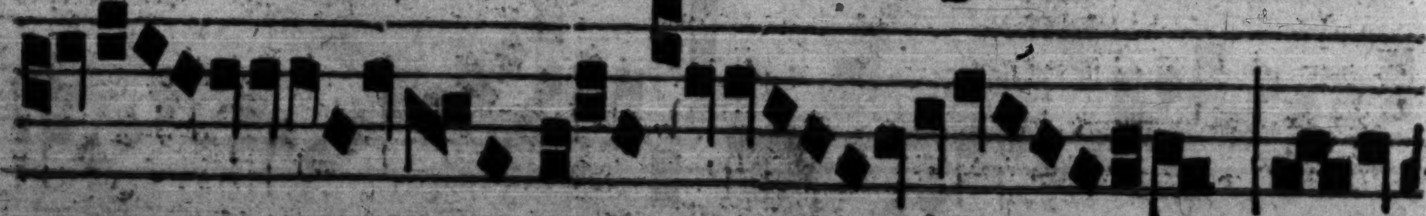
so dei oīpotent misericoꝛdiā inuo ca te. Ut

q̄ me nō meis merit intra leuitarū numeꝝ ag-

gregare dignatus est luminis sui gratia infūdente

cere i hui⁹ laudē iplere per fi ci at. Per

dn̄m nostrū iesum christū filium suū q̄ cū e o viuit

et regnat de us in vnita te spiritus sancti. Per om

nia se cula seculo rū. Amē. Dominus vobiscū. Et

cū spiritu tuo. Sur sum cor da. Habemus ad dn̄m

Gra ti as agamus dn̄o deo nr̄o. Dignū et iustū ē.

Ve re quia dignū et iustū est inuisibilē de

um omnipotentem patrē filiumq; eius vni ge

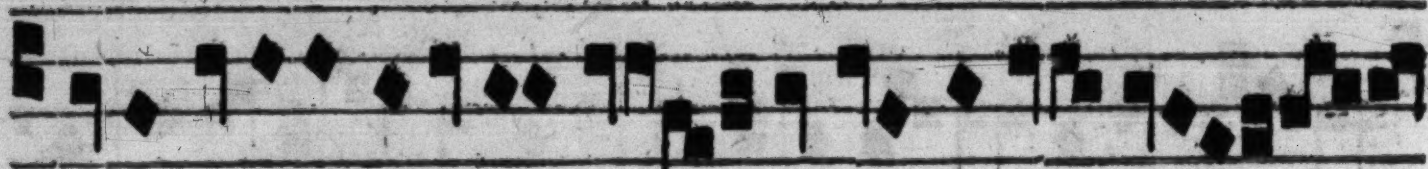
nitū dn̄m nostrū ie sum xp̄m cum sancto spi ritu

toto coꝛdis ac mẽtis af fectu et vocis ministerio.

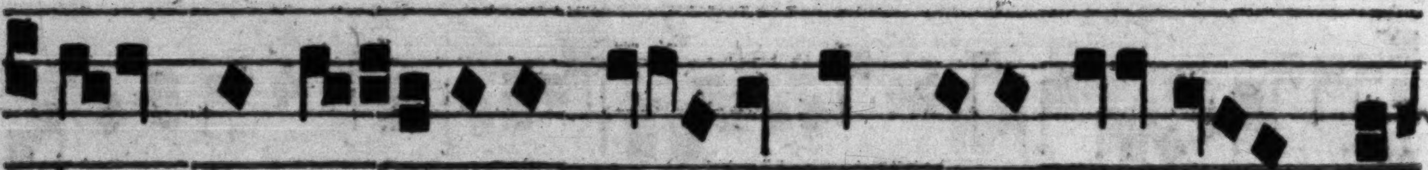
ꝑsona re. Qui ꝑ nob̄ eterno pr̄i ade debitum sol

uit ꝛ veteris piaculi caucionẽ pio cruo re deter

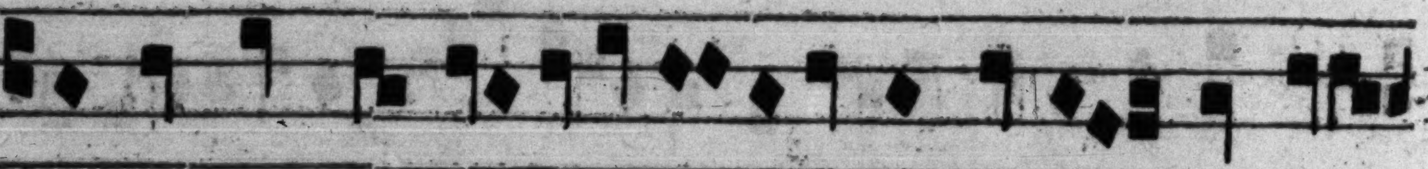
sit. Hec sunt enī festa pa schalia in quib⁹ ver⁹ il

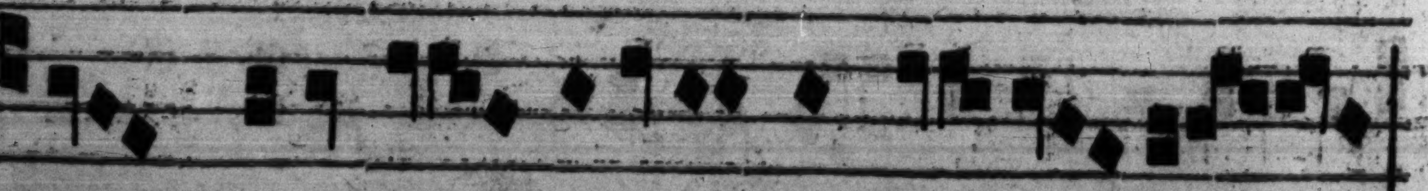
le agnus oc ciditur eiusqꝫ sanguine postes con

secran tur. Hec nox ē in qua pꝛimū

patres nostros filios israel eductos de egi pto ru

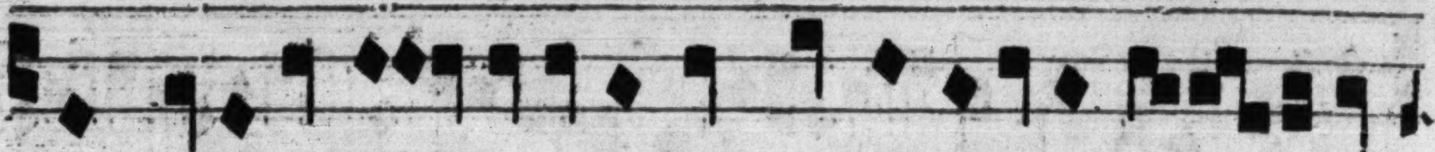
bꝛum mare sic co vestigio transi re feci sti.

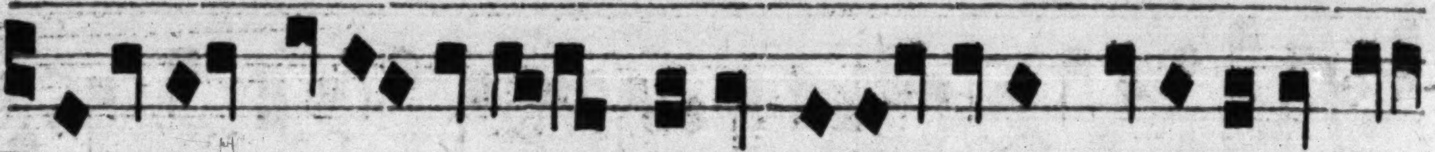
Hec igit᷑ nox ē q̄ peccatorum tenebras colū

ne illuminatio ne purga uit. Hec

nox est q̄ hodie ꝑ vniuersū mūdū in xp̄o cre dētes

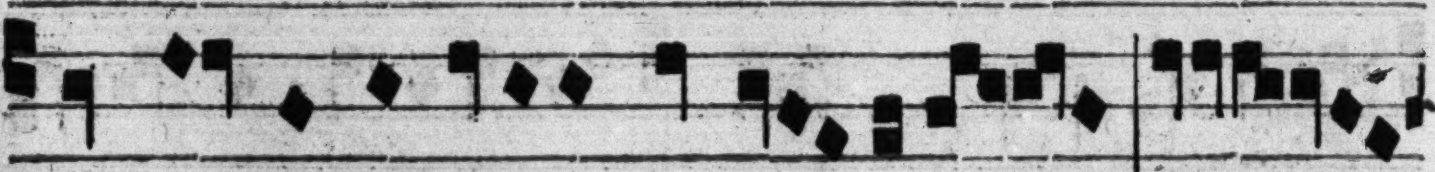
a viciis seculi segre gatos & caligine peccatorū red

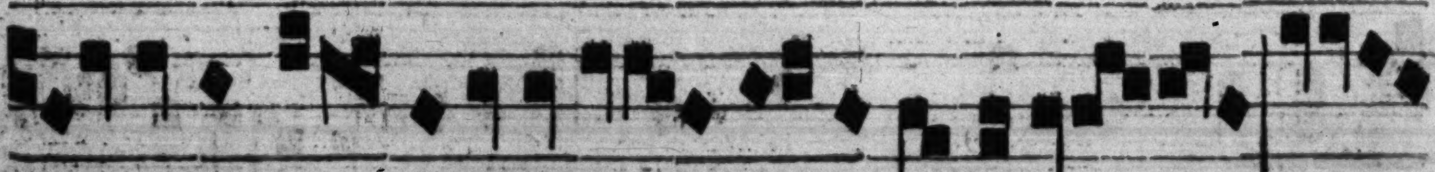
dit gratie sociat sanctita ti. Hec

nox ē in qua destructꝰ viculis mor

tis christus ab inferis victor ascē dit. Nichil

enī nob nasci ꝓfuit ni si re dimi ꝓfuis set. O

mi ra circa nos tue pietatis digna tio.

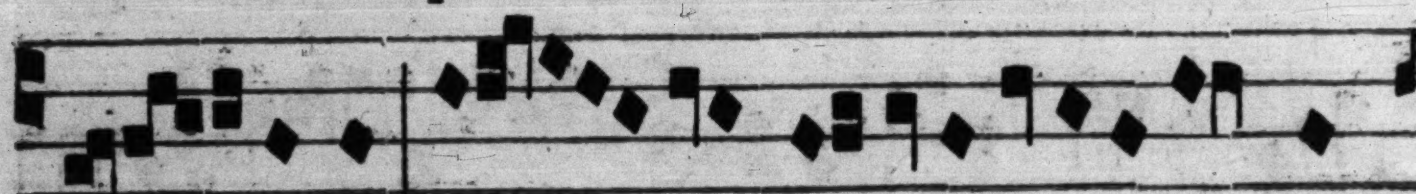
O inestima bi lis dilectio chari tatꝭ vt

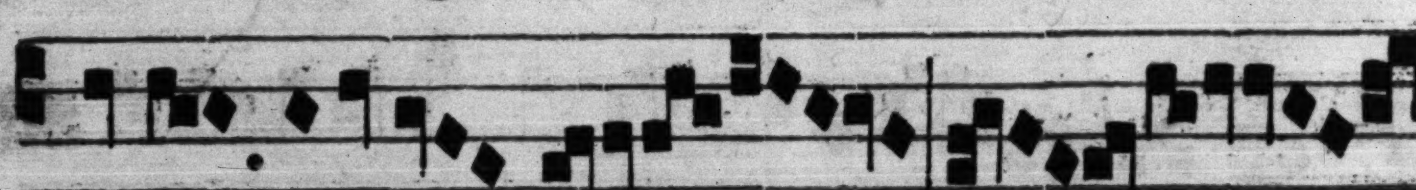
seruū redimeres filium tradidi sti. O certe

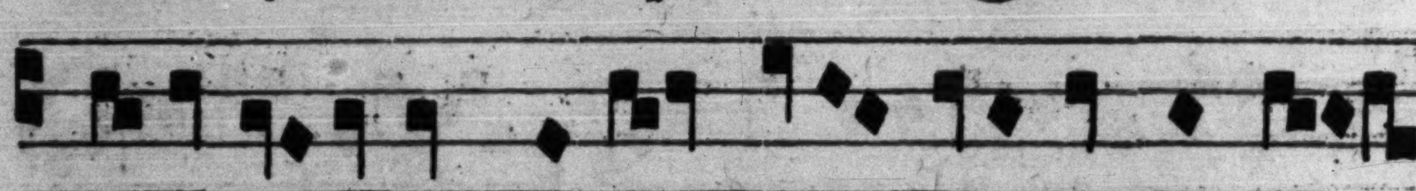
necessariū ade pec catū et nr̄m qđ christi morte

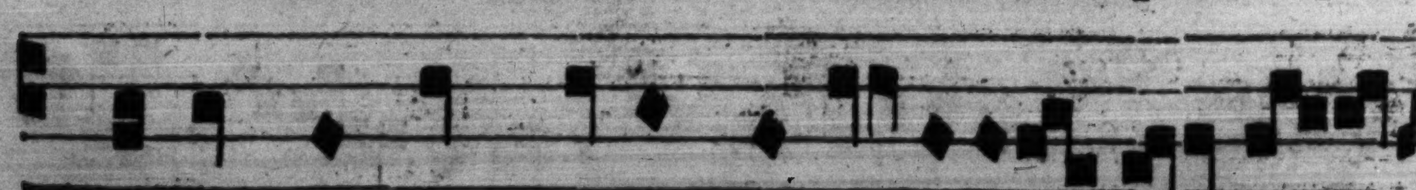
dele tū est. O felix culpa q̄ talē ac tantum

meruit habere redēpto rē. O

certe beata nox que sola meruit scire tempus et

horam in qua christus ab in feris resurre

xit. Hec nox ē de q̃ scriptū est

et nox vt dies illumiabit et nox illuminatio mea

in deli cijs me is. Hu ius igitur sãctifica

tio noctis fu gat scelera culpas lauat et reddit

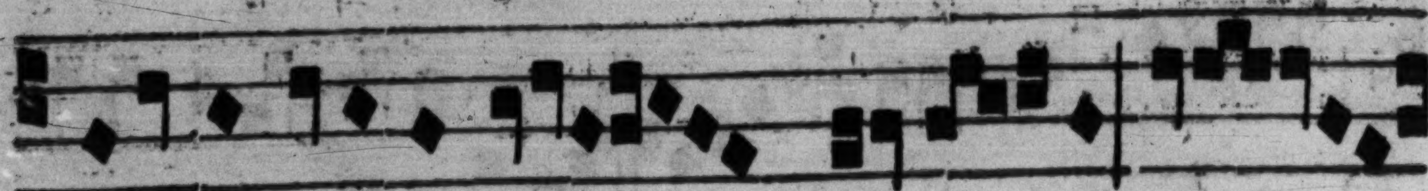
innocentiam lapsis et mestis leticiam: fugat odia:

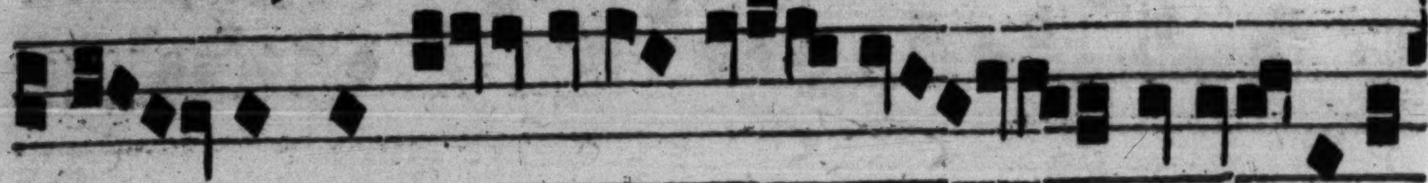
concordiam parat et curuat impe ria. In

huius igitur noctis gratia su scipe

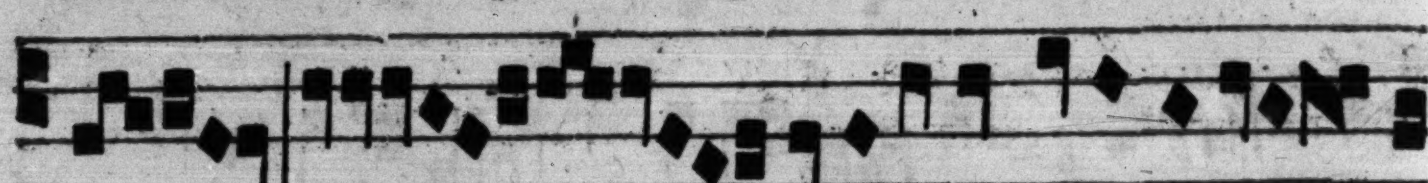
sancte pater.

Hic ponatur incensum ab ipso dia cono in cereum siue in candelabrū in modum crucis: similiter in par uum cereū portitore accedente.

incensi hui⁹ sacrificium vespti nũ. Quod

ti bi in hac cerei oblatio ne so lenni p mini

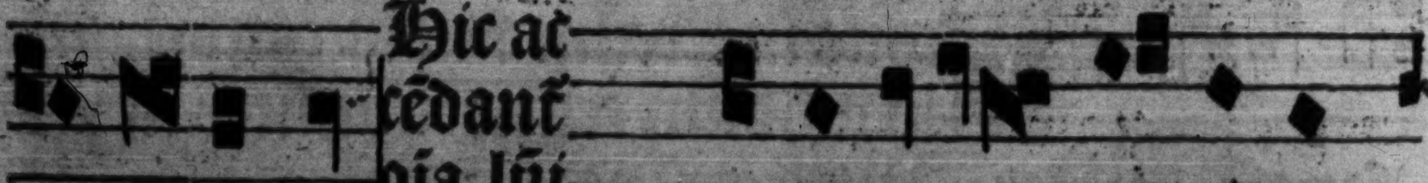

strorũ man⁹ de opi b⁹ apũ sacrosancta reddit ec

cle sia. Sed iã colũne hui⁹ pconia no

minis quam in honorẽ dei rutilãs i gnis accẽ dit.

Hic accẽdat cere⁹ paschal' ꝛ sic ardeat ꝯtinue vsqꝫ post ꝯpl. i die pasche. accẽdat etiã q̃tidie p ebdo. pasche ad mat. ꝛ ad mis. ꝛ ad vs. siliṫ fiat in oct. pasche. Oib⁹ ṽo dñic ab oct. pas. vsqꝫ ad ascẽs. dñi ad mis. tm̃ accẽdat. In die ṽo ascens. dñi sic i oct. pas. accen dat etiã i his fes. s. marci euã. philippi ꝛ iacobi tm̃. In annũci. ṽo btẽ marie q̃n post oct. pas. celebꝛat. ꝛ i iuẽtiõe cruc sicut in octaua pasche accenditur. Qui licet diui

Hic accedant oia lũi

sus in partes naria p ecclam. mutuati lu minis

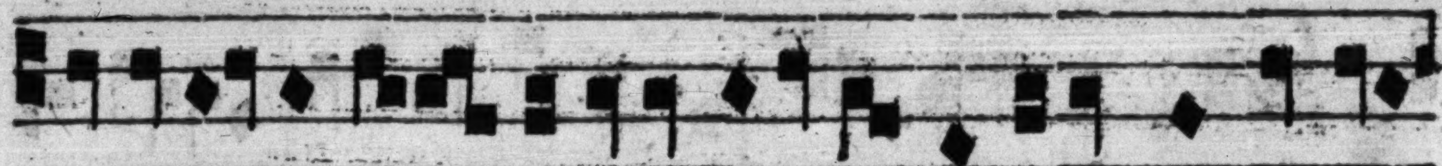
detrimẽta non nouit alitur liquantibus ceris quas

in substãtiã ᵱcio se huius lampadis apes mater e

du xit. O beata nox q̃

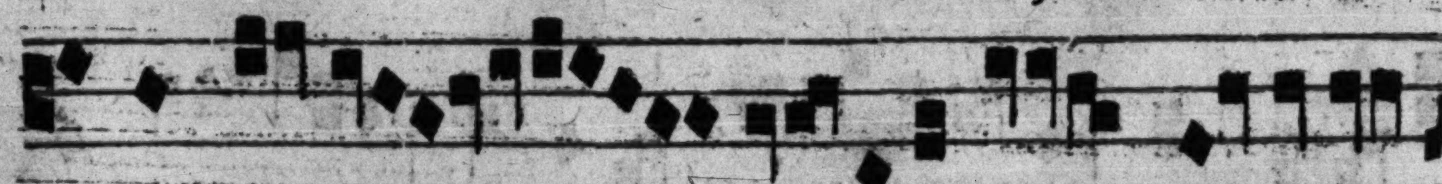
expoliauit e giptios ditauit hebreos nox in q̃ ter

renis celestia iungũ tur. O ram⁹

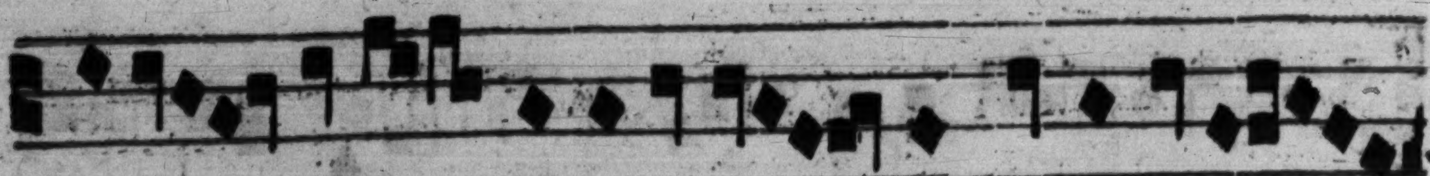
te do mine vt cere⁹ iste in hono rẽ no

minis tui con se crat⁹ ad noctis huius caliginem

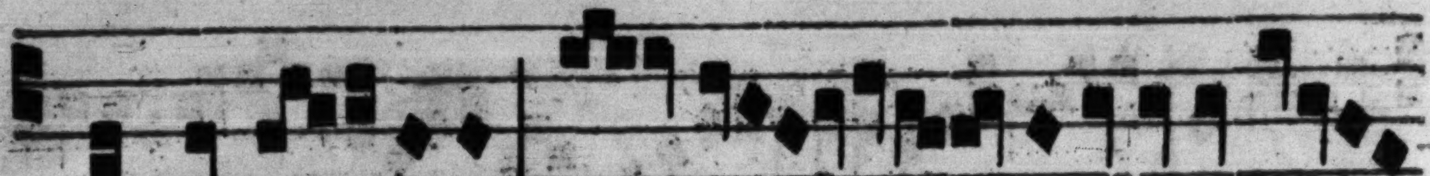
destruẽdã ideficiẽs ᵱseue ret. In odorẽ sua

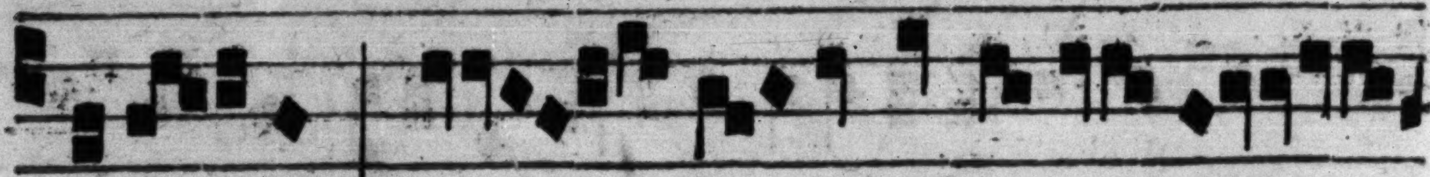
uita tis ac cept⁹ sup nis luminarib⁹

miscea tur. Flammas eius lucifer matuti

nus inue niat. Il le iquã lucifer q̃ nescit

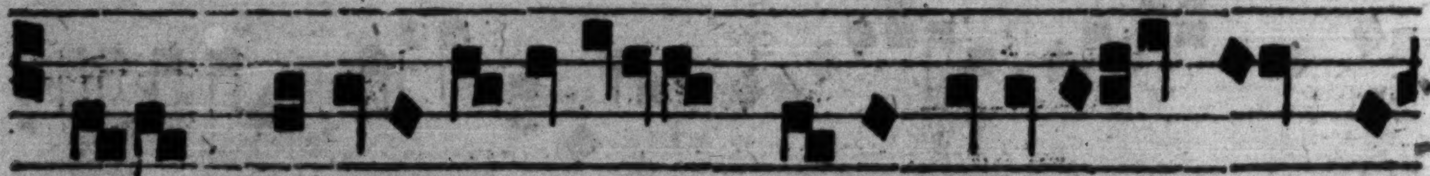
occa sum. Il le q̃ regressus ab inferis hu

mano generi serenus illu xit. Pre cam

ergo te do mine vt nos famulos tuos om

nem clerũ & deuotissi mũ populũ vna cum

nostro N. atq; re ge nostro. N.

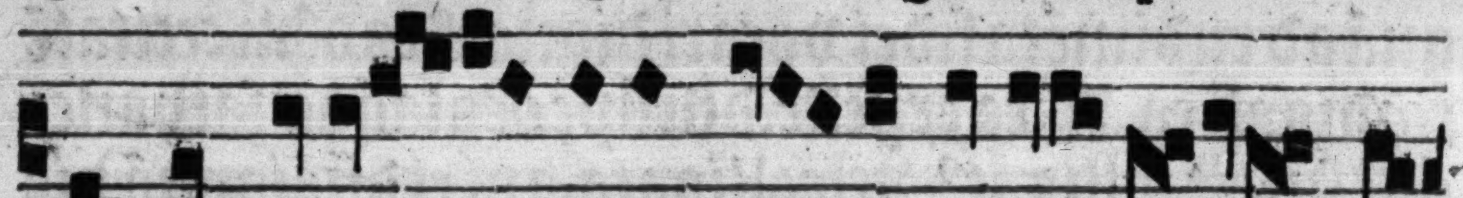
necnō et episcopo nr̄o. N quiete tempoꝝ cōn-

cessa in hijs pascha libus gaudijs cōser ua re di

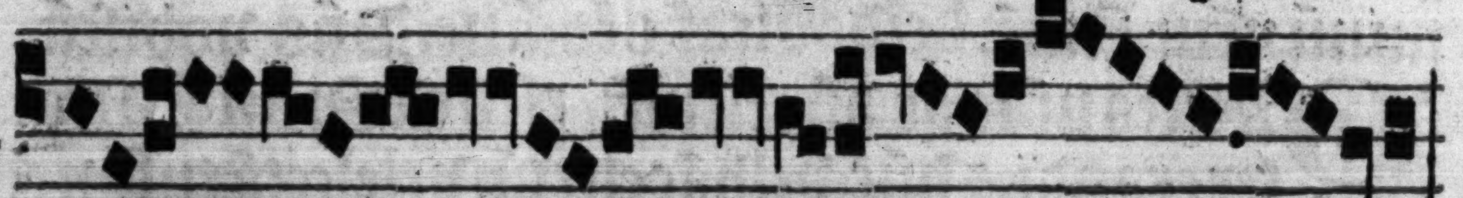
gne ris. Qui sem per viuis regnas imperas nec

non et gloꝛia ris solus de us solus al tissi mꝰ

ie su chꝛi ste cum san cto spiri

tu i glo̅ia dei pa tris. A mē.

Notādū est q̄d candelabꝛū cū cereo paschali debet am mouerí feria. vj. in crastinū ascēsiōis dn̄i ante missā. Cereꝰ iste xp̄m designat siue colūnā q̄ fuit hebꝛeis: scilicet lux noctis ⁊ vmbꝛa diei.

ORdo ad cathecuminū faciēdū. In pꝛimis deferat infās ad valuas eccl̄ie: ⁊ inq̄rat sacerdos ab obstetrice vtꝝ sit infās masculus vel femīa. deīde si infās sit baptisatꝰ domi ⁊ quo noīe vocari debeat. licet eni baptisatꝰ fuerit do-

ni ꝓpter periculū mortis: tamē totū habeat subseqͣns seruitiū ꝑter immersionē aq̄ ⁊ quo noīe debet vocari.

Masculus aūt statuet a dextris sacerdotis: mulier vero a sinistris. hijs ꝗ̄situis faciat signū crucis cū pollice in frōte infantis ita dicēs. Signū saluatoris dn̄i nr̄i Jesu xp̄i in frontē tuā pono. ⁊ postea in pectore ita dicēdo. Signū saluatoris dn̄i nr̄i iesu xp̄i in pectꝰ tuū pono. Deide tenēs manū dexterā sup caput infātis dicat Do

Omnipotens sempiterne deꝰ, [dominꝰ vobiscū. ⁊Oremꝰ pater dn̄i nr̄i iesu xp̄i: respicere dignare sup hūc famulū tuū vel hāc famulā tuā. Hic p̄mo inq̄rat sacerdos nomē infātis: ⁊ respōdeāt patrini. N. quē vel quā ad rudimēta fidei vocari dignatꝰ es oēm cecitatē cordis ab eo vel ea expelle. disrūpe oēs laq̄os sathane: q̄bꝰ fuerit colligatꝰ vel colligata. apꝑi ei dn̄e ianuā pietatis tue: vt signo sapiētie tue imbutꝰ vel imbuta oim cupiditatū fetoribꝰ careat: ⁊ ad suauē odorē p̄ceptorū tuorꝫ letus vel leta tibi in eccl̄ia tua deꝯuiat: ⁊ ꝓficiat de die in diē: vt idoneꝰ vel idonea efficiat accedere ad gratiā baptismi tui ꝑcepta medicina. P eūdē xp̄m dominū nr̄m. Amē. deide dicat or̄o sine. Dn̄s vobiscū.

Preces nr̄as q̄s dn̄e clemē [sed cū Oremꝰ. Oro. ter exaudi. ⁊ hūc vel hāc electū vel electā tuū vel tuā. Hic patrini ⁊ matrine nominēt puerū. N. crucis dn̄ice: cuiꝰ imp̄ssione: Hic faciat sacerdos crucē in frōte infātis eū vl' eā signamꝰ virtute custodi: vt magnitudinis glīe tue rudimēta seruās ꝑ custodiā mādatorū tuorꝫ ad noue regeneratiōis glīaꝫ ꝑuenire mereat Per christū dn̄m nostrū. Oremꝰ. Oratio.

Deus q̄ humani generis ita es cōditor: vt sis etiā reformator: ꝓpiciare popul' adoptiuis: ⁊ nouo testamēto sobolē noue ꝓlis ascribe: vt filij ꝓmissiōis

qd nõ potuerũt assequi p naturã: gaudeãt se recepisse per gratiã. P dñm. Exorcismus salis. sine Oremus.

Exorciso te creatura salis in noie dei pris oipotentis: et in charitate dñi nri iesu xpi: et i virtute spiritus sancti. Exorciso te p deũ viuũ: p deũ verũ: p deũ sanctũ. p deũ q te ad tutelã humani generis pcreauit: et populo veniẽti ad credulitatẽ p seruos suos cõsecrari precepit: vt in noie scte trinitatis efficiaris salutare sacramẽtũ ad effugãdũ inimicũ. Proinde rogam⁹ te dñe deus noster: vt hanc Hic respiciat sacerdos sal. creaturã salis sãctificãdo sãcti ✠ fices: bñdicẽdo bene ✠ dicas. vt fiat oib⁹ accipiẽtib⁹ pfecta medicina pmanẽs in visceribus eoꝝ: in noie eiusdẽ dñi nri iesu xpi: q vẽtur⁹ est iudicare viuos et mortuos et sclm p ignẽ. ℟. Amẽ. Postea iterroget sacerdos nomẽ pueri: et ponat de ipo sale in ore ei⁹ dicẽdo. N. accipe sal sapiẽtie vt ppiciat⁹ sit tibi de⁹ in vitã eternã Amẽ. post salẽ datũ dicat sacerdos sup masculũ vel feminã. Dñs vobiscũ. et Orem⁹

Deus patrũ nroꝝ: de⁹ vniuerse cõditor creature: te supplices exoram⁹: vt hũc vel hanc famulũ vel famulã tuũ vel tuã N. respicere digneris propici⁹: et hoc primũ pabulũ sal gustãtẽ nõ diuti⁹ esurire pmittas: quo min⁹ cibo expleat celesti: qtin⁹ sit semper dñe spũ feruẽs: spe gaudẽs: tuo nomini seruiẽs. et pduc eũ vel eã ad noue regeneratiõis lauacrũ: vt cũ fidelib⁹ tuis pmissionũ tuarũ etna pmia cõseq mereat P dñm nrm. seqtur oro sup masculũ tm sine Dñs vobiscũ sed cũ Orem⁹. verte ad feminã. Oro

Deus abrahã de⁹ ysaac de⁹ iacob: de⁹ q moysi famulo tuo i mõte synai apparuisti: et filios israel de terra egipti eduxisti: deputans eis angelũ pietatis tue: q custodiret eos die ac nocte. te qsum⁹ dñe vt mittere digneris

sanctū angelū tuū qui similiter custodiat ꝛ hūc famu
lū tuū. N. ꝛ pducat eū ad grām baptismi tui: Sine. P
xp̄m. Adiuratio sup masculū ꝛ feminā Sine Dn̄s vo.
ERgo maledicte diabole re [biscū. ꝛ Sine Oremꝰ
cognosce sentētiā tuā: ꝛ da honorem deo viuo ꝛ
vero: da honorē iesu xp̄o filio eiꝰ ꝛ spiritui sancto: ꝛ re
cede ab hoc famulo vel ab hac famula dei. N. qr istū
vel istā sibi deus ꝛ dominꝰ noster iesus xp̄s ad suā san
ctā gratiā ꝛ benedictionē fontēqꝫ baptismatis dono
spūs sancti vocare dignatus est. et hoc signū sancte ✠
crucis. Hic faciat sacerdos signū crucis cū pollice in frō
te infantis dicēdo quod nos frōti eius imponimꝰ tu
maledicte diabole nūquā audeas violare. Per eū qui
vēturus est iudicare viuos ꝛ mortuos ꝛ seculū p ignē
Amen. Sequat oro sup masculū tantū Sine Oremus.
DEus immortale p̄sidiū oīm postulātiū Oro.
liberatio supplicū: pax rogātiū: vita credētiū:
resurrectio mortuoꝝ. te inuoco sup hūc famulū tuū.
N. qui baptismi tui donū petēs eternā cōsequi grām
spirituali regeneratiōe desiderat: accipe eū dn̄e: ꝛ qr di
gnatus es dicere: petite ꝛ accipietis: querite ꝛ inuenietis:
pulsate ꝛ apietur vobis: petēti p̄miū porrige: ꝛ ianu
am pande pulsanti. vt eternā celestis lauacri bn̄dicti
onē cōsecutꝰ: pmissa tui muneris regna pcipiat. Qui
viuis ꝛ regnas cū deo p̄re in vnitate spūs sancti deus
per oia secula seculoꝝ. Amē. Adiuratio sup masculū
AUdi maledi [tantū Sine Oremus hoc modo.
cte sathana adiuratꝰ p nomē eterni dei ꝛ salua
toris nostri filij eius cū tua victus inuidia tremēs ge
mensqꝫ discede. nichil tibi sit cōmune cū seruo dei. N.
iam celestia cogitāti renūciaturo tibi ac seculo tuo: et
beate immortalitati victuro. Da igit honorē adueni

enti spūi sancto: q ex summa celi arce descēdēs pturbatis fraudib⁹ tuis diuino fōte purgatū pectus: id ē sanctificatū deo tēplū et habitaculū pficiat: vt ab oib⁹ penitus noxijs preteritoꝝ criminū liberat⁹: hic seru⁹ dei gratias phēni deo referat semp: et bñdicat nomē eius sanctū in scła seculoꝝ amē. Exorcismus sup masculū

EXorciso te immūde spūs in [tantū sine Orem⁹. noie dei patris: et filij: et spūs sancti. vt exeas et recedas ab hoc famulo dei respice. N. ipe eni tibi impat maledicte dānate atq dānande: qui pedib⁹ sup mare ambulauit: et petro mergenti dexterā porrexit. seqtur adiuratio. Ergo maledicte. vt supra. Hec orō sequēs

Dicat sup feminā tantū sine Orem⁹. Oratio. DEus celi: deus terre: deus angeloꝝ: deus archāgeloꝝ: deus pphetarū: deus apłoꝝ: de⁹ martyrū de⁹ cōfessoꝝ: de⁹ virginū: deus oim beneuiuētiū: de⁹ cui ois lingua cōfitet: et ome genu flectit: celestiū: terrestriū: et infernoꝝ. te inuoco dñe sup hanc famulā tuā respice. N. et pducere eā digneris ad grām baptismi tui: seqtur adiuratio. Ergo maledicte. vt supra. Sequēs orō di-

citur sup feminas tātū cum Oremus. Oratio. DEus abraā de⁹ ysaac: et deus iacob. de⁹ qui trib⁹ israel de egyptia seruitute liberasti: et p moysen famulū tuū de custodia mādatoꝝ tuoꝝ in deserto monuisti et susannā de falso crimine liberasti. te supplex depcor dñe vt liberes et hanc famulā tuā respice. N. et pducere eā digneris ad gratiā baptismi tui. sequat adiuratio Ergo maledicte. vt supra. Exorcism⁹ sup feminā tan

EXorciso te immūde spūs per pa [tū sine Orem⁹. trē et filiū et spūm sanctū: vt exeas et recedas ab hac famula dei respice. N. ipse eni tibi impat maledicte dānate: atq dānande: qui ceco nato oculos aperu

it: et quatriduanū lazarū de monumēto suscitauit. sequatur adiuratio. Ergo maledicte. vt s. Exinde tā super masculos q̄ sup feminas dicant orationes sequētes sine Dn̄s vobiscū et sine Oremus. Hic faciat sacerdos crucē cū pollice in frōte infantis: tenēsq₃ manū su per caput ei⁹ dicat.

Eternā ac iustissimā pietatē tuā depcor dn̄e sācte pater omnipotēs eterne deus: qui es auctor luminis et veritatis sup hūc famulum tuū. vel hāc famulā tuā respice. N. vt digneris illum vel illā illumiare lumie intelligētie tue mūda eū vel eā et sancti✝fica. da ei sciētiam verā vt dign⁹ vel digna efficiat accedere ad gratiā baptismi tui teneat firmā spem: cōsiliū rectū: doctrinā sanctā: vt apt⁹ vel apta sit ad pcipiēdā gratiā baptismi tui. p xp̄m dn̄m nostrū. sine. Oremus. Oratio sequatur.

Necte latet sathana iminere tibi penas imiere tibi tormēta: iminere tibi diē iudicij diē supplicij sempiterni diem qui venturus est velut cliban⁹ ardēs: in quo tibi atq₃ vniuersis angelis tuis eternus supueniet interitus. Et ideo p tua nequicia dānate atq₃ dānande da honorē deo viuo et vero: da honorē iesu xp̄o filio eius da honorē spiritui sancto paraclyto: in cui⁹ noie atq₃ virtute precipio tibi quicūq₃ es sp̄us immūde: vt exeas et recedas ab hoc famulo dei. vel ab hac famula dei respice. N. quē vel quā hodie idē deus et dn̄s noster iesus xp̄s ad suā sanctā gratiā et bn̄dictionē fontēq₃ baptismatis vocare dignatus est. vt fiat ei⁹ templū p aquā regenerationis in remissionē oim peccatorum suorum i noie eiusdē dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos et seculū per ignē. R. Amen. Hijs dictis dicat sacerdos. Dn̄s vobiscū. Euāgeliū Secūdū mattheū:

In illo tēpore. Oblati sunt iesu

paruuli vt manus eis imponeret et oraret. Discipuli autem eius increpabāt eos. Jesus autē ait illis. Sinite paruulos et nolite prohibere eos venire ad me. Talium est eni regnum celorū. Et cū imposuisset eis manū: abijt inde. Deinde spuat sacerdos in sinistra manu et tangat aures et nares infantis cū pollice suo dextero de sputo dicēdo ad aurem dexterā. Effeta quod est adapire. ad nares. In odorem suauitatis. ad aurē sinistram Tu autem effugare dyabole appropinqua bit enim iudicium dei. Postea dicat sacerdos compatribus et cōmatrib⁹ vna cū omībus circūstantibus vt ipi dicant adinuicem. Pater noster. et Aue maria. et. Credo in deum. quas etiam ipse sacerdos dicat cūctis audientibus videlicet modeste et distincte sic.

Pater noster qui es in celis sanctificet nomen tuum. adueniat regnū tuum. fiat voluntas tua. sicut in celo et in terra. panem nostrum q̄tidianū da nobis hodie. et dimitte nobis debita nr̄a sicut et nos dimittimus debitorib⁹ nostris. et ne nos inducas in tentationem. sed libera nos a malo. amen.

Aue maria gratia plena dominus tecū benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ven[tris tui iesus Amen.

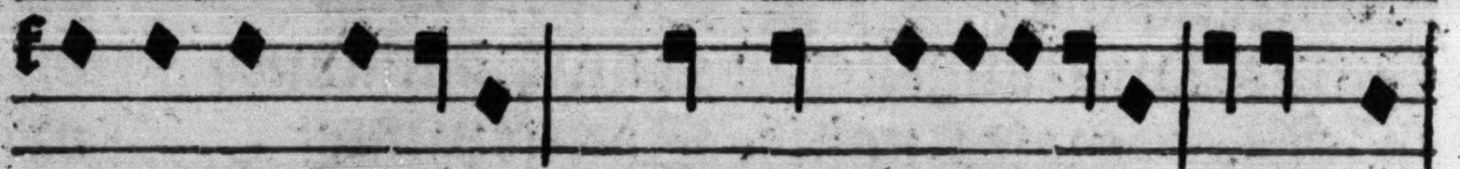
Credo in deū patrem omnipotētem creatorem celi et terre et in iesum christū filium eius vnicū dominū nostrum qui conceptus est de spiritu sancto natus ex maria virgine passus sub poncio pylato crucifixus mortuus et sepult⁹. descēdit ad inferna tercia die resurrexit a mortuis. ascēdit ad celos sedet ad dexteram dei patris omnipotentis inde venturus est iudicare viuos et mortuos. Credo in spiritū sanctū sanctā ecclesiā catholicā sctōr cōmunionē remissionē pctōr carnis resurrecti-

onem et vitã eternã amen. Hijs dictis faciat sacerdos signũ crucis ĩ manu dextera infantis interrogato eiꝰ noĩe ita dicẽs. N. Trado tibi signaculũ dñi nostri ie su christi in manu tua dextera vt te signes et te de ad- uersa parte repellas: ⁊ in fide catholica ꝑmaneas ⁊ ha beas vitã eternã ⁊ viuas in secula seculoꝝ amen. Post ea dicat sacerdos benedicẽdo infantẽ sic. Benedictio dei patris oĩpotẽtis ⁊ filij ⁊ spũs scti descendat sup te ⁊ maneat semꝑ. ℞. Amẽ. Postea introducat cathecumi nũ per manũ dexterã in eccłiam interrogato noĩe eiꝰ dicẽs. N. Ingredere in tẽplũ dei vt habeas vitã eter- nam et viuas in secula seculoꝝ amen. Quando fuerit fons mũdãdus ⁊ de pura aqua renouãdus qđ sepe de bet fieri propter aque corruptionẽ tũc dicatur sequẽs letania ⁊ benedicat̃ fons modo sequẽti. Et nota quod aqua baptismatis nõ debet transmutari propter ho- norem alicuius potẽtis nisi fuerit corrupta. ¶ Nota ꝙ aqua benedicta fontiũ in vigilia pasche ⁊ pentheco stes non aspergat̃ per ecclesiã sed aliqua alia aqua be- nedicta more solito sicut in alijs dñicis diebꝰ. Memo raliter retinendum est ꝙ aqua benedicta circa fontes est aspergenda sed non aqua fontiũ vtrũ crismate fue rit sanctificata vel non. Quoniã in decretis originali bus sanctoꝝ patrũ clementis ⁊ paschasij paparum in uenitur ꝙ aqua fontiũ nõ est aqua aspersionis sed ba ptismatis ⁊ purgationis: vnde caueat vnusquisqꝫ sa- cerdos ne illa aqua tangat nisi quos baptizat qꝛ non est opus vt baptizati iterũ baptizent̃. Cesset ergo stul ta presumptiõis aspsio tam in vigilia pasche et pẽthe- costes ꝙ̃ in omibus ceteris diebus qꝛ per ecclesiã roma nam cũctis christianis sub pena excõmunicatiõis ma ioris est inhibita. Hic incipit letania hoc modo.

Kirieleyson. Christe eleyson Christe audi nos. Pater de celis de⁹ miserere nob. Fili redẽptor mundi de⁹ miserere nobis
Spũs sctẽ de⁹ mise re nob
Scã trinitas vn⁹ de⁹ m. n.
Sctã maria. ora p nobis.
Sctã dei genitrix or
Sctã virgo virginũ or
Sancte michael or
Sancte gabriel or
Sancte raphael or
Omnes sancti angeli et archãgeli. orate p nobis.
Oẽs scti btõr spirituũ ordines. orate pro nobis.
Sctẽ iohãnes baptista or
Oẽs scti pr̃iarche ⁊ phe. o.
Sancte petre or
Sancte paule or
Sancte andrea or
Sancte iohãnes or
Sancte iacobe or
Sancte thoma or
Sancte philippe or
Sancte iacobe or
Sancte mathee or
Sancte bartholomee or
Sancte simon or
Sancte tadee or
Sancte mathia or
Sancte barnaba or
Sancte marce or
Sancte luca or
Oẽs sci apli ⁊ euãgeliste. o
Omes sancti discipuli domini et innocentes. orate.
Sancte stephane or
Sancte line or
Sancte clete or
Sancte clemẽs or
Sancte fabiane or
Sãcte sebastiane or
Sancte cosma or
Sancte damiane or
Sancte prime or
Sancte feliciane or
Sctẽ dyonisi cũ so. tu. or
Sancte victor cũ so. tu. or
Oẽs scti martyres orate
Sancte siluester or
Sancte leo or
Sancte hieronime or
Sancte augustine or
Sancte ysidore or
Sancte iuliane or
Sancte gildarde or
Sancte medarde or
Sancte albine or
Sancte eusebi or
Sãcte swithune or
Sancte birine or
Oẽs scti cõfessores. orate.

Oēs sancti monachi et heremite. orate p nobis.
Sctā maria magdalēa or
Sctā maria egyptiaca or
Sctā margareta. or
Sctā scolastica. or
Sctā petronella. or
Sctā genouefa. or
Sctā praxedis. or
Sctā sotheris. or
Sancta prisca. or
Sancta tecla. or
Sancta affra. or
Sancta editha. or
Oēs sācte virgines. orate.
Omnes sancti. orate p no

Hijs itaqꝫ cōpletis accedat sacerdos ad fontiū cōsecrationē que semp dicat sine cātu: nisi tantū i vigilia pasche ⁊ pēthecostes. tūc enī cātata scda letania incipiat sacerdos ad hūc locū ⁊ cātet modesta voce hoc modo.

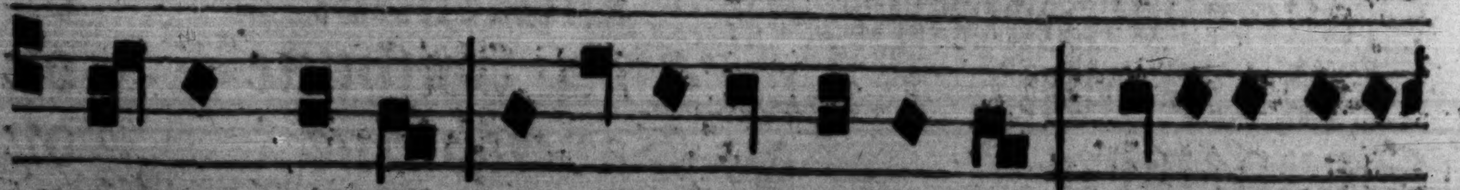

Dominus vobiscū. ℞: Et cum spiritu tuo. Oremus.

Omnips sempiterne de⁹: adesto magne pietatis tue misterijs: adesto sacramētis: ⁊ ad recreandos nouos populos q̄s tibi fōs baptismat͛ parturit: spūꝫ adoptiōis emitte: vt qd nr̄e humilitat͛ gerēdū est misterio tue virtutis impleat͛ effectu. P dn̄m nostrū iesū xp̄m filiū tuū Qui tecū viuit ⁊ regnat i vnitate eiusdē spūssācti deus.
Hic mutat vocē more p̄fatiōis. sic. Per omnia

secula seculorꝫ. Amen. Dn̄s vobiscū. Et cū spū tuo.

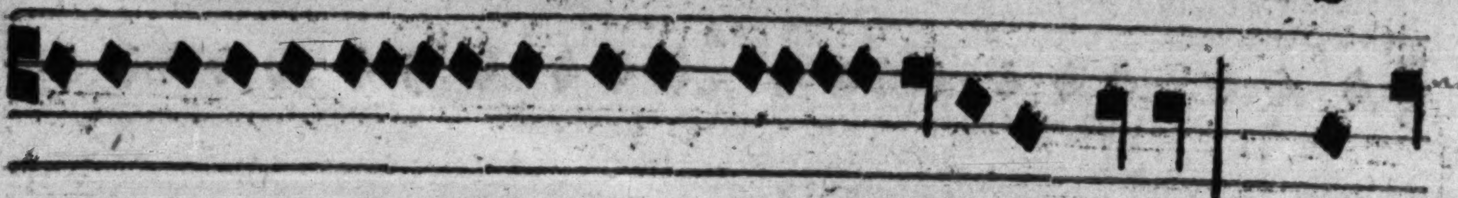
Sursum corda. Habem⁹ ad dominū. Gratias aga

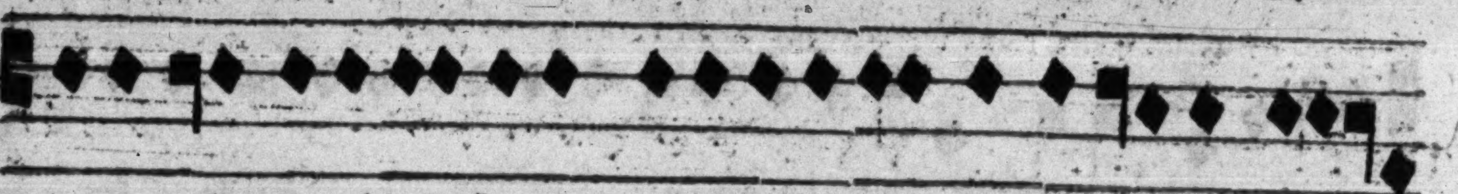
mus dño deo nr̃o Dignũ ꝫ iustũ ẽ. Uere dignũ

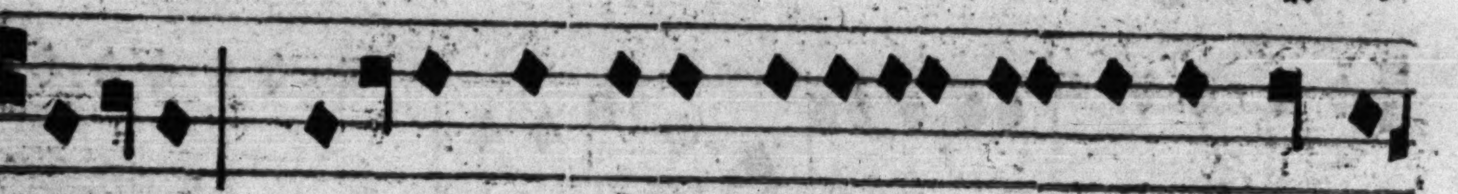
ꝫ iustũ est equũ ꝫ salutare nos tibi semꝑ ꝫ vbiqꝫ gra-

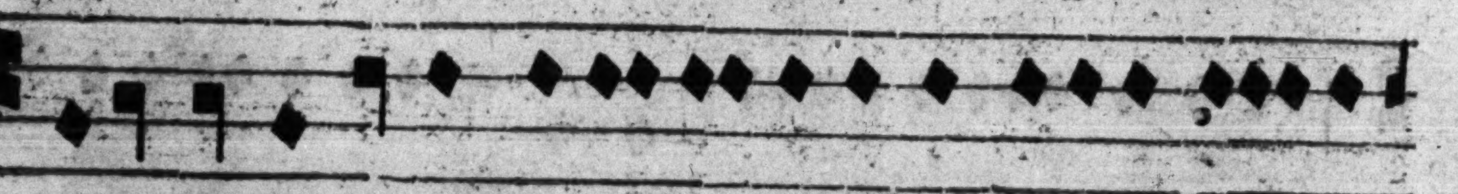
tias agere dñe sãcte pater omꝑs eterne deus. Qui in

uisibili potẽtia sacramẽtoꝝ tuoꝝ mirabiliter opar̃

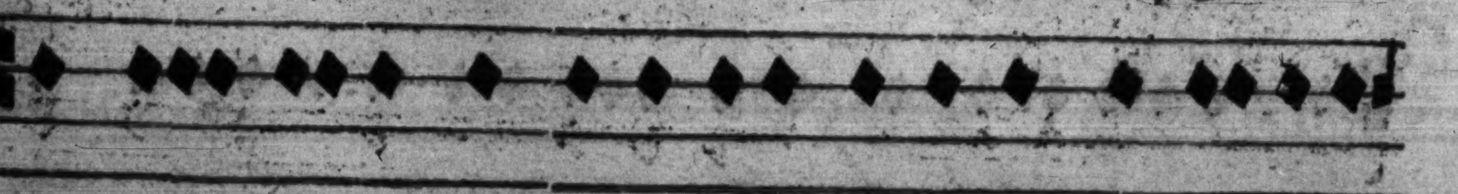
effectũ. Et licet nos tãtis misterijs exequẽdis simus

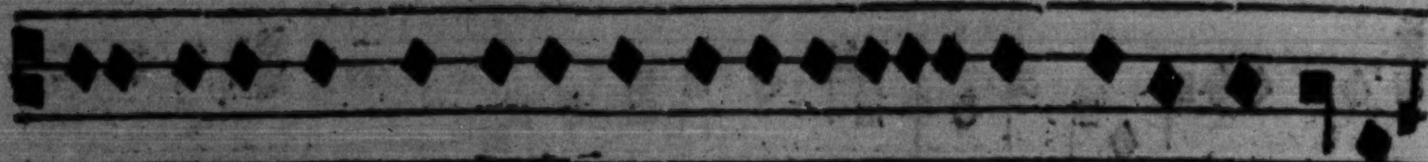
indigni tu tamẽ gratie tue dona nõ deserẽs etiã ad

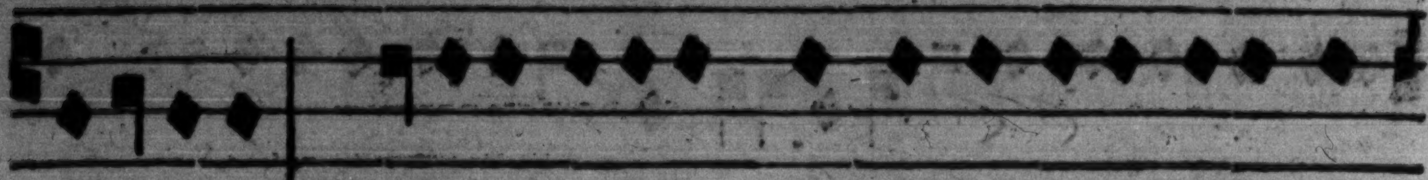
nostras p̃ces aures tue pietatis inclines. Deus cu

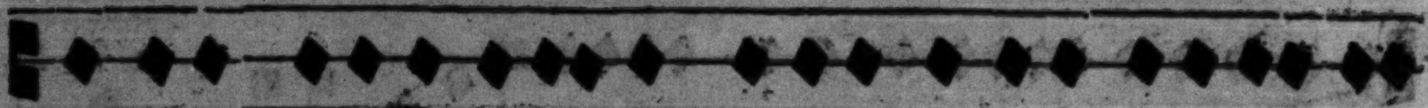
ius spũs suꝑ aquas inter ipa mũdi p̃mordia ferre

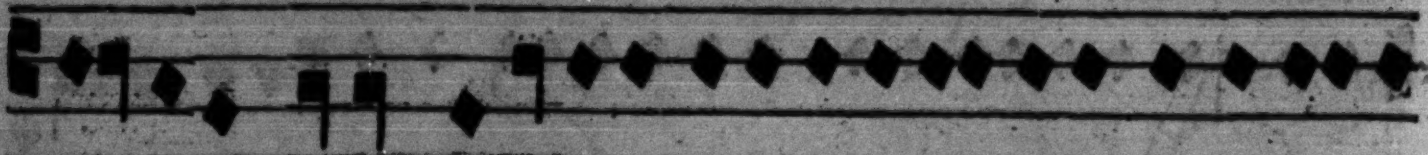
bat: vt iã tũc virtutẽ sanctificatiõis aquarũ natura

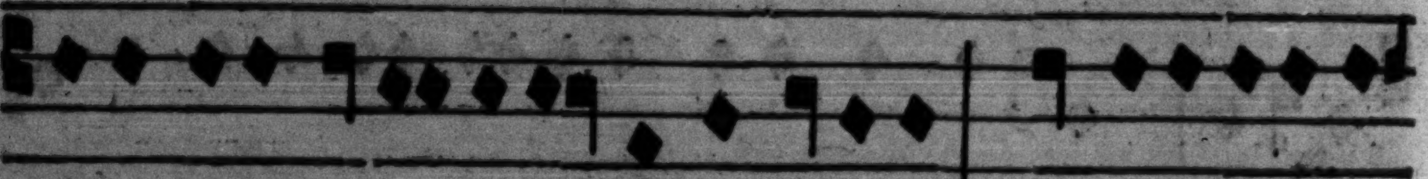
cõciperet. Deus q̃ nocẽtis mundi crimina p aquas

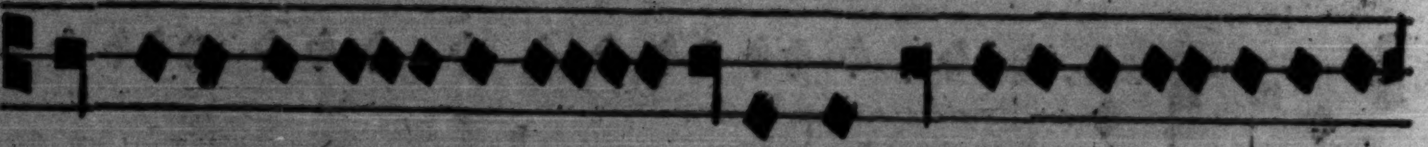
abluens regenerationis speciem in ipsa diluuij effu

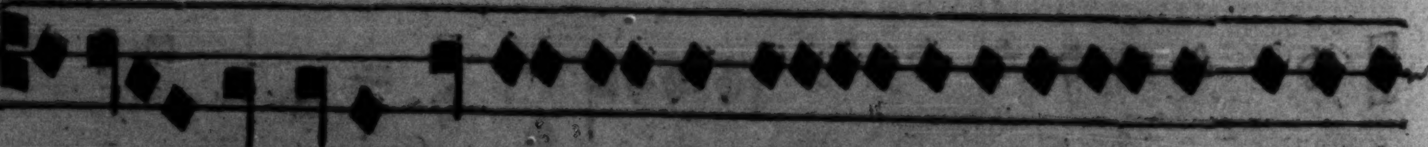
sione signasti: vt vnius eiusdẽq; elemẽti mysterio et

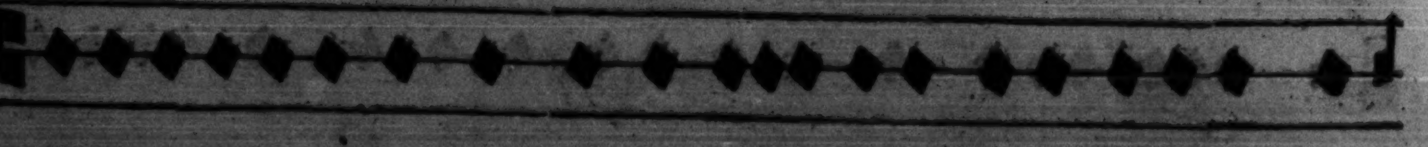
finis esset vitijs et origo virtutib9. Respice q̃sum9

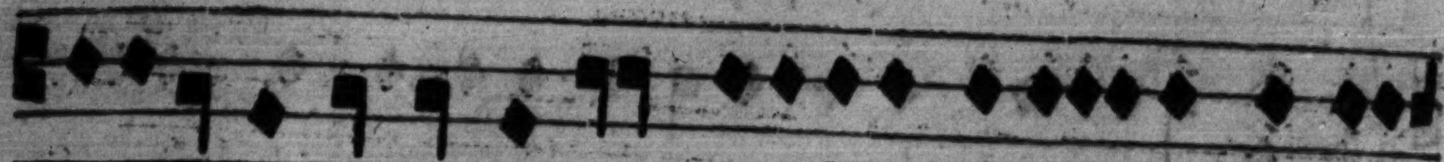
domine in faciẽ ecclesie tue: & multiplica in ea regene

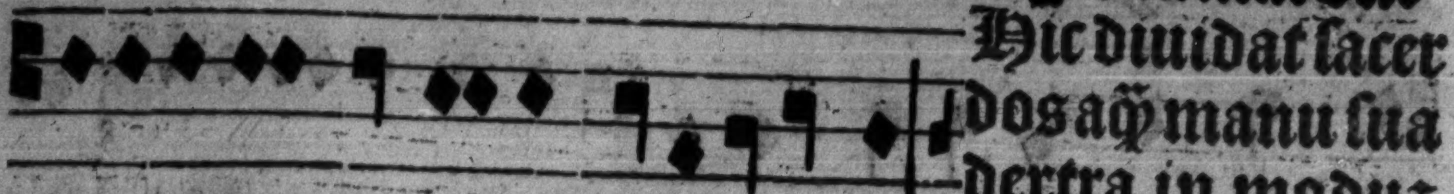
ratiões tuas q̃ gratie tue affluẽtis ĩpetu letificas ciuita

tẽ tuã: fõtẽq; baptismatis apis toto orbe terrarũ gen-

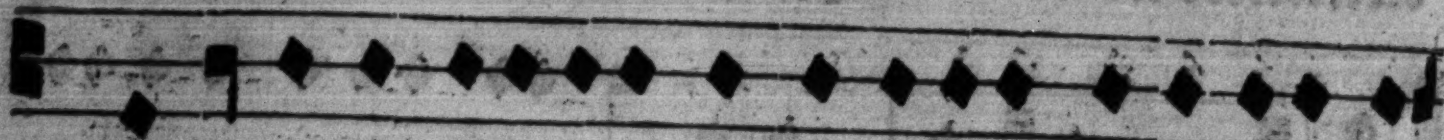

tib⁹ innouãdis vt tue maiestatis implo sumat vni

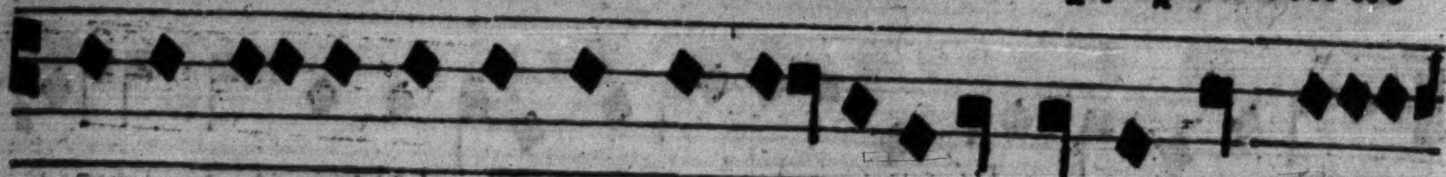

geniti tui gratiã de spiritu sãcto.

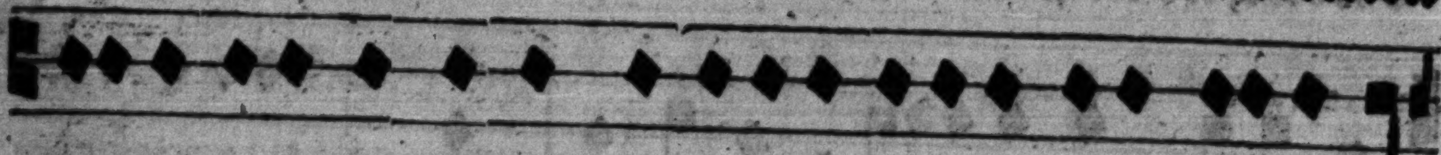
Hic diuidat sacerdos aquã manu sua dextra in moduz crucis sic.

Qui hãc aquã regenerãdis hominib⁹ preparatã ar

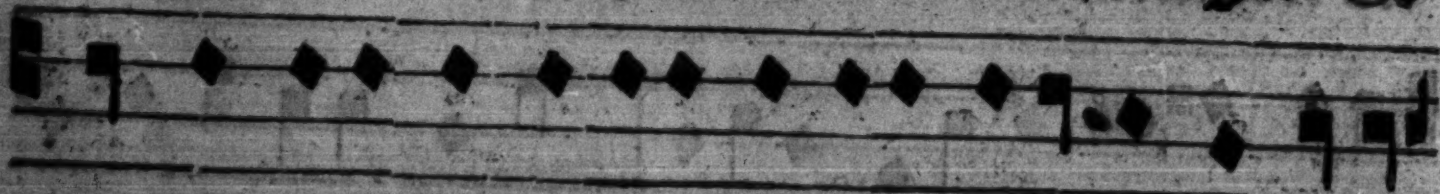
chana sui luminis admixtione fecũdet vt sanctifica

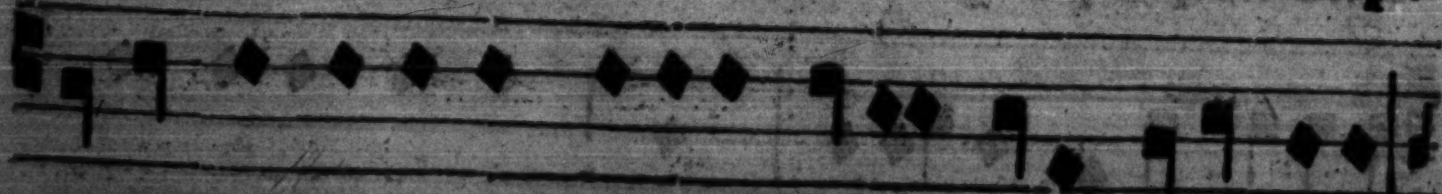
tione cõcepta ab immaculato diuini fõtis vtero in

nouã renatã creaturã pgenies celestis emergat. Et

quos aut sexus in corpore aut etas discernit in tempo

re omnes in vnam pariat gratia mater infantiam

Procul ergo hinc iubente te domine omnis spiritus

immundus abscedat procul tota nequicia diaboli

ce fraudis absistat. Nichil hic loci habeat cõtrarie

virtutis admixtio: nõ insidiãdo circũuolet: nõ latẽdo

surrepat: nõ inficiẽdo corrũpat. Sit hec sctã et inno

cẽs creatura libera ab omi impugnatoris icursu et to

cius neqcie purgata discessu. Sit fõs viu9 aqua re

generãs vnda purificãs. Ut omnes hoc lauachro

salutifero diluēdi opāte in eis spiritu sctō pfecte pur

gationis indulgētiā cōsequant. Unde bene ✠ dico

te creatura aq̄ per deum vi ✠ uum. p deum ve ✠ rū.

p deū san ✠ ctū. p deū q̄ te in pricipio verbo separa

uit ab arida: cui⁹ spirit⁹ sup te ferebat: q̄ te de paradi

so manare fecit: ⁊ in q̄ttuor fluminib⁹ totā terrā ri-

Hic eiciat sacerdos aquā de fonte p quattuor partes cum manu dextra in modum crucis.

gare p̄cepit. Qui te in

deserto amaram suauitate indita fecit esse potabi-

lem et sitienti populo de petra produxit. Bene ✠ di

co te p iesum xp̄m filium eius vnicū dn̄m nr̄m q̄ te

in chana galilee signo admirabili sua potētia cōuer

tit in vinū. Qui pedib⁹ sup te ambulauit ⁊ a ioāne

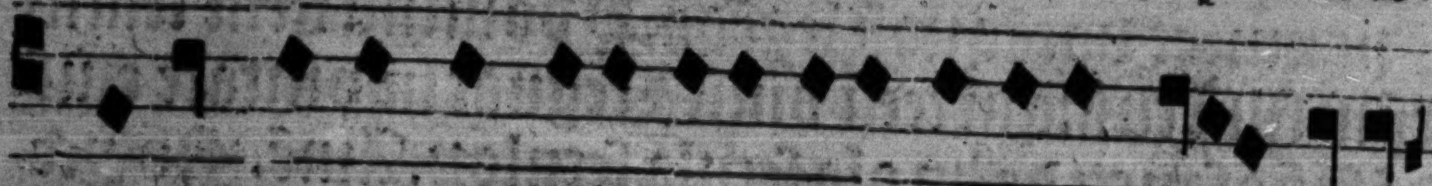
in iordane in te baptisat⁹ est. Qui te vna cū sangui

ne de latere suo produxit ⁊ discipulis suis iussit vt

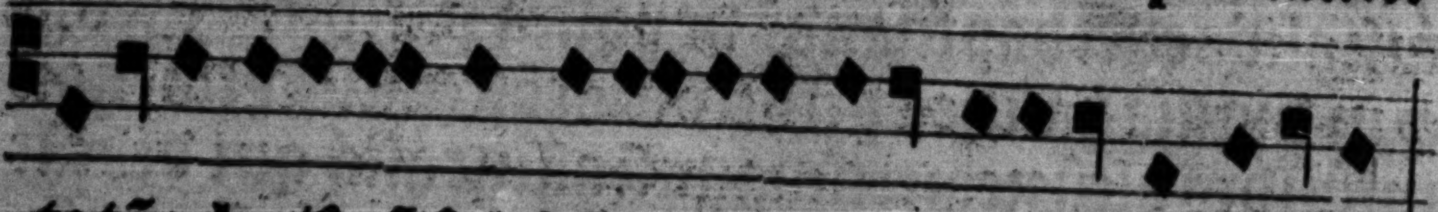
credētes baptisarent̄ in te dicēs. Ite docete oēs gētes

baptisātes eos i noīe pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij ⁊ spi ✠ rit⁹ scti.

Hic mutet sacerdos vocē quasi legēdo ⁊ dicat sic Hec nobis p̄cepta seruātib⁹ tu de⁹ omp̄s clemēs adesto: tu benign⁹ aspira. Hic aspiret sacerdos ter in fontem in modū cruc(:deīde dicat legēdo sic. Tu has simplices aq̄s tuo ore bn̄dicito: vt p̄ter naturalē emūdationem quā lauādis possint adhibere corporib⁹: sint etiā purificādis mētib⁹ efficaces. Hic stillet sacerdos de cereo in fontē in modū crucis: ⁊ postea dicat more p̄fatiōis.

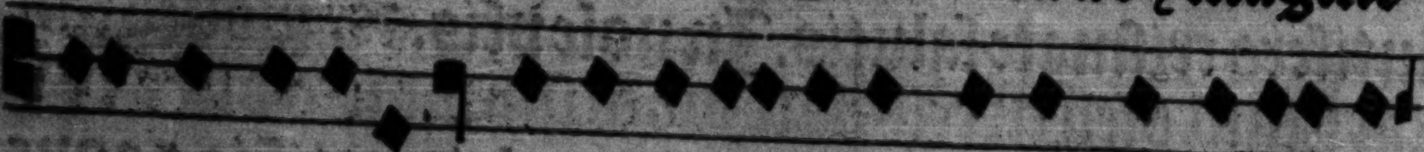
Descendat in hāc plenitudinē fōtis v̄tus spūs sancti

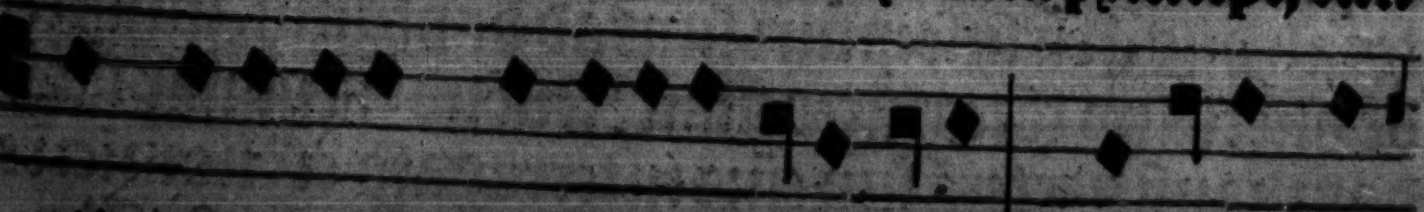
totāq̧ hui⁹ aq̄ substātiā regenerādi fecūdet effectu.

Hic diuidat sacerdos aquā cū cereo in fonte in modū crucis dicēdo. Hic omniū pctōꝝ macule deleant̄.

Hic tollat sacerdos cereū de aqua ⁊ tradat clerico a quo ibidē ꝯtra fōtes teneat̄: donec finiat̄ tota p̄fatio. Hic natura ad ymaginē

tui condita ⁊ ad honorē sui reformata principijs cun

ctis vetustatis squalorib⁹ emūdetur. Ut om̄is ho

mo hoc sacramētū regenerationis ingressus in ve

re innocentie nouam infantiam renascatur.

Hic mutet vocē quasi legēdo. Per dominū nr̄m iesum xp̄m filiū tuū: qui tecū viuit et regnat in vnitate eiusdē spūs sancti de⁹: per oia secula seculorum. Amē. Nō pcedat ulteri⁹ in hoc officio i vigilia pasche et pēthecostes nisi aliqs esset baptisand⁹ vt postea patebit. Nota q in vigilia pasche et pēthecostes cōsecratis fōtib⁹ non infundet oleū neqz crisma: nisi assint aliq qui debeāt baptisari: sed lintheamine mūdo cooperiant: et vsqz ad cōpletū pasche vel pēthecostes reseruent. vt si forte hijs dieb⁹ aliqs baptisādus aduenerit: fecundatis tamē et sanctificatis fōtib⁹ olei et crismatis infusione baptiset. Post hec mittat sacerdos oleū sanctū cū ipa bullione q est in vase ei⁹ i aquā signū crucis faciēs et dicēs Coniūctio olei vnctiōis et aque baptismatis. In nomine pris et filij et spūs sancti amē. Simili modo mittat crisma dicēs. Fecūdet et sanctificet fōs iste hoc salutifero crismate salutis. In noie pris. et c. Postea mittat simul oleū cū crismate modo supradicto dicēs Cōiūctio crismatis sanctificatiōis et olei vnctiōis et aque baptismatis. In noie pris. et c. Tūc portet infās ad fōtes ab hijs q eū suscepturi sunt ad baptismū. ipisqz eūdē puerū sup fōtes inter man⁹ tenētib⁹: et ponat sacerdos manū dexterā sup eū: et interrogato ei⁹ nomie: respōdeāt qui eū tenēt. N. Itē sacerdos dicat. N. Abre-

nūcias sathane. Respōdeant cōpatrini et cōmatrini. Abrenūcio. Itē sacerdos. Et oībus opibus ei⁹. R. Abrenūcio. Itē sacerdos Et oībus pōpis ei⁹. R. Abrenūcio. Postea tāgat sacerdos pect⁹ infantis & inter scapulas de oleo sctō crucē faciēs cū pollice dicēs. N. et ego lineo te sup pect⁹ oleo salutis. iter scapulas In xp̄o iesu dño nr̄o vt habeas vitā eternā & viuas in scła seculorum amen. Deinde iterrogato noie ei⁹ respōdeāt. N. itē sacerdos. N. Credis in deū patrē oipotentē creatorē celi & terre. Respōdeāt. Credo. Itē sacerdos. Credis & in iesum xp̄m filiū ei⁹ vnicū dñm nr̄m natū & passū Respōdeāt. Credo. Itē sacerdos. Credis & in spiritū sctm̄ sctām ecclesiā catholicā sctōrum cōmunionē remissionē pctōrum carnis resurrectionē et vitam eternā post mortē. Respōdeāt. Credo. Tūc interrogat sacerdos nomen infant dicēs: qd petis. Respōdeāt baptismū. Itē sacerdos. Vis baptizari. Respōdeāt Volo. Deinde accipiat sacerdos infātē p latera in manib⁹ suis & iterrogato noie ei⁹ baptizet eū sub trina mersione tm̄ sctām trinitatē iuocādo ita dicēs. N. Et ego baptizo te in noie patris. & mergat eū semel versa facie ad aqlonē & capite versus orientē et filij et iterū mergat semel versa facie ad meridiē et spūs scti amen et mergat tertio recta facie versus aquā. Tūc patrini accipiētes ifātē de manib⁹ sacerdotis leuēt eū de fonte vt aūt surrexerit a fōte accipiat sacerdos de crismate cū pollice suo dicēs. Dñs vobiscū. et Orem⁹. Orō.

Deus oīps pater dñi nostri iesu xp̄i qui te regenerauit ex aqua et spiritu sctō quiq3 dedit tibi remissionē oim peccatorum tuorum hic lineat infantē de ipso crismate cū pollice in vertice in modū crucis dicens. Ipse te linit crismate salut in eodē filio suo dño nostro iesu christo in

vitā eternā amen. Postea induat infans veste crisma li sacerdote interrogante nomen ei⁹ et dicēte sic. N. Accipe vestem candidā sanctā ⁊ imaculatā quā perferas ante tribunal dñi nostri iesu xpi vt habeas vitā eternam et viuas in secula seculoꝝ amen. Licitū est enim pannū crismalē secūdo linire crismate et super alium baptizatū imittere: tamē ad cōmunes vsus nō debet pannus ille assumi sed ad ecclesiā reportari et in vsus ecclesie reseruari. Deinde quesito noīe ponat cereū ardentē in manu infantis dicens. N. Accipe lampadē ardētem et irreprehensibilē custodi baptismū tuū serua mandata vt cū venerit dñs ad nuptias possis et occurrere vna cū sctis in aula celesti vt habeas vitā etnā ⁊ viuas i scła scłoꝝ amē. Si eṗus adest stati eū ꝯfirmari oportet et postea cōmūicari si etas ei⁹ id deposcat sacerdote dicēte. Corpus dñi nostri iesu christi custodiat corpus tuū ⁊ animā tuā in vitā eternam amen. Si infans sit iniūgatur patri et matri vt cōseruēt puerū ab igne et aqua ⁊ oībus alijs periculis vsq ad etatē septem annoꝝ ⁊ si ipi non faciāt patrini ⁊ matrine tenētur. Itē compatrib⁹ ⁊ cōmatribus iniungat vt doceant infantē Pater noster et Aue maria et Credo in deum: vel doceri faciāt ⁊ ꝙ crismale deferat ad ecclesiā et ꝙ cōfirmetur ꝙ citi⁹ eṗs aduenerit circa partes p septē miliaria. Deinde dicat hoc sequēs euāgeliū sup infātem si placuerit qꝛ scdm̄ doctores maxime valet p morbo caduco. Dñs vobiscū ℞. Et cū spū tuo. Sequētia sancti euangelij secundū Marcū. ℞. Gloria tibi dñe.

In illo tpe: Respōdēs vnus de turba dixit ad iesum. Magister attuli filiū meū ad te habentem spiritū mutū: qui vbicūq apprehēderit allidit eum et spumat ⁊ stridet dentibus ⁊ arescit. Et dixi discipulis

tuis vt eiceret illū ꝛ nō potuerūt. Qui respōdēs eis dixit. O generatio incredula q̄diu apud vos ero: q̄diu vos patiar. Afferte illū ad me: et attulerūt eū. Et cū vidisset illū stati spūs ꝯturbauit eū. Et elisus i terra volutabatur spumās. Et interrogauit patrē ei⁹. Quantū tēporis est ex quo ei hoc accidit. At ille ait. Ab infantia. Et frequēter eū in ignē et in aquas misit vt eū perderet. Sed si quid potes adiuua nos misertus nr̄i. Jesus autē ait illi. Si potes credere: oīa possibilia sūt credēti. Et cōtinuo exclamans pater pueri cū lachrymis aiebat. Credo dn̄e adiuua incredulitatē meā. Et cū videret iesus cōcurrentē turbā: cōminat⁹ est spiritui immūdo dicēs illi. Surde et mute spūs ego tibi precipio exi ab eo ꝛ ampli⁹ ne introeas in eū. Et clamās: ꝛ multū discerpēs eū exijt ab eo. Et factus est sicut mortuus ita vt multi dicerēt q2 mortu⁹ est. Jesus aūt tenēs manū ei⁹ eleuauit eū et surrexit. Et cū introisset in domū discipuli et⁹ secreto interrogabāt eū. Quare nos non potuimus eicere eū? Et dixit illis. Hoc gen⁹ in nullo potest exire nisi in oratione ꝛ ieiunio. Et postea dicat hoc euāgeliū sequēs sub forma predicta videlicet. Secundū iohannē.

In principio erat verbū et verbū erat apud deū ꝛ deus erat verbū. Hoc erat in principio apud deū. Oīa per ip̄m facta sunt ꝛ sine ip̄o factū est nihil. Qđ factū est in ip̄o vita erat: ꝛ vita erat lux hominū. Et lux in tenebris lucet: et tenebre eā nō cōprehenderūt. Fuit homo missus a deo: cui nomen erat iohānes. Hic venit in testimoniū vt testimoniū phiberet de lumine: vt oēs crederēt p illū. Non erat ille lux sed vt testimoniū phiberet de lumine. Erat lux vera que illuminat omnē hominē venientē in hunc mundū. Jn mundo erat et mundus per ip̄m fact⁹ est

⁊ mūdꝰ eū nō cognouit. In ꝓpria venit ⁊ sui eū nō re-
ceperūt. Quotqt aūt receperūt eū : dedit eis potestatē
filios dei fieri hijs q̄ credūt ī noīe eiꝰ. Qui nō ex sāgui
nibꝰ neqꝫ ex volūtate carnis: neqꝫ ex volūtate viri: sed
ex deo nati sūt. Et verbū caro factū est: ⁊ habitauit in
nobis. Et vidimus gl̄iam eius: gloriā q̄si vnigeniti a
patre. Plenū gratie: et veritatis. ¶ Notādū est ꝙ qui-
libet sacerdos parochialis debet parochianis suis for-
mā baptizandi in aqua pura naturali et recenti et nō
in alio liquore frequēter in diebus dn̄icis exponere vt
si necessitas emergat sciāt paruulos in forma ecclesie
baptizare ꝓferēdo formā verboꝝ baptismi in lingua
materna distincte ⁊ aperte ⁊ solū vnica voce nullo mo
do iterando verba illa rite semel ꝓlata vel similia sup
eundē sed sine aliqua additiōe subtractatiōe interru-
ptione verbi ꝓ verbo ꝑpositiōe mutatiōe corruptiōe seu
transpositiōe sic dicēdo. I cristene the. N. in the name
of the fadir and of the sone and of the holigost amen.
vel in lingua latina sic. Ego baptizo te. N. in noīe pa
tris ⁊ filij ⁊ spūs scti amen. Aquā sup paruulū spargē
do vel in aquā mergēdo ter vel saltē semel. Et si pu-
er fuerit baptizatus scd̄m illā formā caueat sibi vnus-
quisqꝫ ne iterū eundē baptizet: sed si huiusmodi ꝑuu-
li ꝯualescāt deferant ad ecclesiā ⁊ dicant sup eos exor-
zismi ⁊ catezismi cū vnctiōibus ⁊ oībus alijs supradi
ctis preter imersionē aque ⁊ formā baptismi que oīno
sunt omittēda: videlicet. quid petis. et ab hinc vsqꝫ ad
illū locū quo sacerdos debeat paruulū crismate linire
Et ideo si laicus baptizauerit puerū anteq̄ꝫ deferat
ad ecclesiā interroget sacerdos diligenter quid dixerit
⁊ quid fecerit: et si inuenerit laicū discrete ⁊ debito mo
do baptisasse et formā verborū baptismi vt supra in

suo ydiomate integre protulisse approbet factū et nō rebaptiset eū. Si vero dubitet rationabilit sacerdos vtrū infans ad baptisandū sibi oblatus prius in forma debita fuerit baptizat9 vel nō: debet omīa pficere cū eo sicut cū alio quē cōstat sibi nō baptizatū pter qd verba sacramētalia essencialia proferre debeat sub cōdicione hoc modo dicēdo. N. Si baptizat9 es ego nō rebaptizo te: sed si nondū baptizatus es: ego baptizo te in noīe patris et filij et spiritus scti amen. Sub aspsione vel immersione vtš. Et est obseruādū tam de baptismate quam de confirmatione quod quandocūqꝫ dubitatur sine dubitatiōe coferant quia non dicitur iterato qd nescit fuisse collatū et ideo sub forma pdicta baptisent infantes expositi de quoꝝ baptismo probabiliter dubitat siue inueniat cū sale vel sine sale. Notandū est etiam qd si infans sit in piculo mortis tunc primo introducat ad fontē et postea baptizet incipiēdo ad hunc locū. Quid petis. et si post baptismū vixerit habeat totū residuū seruiciū supradictum. ¶ Hoc autem in quolibet sacramēto obseruetur qꝫ quādocūqꝫ piculū videt iminere: semp incipiat ad substantiā illius sacramenti et postea residuū compleatur si poterit. ¶ Nō licet aliquem baptizare in aula camera vel aliquo loco priuato sed dūtaxat in ecclesijs in quibus sunt fontes ad hoc specialiter ordinati nisi fuerit fili9 regis vel pncipis aut talis necessitas emerserit ppter quā ad ecclesiā accessus absqꝫ piculo haberi nō potest. ¶ Presbiter autem si poterit semp habeat fontem lapideū integrū et honestū ad baptizandū si aūt nequiuerit habeat vas cōueniens ad baptismū quod alijs vsibus nullatenus deputet nec extra ecclesiā deportetur. ¶ Solēnis baptismus celebrari solet in sabbato

sancto pasche & in vigilia pentecostes & ideo pueri na-
ti infra octo dies añ pascha vel infra octo dies añ pen
thecost. debēt reseruari ad baptizādū in sabbato sctō
pasche & i vigilia pēthecostes si comode et sine piculo
valeāt reseruari. Ita ꝙ tpe medio inter natiuitatē pu
erorū & hui⁹ baptismi pfectū recipiāt cathecismū sola
ꝗ diebus pdictis baptismi cōsecrat fontibus sit imer
sio faciēda. Alij aūt qui alijs anni tpib⁹ nati extite-
rint incōtinēti cū nati fuerint ppter mortale piculum
ꝙ sepe pueris iminet improuisū baptizent. Verū-
tamē in sabbato sctō pasche & in vigilia pēthecost. pa
cta cōsecratiōe fontiū nō infūdet oleū neq crisma nec
vlterius in officio baptismi pcedat nisi forte aliquis
assit baptizādus sed lintheamine mūdo cooperiantur
& vsq ad cōplet. pasche & pēthecostes reseruent vt si for
te hijs dieb⁹ aliquis baptisand⁹ aduenerit fecūdat et
sctificatis fontib⁹ olei & crismatis infusiōe baptizetur
Et nota ꝙ de aqua sctificata i fonte baptismali in
sabbato scō pasce & i vigilia pēthecost. nūꝗ debet ppl'is
aspgi post aque crismationē. nec añ. Nō licet laico
vel mulieri aliquē baptizare nisi in articulo necessita
tis. Si vero vir & mulier adessēt vbi imineret neces
sitatis articlus baptizādi puer & nō esset ali⁹ minister
ad hoc magis ydoneus psens: vir baptizet et nō muli
er: nisi forte mulier bñ sciret verba sacramētalia et nō
vir: vel aliud impedimētū subesset. Similiter pat
vel mater nō debet pprīū filium de sacro fonte leuare
nec baptizare nisi in extreme necessitat articulo tunc
enī bene possunt sine piudicio copule cōiugalis ipm
baptizare nisi fuerit aliquis ali⁹ psens q hoc facere sci
ret & vellet. Preterea vir & vxor nō debēt simul leua
re puer alteri⁹ de sacro fonte. Nulli religiosi debēt ad-

mitti in patrinos: quod de monialibus obseruandum est. Uiri autem et mulieres qui suscipiunt pueros in baptismo constituuntur eorum fideiussores apud deum et ideo frequenter debent eos admonere cum adulti fuerint seu discipline capaces ut castitatem custodiant iusticiam diligant charitatem teneant: et ante omnia orationem dominicalem et salutationem angelicam simbolum fidei: et signaculo sancte crucis se signare eos docere teneantur. Unde non debent recipi in patrinos nec admittantur nisi qui sciunt predicta quia patrini debent instruere filios suos spirituales in fide que facere non possunt nisi ipsimet in fide prius instruerentur.

Si baptizandus non poterit loqui vel quia paruulus vel quia mutus vel quia egrotans aut aliunde impotens tunc debent patrini pro eo respondere ad omnes interrogationes in baptismo. Si autem loqui poterit tunc pro se ipso respondeat ad singulas interrogationes nisi ad interrogationes sui nominis tantum ad quas semper patrini sui respondeant pro eo Qui suscipiunt pueros de sacro fonte non debent eos tenere coram episcopo in confirmatione nisi cogente necessitate. Non plures quam unus vir et una mulier debent accedere ad suscipiendum paruulum de sacro fonte unde plures ad hoc simul accedentes peccant faciendo contra prohibitionem canonis nisi alia fuerit consuetudo approbata tamen ultra tres amplius ad hoc nullatenus recipiantur. Monendi sunt etiam laici quod paruuli sui confirmati tercia die post confirmationem deportentur ad ecclesiam et frontes eorum per manus sacerdotis propter crismatis reuerentiam in baptisterio abluantur et ligature eorum tunc igne comburantur. Item nullus debet admitti ad sacramentum corporis et sanguinis christi iesu extra mortis articulum nisi fuerit confirmatus vel a receptione sacramenti confirmationis fuerit racionabiliter impeditus. Non debet sacerdos parochialis esse sine cris

mate sed debet quilibet sacerdos pochialis a suo ep̄o nō ab alio i ppria psona sua vel p aliū sacerdotē diaconū vel subdiaconū crisma petere singulis annis ante pascha. ¶ Sacerdos q̄ de veteri crismate vngit baptizatū nisi in articulo necessitatis deponēdus est: ꝛ ideo debet om̄i die cene dn̄i nouū crisma ab ep̄o cōfici ꝛ vetus remoueri ꝛ cōcremari. Itē tam sacrū oleū quā crisma sub fideli custodia claue adhibita debēt obseruari ne ad illa possit man⁹ temeraria extēdi ad aliq̄ nepharia exercēda Nota q̄ tpe interdicti generalis licite possunt conferri baptismus ꝛ ꝯfirmatio tam adultis q̄ puulis sed nōdū pulsatis campanis neq̄ alta voce

O Rdo ad purificandū mulierē post partū ante hostiū ecclesie. Primo sacerdos et ministri eius dicāt psalmos seq̄ntes. ps. Leuaui oculos. ps. Beati om̄s. Gloria patri. Sicut erat. Sequatur. Kyriel. Xp̄el. kyriel. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera nos. Dn̄e saluam fac ancillam tuā. Deus me⁹ sperantē in te. Esto ei dn̄e turris fortitudinis. A facie inimici. Dn̄e exaudi orationē meā: Et clamor meus.

D Eus qui hanc [Dn̄s vobiscū. Orem⁹. Oratio. famulā tuā de pariēdi piculo liberasti ꝛ eam in seruitio tuo deuotā esse fecisti cōcede vt tpali cursu fideliter pacto sub alis mie tue vitam ppetuam et quietā cōsequat. Per xp̄m. ꝛc. Tunc aspgatur mulier aqua benedicta: deinde inducat eā sacerdos p manū dexterā in ecclesiā dicēs. Ingredere in templum dei vt habeas vitam eternam et viuas in secula seculorum amen. Nota q̄ mulieres post prolem emissam q̄ñcunq̄ ecclesiam intrare voluerit acture grās purificari possunt: et nulla prouide pcti mole grauātur nec ecclīaꝝ adit⁹ est eis denegād⁹: ne pena illis cōuerti videat in culpā

Si tñ ex veneratiõe voluerit aliq̃ diu abstinere deuotiõe eaȝ nõ credim⁹ imp̄robãdã. de. pu. post p. ca. vno

Ordo ad faciẽdũ sponsalia. In primis statuant vir et mulier ante ostiũ eccl'ie corã deo sacerdote ꝛ pp'lo: vir a dextris mulieris et mulier a sinistris viri. Et sciendũ est q licet omi tẽpore possunt cõtrahi spõsalia et etiã matrimoniũ qđ fit priuatim solo consensu tamen traditio vxorũ et nuptiarũ solennitas certis tẽporibus fieri p̄hibẽtur videlicet ab aduentu dñi vsq ad octabas epyphanie ꝛ a septuagesima vsq ad oct. pasche et a dñica ante ascensionẽ dñi vsq ad octa. pẽthecostes. In octaua die tñ epyphanie licite possunt nuptie celebrari q̃a nõ inueniť p̄hibitũ q̃uis in octabis pasche hoc facere nõ liceat. Similiter in dñica prima post festũ penthecostes licite celebranť nuptie q2 dies penthe. octauũ diem nõ habet. Tũc interroget sacerdos banna dicẽs in lingua materna sub hac forma. Ecce cõuenim⁹ hic fratres corã deo ꝛ angelis ꝛ oibus sctis ei⁹ in facie ecclesie ad ꝯiungendũ duo corpa scilicet hui⁹ viri et huius mulieris. hic respiciat sacerdos p̄sonas suas. vt amodo sint vna caro et due aïe in fide et in lege dei ad p̄merendã simul vitã eternã quicq̃d ante hoc fecerunt. Admoneo igiť vos oẽs vt siq̃s est ex vobis q̃ aliq̃d dicere sciat q̃re isti adolescẽtes legitime cõtrahere nõ possunt modo ꝯfiteať. Eadẽ admonicio fiat ad virũ ꝛ ad mulierẽ vt si q̃d ab illis occulte actũ fuerit vel si q̃d deuouerint vel alio modo de se nouerint q̃re legitime cõtrahere nõ poterint: tũc ꝯfiteať. Si vero aliquis impedimẽtũ aliq̃đ p̄ponere voluerit et ad hoc p̄bandũ cautionẽ p̄stiterit differanť spõsalia q̃usq rei veritas cognoscatur. Si vo null⁹ ip̄edimẽtũ p̄ponere voluerit int̃roget

sacerdos dotē mulierꝭ videlʒ arras spõsales et dicūtur
arre anuli vel pecunia vel alie res dāde sponse ꝑ spõsū
q̄ datio subarratio dicit̄ p̄cipue tñ qñ fit ꝑ anuli dati-
onē ⁊ tūc vulgariter despõsatio vocat̄. Nō fidabit sa-
cerdos nec cõsentiet ad fidationē inter virū ⁊ mulierē
añ tertiū edictū bannoꝝ. Debet eni sacerdos bāna in
facie eccl̄ie infra missarū solennia cū maioꝛ ppl̄i affue
rit multitudo ꝑ tres dies solēnes ⁊ disiūctos iterroga-
re ita vt inter vnūquēqꝫ diē solēnē cadat ad minꝰ vna
dies ferialis. Debet etiā sacerdos terminū pꝛefigere
cõpetentē infra quē qui noluerit et valuerit legitimū
opponat īpedimētū ⁊ si ꝯtrahētes diuersaꝝ sint paro-
chiarū tūc in vtraqꝫ eccl̄ia ꝑochiaꝝ illaꝝ sūt bāna iter-
rogāda. Si aūt vniꝰ ⁊ eiusdē sint ꝑochie tunc tm̄ in
eccl̄ia illiꝰ ꝑochie bāna interrogent̄. Sacerdos vero q̄
ꝯtractibꝰ matrimonialibꝰ añ trinā solēnē interroga-
tionē bānoꝝ vt p̄dictū est p̄sūpserit interesse: penā su-
spēsiōis ab officio ꝑ trienniū incurrit Simil̄r sacerdos
ꝑochialis q̄ mr̄imonia clādestina ī ꝑochia sua ꝓhibere
cōtēpserit ab officio ꝑ trieniū debet suspēdi: ⁊ grauiꝰ est
puniēdꝰ si culpe q̄litas id req̄rat. Pꝛohibent̄ aūt clāde
stina mr̄imonia duplici rōne videlʒ ne sub spē mr̄imo
nij ꝯmittat̄ foꝛnicatio ⁊ ne mr̄imonialit̄ ꝯiūcti iiuste
sepent̄. Sepe eni in matrimonio occulto alter ꝯiugū
mutat ꝓpositū ⁊ dimittit reliquū ꝓlatiōibꝰ destitutū
⁊ sine remedio restitutōis: ⁊ ideo ꝓhibeāt sacerdotes fre
quēter ꝑochianos suos ne dēt sibi fidē mutuo: sʒ coꝛā
publicis ⁊ honestꝭ ꝑsonis ad hoc ꝯstitutꝭ. Quisqꝫ etiā sa
cerdos seu secl̄arꝭ seu regularꝭ extiterit q̄ solēnizationē
mr̄ionij extra eccl̄iā ꝑochialē vel capellā habētē iura
ꝑochie sibi ꝯpetētia ab ātiq̄ absqꝫ diocesani loci licētia
spāli celebꝛare p̄sūpserit aut celebꝛatōi interesse ipo fc̄tō

per annū integrū ab officio est suspēsus. Postea dicat sacerdos ad virū cūctis audiētib⁹ in lingua materna. sic. N. Vis habere hanc mulierē in sponsā et eam diligere: honorare: tenere: ꝛ custodire: sanam ꝛ infirmā sicut sponsus debet spōsam ꝛ oēs alias ꝓpter eā dimittere et illi soli adherere q̄diu vita vtriusq̧ vēm durauerit. Respōdeat vir. Volo. Itē dicat sacerdos ad mulierē hoc modo. N. Vis habere hūc virū in spōsum et ei obedire seruire: et eū diligere honorare ac custodire sanū ꝛ infirmū sicut spōsa debet spōsum ꝛ oēs alios propter eū dimittere ꝛ illi soli adherere q̄diu vita vtriusq̧ vēm durauerit. Respōdeat mulier. Volo. Deinde det femia a pr̄e suo vel ab amicis eius q̄ si puella sit discoopertā habeat manū: si vidua tectā q̄ vir recipiat i dei fide ꝛ sua seruādā sicut vouit corā sacerdote et teneat eā p manū dexterā in manu sua dextera ꝛ sic vir det fidē mulieri p v̄ba de p̄senti ita dicēs docēte sacerdote. I N. take the. N. to my wedded wif to haue and to holde fro this day forward for bettere for wers for richere for pouerer: in sykenesse and in hele tyl dethe us departe ȝif holy chirche it wol ordeyne and ther to y plight the my trouthe. manū retrahēdo. deinde dicat mulier docēte sacerdote. I N. take the. N. to my wedded housebonde to haue and to holde fro this day forwarde for bettre for wors: for richer for pouerer: in sykenesse and in hele: to be bonere and buxum in bedde and atte borde til dethe us departe ȝif holi chirche it wol ordeyne and ther to y plight the my trouthe. manū retrahēdo. Deīde ponat vir aurū: argētū: et anulū sup scutū vel libꝝ. ꝛ q̄rat sacerdos si anul⁹ antea fuerit bn̄dict⁹ vł nō. si dicat q̄ nō: tūc bn̄dicat sacerdos anulū hoc modo cū Dn̄s vobiscū. ꝛ cū Oremus. Oratio.

CReator et cōseruator humani generis dator gratie spiritualis: largitor eterne salutꝫ: tu dñe mitte benedictionē tuā sup hūc anulū respice. vt q̄ illū gestauerit sit armata virtute celestis defensiōis: et pficiat

BEne ✠ dic [illi ad eternā salutē. P xp̄m. Oremꝰ dñe hūc anulū respice quē nos in tuo sancto nomine bñdicimꝰ: vt quecūqꝫ eū portauerit in tua pace cōsistat: et in tua voluntate pmaneat: et in tuo amore viuat et crescat et senescat: et multiplicet in longitudinē dierū. P dñm. Tūc aspgat aqua bñdicta sup anulum. ¶ Si autē antea fuerit anulus ille benedictꝰ tūc stati postquā vir posuerit anulū sup librū: accipiēs sacerdos anulū tradat ipm viro: quē vir accipiat manu sua dextra cū tribꝰ principalibꝰ digitis a manu sua sinistra: tenēs dexterā spōse docēte sacerdote dicat. with this rýng. J. the wedde and this gold and siluer. J. the zeue. and with mý bodi. J. the worschipe. and with al mý worldliche catel. J. the endowe. et tūc pferat sponsus anulū pollici sponse dicēs In noie patris deinde secūdo digito dicens et filij: deinde tercio digito dicens et spūs sancti deinde quarto digito dicens. amen. ibiqꝫ dimittat anulū qꝛ in medico est quedam vena procedens vsqꝫ ad cor: et in sonoritate argēti designatur interna dilectio q̄ semper inter eos debet esse recens. Deinde inclinatis eorꝫ capitibꝰ dicat sacerdos benedictionez super eos. Benedicti ✠ sitis a domino q̄ fecit mundum ex nihilo amen. Postea dicatur iste psalmus sequens hoc modo.

MAnda deus virtutem tuam confirma deus hoc quod operatus es in nobis a templo tuo in hierusalem tibi offerent reges munera. Increpa feras arundinis congregatio taurorū in vaccis populorꝫ vt

excludāt eos q̄ pbati sunt argēto. Gl'ia pr̄i. Sicut er. Kirieleyson. Christeleyson. Kirieleysō. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Benedicam⁹ prēm ꝛ filiū cū sancto spū. Laudem⁹ ꝛ superexaltem⁹ eū in scl'a. Laudem⁹ dn̄m quē laudāt angeli. Quē cherubi ꝛ seraphi sanct⁹ sanct⁹ sanct⁹ pclamāt. Dn̄e exaudi orōnē meam. Et clamor me⁹. Dn̄s vobiscū. Oremus.

Deus abrahā: de⁹ ysaac: deus iacob sit vobiscū: ꝛ ipse vos cōiugat: impleatq; bn̄dictionē suā in vobis. Qui viuit ꝛ regnat cū deo p̄re in vnitate spūs scti de⁹ P oīa secula seculoꝝ. Alia oratio cum Oremus.

Bene✠dicat vos deus pater. custodiat vos iesus xp̄s. illumiet vos spūs sanct⁹: ostēdatq; dn̄s faciē suā in vobis ꝛ misereat' vr̄i. cōuertat dn̄s vultū suum ad vos: ꝛ det vobis pacē. impleatq; vos oī bn̄dictiōe spūali: in remissionē oīm pctōꝝ vr̄oꝝ: vt habeatis vitam eternā: ꝛ viuatis in secula seculoꝝ amē. Hic intrēt ecclesiā vsq; ad gradū altaris: ꝛ sacerdos in eūdo cū suis ministris dicat hūc psalmū sequētē.

Beati oēs qui timēt dn̄m: qui ambulāt in vijs ei⁹. Labores manuū tuarū q2 mādūcabis: beatus es ꝛ bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis abūdās: in laterib⁹ domus tue. Filij tui sicut nouelle oliuarū: in circuitu mense tue. Ecce sic bn̄dicet' homo: q̄ timet dn̄m. Benedicat te dn̄s ex syō: vt videas bona hierusalē: oīb⁹ dieb⁹ vite tue. Et videas filios filioꝝ tuoꝝ: pacem sup israel. Gl'ia pr̄i. Sicut erat. sine nota cū Kiriel'. Christeleyson. Kirieleyson. Tūc pstratis sponso ꝛ sponsa ante gradū altaris: roget sacerdos circūstātes orare pro eis dicēdo Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera nos. Saluū fac seruum tuum ꝛ ancillam tuam. Deus meus sperantes in te. Mitte eis domine auxiliū de sācto. Et de

syō tuere eos. Esto eis dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi orōnē meā. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscū. Et cū spū tuo. Oremus. Oratio

Benedicat vos dñs ex syō: vt videatis q̄ bona sūt hierusalē: oībus diebus vite vr̄e: et videatis filios filiorum vr̄orum et pacē sup israel. Per xp̄m. Oremus.

Deus abrahā: deus ysaac: deus iacob: bene ✠ dic adolescētes istos: et semina semē vite eterne in mētibus eorum. vt quicqd pro vtilitate sua didicerit: hoc facere cupiāt. Per iesum xp̄m filiū tuū recuperatorē hominum. Qui tecū viuit et regnat etc. Oremus. Oratio.

Respice dñe de celis: et bñ ✠ dic cōuētionē istā. et sicut misisti sctm̄ angelū tuū raphaelē ad tobiā et saraz filiā raguelis: ita digneris dñe mittere bñdi ✠ ctionē tuā sup istos adolescētes: vt in tua volūtate pmaneāt et in tua securitate psistāt. et in amore tuo viuāt et senescāt: vt digni atqz pacifici fiāt: et multiplicent̄ in lōgitudinē dierū. Per xp̄m dñm nr̄m. Oremus. Orō.

Respice dñe ppicius sup hūc famulū tuū respice. et sup hāc famulā tuā respice. vt in noīe tuo bñ ✠ dictionē celestē accipiāt: et filios filiorum suorum: et filiarū suarum vsqz in terciā et quartā pgeniē incolumes videāt: et i tua volūtate pseuerēt: et in futuro ad celestia regna perueniant. Per xp̄m. Oremus. Orō.

Omnipotens sempit̄ne deus: q̄ pmos parētes nr̄os adā et euā sua virtute creauit: et i sua sanctificatiōe copulauit. ipe corda et corpora vr̄a sanctificet et bñdicat: atqz i societate et amore vere dilectiōis cōiūgat. Per xp̄m. deide bñdicat eos dicens Oremus

Benedicat vos deus omps oī bñdictiōe celesti: efficiatqz vos dignos in cōspectu suo: sup abūdet in vobis diuitias grē sue: et erudiat vos in verbo veritatis: vt ei corpore pariter et mēte cōplacere va

leatis. P do. Finit[is] oronib[us] q̄ dicebant[ur] sup[er] eos p[ro]ster-
nētes ad gradū altar[is] et introduct[is] illis i p[re]sbyteriū scz iter
chorū et altare ex p[ar]te eccl[es]ie australi et statuta muliere a
dextris viri vicz inter ip[su]m et altare. Incipiat[ur] officiū.

Benedi cta sit san cta tri nitas at q[ue] in di ui sa v ni tas cōfi tebi mur e i quia fecit no bi scū miseri cor diā su am.

In t[em]p[o]re pascali finiat[ur] hoc modo. allelu ya alle luya. P[s]. Benedicam[us] patrē et filium cum sancto spiritu.

Nō dicat[ur] ulterius Kirie. cū suis v[ersibus]. dicat[ur]. Ad hāc missā seruet[ur] mod[us] et ordo p[er] o[mn]ia sicut i duplicibus festis hoc modo.

Gloria in excel sis deo. Glori a in excelsis deo. Gloria in excelsis deo.

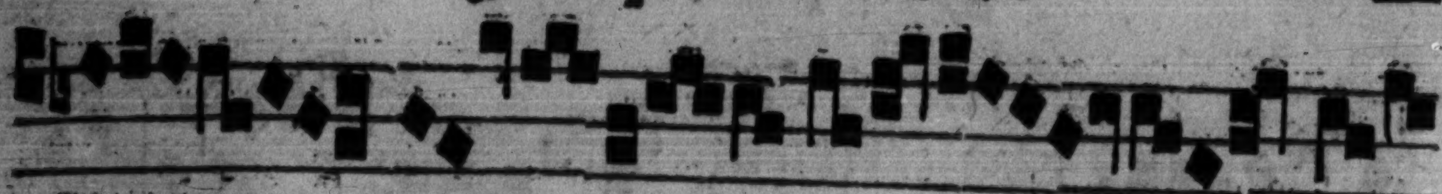
Et in terra pax hoībꝰ bone volũtatis. Laudamus te
Bñdicimus te. Adoramꝰ te. Glĩficamus te. Grãs agi
mus tibi ꝓpter magnã gloriã tuã. Dñe deꝰ rex celestis
deus pater omñps. Dñe fili vnigenite iesu xp̃e. Dñe de
us agnꝰ dei filiꝰ patris. Qui tollis pctã mũdi miserere
nobis. Qui tollis pctã mũdi suscipe deprecationẽ no-
strã. Qui sedes ad dexterã patris miserere nobis. Quo-
niã tu solus sctũs. Tu solus dñs. Tu solus altissimꝰ
iesu xp̃e. Cũ sctõ spũ in gl̃ia dei patris amen. Iste due
orõnes seq̃ntes dicant̃ sub vno Oremꝰ et sub vno P̃ õ

Omnipotens sempiterne deꝰ qui dedisti famulis
tuis in cõfessione vere fidei eterne trinitatis glo-
riã agnoscere et in potẽtia maiestatis adorare vnitatẽ
q̃sumus: vt eiusdẽ fidei firmitate ab oĩbus semꝑ mu-
niamur aduersis. Alia oratio.

Exaudi nos omnipotẽs et misericors deꝰ vt qđ nostro ministra-
tur officio tua benedictione potius impleatur. Per do-
minũ nostrũ iesum xp̃m. Ad corinthios.

Fr̃es. Nescitis qm̃ corpora vestra mẽbra sunt christi.
Tollens ergo mẽbra xp̃i: faciens membra meretricis?
Absit. An nescitis qm̃ qui adheret meretrici vnũ cor-
pus efficitur? Erũt inquit duo in carne vna. Qui aũt
adheret deo vnus spũs est. Fugite fornicationẽ. Om-
ne enim peccatũ quodcũq; fecerit homo: extra corpus
est. Qui autẽ fornicat̃: in corpus suũ peccat. An nesci-
tis qm̃ mẽbra vr̃a tẽplũ sunt spũs sctĩ q̃ i vobis ẽ: quẽ
habetis a deo ⁊ nõ estis vr̃i. Empti eni estis ꝓcio ma-
gno: honorificate ⁊ portate deũ in corpe vr̃o. Graduale

Bene di ctus es domine qui

intueris abis sos ⁊ sedes su

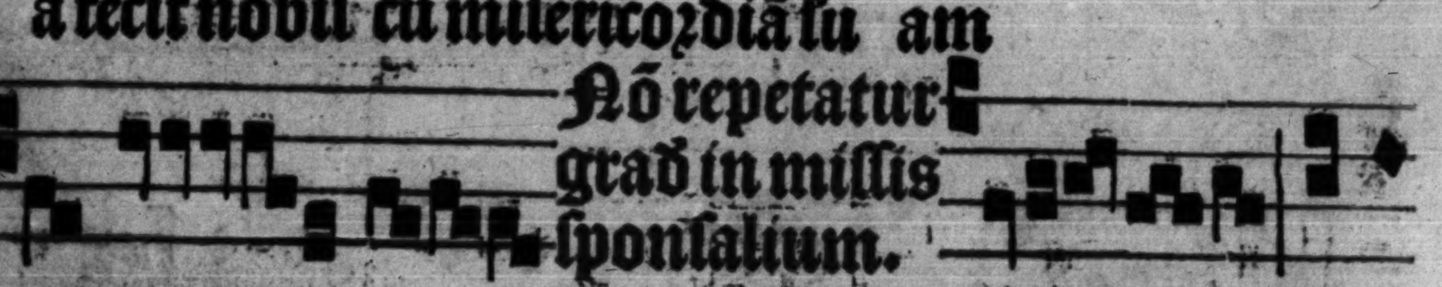
per cheru bin. Benedicite ℣.

de um ce li qui

a fecit nobis cū misericordiā su am

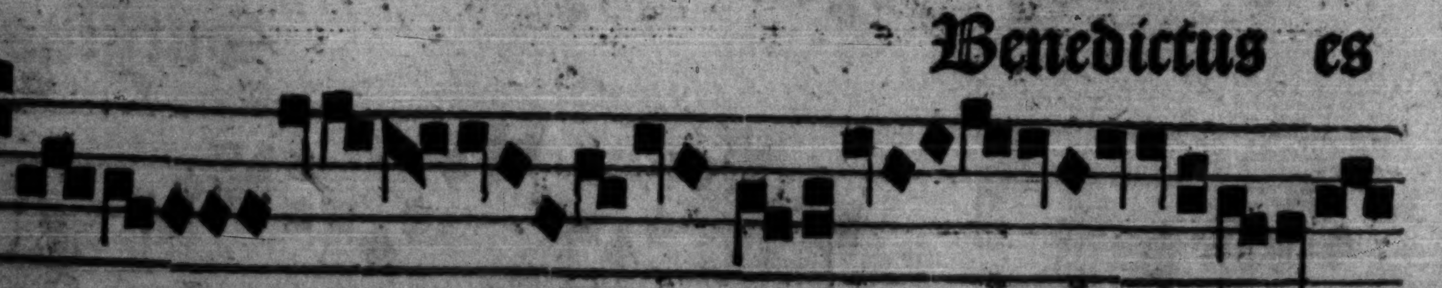

Nō repetatur gradꝰ in missis sponsalium.

Alleluya.

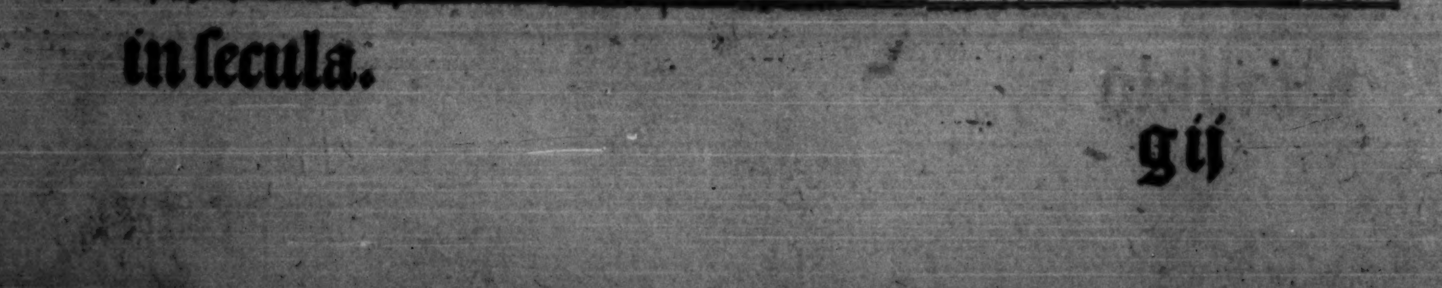

Benedictus es

dn̄e de us patrū nostroꝝ et laudabilis

in secula.

In tẽpoꝛe paschali erit scd̃m alleluya vnũ ex istꝪ sequẽtibꝰ Al le lu ya

Nonne coꝛ noſtꝛ ardẽs erat ĩ nobꝭ de ieſu dũ loquere tur nobꝭ in vi a.

Alle lu ya.

Surgens ieſus dominꝰ no ſter ſte tit i me dio discipulo

rum suorũ dixit. pax vob

Alle luya

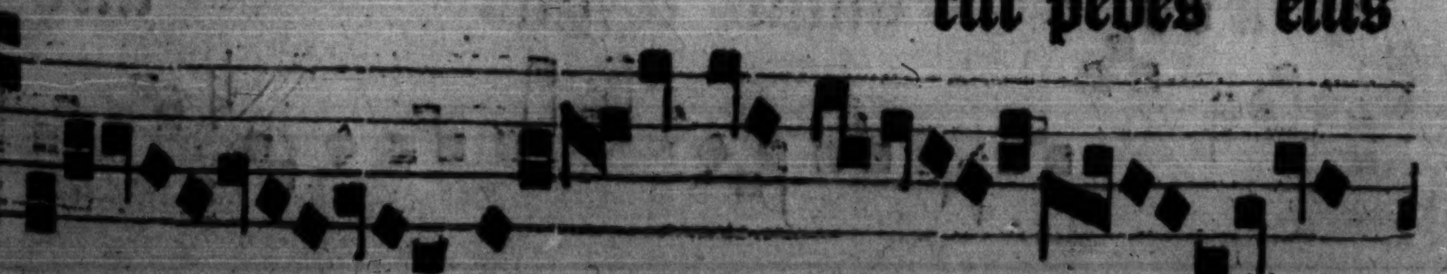

Surre xit do

min9 et occur rẽs mulie

rib9 a it aue

te tunc accesse runt et tenue

rũt pedes eius

giũ

Allelu ya.

In die resurrectionis mee

dicit domi nus pre ce

dam vos in galile am.

Allelu ya.

Dicite in gẽti b⁹

quia do minus re gna uit a

li gno.

Alle luya.

℣. Christus resur

gēs ex mor tuis iam nō morit mors

il

li vltra nō do minabitur.

Seqn- tia.

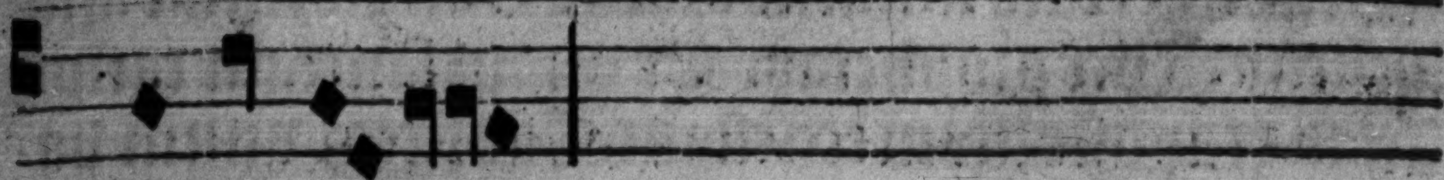
ALma chorus domini nunc pangant

noia sūmi. Messias sother emāuel sabaoth adonay.

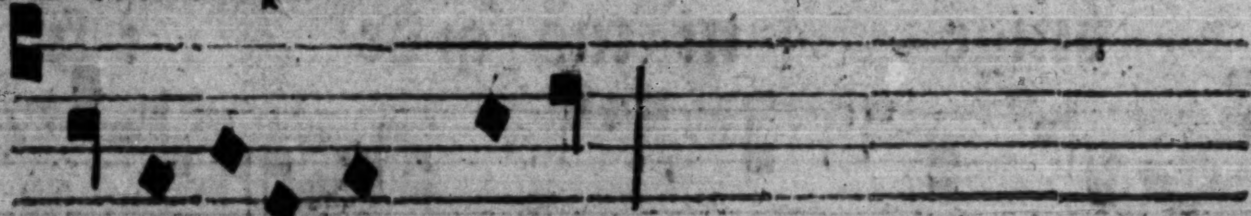
Est vnigenitus via vita manus homo vsyon. Pri-

In

cipium primogenitus sapientia virtus. Alpha caput finisqz simul vocitatur et est oo. Fons et origo boni paraclytus ac mediator. Agnus ouis vitulus serpens aries leo vermis. Os verbum splendor sol gloria lux et ymago. Panis flos vitis mons ianua petra lapisqz. Angelus et sponsus pastorqz propheta sacerdos. Athanathos kyros theon panton craton et ysus. Saluificet nos. Sit cui secla.

In illo tempore. Accesserūt Secūdm mattheum. ad iesum scribe & pharisei: tentantes eum et dicentes. Si licet homini dimittere vxorem quacunq; ex causa? Qui respondens ait illis. Nō legistis quia qui fecit ab inicio masculū & feminā fecit eos? Et dixit eis Propter hoc dimittet homo patrē & matrem et adherebit vxori sue: et erunt duo in carne vna. Itaq; iam non sunt duo: sed vna caro. Quod ergo deus coniunxit homo non separet.

Patrem omnipotentem: factorem celi et terre: visibilium omnium & inuisibilium. Et in vnum dominū iesum christum filium dei vnigenitum. Et ex patre natum ante omnia secula. Deum de deo lumen de lumine deum verum de deo vero. Genitum non factū consubstancialem patri per quem omnia facta sunt Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de celis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex maria virgine et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub pontio pylato passus & sepultus est. Et resurrexit tercia die secundum scripturas. Et ascendit in celum sedet ad dexteram patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos et mortuos. cuius regni non erit finis. Et in spiritū sanctum dominū & viuificātem. qui ex patre filioq; procedit. Qui

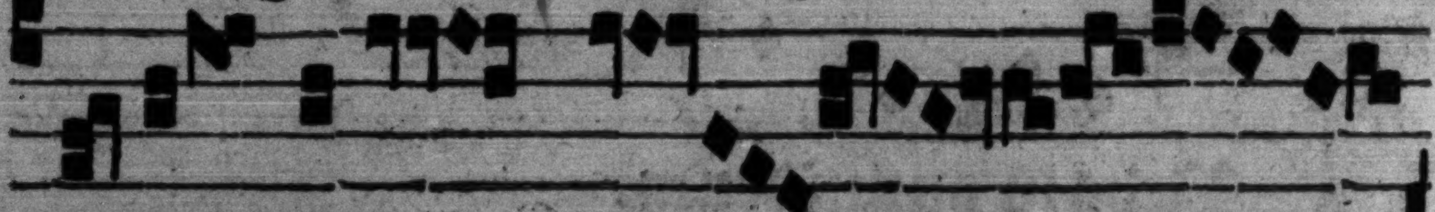
cum patre et filio simul adoratur et conglorificatur. qui
locutus est per prophetas. Et vnam sanctam catho-
licam et apostolicam ecclesiam. Confiteor vnum ba-
ptisma in remissionē peccatorum. Et expecto resurre-
ctionem mortuorum: Et vitam venturi seculi. Amē
Offertorium.

Benedi ctus sit de us pa ter

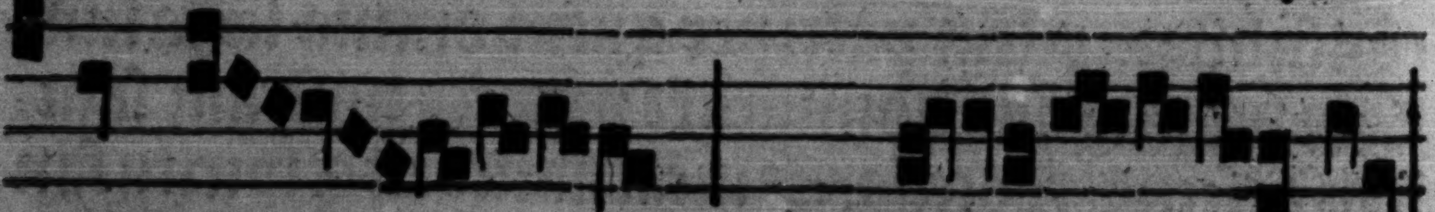
vnige ni tus qꝫ de i fi li

us san ctus quo qꝫ spi ritus

quia fe cit no bi scum mise ricordi

am su am. tpe pasche Alle luya.

Nota qꝫ odor thuris bñdicti nunq̄ datur in ecclesia
sponso et sponse. Inde est qꝫ oblato thure benedicto su
per altare si descendat thuribul'. ad clericos vel ad lay
cos aliud thus est apponendū et hominibꝰ offerendū.

SAnctifica q̄sumꝰ dñe deus noster Secretum.
trinitas sancta: per tui sancti nominis inuoca-

tionem hui⁹ oblationis hostiam et coopante spiritu sancto per eam nosmet ipos tibi pfice munus eternū.

Adesto dñe supplicationibus nr̄is [Aliud secre. et hāc oblationē quā tibi offerim⁹ p famul' tu is quos ad statum maturitat' et ad diem nuptiarum pducere dignatus es placatus ac benign⁹ assume. per do. Prefatio. Qui cū vnigenito. post Sanctus psternant se sponsus et sponsa in oratione ad gradum altaris extenso sup eos pallio quod teneāt quattuor clerici p quattuor cornua in suppellicijs nisi alter eo₂ prius fuerit despōsatus et bn̄dict⁹ q₂ tūc nō habeat' pallium sup eos nec dicat' sacramētalis bn̄dictio vt postea patebit. Deinde dicto. P omnia scl'a seculo₂ amē: post pater noster: anteq₂ dicitur. Pax dñi sit semper vobiscum. facta fractione eukaristie more solito dimissaq₂ hostia in tribus fractionibus super patenam dicat sacerdos cōuersus ad illos orationes sequētes sub tono lectionis illis interim genuflectentibus sub pallio sacerdote sic dicēte

Dominus vobiscum. Oremus.

Propiciare domine supplicationibus nostris et institut' tuis quibus propaginem humani generis ordinasti benignus assiste: vt quod te auctore coniungitur te auxiliante seruetur. P christū dñm nostrū. Orem⁹.

Deus qui potestate vtutis tue de nihilo cūcta fecisti q̄ disposit' vniuersitat' exordijs homini ad ymaginē dei facto ideo isepabile mulier' adiutorīū cō-

didisti: vt femineo corpori de virili dares carne princi pium docens quod ex vno placuisset institui: nũq̃ liceret disiungi. hic incipit benedictio sacramentalis. Deus qui tã excellenti misterio coniugalem copulã consecrasti: vt christi et ecclesie sacramentum presignares in federe nuptiarũ. hic finit benedictio sacramentalis. Deus per quẽ mulier iungitur viro et societas principaliter ordinata ea benedictiõe ✠ donatur que sola nec per originalis peccati penam nec per diluuij est ablata sententiam respice. Respice propicius super hanc famulã tuã que maritali iungenda est consortio tua que se expetit protectione muniri. Sit in ea iugum dilectionis ⁊ pacis fidelis et casta nubat in christo imitatrixq̧ sanctarum permaneat feminarum. Sit amabilis vt rachel viro sapiens vt rebecca lõgeua ⁊ fidelis vt sara Nihil in ea ex actibus suis ille auctor preuaricationis vsurpet: nexa fidei mandatisq̧ permaneat vni thoro iuncta contactus illicitos fugiat muniatq̧ infirmitatem suam robore discipline Sit verecundia grauis pudore venerabilis doctrinis celestibus erudita. Sit fecũda in sobole sit probata et innocens: ⁊ ad optatam perueniat senectutem: ⁊ videat filios filiorum suorum vsq̧ in terciam ⁊ quartam progeniem et ad beatorum requiem atq̧ ad celestia re-

gna

perueniat. P dñm. ⁊c Per oĩa scl'a secl'or Amẽ

Notãdũ q̧ hec clausula Deus qui tam excellent. vsq̧ Deus per quem mulier. non dicatur in secundis nuptijs. vir enim aut mulier ad bigamiam transiẽs nõ debet iterum a sacerdote benedici. quia cum alia vice

benedicti sint eoꝝ benedictio nõ debet iterari: qꝛ caro bñdicta trahit ad se carnẽ non benedictam Notandũ est aũt ꝙ inhibitũ est ꝑ capl̃m extra de scdis nuptijs: ne benedictio detur in scdis nuptijs qđ etiã testat̃ beatus ambꝛosius qui ait. Pꝛime nuptie a dño sunt constitute. Secunde vero ꝑmisse. Pꝛime nuptie sub omi benedictiõe celebrantur. Secũde vero carent: omi benedictiõe: sed quia plures benedictiões sũt in nuptijs celebꝛandis scilicet in introitu ecclesie ⁊ sup pallium ⁊ post missã ⁊ sup thoꝛũ in sero. Quere que bñdictio sit iteranda in secũdis nuptijs ⁊ que non Sciendum est qđ in hac oꝛatiõe que sic incipit. Deus q̃ potestate. ⁊c. tres sunt bñdictiões ibidẽ que idem habet pncipiũ. s. Deus. media autem est omittenda. s. ista. Deus q̃ tã excellenti vsqꝫ. Deus ꝑ quẽ mulier qꝛ in ista bñdictione agitur de vnitate xpi et ecclesie que figuratur in pmo matrimonio non autem in secundo vnde apostolus ad coꝛinthios ait. Erunt inquit duo in carne vna et hoc notatur extra de bigamis capitulo. debitum et sit vir vnius vxoꝛis et hoc pꝛo pꝛimo matrimonio: sed qui adheret pluribus dissoluit vnitatem vel fedꝰ vnitatis et ideo illa benedictio que agit de vnitate. s. Deus qui excellenti misterio etc̃. non dicetur in secundis nuptijs et hoc est verum tam in viro bigamo quã in muliere vidua quia caro benedicta trahit ad se carnem non benedictam sed omnes alie bñdictiões siue oꝛationes debent dici indifferẽter scđm curiam romanam et scđm hostiensem ⁊ thomam alquinũ ⁊ moꝛãdum doctoꝛem. Et questio ista discussa erat et determinata in sacro palatio dñi pape ⁊ trãslata in angliam ꝑ magistrũ iohãnẽ haysted. anno dñi. M. ccc. xxi. et causa discussiõis erat: quia multitudo sacerdotum

tunc tēporis ad sedē apostolicā cōuolarūt causa optinende absolutionis bn̄ficiū pro benedictiōibus in secūdis nuptijs indiscrete collata. Ideo sup hoc statuit cōstitutio noua. Johānis pape. xxij. que sic incipit.

Concertatiōi antique finē imponere cupiētes p̄senti declaram⁹ edicto quod licet vir vel mulier ad bigamiam vel ad secūdas nuptias trāsierint benedici nō debēt cū fuerint alias benedicti: q̄ si forsan alt eorū vel ambo essent ad secūdas nuptias transeuntes et in p̄mis nuptijs benedicti nō fuerint danda est eis benedictio i secūdis nuptijs. Sane volētes antiquū rigorem temperare cōcedimus quod presbiter qui secundas nuptias benedixerit scienter ad sedem apostolicam ex hoc venire minime teneat: sed a pena suspensionis hoc casu a iure indicta: per suos possunt diocesanos absolui. Si qui vero iuxta opinionem quorūdam hactenus ex se nō reputantes suspensos ordines quoslibet seu queuis beneficia receperit: diocesani eorum a pena suspensionis p̄dicta ipsos absoluere ac super executione ordinum et retentiōe beneficiorum huiusmodi cum eis valeant licite dispensare. Hic queri potest quare secunde nuptie non benedicantur Ad hoc dico quod scđm matrimoniū q̄uis in se consideratū sit perfectum sacramētum: tamē in ordine ad p̄mum sacramētum cōsideratum aliquid habet de defectu sacramenti: quia nō habet plenam significationē cum non sit vna caro sicut est in matrimonio xp̄i et ecclesie et ratione hui⁹ defectus benedictio a scđis nuptijs subtrahitur. Sed hoc est intelligendū quādo secūde nuptie sunt secunde ex parte viri et ex parte mulieris tm̄ Si enim virgo contrahat cum illo qui habuit aliam vxorem nichilominus nuptie benedicūtur saluatur

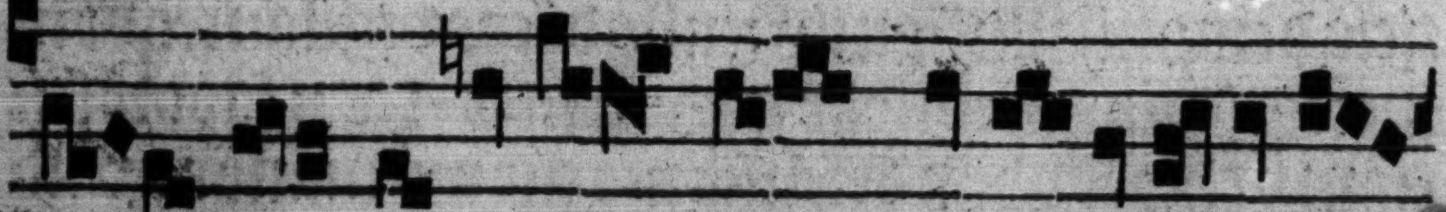
et aliquo modo. Significatio etiā in ordine ad p̄mas nuptias q2 eps et si vnā ecclesiā habeat spōsam: habet tn̄ plures psonas despōsatas in vna ecclia: sed aia nō potest esse spōsa alterius q̄ xp̄i q2 cū demone fornicat nec est matrimoniū spirituale et pp̄ter hoc qn̄ mulier scd̄o nubit: nuptie nō benedicunt pp̄ter defectū sacramenti. Post hec vertat se sacerdos ad altare et dicat. Pax dn̄i. et Agnus dei. Tūc amoto pallio surgāt ambo sponsus et spōsa et accipiat sponsus pacē a sacerdote et ferat sponse osculans eam et neminē alium nec ipse nec ipsa sed statim diaconus vel cleric9 a presbytero pacem accipiens ferat alijs sicut solitū est. Communio.

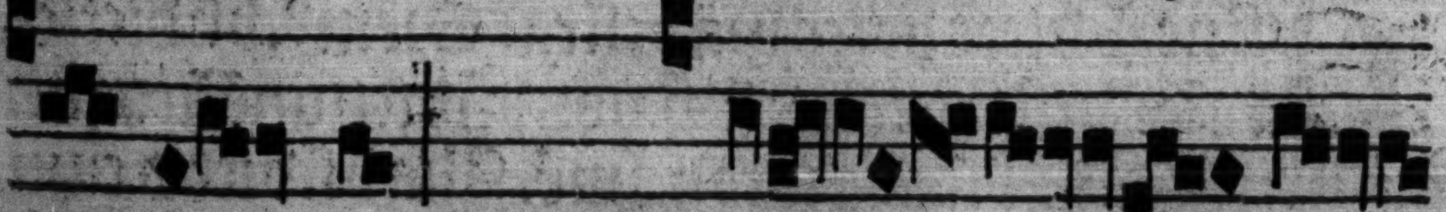
Benedicimus de um ce li et coram om-

nibus viuen tibus confite bimur e i

quia fe cit nobis cum mise ricor diam

su am. Tp̄e pasce. alleluya al le lu ya.

Proficiat nobis ad salutē corporis Post cōio. et anime dn̄e deus hui9 sacramenti susceptio: et sempiterna sancte trinitatis eiusdē q3 indiuidue vnitatis confessio. Alia post communio.

De secūdis nuptijs.

Quesumus oīps de⁹ instituta ꝓuidētie tue ꝑ amore comitare: vt quos legitima societate cōnectis longeua pace custodias. Ꝑ dn̄m. Post missam benedicatur panis et vinū vel aliud qd potabile in vasculo ⁊ gustēt in noīe dn̄i sacerdote dicēte. Dn̄s vob. Orem⁹.

Bene ✝ dic dn̄e panē istū et hūc potū et hoc vasculū sicut bn̄dixisti quinq; panes in deserto et sex ydrias in chana galilee: vt sint sani et sobrij atq; īmaculati oēs gustātes ex eis saluator mundi. Qui viuis ⁊ regnas cū deo patre in vnitate spūs scti de⁹. Oro. Nocte vero sequēte cū spōsus et spōsa ad lectū ꝑuenerint: accedat sacerdos ⁊ bn̄dicat thalamū dicens. Dn̄s vobiscū. Oremus. Oro.

Bene ✝ dic dn̄e thalamū istū ⁊ oēs habitātes in eo vt in tua pace ꝯsistāt et in tua volūtate ꝑmaneāt ⁊ in amore tuo viuāt ⁊ senescant ⁊ multiplicent̄ in longitudinē dierū. Per dn̄m Item benedictio sup lectū cū Dn̄s vobiscū. ⁊ Orem⁹

Bene ✝ dic dn̄e hoc cubiculū respice qui non dormis neq; dormitas qui custodis israel custodi famulos tuos in hoc lecto quiescētes ab oīb⁹ fantasmaticis demonū illusionib⁹: custodi eos vigilantes vt in preceptis tuis meditent̄ dormientes et te ꝑ soporē sentiant vt hic et vbiq; defensionis tue muniant̄ auxilio Per dn̄m. Deinde fiat bn̄dictio sup eos in lecto tm̄ cū Orem⁹. bn̄dictio.

Bene ✝ dicat de⁹ corpa vestra ⁊ aias vestras et det sup vos bn̄dictionē sicut benedixit abrahā ysaac ⁊ iacob amē. Alia bn̄dictio cum Orem⁹.

Manus dn̄i sit sup vos mittatq; angelū suū sanctū q̄ custodiat vos oībus dieb⁹ vite vr̄e amen. Alia bn̄dictio cū Oremus.

Bene ✝ dicat vos pater et filius ⁊ spūs sanct⁹ qui trinus est in numero ⁊ vn⁹ est in numine amen. His pactis asper-

gat eos aq̃ bñdicta ⁊ sic discedat et dimittat eos i pace.

ORdo ad seruitiũ peregrinoꝝ faciẽdũ. In primis ꝯfiteanť peregrini de oibus pctis suis: deinde dicanť sup eos corã altari pstratos psal. et pces sequẽtes: et post vnũ quẽq; psal. dicitť Glia pri. ps. Ad te dñe leuaui. ⁊. ps. Miserere. Reqre in vigilia mortuoꝝ. Psalmus.

QUi habitat in adiutorio altissimi: in ptectione dei celi cõmorabiť. Dicet dño susceptor me⁹ es tu et refugiũ meũ deus me⁹: sperabo in eũ. Quoniã ipse liberabit me de laqueo venãtiũ: et a verbo aspero. Scapulis suis obũbrabit tibi: et sub pẽnis ei⁹ sperabis. Scuto circũdabit te veritas eius: nõ timebis a timore nocturno. A sagitta volãte in die a negocio pambulãte in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadẽt a latere tuo mille ⁊ decẽ milia a dextris tuis: ad te autẽ nõ appropinquabit Verũtamen oculis tuis considerabis: ⁊ retributionẽ pctõꝝ videbis. Quoniã tu es dñe spes mea: altissimũ posuisti refugiũ tuũ. Nõ accedat ad te malũ: ⁊ flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. Qm̃ angelis suis mãdauit de te: vt custodiãt te in oibus vijs tuis. In manib⁹ portabũt te: ne forte offendas ad lapidẽ pedem tuũ. Sup aspidẽ et basiliscũ ambulabis: et cõculcabis leonẽ et draconẽ. Quoniã in me sperauit liberabo eũ: ptegã eũ qm̃ cognouit nomen meum Clamauit ad me ⁊ exaudiã eũ: cũ ipo sũ i tribulatiõe eripiã eũ et glificabo eũ. Longitudine dierũ replebo eum: et ostendã illi salutare meũ. Glia patri. Kyriel. Christel. Kyriel. Pater nr. Et ne nos. Sed libera nos. Ego dixi dñe miserere mei. Sana aiam meã q͛ peccaui tibi. Vias suas dñs demonstret tibi. Et semitas suas doceat te. Gressus tuos dñs dirigat secundũ

eloquiũ tuũ: vt nõ dominẽtur tibi omnes iniusticie. Utinã dirigant᷑ vie tue. Ad custodiẽdas iustificationes dñi. Perficiat dñs gressus tuos ĩ semitꝫ tuis. Ut nõ moueant᷑ vestigia tua. Benedict⁹ dñs deus die cotidie prosperũ iter faciat tibi Deus salutariũ tuorum Angel⁹ dñi bon⁹ comitet᷑ tecũ. Et bene disponat itinera tua et actus tuos ⁊ iterũ cũ gaudio reuertaris ad propria. Beati immaculati in via. Qui ambulãt in lege dñi. Nichil pficiat inimicus in te. Et filius iniqtatꝫ nõ apponat nocere tibi. Exurge dñe adiuua nos Et libera nos ppter nomẽ tuũ. Dñe deus virtutũ cõuerte nos: Et ostende faciẽ tuã ⁊ salui erim⁹. Dñe exaudi orõnẽ meã: Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscum: Et cũ spiritu tuo. Oremus

Adesto dñe supplicatiõib⁹ nr̃is et viam famuli tui. N. in salutis tue psperitate dispone: vt inter oẽs vie ⁊ vite hui⁹ varietates tuo semp ptegat᷑ auxilio. P xp̃m dominũ nr̃m. Orem⁹. Oratio.

Deus qui ad vitã ducis ⁊ cõfidẽtes in te paterna ptectiõe custodis qm̃s: vt huic p̃senti famulo tuo. N. a nobis egrediẽti angelicũ tribuas comitatũ: vt auxilio tuo ptect⁹ nullius mali cõcuciat᷑ formidine nullo opprimat᷑ aduersitatis languore: nullis irruentis inimici molestet᷑ insidijs: sed spacijs necessarij itinerꝫ proprio gressu pactꝫ ppriisq; locis restitut⁹ recipiat᷑ sospes ac debitas exsoluat tuo nomini grãs. P xp̃m. Orem⁹. Oratio.

Deus q̃ diligẽtib⁹ te miam tuã semp impẽdis et a seruiẽtib⁹ tibi in nulla es regiõe longinquus: dirige viã hui⁹ famuli tui. N. in volũtate tua vt te ptectore te duce p iusticie semitas: sine offensione gradiat᷑. P dominũ no. Hic surgãt pegrini a pstratione ⁊ bñdicat sacerdos peras ⁊ baculos suos dicẽs. Dñs vobiscum et

Domine iesu xp̄e q̄ ineffabili tua [Oremus. orō. miseratiōe ac p̄ris iussiōe spūsq̧ scti coopatione de celo descēdere voluisti ouēq̧ pditam diabolica seductione voluisti querere: atq̧ pprijs humeris ad celestis patrie gregē referre: quiq̧ p̄cepisti filijs matris ecclesie orando petere bene viuendo q̄rere: ac pulsando pseuerare: vt citius inuenire valeāt salutaris p̄mia vite: te humiliter imploram⁹: quatin⁹ sctificādo bn̄ ✠ dicere digneris hāc perā et hunc baculū vt quicūq̧ eā in tui nois amore ad instar humilis armature lateri suo applicare: atq̧ collo suo suspēdere: siue in manibus suis gestare: sicq̧ pegrinādo suffragia sctōrū hūili comitāte deuotiōe studuerūt querere dextere tue ptecti munimine puenire mereant ad gaudia mānsionis eterne: p te saluator mūdi. Qui cū p̄re. etc. Hic aspgat aquā bndictā sup peras et baculos et ponat singulis pegrinis

IN noie dn̄i nr̄i iesu xp̄i [peram ad collū dicēs. accipe hāc perā habitū pegrinatiōis tue vt bene castigat⁹ et saluat⁹ puenire merearis ad limina sctōꝝ quo pgere cupis et pacto itinere tuo: ad nos reuertaris incolumis. P eundem do. etc. deinde tradat singulis

ACcipe hūc baculum eorum baculū ita dicens sustētatiōis itineris ac laboris pegrinatōis tue vt deuincere valeas oēs cateruas inimici et puenire securus ad limina sctōrū quo pgere cupis et pacto obediētie cursu ad nos reuertaris cū gaudio. P dn̄m no. Si vero aliqui illoꝝ pfecturi sint hirlm: tūc habeant ipi vestes cū cruce signatas et bn̄dicant cruces hoc mō

DEus iuicte potētie pieta [cū. Dn̄s vobis. orem⁹ tis imēse atq̧ pegrinātiū totius cōsolatiōis auxiliū qui famulis tuis victricia arma tribuis qs vt has cruces deuote humilitatis bene ✠ dicere digneris:

vt venerāde crucis vexillū cui⁹ in eis est designata figura: sit inuictissimū robur seruoꝝ tuoꝝ cōtra antiq̄ hostis nequissima tentamēta: sit in via defensio: sit i domo ꝓtectio: sit vbiqꝫ presidiū. Per dn̄m. Hic aspgatur aqua bn̄dicta sup cruces ⁊ detur singulis peregrinis sic ꝓfecturꝭ vestis cū cruce signata dicēte sacerdote

Accipe vestimētū cruce dn̄i nostri saluatoris signatū: vt per illud salus: benedictio ⁊ virtus ꝓspere ꝓficiscēdi ad sepulchrū ipius tibi comitet. Qui cū deo patre ⁊ spū sancto vi. ⁊c. His finitis dicat missa pro iter agentibus. Ad missam officiū hoc modo incipitur.

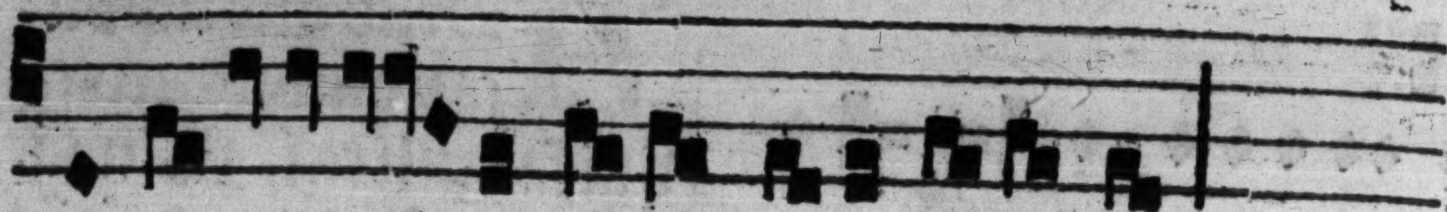
Esto michi in de um pro te ctorem et in locum refugi i vt saluū me faci as quoniā firmamētū me um ⁊ refugium meum es tu ⁊ propter nomē tuum dux mi chi e ris et enu tries me. Tpe pasce. alle luya allelu ya. ps.

In te dñe speraui nō cōfundar in eternū in iusticia tua libera me et eripe me.

Adesto dñe supplicationibus nr̄is: et viā famuli tui. N. in salut' tue p̄speritate dispōe vt inter omnes vie et vite hui' varietates tuo semper protegat auxilio. Per dñm. Lectō libri genesis. In dieb' ill'. Locutus ē abrahā dicēs. Dn̄s deus celi qui tulit me de domo p̄ris mei: et de terra natiuitatis mee. qui locut' est michi et iurauit dicens. Semini tuo dabo terrā hāc: ipe mittet angelū suū corā te.

Gradale. Esto mihi i deū protecto rē et i lo cū refugi j vt saluū me facias. Deus i te speraui domine non cōfū

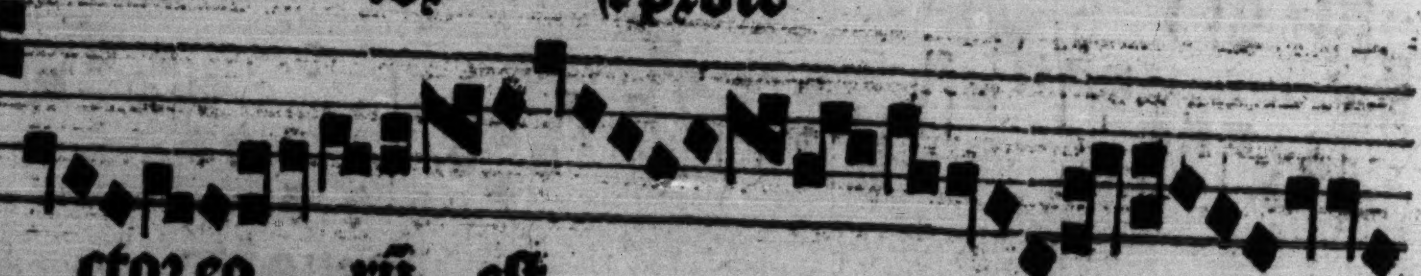

Si in tpe pascha
li cōtigerit tūc erit
scōm allā. vnū ex
sequētib⁹.

vel Alla. Surrexit altissim⁹. vel. Alla. Xp̄s mortu⁹ ē.
Nil [reqre i grad. Euāgeliū Scdm mattheū.
Illo tpe. Dixit iesus disci. suis. Eūtes p̄dicate di-
cētes: q2 appropinq̄bit regnū celoꝝ. Infirmos curate
mortuos suscitate. leprosos mūdate. demones eicite.
grat͡ʒ accepistis grat͡ʒ date. Nolite possidere aurū neqꝫ
argētū in zonis vr̄is. Nō perā: nō calciamēta: neqꝫ du
as tunicas habeat͡ʒ: neqꝫ virgā. Dign⁹ ē opari⁹ merce
de sua. In quācūqꝫ aūt ciuitatē aut castellū intraueri-
tis: interrogate q̇s i ea dign⁹ sit. Et ibi manete donec
exeatis. Intrātes aūt domū: salutate eā dicētes. Pax
huic domui. Et siquidē illa dom⁹ fuerit digna: mane
at pax vr̄a sup eā. Si aūt non fuerit dom⁹ digna: pax
vr̄a sup vos reuertet͡. Et quicūqꝫ non recepit vos: nec
audierit sermones vr̄os: exeūtes de domo vł de ciuita
te: excutite puluerē de pedib⁹ vr̄is sup eā. Amen dico

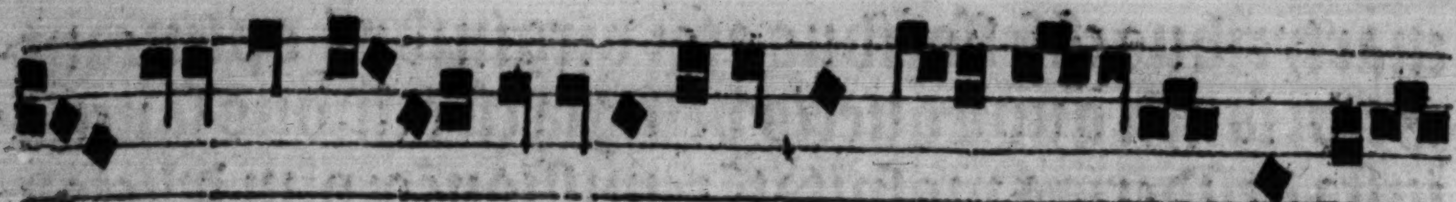
vob: tollerabili⁹ erit terre sodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ ũ in die iu-dicij q̃ illi ciui tati. Offer. Spe rẽt in te omnes q̃ nouerũt no mẽtu um domi ne quoniã nõ de re linquis queren tes te psal li te do mi no q̃ ha bitat in sy-on q̃niã non est obli t⁹ orõ nẽ paupe rũ

In tpe paschali. al le lu ya.

Hic offerãt pegrini. Sec.

Propiciare q̃s dñe supplicatiõib⁹ nr̃is ⁊ has oblatiões q̃s tibi offerim⁹ p famul' tuis benign⁹ assume: vt viã illoꝝ pcedẽte gratia tua dirigas: ⁊ subsequẽte comitari digneris: vt de actu atq̧ incolumitate eoꝝ scdm misericordie tue p̃sidia gaudeam⁹. P do. no. iesum xp̃z.

Cõmunio. Tu mãdasti mãda ta tu a custodi

Sumpta q̄s dn̄e Postcōio. celestis mysterij sacramēta ad pꝫperitatē itineꝶ famuli tui pficiāt: ꝛ eū ad salutaria cūcta pducāt. Per dn̄m. Post missam dicat sacerdos has orōnes sequētes sup peregrinos corā altare pstratos: siue pfecturi sint hierłm: siue ad scti iacobi vel ad aliā peregrinationē cū Dn̄s vobiscū. ꝛ cū Oremꝰ. Orō.

Deus infinite mīīcordie et maiestatis immēse: quē nec spacia locoꝝ: nec interualla tpoꝝ ab hijs q̄s tueris abiūgūt respice adesto famułˀ tuis ꝛ pꝫsta: vt i te vbiq̄ ꝯfidētibꝰ: ꝛ p oēm quā ituri sūt viā dux eis ꝛ comes esse dignare: nihil illˀ aduersitatꝭ noceat: nihil difficultatꝭ obsistat. cūcta eis sint salubria: cūcta sint pꝫspa: vt sub ope mīīcordie tue q̄cquid iuste petierit desiderio celeri ꝛ pꝫspo ꝯseq̄ntur effectu. p xp̄m. Alia orō cū Oremus. Orō.

Omīps deꝰ q̄ est via veritas ꝛ vita iter tuū in bn̄placito suo disponat: angelū suū raphaelē in hac pegrinatiōe tui custodē adhibeat: qui ad loca desiderata cū pace eūdo te pducat: ꝛ cū salute iterū te ad nos redeūdo reducat. Sit interuētrix tui beata dei genitrix maria: cū vniuersis angelˀ ꝛ archāgelˀ patriarchis quoq̄ et prophetis: sint intercessores tui sancti apostoli petrus ꝛ paulus cum ceteris apostolis

martyribus cōfessoribus atq3 virginibus optineant
q3 tibi sancti quoꝝ queris vestigia cū omibus sanctis
iusta desideria ⁊ ꝓspitatē remissionēq3 oim delictoꝝ
ac vitam eternā. P do. Deinde cōmunicētur et ita re-
cedant in nōie dñi. Benedictio ensis noui militis fiat
hoc modo interim genuflectēte ipo milite corā altari
pmo dicat sacerdos sine nota. Dñs vobiscū. ⁊ Orem⁹
Deus cūctorū in te sperantiū protector Oratio.
adesto supplicationibus nostris ⁊ concede huic
famulo tuo qui sincero corde gladio se primo nititur
precingere militari vt in omnibus galea tue virtutis
sit protectus et sicut dauid et iudith contra gentis sue
hostis fortitudinis potētiā victoriā tribuisti: ita tuo
auxilio munitus contra hostiū suoꝝ seuiciam victor
vbiq3 existat et ad sancte ecclesie tutelā ꝓficiat. p xpm
Deus qui trinos gra [do. alia orō. cū Oremus.
dus hostiū post lapsū ade in toto orbe terraꝝ cō
stituisti quo plebs tua fidelis immunis ab omi impe
tu nequicie secura et quieta pmaneret: adesto suppli-
cationibus nostris ⁊ hūc ensem quē inuocatiōe tui sā-
ctissimi nois bñdictiōe bñ ✠ dicere dignare: vt famu-
lus tuus cui eū te largiēte concedim⁹ ac accingim⁹ sic
eo vtatur. Hic succingat sacerdos militem cum ense
quatin⁹ ⁊ hostes ecclesie insidiātes repmat ⁊ seipm ab
omi inimico tua protectiōe potēter defēdat. per xpm.
Deinde aspergat sacerdos militē ense succinctū aqua
benedicta et recedat miles in nomine domini. Bene-
dictio carniū in die pasche cum. Dominus vobiscū ⁊
Deus celi terreq3 dominator qui das escam [Orem⁹
omni carni et imples omne animal benedictione be-
ne ✠ dic et sancti ✠ fica hanc creaturam carnis vt no-
bis dona tua sumentibus anime et corporis sanitatē

concedas. Per xp̄m dn̄m no. alia or̄o cum. Oremus. or̄o.

DEus qui vniuerse carnis es conditor qui noe et filijs suis de mūdis et immūdis aīalibus precepta dedisti: quiqꝫ sicut olera herbarū humano generi quadrupedia mūda edere permisisti et qui agnum in egypto moysi et populo tuo in vigilia pasche comedere precepisti in figura agni dn̄i nr̄i iesu xp̄i cuius sāguine om̄ia primogenita tibi de mūdo redemisti et nocte illa omne primogenitū in egypto pcutere p̄cepisti seruans populū tuū agni sanguie p̄notatū dignare domine deus oipotēs: bn̄di ✠ cere et scti ✠ ficare has carnes vt quicūqꝫ ex populo tuo fideli ex illis comederint omni bn̄dictiōe celesti et gratia tua saturati repleātur in bonitate p quē hec om̄ia dn̄e cōdita sūt et ab inicio creata: saluator mūdi. Qui viuis et regnas cū deo p̄re. etc. Hic aspgat aqua bn̄dicta sup carnes etc. Benedictio carnis casei butiri ouorū siue pastillar in pascha.

DOmine deus [cū Dn̄s vobiscū. et Oremus. Or̄o. Omps qui fecisti et creasti cūcta viuentibus tue largitatis alimoniā hūanūqꝫ genus sp̄ualibusqꝫ escis ac poculis tuor p̄ceptor terrenisqꝫ substātijs tuo dono rū indesinēter reficis: te oipotētem deū obnixe petimus vt hec dona tua carnis casei butiri vel ouorū siue cuiuscūqꝫ alterius cibi q̄ tu ip̄e creasti et nobis donasti ppetua claraqꝫ benignitate sctificare ac bn̄ ✠ dicere digneris: vescētibusqꝫ ex eis largā tue bn̄dictiōis sanitatem in visceribus eor clemēter collata et p̄sentis vite sospitatē et future btitudinē mirificoriter indulge. p do. Deinde aspgat sacerd. aquā bn̄dictā. Bn̄dictio nouorū fructuū quorūcūqꝫ cū Dn̄s vobis. et. Oremus. Oratio

DOmine sancte pater omnipotens eterne deus qui benedixisti quinqꝫ panes in deserto et duos

pisces vnde saturati sunt quinqз millia hominū sic be
ne ✠ dicere ⁊ sanctificare digneris hūc fructū quē acci
piamus in tuo sācto noīe et filij tui dñi nostri iesu xp̄i
vt qui sūpserint ab eo accipiant saturitatē mētis pro
tectionē corporis tutelā salutis et securitatem spei co-
roborationē fidei et eternitatē spūs sancti. Per eūd do.
In vnitate eius. Hic aspgatur aqua bñdicta. ⁊c. Bñ
dictio ad oīa quecūqз volueris cū Dñs vobiscum. ⁊
Oremus. oratio.
Creator ⁊ cōseruator humani generis dator gratie spūalis largitor eterne salu-
tis: tu dñe mitte spiritū sctm̄ tuū sup hāc creaturā. N
vt armata virtute celestis defensiōis quicūqз ex ea gu-
stauerit pficiat illis ad salutē et tam corpis quā aīe re
cipiant sanitatē. p do. hic aspgat aqua benedicta sup
ea. Bñdictio seminis cū Dñs vobis. ⁊ Oremus. oratio.
Omnipotens sempiterne deus creator generis humani sup
pliciter tuā clemētiam exoramus: vt hoc semen
quod in tuo sctō noīe serendi sumus in agros nr̄os cele-
sti benedictiōe bñ ✠ dicere ⁊ multiplicare digneris atqз
ad maturitatē pducere vt per vniuersum orbem ter-
rarum collaudetur dextera tua. per dominū nostrū.
Deinde aspergat aqua benedicta sup semen. Benedi
ctio pomorū in die scti iacobi cū Dñs vo. ⁊. Oremus. orō.
Domine sctē pater oīps eterne deus qui ad infirmi
mūdi ornatū die tercia lignū pomiferum face-
re fructū in pncipio pcepisti quiqз amarū vetiti pomi
saporē antiqui serpētis suaue a prib⁹ nostris gustatū
vnigeniti filij tui dñi nr̄i iesu xp̄i passiōe salutari nō
sentire posteros filios naturaliter voluisti a quo sani
tas ⁊ oīe medicamentū venit quesum⁹ inenarrabilē
pietatem tuam: vt hunc nouorum pomorum fructū
tuo conspectui oblatum: bene ✠ dicere et sancti ✠ fi-

care digneris: quatinus sancti apli tui iacobi et martyris tui xpofori quorum hodie festa celebramus omniumque sanctorum tuorum meritis ac precibus quicunque fideles tui cum gratiarum actione ex eo gustauerit sanitatem mentis et corporis operante in eis spiritu sancto percipere mereantur. per eundem dominum In vnitate eiusdem spiritus sancti deus etc. Item benedictio pomorum cum Dominus vobiscum. et Oremus. Oratio.

TE deprecamur omnipotens deus vt bene ✠ dicas hunc fructum nouum pomorum vt qui esu arboris letalis et pomo in primo parente iusta funeris sententia multati sumus: per illustrationem vnici filij tui redemptoris dei ac domini nostri iesu xpi et spiritus sancti benedictione sctificata sint omnia atque benedicta depulsisque primi facinoris intentatoris insidijs salubriter ex huius diei anniuersarijs solennitate diuersis terris edendis germinibus sumamus. per eundem dominum. In vnitate eiusdem. Deinde sacerdos aspergat ea aqua benedicta. Benedictio elemosine cum. Dominus vobis. et Oremus. Oratio

DEprecor te domine sancte pater omnipotens eterne deus vt istam elemosinam bene ✠ dicere et sanctificare digneris pro anima famuli tui N. ad remedium et remissionem peccatorum suorum: vt i luce tue amenitatis sine fine letetur. per do. Deinde aspergat sacerdos super eam aquam benedictam. Benedictio panis in diebus dominicis. In primis sacerdos legat euangelium secundum iohannem. In principio. et postea dicat. V. Sit nomen domini benedictum. Ex hoc nunc. etc. Deinde dicat sic Dominus vobiscum. et Oremus. Oratio

BEne ✠ dic domine creaturam istam panis sicut benedixisti quinque panes in deserto vt omnes ex eo gustantes tam corporis quam anime accipiant sanitatem. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Tunc aspergatur aqua benedicta super panem et distribuatur. Benedictio scuti et baculi ad duellum

faciẽdũ. Inp̄mis dicat sacerdos p̄strat⁹ an̄ altare p̄os seq̄n. cũ Gl'ia p̄ri. pugnaturo interim genuflectẽte retro sacerdotẽ. p̄. De⁹ in adiutoꝛiũ. ⁊c. in visitatiõe infirmoꝝ. p̄. Bn̄dicã dn̄o. p̄. Judica dn̄e nocẽtes. p̄s. Qui habitat. vt̄s in officio p̄egrinoꝝ. p̄. Quicũqꝫ vult. an. Ne reminiscaris dn̄e delicta n̄ra. ⁊c. Kyriel'. Xp̄el'. Kyriel'. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera nos. Dn̄e non scd̄m pct̄a n̄ra facias nobis: Neqꝫ scd̄m iniq̄tates nostras retribuas nobis. Dn̄e ne memineris iniq̄tatũ nostrarũ antiquarũ: Cito anticipẽt nos mi̇e tue qꝛ pauperes facti sum⁹ nimis. Adiuua nos de⁹ salutaris noster: Et p̄pter gl'iam nõis tui dn̄e libera nos et p̄pici⁹ esto pctis n̄ris p̄pter nomẽ tuũ. Saluũ fac seruũ tuũ Deus meus sperantẽ in te. Mitte ei dn̄e auxiliũ de sc̄o: Et de syon tuere eũ. Esto ei dn̄e turris foꝛtitudis A facie inimici. Cõuertere dn̄e vsquequo: Et dep̄cabilis esto sup̄ seruũ tuũ. Dn̄e exaudi oꝛa. Et cla. Dominus vobiscũ. Oꝛem⁹. orõ

Omnip̄s sempit'ne de⁹ qui mũdũ ex infoꝛmi materia fecisti ⁊ vnicũ filium tuũ tibi coeternũ p̄o generis humani redemptiõe sp̄ũ sct̄õ coop̄ante incarnari atqꝫ de hoste antiquo triumphare fecisti te suppliciter petim⁹: vt hoc scutũ atqꝫ baculũ istũ dextera potentie tue bn̄di✠cere digneris: vt sint arma inuincibilia respice atqꝫ triumphare potẽtia: te adminiculãte victricia: quatin⁹ quicunqꝫ his armis pugnauerit tua p̄tectione munit⁹ tam coꝛpoꝛis quã ai̇e salutẽ p̄cipiat atqꝫ victoꝛiosũ de hoste reportãs tropheũ bello p̄acto: tibi creatoꝛi oi̇s gr̄as referat cũ filio tuo dn̄o n̄ro iesu xp̄o q̄ tecũ et cũ eodẽ spiritu sct̄o vi. et re. d. p̄ oi̇a et'. hic aspergat sacerdos scutũ et baculũ aqua benedicta. deinde resurgente pugnaturo: tradat ei sacerdos scutũ dicẽdo. Accipe hoc scutũ

ad corporis tui ꝓtectionem. In noie patris. ꝛc. Item dicat sacerdos. Protegat te xp̄us fili⁹ dei viui. amē. dei de tradat ei sacerdos baculũ dicēs. Accipe hunc baculum ad hoc duellũ ꝑparatũ cũ quo valeas tibi rebellantē ꝓsternere ꝛ insurgētem cōterere habeasq; victoriam. In noie pr̄is ꝛc. Deinde tenēs pugnaturus scutum et baculũ iterũ genuflectat corā altari dicēte sup

Confor eũ sacerdote Dn̄s vobis. ꝛ Orem⁹. oro. Cfortator et corroborator sustētamentũq; tuoꝝ fideliũ adonay indeficiēs interminabilis: inenarrabilis pater et'ne de⁹: qui gentes magnas ꝛ reges fortes corā ꝑplo tuo israel destruxisti ꝛ vicisti quiq; puero tuo dauid de gigāte te blasphemāte: atq; in sua virtute confidēte triũphare cōcessisti: te supplices exoram⁹: vt hũc famulũ tuũ. N. in te cōfidētē bn̄dicere: adiuuare ꝓtegere: cōfortare et cōseruare: atq; sctōꝝũ tuoꝝ angeloꝝũ ꝑsidio eũ vallare digneris presta ei dn̄e fidem rectam spem firmā cordis fiduciā corꝑis fortitudinē omiũq; mēbroꝝ valitudinē quatin⁹ te adiuuāte hostē ꝓsternere atq; victoriā capescere mereat' tibiq; soli deo omipotēti bello triũphalit' pacto grās ꝛ laudes referat. P xp̄m do. Deinde sacerdos dās ei bn̄dictionē dicat hoc

Confortare ꝛ esto robust⁹ spera in dn̄o ꝛ [modo. Cfac bonitatē ꝛ noli obliuisci oēs retributiōes ei⁹ ip̄e det tibi vitā ꝛ victoriā ꝛ bn̄ ✠ dictionē in seculũ seculi. amen. Bene ✠ dicat te deus pater. amen. Custodiat te iesus christus. amen. Confortat te spiritus sāctus. amen. Prestet tibi victoriam trinus et vnus deus. Qui viuit et regnat per omnia secula seculoꝝũ. amen. Deinde asꝑgat sacerdos eũ aqua benedicta et ita recedant in nomie dn̄i. Benedictio oculorum infirmorum potest fieri in hunc modum si necessitas

inducat ꝛ deuotio alicuiꝰ illā deposcat. In primis ge nuflectat infirmus corā altari. deinde dicat sacerdos.
Domine [Dn̄s vobiscū. et. Oremus. Oratio.
Iesu xp̄e q̄ aperuisti oculos ceci nati: serena huiꝰ famuli tui oculos dans in eis visū ꝑspicacē sufficiētē ydoneū ꝯpetētem in obsequiū tuū per virtutē huiꝰ sa cramenti et ꝑ hoc signū sancte crucis tue. hic signet sa cerdos oculos infirmi signo sancte crucis cū corpali bus ꝛ cū eisdem vētulet in oculis eiꝰ dicēs. In noīe pa tris et filij et spūs sancti. amē. Benedictio nauis cum
Deus cuiꝰ [Dn̄s vobiscū. et cū Oremus. oratio.
prouidētia vniuersa regunᷓ ꝛ cōseruātur: q̄ do minaris potestatis maris ꝛ mitigas motū fluctuum eius qui noe famulo tuo ne genus humanū totū per iret in diluuio archā facere p̄cepisti: qui vētis et tempe statibus impas et obediūt: qui petrū sup aquas marꝭ ambulātem ne mergereᷓ erexisti tuam dn̄e clementi am obnixe petimꝰ ꝛ humiliter imploramꝰ: quatinus hanc nauiculā ꝑ virtutem sancte crucis: ꝛ ꝑ intercessi onem beate ꝛ gloriose marie semꝑ virginis ꝛ oīm san ctorū tuoꝝ tua dextera digneris bn̄ ✠ dicere omnesq̈ insidias hostiū visibiliū et inuisibiliū ab ea repellere: vt in ea sub tua ꝓtectiōe nauigātes: nullis illudātur fantasmatibꝰ: nullis deiciātur aduersis: nō eos vora go terribilis sorbeat: nō tempestas impellat: non frā gat scopulus: nō inuadat aduersarius: sed vniuersis expedita terroribus: nomē tuū collaudantes: ad pro pria cū gaudio reuerti mereanᷓ: per te saluator mūdi qui cū deo patre ꝛ spiritu sancto viuis et regnas deus per omnia secula seculoꝝ amen. deinde asꝑgatur na
Omni die per annum de [uis aqua benedicta.
quocūq̈ fiat seruiciū nisi in diebus veneris ꝛ qñ

ieiuniū est pceptū vt in vigilijs quattuor tempoꝛibꝰ et ferialibus diebus infra quadrage. et nisi p ebdomadam pasche dicātur bn̄dictiōes ante pꝛandiū hoc modo. In pmis dicat sacerdos. Benedicite. ℟. Dn̄s. ps. Oculi oīm in te sperāt dn̄e: et tu das escam illoꝛū in tēpoꝛe opoꝛtuno. Aperies tu manū tuā ⁊ imples omne animal bn̄dictiōe. Glia pri. Sicut erat. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pat noster. Deinde dicat sacerdos. Et ne nos inducas in tētationem. ℟. Sed libera nos a malo. sacerdos. Oꝛemus. Bene✠dic dn̄e nos ⁊ dona tua que de tua largitate sumꝰ sumpturi. P xp̄m dn̄m nostrū. ℟. amē. Lectoꝛ. Jube dn̄e bn̄dicere. sacerdos. Mense celestis participes faciat nos rex eterne glie Amen. Lectoꝛ. Deus charitas est et q̄ manet in charitate in deo manet ⁊ deus in eo sit deus in nobis ⁊ nos maneamꝰ in ipo. ℟. amē. Hec pdicta lectio nō mutat p totū annum quādo pdicte bn̄dictiōes dici debent ante pꝛandium nisi in dn̄icis paschalis tpis tantū. tūc eni dicatur seqns lectio. Expurgate vetus fermētum vt sitis noua cōspsio sicut estis azimi: eteni pascha nostrū immolatus est xp̄s: itaqꝫ epulemur in dn̄o. Deinde post pꝛandiū dicat sacerdos hoc modo. Deus pacis et dilectionis maneat semp nobiscū: tu aūt dn̄e miserere nostri. ℟. Deo grās. ps. Cōfiteant tibi dn̄e oīa opa tua: et sancti tui bn̄dicant tibi. Glia pri. Sicut erat. Deinde dicat sacerdos cpm. Agimꝰ tibi gratias omipotēs deus pꝛo vniuersis bn̄ficijs tuis qui viuis et regnas deus p omnia secula seculoꝝ. Amen. Deinde dicat sequens. ps. sacerdote incipiēte. Laudate dn̄m omnes gentes: laudate eum omes populi. Quoniā cōfirmata est sup nos mia eius: ⁊ veritas dn̄i manet ineternū Gloꝛia patri. Sicut erat. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater

noster. Et ne nos. Sed libera nos. Dispsit dedit pau
perib9 Justicia ei9 manet in seculū scli. Bñdicā dñm
in omni tpe: Semp laus ei9 in ore meo. In dño lauda-
bitur aia mea: Audiāt māsueti et letent. Magnificate
dñm mecū: Et exaltem9 nomē eius in idipm. Sit no
mē dñi benedictū. Ex hoc nūc et vsq3 in sclm. Deinde
dicat sacerdos sine orem9. Retribuere dignare dñe de
us oibus nobis bona faciētibus pter nomē sctm tuū
vitam eternā. Amē. Bñdicamus dño. Deo gratias.
Deinde dicatur de sācta maria aliqua antiphona ad
placitū cū versiculis et oratiōe de eadem que magis tē-
pori cōueniāt. quib9 dictis: dicat p fidelib9 defūct. ps

DE profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vo-
cem meam. Fiant aures tue intēdētes in vocē
depcationis mee. Si iniquitates obseruauer dñe: do
mine quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est: et
propter legē tuam sustinui te dñe Sustinuit aia mea
in verbo eius: spauit aia mea in dño. A custodia ma
tutina vsq3 ad noctē: speret israel in dño. Quia apud
dominū mia: et copiosa apud eū redemptio. Et ipse
redimet israel: ex omnib9 iniqtatib9 eius. finito psal-
mo nō dicatur Gloria pri. sed statim sequatur. Kyriel.
Xpel. Kyriel. Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos
Requiē eternā. Et lux ppetua luc. A porta infe. Erue
domine. Credo videre. In tra viuē. Dñs vobiscū. et
[cū. Orem9. Oratio

ABsolue qms domine aias
famulorū famularūq3 tuarū parētū parochiano-
rū amicorū et benefactorū nrorū et oim fideliū defūctorū
vt in resurrectiōis gloria inter sanctos et electos tuos
resuscitati respirent. Per xpm dominū nostrū. amen
Requiescāt in pace. amē. Deinde dicat sacerdos. Be-
nedicite. R. Dñs. sacerdos. Det viuis gratiam defun

ctis miam ecclesie et regno pacem: et nobis vitam eter
nam. Amen. et dicatur psalmus. De profūdis. in fine
gratiarum post prandiū omni die p annū de quocū
qꝫ fiat seruiciū nisi in duplicib⁹ festis pncipalib⁹. An
te cenam vero p totū annū fiant benedictiōes hoc mo
do sacerdote dicēte. Benedicite. ℟. Dñs. Cenam sctifi
cet qui nobis omnia prebet. In noīe patris ✠ et filij et
spiritus scti amen. Deinde post cenā p totum annum
nisi p ebdomadā pasch. dicat sacerdos hoc modo. Be
nedictus deus in donis suis. ℟. et sctūs in omīb⁹ ope
ribus suis. Adiutoriū nostrū in noīe dñi. Qui fecit ce
lum et terram. Sit nomē dñi benedictū: Ex hoc nunc
et vsqꝫ in seculū. sequat oro sine Orem⁹. sic Retribue
re dignare. cum antiphōa de sctā maria vt supra post
prandiū. Nūqꝫ enim dicat ps. De profūdis post cenā
scdm vsum sarū. Quandocūqꝫ fuerit qꝫ ieiuniū est pce
ptum vt in vigilijs et quattuor tempib⁹ et in omīb⁹ fe
rialibus diebus infra quadrages. de quocunqꝫ fiat ser
uicium dominicis diebus tantum exceptis ac in omī
die veneris per annum. quodcūqꝫ festum duplex vel
simplex ibidem contigerit nisi in die natalis domini
et per ebdomadam pasche. dicantur benedictiōes an
te prandium. hoc modo. Benedicite. ℟. Dñs. Edent
pauperes et saturabunt et laudabūt dominū qui req
runt eū viuent corda eorum in seculum seculi. Gloria
patri. Sicut erat. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater noster.
Et ne nos. Sed libera nos. Oremus. Benedic domi
ne nos. vts. Jube dñe benedicere. sacerdos. Cibo spū
alis alimonie reficiat nos rex eterne glorie. amen. lec.
Gratia dñi nostri iesu xpi et charitas dei et cōmunica
tio sancti spiritus sit semp cū omīb⁹ nobis. amen. hec
predicta lect. non mutat p totū annū quando iste be

nedictiōes dici debent ante prandiū nisi in ferialibus diebus infra quadrages. tūc eni dicat hec lectio. Frāge esurienti panē tuū et egenos vagosq induc in domū tuam cū videris nudū operi eum: et carnē tuā ne despexeris ait dominus omps. Similiter in vigil. pasche dicit hec lectio. Si consurrexistis cū xpo que sursum sūt querite vbi xps est in dextera dei sedens. Deinde post prandiū dicat sacerdos hoc modo. Deus pacis et dilectionis. vt supra. ps. Memoriā fecit mirabiliū suorum misericors et miserator dns: escam dedit timētibus se. Gloria patri Sicut erat. Capitulū. Agimus tibi gratias. ps. Laudate do. om. Quoniam cōfirmata. vts. Iste ps. predictus nō mutatur per totū annū nisi in ferialibus diebus infra quadragesimā. tūc eni loco eius dicit p. Miserere. i. p totā quadragesimā. de quocūq fit seruiciū et ratio quia huiusmodi benedictiones sunt de natura tpali et non sctōr. deinde fiant oia vt supra post prandiū in alio tempore Tamē in vigilia pasche non dicit ps. Miserere. sed ps. Laudate do. om. g. quo dicto dicat sacerdos. Dns vo et Orem9 or.

Spiritū in nobis dne tue charitatis infunde: vt quos sacramētis paschalibus saciasti: tua facias pietate concordes. Per eūdem dominū nostrū iesum xpm filiū tuū. &c. in vnitate eiusdē spiritus sancti de9 per omnia secula seculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Benedicam9 dño Deo gratias. In die pasche et per totam ebdomadam fiant benedictiones ante prandium hoc modo. Bndicite dominus. Hec dies quam fecit dominus exultem9 et letemur in ea. Gloria patri. Kyrieleyson. Xpeleyson. Kyrieleyson. Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos Oremus. Benedic domine nos. Jube dne benedicere

Mense celestis. lect. Expurgate vetus fermentum. vt supra. Deinde post prandiū dicat sacerdos hoc modo. Qui dat escam omni carni confitemini deo celi tu autem domine miserere. Deo gratias. ps. Laudate do. om. gēt. Quoniam confirmata. Gloria patri. Sicut erat. ℣. In resurrectione tua christe. ℟. Celi et terra letentur alleluya. Dn̄s vobiscum. Oremus. Spiritum in nobis. vt supra. Benedicamus dn̄o. Deo gratias. ante cenam fiant benedictiones vts̄. deinde post cenā dicat hoc modo. Hec dies quam fecit dn̄s. ℣. In resurrectione tua xp̄e. ℟. Celi et terra. Dn̄s vobiscum. Oremus. Spiritum in nobis domine. vt supra. Benedicamus domino. Deo gratias

Qualiter hij qui ad ordinem anachoritarum accedunt: accedere siue se habere debeant sequentia secūdum vsum sarū declarabūt. Non oportet quemq̄ inclusum fieri sine episcopi consultu. ab episcopo aut aliquo alio presbitero erudiatur ac moueat᷑ quatinus ipse deuotus cōscientiam suam scrutetur ac videlicet vtrū bona intētione aut mala sanctitatem appetit. si deo placere aut lucrum siue laudem humanā acquirere affectat. deniq̄ an vires ei an constantia mentis suppetant contra maligni hostis versutias. et contra huius mundi innumerabiles molestias. Que cum se pro regno dei tolleraturū ⁊ in deo solo spem positurum promiserit includat eū ep̄s aut p̄sbiter iussu ep̄i. Ipse vero inclusus discat non supbe sapere qm̄ meruit a frequētia hominū separi. sed infirmitati sue potius credat esse prouisum aut consultum q̄ elongatus est a cōsortio primorum ne crebrius peccando ac se perditioni mancipando cohabitantes enim contamin aret et ob hoc in damnationē grauiorē incideret. Reputet ergo se in

clusus quasi peccatis dãnatum et celle solitarie velut carceri traditũ et pter infirmitatẽ propriam hominũ consortio indignũ. Hec regula in vtroqꝫ sexu seruet.

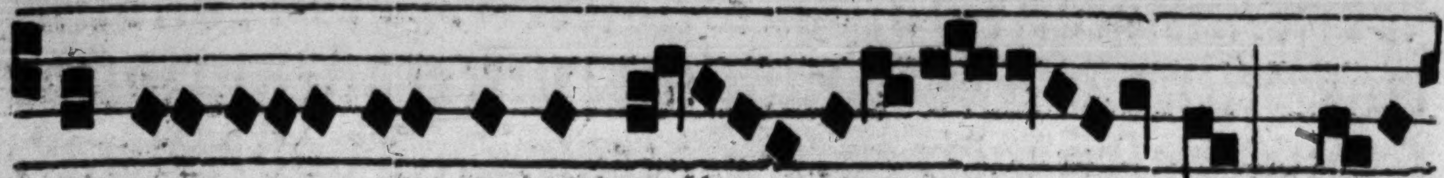
Incipit ordo famulos vel famulas dei includendi. In pmis puideat sibi qui includendus est q de oibus pctis suis que mẽorie sue occurrere possint sit cõfessus et q in die diem inclusiõis pcedẽte pane et aqua tãtum reficiat. In nocte vero seqnte in monasterio inclusorio suo vicino cũ cereo suo accenso deuote in orationibus vigilare tenet. In crastino facta exhortatione ad populum et ad eum qui includendus est. episcop⁹ vel sacerdos incipiat hoc responsorium.

Chor⁹ proseqtur.

Emendemus in melius q̃ ignoranter peccauimus ne subito preoccupati die mortis queram⁹ spacium penitẽtie et inuenire non possum⁹. Attende domine et miserere quia peccauimus tibi

℣. Ad iuua nos deus salutaris no ster et propter

gloriā nois tui domine libe ra nos. Attē.
Postea psternēs se epūs vel sacerdos sup tapetū ante altare cū cleric icipiat hos ps̄os. Dn̄e ne i fu .i. Dn̄e do.

Exaudiat te dn̄s in die tribu lationis: ptegat te nomē dei iacob. [nr̄. cū Glīa pr̄i. ps̄. Mittat tibi auxiliū de sctō: et de syon tueat te. Memor sit ois sacrificij tui: et holocaustū tuū pingue fiat. Tribuat tibi scd̄m cor tuū: et oīe cōsiliū tuū confirmet. Letabim in salutari tuo: et in noie dei nr̄i magnificabim. Impleat dn̄s oēs petitiōes tuas: nūc cognoui qm̄ saluū fecit dn̄s xp̄m suū. Exaudiat illū de celo sctō suo: in potētatib salus dextere ei. Hij in currib et hij in equis: nos aūt in noie dei nr̄i inuocabim. Ipi obligati sūt et ceciderūt: nos aūt surrexim et erecti sum. Dn̄e saluum fac regē: et exaudi nos in die q̄ inuocauerim te. Glīa pr̄i. p̄. Bti quor. p̄. Iudica dn̄e nocētes me: expugna. etc. p̄. Dn̄e ne in fu. ij. p̄. Btūs q̄ intelligit. ps̄ Iudica me de et discer. p̄. Miserere mei de: scd̄m. p̄.

Benedic aīa mea dn̄o: [Dn̄e exaudi ora. m. i. ps̄ et oīa q̄ intra me sūt noi sctō ei. Bn̄dic aīa mea dn̄o: et noli obliuisci oēs retributiōes ei. Qui ppiciatur omib inquitatibus tuis: qui sanat oēs infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitā tuā: qui coronat te in mia et miseratiōib. Qui replet in bonis desideriū tuū: renouabit vt aquile iuuēt tua. nō dicit

vlteri⁹. p̄. De pfūdis. p̄. Dñe nō est exal. ps. Dñe exaudi. ij. hijs dict꜠ seq̄r. Kyriel. Xp̄el. Kyriel. Pater nr̄ Et ne nos. Sed libe. Saluū fac huū tuū. vel. ancillā tuā: De⁹ me⁹ spantē in te. Nihil pficiat inimic⁹ in eo Et fili⁹ iniq̄tat꜠ nō apponet nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudis: A facie inimici. Mitte ei dñe auxiliū de sctō: Et de syō tuere eū. Dñe exau. Dñs vob. Orem⁹.

Parce dñe pce famulo tuo. N. quē redemisti xp̄e sanguie tuo ⁊ nō inetnū irascaris ei. Qui viuis

Deus infinite mie [⁊c. Alia orō cū orem⁹. Orō. et bonitat꜠ immēse ppiciare iniq̄tatib⁹ ei⁹ ⁊ omnib⁹ aie ei⁹ medere lāguorib⁹ vt pctōꝝ suoꝝ remissiōe pcepta semp in tua bñdictiōe letet. P xp̄m d. n. orem⁹

Omnip̄s sempitne de⁹ miserere famuli tui. [Orō. N. et dirige eū scdm clemētiā tuā in viā salutis eterne: vt te donāte tibi placita cupiat et tota virtute pficiat: ⁊ actiōes nr̄as q̄s dñe aspirādo preueni ⁊ adiuuādo psequere: vt cūcta nr̄a opatio a te semp incipiat ⁊ p te semp finiat. P do. Hijs itaq꜠ pactis induet se casula ep̄us vel sacerdos ⁊ statim missa de quocūq꜠ voluerit incipiat. Ita q̄ hec seq̄ns orō dicat p includēdo et dicat orō sub vno. p do et sub vno. Oremus. Oratio

Deus qui iustificas impiū et non vis mortē peccator꜠ maiestatē tuā supplicit depcam vt famulū tuū. N. de tua pietate cōfidentē celesti ptegas benign⁹ auxilio: ⁊ assidua ptectiōe cōserues vt tibi iugit famulet et nullis tētatiōib⁹ a te separet. P do. no. Post euāgeliū. offerat icludendus cereū suū q̄ sup altare ad missā sp ardeat. Deinde stet includēdus an gradū altar꜠ et legat apta voce pfessionē suā. si vero laicus fuerit. legat aliq̄s puer p eo. Professio vero tal erit.

Ego frater vel soror. N. offerēs trado me ip̄m di-

nine pietati in ordine anachoritano seruiturū ꝛ scdm regulā ordis illi⁹ in ſuitio dei: amodo ꝑ grām diuinā ꝛ cōsiliū eccłie ꝑmitto me ꝑmāsurū: ꝛ prib⁹ meis spūalib⁹ obediētiā canonicā exhibituꝝ. Et faciat includēdus signū cruc; cū pēna sup cedulā ꝓfessiōis sue et ponēs eā sup altare flexis genib⁹ oret. epō vł sacerdo. an. incipiente hoc modo. antiphona.

Confirma hoc deus qđ operatus es in nobis a tēplo

sancto tuo qđ est in hierusalē alła alła. Exurgat.

DEus q̄ [Epūs vel sacerdos dicat. Orem⁹. Orō. famulū tuū a sclī vanitate cōuersū ad supne vocatiōis amorē accēdis: pectori illi⁹ purificādo illabere ꝛ grām q̄ in te ꝑseueret infūde: vt ꝓtectiōis tue munitus ꝑsidio q̄ te donāte ꝓmisit impleat: et sue ꝓfessiōis executor effect⁹: ad ea que ꝑseuerātib⁹ in te dignat⁹ es ꝓmittere ꝑtingat. P xpm. Post hec epūs vel sacerdos bñdicat cū hac orōne habitū ꝓfesso congruū. Signū dñi nři iesu xpi dam⁹ sup hāc vestē ad custodiēdū propositū ꝛ vt spūs sctūs regnet in corde ꝛ in corpe ꝛ in oībus opib⁹ suscipiētis. ꝑ eundē xpm dñm. Postea aspgat et suscipientē et habitū aqua bñdicta et cū dederit habitū induēdo dicat. Exuat te de⁹ veterē hoiem cū actibus suis: et induat te deus nouū hoiem qui scdm deum creatus est in iusticia et sanctitate veritatis. ꝛ respondeant omnes. amen. Indutus cū habitu includendus statim ꝓsternat se ante gradū altaris et sic in

oꝛōne ꝓstrat⁹ ꝑmaneat donec ab ep̄o vel a sacerdote
ad coꝛonē vocet. Hijs itaq͡ȝ pactis: ep̄us vel sacerdos
sup̱ pꝛostratū cātando incipiat hunc hymnū sic.

Veni creatoꝛ spiritus mentes tuoꝛum visita
imple superna gratia que tu crea sti pectoꝛa.

Qui paraclytus diceris donū dei altissimi fons viu⁹
ignis charitas ⁊ spiritał' vnctio. Tu septifoꝛmis mu
nere dextre dei tu digitus tu rite ꝓmisso patris sermo
ne ditans guttura. Accende lumē sensibus infunde
amoꝛē coꝛdibus infirma nostri coꝛpis virtute firmās
ꝑpetim. Hostem repellas longius pacēq͡ȝ dones pꝛo-
tinus ductoꝛe sic te pꝛeuio vitem⁹ om̄e noxiū. Per te
sciamus da patrē noscamus atq͡ȝ filiū te vtriusq͡ȝ spiri
tum credamus om̄i tp̄e Sit laus patri cū filio sancto
simul paraclyto nobisq͡ȝ mittat fili⁹ carisma sc̄ti sp̄us
amen. ℣. Emitte spiritū tuū et creabūtur. Et renoua
bis faciem terre. Dominus vobiscū. Oꝛemus. oꝛatio

Deus qui nō vis moꝛtē peccatoꝛis sed penitenti
am et emēdationem semp̱ desideras m̄ie tue cle
mētiā suppliciter imploꝛam⁹: vt huic famulo tuo se
cularib⁹ actib⁹ renūciatis large tue pietatꝭ grām infū
dere digneris: quatin⁹ castris tuis insertus ita tibi mi
litando: stadiū vite p̄sentis ꝑcurrere valeat: vt bꝛaui
um eterne remunerationis te donante percipiat. Per
xp̄m dn̄m nr̄m. Post hec ep̄us vel sacerdos ꝑgens ad
altare: missam finiet: pꝛo includendo. Secre.

Huius quesum⁹ dñe virtute mysterij: et a ꝓpriis nos mūda delictis: et famulū tuū. N. ab oībus [absolue pctis. P do. Postcōio.

Purificet nos dñe sacramēta que sumpsim⁹: ꝛ famulū tuū N ab omni culpa liberum esse cōcede: vt qui conscientie reatu constringitur: celestis remedij plenitudine glṫetur. P dñm nrm. Postq̄ ipe epus vel sacerdos cōmunicatus fuerit: nouū includēdū cōmunicet. Missa finita tradaꝛ cereus p̄fatus includēdo et ordinata processione: epus vel sacerdos casulatus incedat: et includendū portantem cereū suū p manū accipiat et honeste secū ad habitaculū suū deducat. Clerici interim letaniam solēniter procedētes cantent. Cum aūt ad habitaculū peruentū fuerit finita letania: epus vel sacerdos includendū extra habitaculū dimittat et solus in habitaculū inducat incipiēdo cū aqua bñdicta. anti. Asperges me. vel. Uidi aquam. ꝓut tempus exigerit postea sctificet ꝛ bñdicat habitaculū p orones seq̄ntes Hec oratio dicatur sup altare. cum Oremus. Oratio.

Domine sctē pater clemēs cui⁹ nec inicium nec finis aduertiꝛ qui tātus es q̄ntus esse voluisti. s. sctūs atq̧ mirabilis. Deus cui⁹ maiestatē elemēta nō capiūt. te bñdicim⁹ te supplices dep̄cam: vt sit altare hoc sicut illud qd̄ abel salutarib⁹ mysterijs in passiōe p̄cursor iugulat⁹ a fratre nouo sanguine imbuit ꝛ sacrauit. Sit tibi dñe altare hoc sicut illud quod abraham pater noster quia te videre meruit fabricauit: in quo summus sacerdos melchisedech sacrificij normam triūphalis expressit. Sit tibi altare hoc sicut illud q̄ moyses septem dierum purificatione mundauit et celesti tercio alloquio sanctū vocauit. Sicut locutus es ad eū dicens. Si quis tetigerit altare hoc sanctificat⁹

habeat. In hoc ergo altari iuguletur luxuria: oīsqꝫ libido feriatur offeratur pro turturib⁹ sacrificiū castitatis pro pullis colūbarum innocētie sacrificiū. Per dnm. no. Bndi

ADesto dn̄e supplicatio [ctio sup domū. Oremus nib⁹ nr̄is et hāc domū serenis oculis tue pietatis illustra: descēdat sup habitātes in ea grā tue pietatis: larga bn̄dictio vt in hijs manufactis habitaculis cum sobrietate manētes: ipi tuū semp sint habitaculū. per

EXaudi [xpm do. no. Alia orō. cū Oremus. Orō. dn̄e sctē pater oīps etne deus vt si qua sint aduersa si qua cōtraria in hac domo famuli tui. N. auctoritate maiestatis tue pellātur. Per do. alia or. cū oremus tm̄. orō.

BEne ✠ dic dn̄e domū istā et locū istū: vt sit in ea sanitas: sctitas: castitas: virtus: victoria: et sctimonia: hūilitas: lenitas: māsuetudo: plenitudo legis et obediētia deo pri et filio et spūi sctō: et sit sup locū istū et sup oēs habitātes in eo tua larga bn̄ ✠ dictio: vt in hijs manufactis habitaculis cū sobrietate manentes ipi tuū sint semp habitaculū. Per do. no. hijs pdictis exeat eps vel sacerdos et itroducat includēdū portātē cereū suū et icipiē do hoc respōs. chorus prosequatur.

Regnū mūdi. et omnem ornatū seculi contempsi propter amorē domini mei iesu christi. Quem vidi quē amaui quem

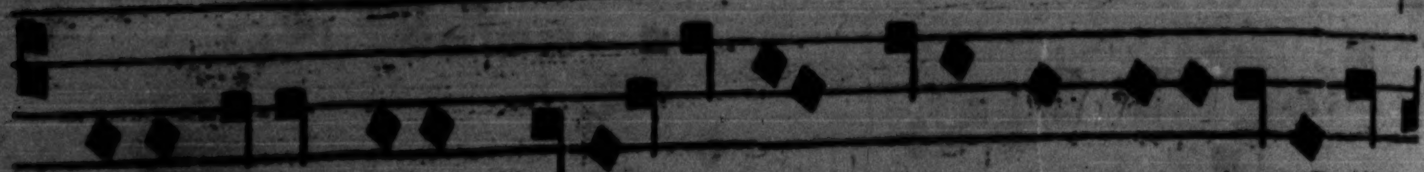

quo cātato cū ℣. epūs vel sacerdos dicat. Dn̄s vobiscū et Oꝛemus. Oꝛatio.

Rogamus te domine sancte pater omnipotens eterne deus: vt super hunc famulum tuum spiritum benedictionis tue infundere digneris: vt celesti munere ditatus et tue maiestatis dona possit acquirere et bene viuendi alijs exempla p̄bere. ℟. amen. Item alia benedictio super eum.

Dominus iesus chꝛistus apud te sit vt te defendat. Amen. Intra te sit vt te reficiat. amē. Circa te sit vt te conseruet. amen. Ante te sit vt te deducat. amen. Super te sit vt te benedicat. amen. Qui cū deo in vnitate. Alia benedictio.

Bene ✠ dicat te deus pater. amen. Conseruet te dei filius. amen. Illuminet te spiritus sanctus amen. Coꝛpus tuum custodiat. amen. Animam tuam saluet. amen. Coꝛ tuum irradiat. amen. Sensum tuum dirigat. amen et ad supernam vitam te p̄ducat. amen. Qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat deus per oīa secula seculoꝛū. amē. Post hec episcopus vel sacerdos de domo exeat. inclusus solus remaneat per totum summum et continuum obseruans silentium. et sic de foꝛis firmiter claudatur et interim voce sonoꝛa incipiat episcop⁹ vel sacerdos an. hoc modo.

Suscepim⁹ deus misericordiā tuam in medio tēpli

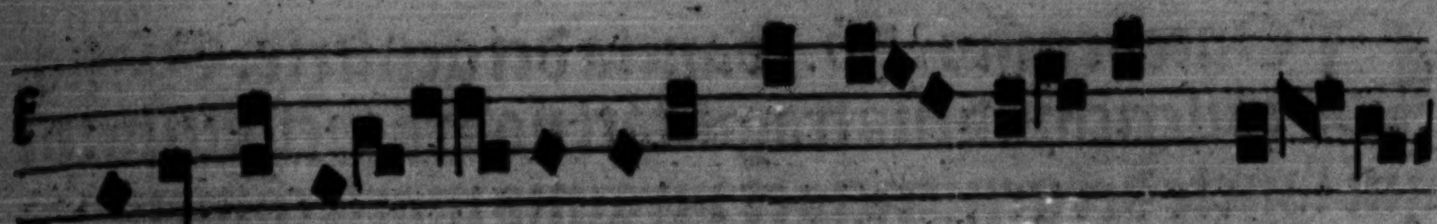

ps. Laudate do. oēs gē
ps. Lauda hierl'm. ps.
Laudate do. in scis ei⁹
tui. ps. Magnus dominus. cū Gl'ia pri. repetat' an
Suscepim⁹ deus. finita anti. faciat ep̄us vel sacerdos
oēs p eo orare quatinus oīps de⁹ p cui⁹ amore ille
mundum reliquit et in illo strictissimo carcere inclu-
di sese fecit: ita ipsum in seruicio suo conseruet et confir
met vt post mortem cum eo ineternum viuere valeat
Pater noster. Et ne nos. Ostende nobis domine. Fi-
at pax in virtute tua. Dñs vobiscū. Orem⁹. Oratio.

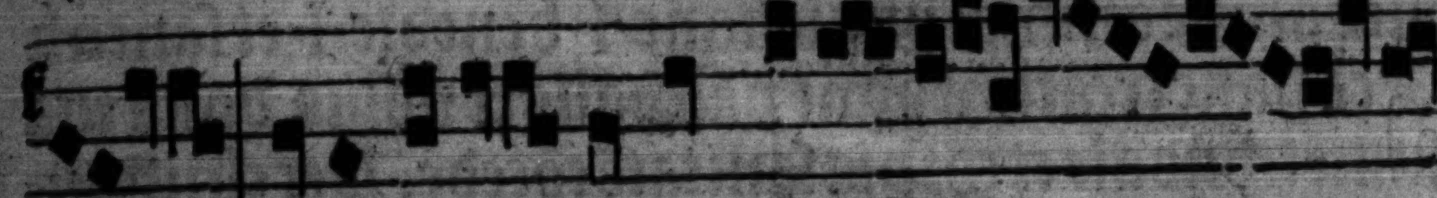
PRotege dñe qs̄ famulū tuum et intercedente
gloriosa virgine maria cū omnib⁹ sanctis tuis
gratie tue in eo dona multiplica: vt ab omnibus liber
offensis: et temporalibus non destituatur auxilijs et
sempit'nis gaudeat institutis. P xp̄m do. Orem⁹. oro.

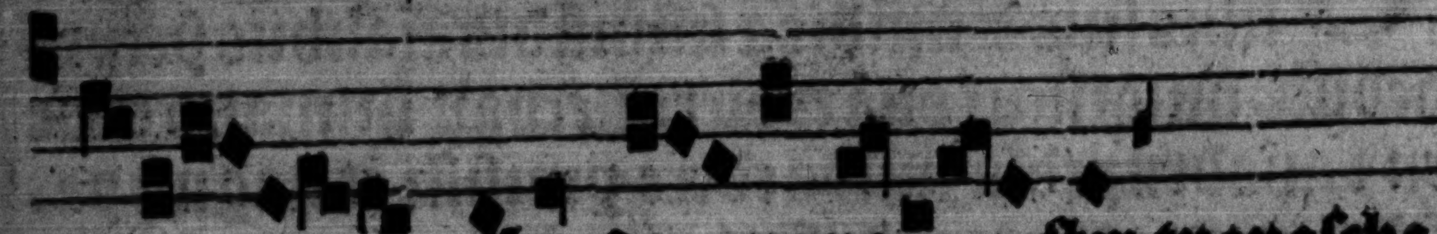
DEus cui omne cor patet: et omnis voluntas lo-
quitur et quem nullum latet secretum purifica
p infusionē sancti spiritus cogitationes cordis nostri
vt te pfecte diligere et digne laudare mereamur. P xp̄m

OMnipotēs sempiterne deus dirige [Oremus.
actus nostros in beneplacito tuo vt in nomine
dilecti filij tui mereamur bonis operibus abundare. Qui
tecū viuit et reg. Deinde recedant omnes pgentes in
ecclesiam. choro canente aliqd ꝝ. cum suo versu de san
cto in cui⁹ noīe et honore fundata est ecclesia. et finiat'
ad gradū chori. dicente sacerdote. v. et oro de eodē. et si
fuerit ecclesia de sancta maria. tūc dicat' hoc Respōso.

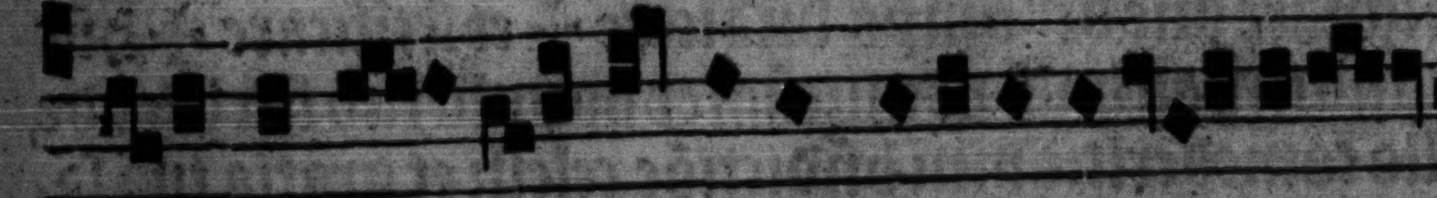

Felix nãqꝫ es sacra virgo ma ri a

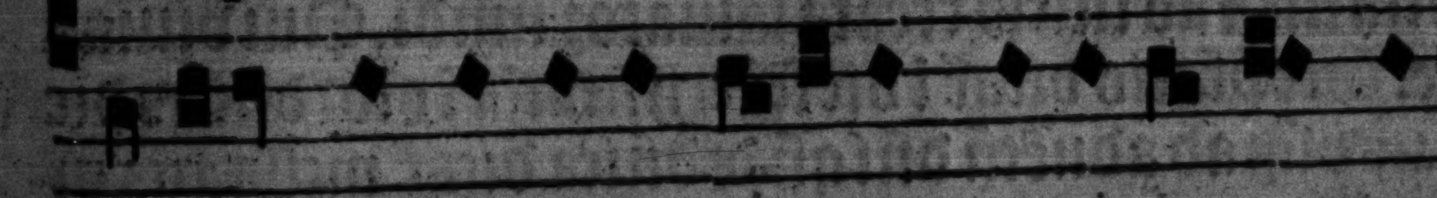

ꝫ omni lau de dignis si ma

Quia ex te oꝛtus est sol iusti ci

e xp̄us de us no ster. tp̄e pasche.

alle lu ya. ℣. Oꝛa p populo inter

ueni pꝛo clero interce de pꝛo deuoto femine o sexu

sentiant omnes tuum leuamen quicunqꝫ celebꝛant

tuam commemo ra ti o nem. Quia ex.

Concede quesumus [℣. Sancta dei genitrix. Oratio. misericors deus fragilitati nostre presidium: vt qui sancte dei genitricis et virginis marie cōmemora tionem agimus intercessionis eius auxilio: a nostris iniquitatibus resurgamus. Per eundē xp̄m dn̄m nostrū

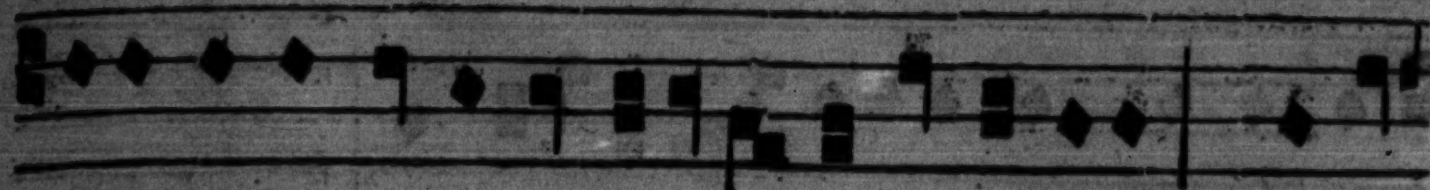
Benedictio agni paschalis ouorum et herbarū in

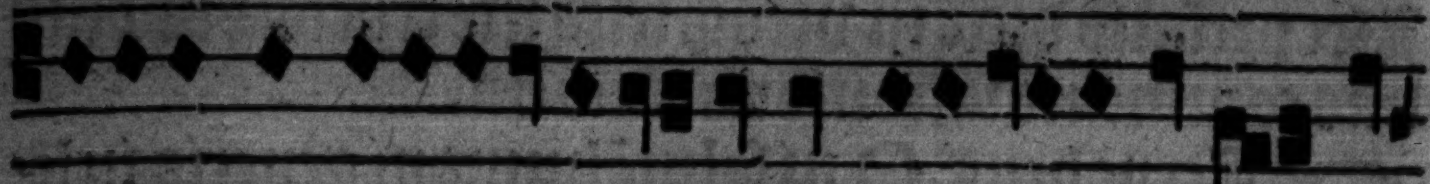
Deus celi [die pasche. Dn̄s vobiscū. Oremus. terreqꝫ dominator qui das escā omni carni et re ples omne animal bn̄dictione ✠ benedic ✠ et sanctifi ✠ ca hanc creaturā agni paschalis et nobis dona tua sumētibus aīe et corpis sanitatē cōcede. Per christum

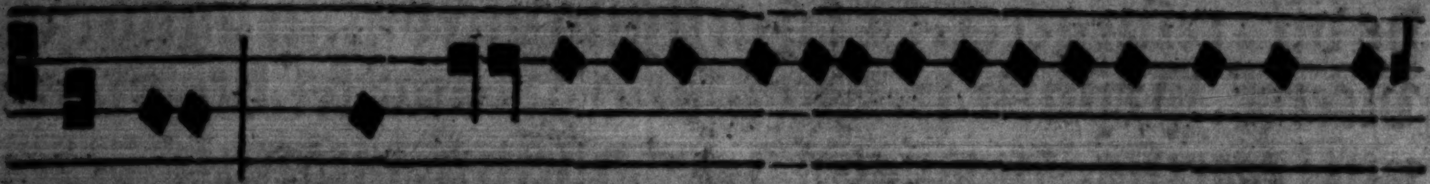
Deus qui vniuerse carnis es conditor qui noe et filijs suis de mūdis et immūdis aīalibus p̄cepta dedisti: quiqꝫ sicut oua et olera herbarum humano gene ri: et quadrupedia mūda edere pmisisti et q̄ agnū pa schalem in egypto moysi et populo tuo in vigilia pa sche comedere p̄cepisti. In figura agni dn̄i nostri iesu xp̄i: cuius sanguine oīa p̄mogenita tibi de mundo re demisti et nocte illa omne p̄mogenitū in egypto pcu tere p̄cepisti: seruās populū agni sanguine prenotatū dignare dn̄e deus omps bn̄dicere ✠ et sctificare ✠ hūc agnum paschalē vt quicūqꝫ ex populo tuo fideliter de illo comederit: omni bn̄dictiōe celesti et gratia tua sa turati repleant̄ in bonitate. P quem hec oīa dn̄e cō dita sūt et ab inicio creata saluator mūdi. Qui viuis et re. Hec p̄fatio dicat̄ i die scē trinitatis et i oibus dn̄icis die bus vsqꝫ ad aduētū dn̄i qn̄ de dn̄ica dicat̄ missa. licꝫ in cap̄lo dicat̄ et i cmēoratiōe scē t̄nitatis. p ānū et i missis spōsaliū.

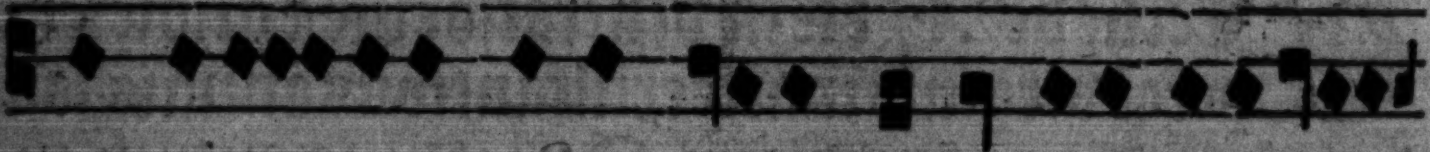

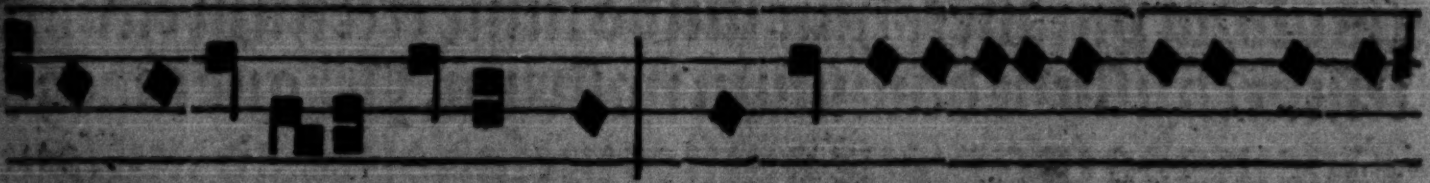
Eterne deus. Qui cū vnigenito filio tuo et spi.

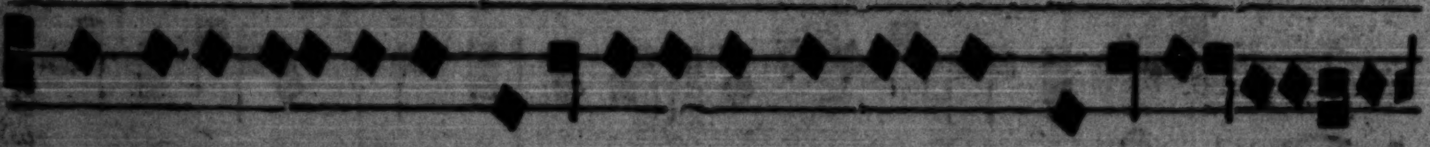

ritu sancto vnus es deus vnus es domin9. Non in

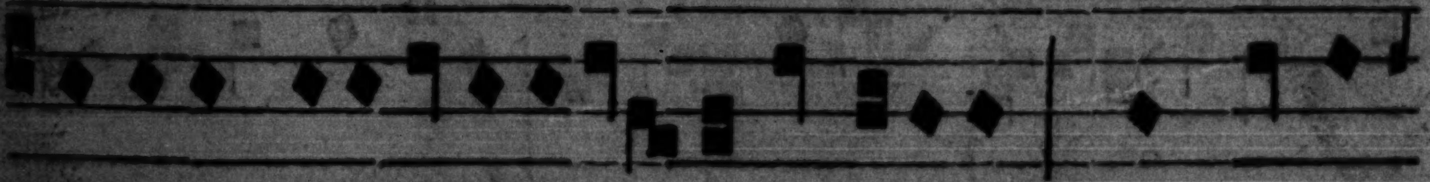

vnius singularitate psone sed in vni9 trinitate sub

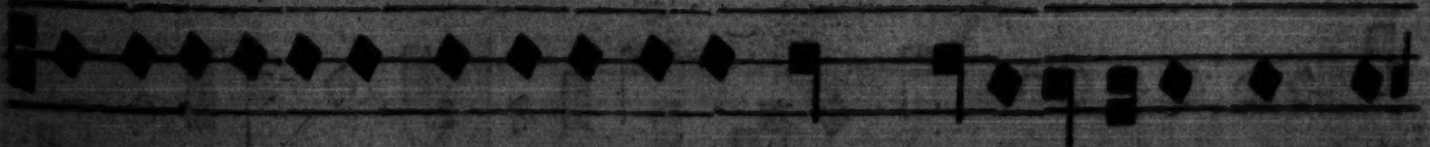

stantie. Quod eni de tua gloria reuelāte te credimus

hoc de filio tuo: hoc de spiritu sancto: sine differētia

discretionis sentimus. Ut in cōfessione vere sempi-

terneqꝫ deitatis: et in psonis pprietas: et in essētia vni

tas: et in maiestate adoretur equalitas. Quā laudāt

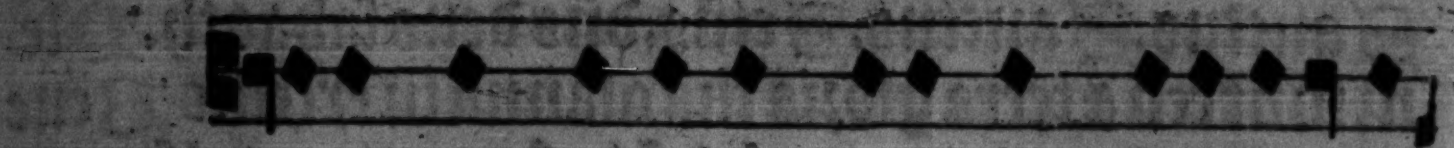

angeli atqꝫ archāgeli cherubin quoqꝫ ac seraphi qui

non cessant clamare vna voce dicentes.
Hec prefatio dicit in vtroqz festo scte crucis: et in omnibus commemorationibus eiusdem.
ETerne deus. Qui salutē humani generis in ligno crucis cōstituisti: vt vnde mors oriebat: inde vita resurgeret. Et q̄ in ligno vicebat: in ligno q̄qz vinceret. P xpm d. n. Hec p̄fatio d̄r i oib⁹ fes. btē marie nisi i purific. Dicat etiā p oct. assūpti. et natiuit. beate marie: et i 9me. eiusdē: nisi a natiui. dñi vsqz ad purifi.
ETerne de⁹. Et te in veneratiōe btē et gliose semperqz virginis marie exultantibus animis laudare: benedicere: et predicare. Que et vnigenitum tuum sancti spūs obumbratione concepit: et virginitatis gloria pmanēte huic mūdo lumē eternum effudit iesum christum dominum nostrum. Per quē maiest.
Hoc modo incipiant omnes prefationes ad missam per totum annū: tam in ferijs q̄ in festis.

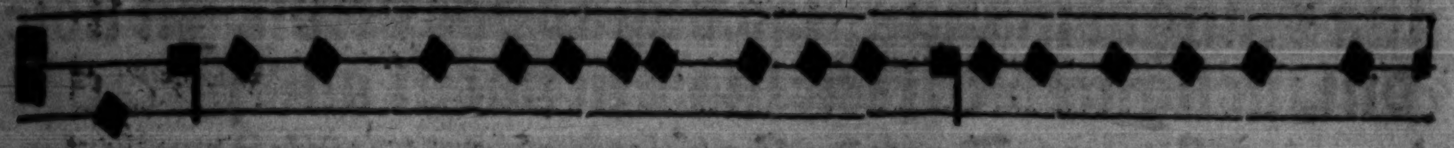
PEr omnia secula seculorū. Amē. Dñs vobiscū

Et cū spū tuo. Sursum corda. Habem⁹ ad dominū

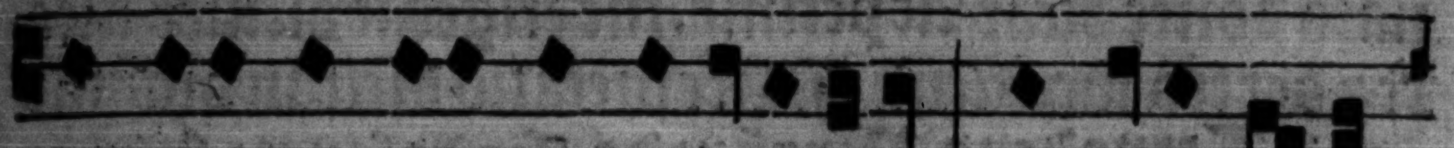
Gratias agam⁹ domino deo nro. Dignū et iustū est.

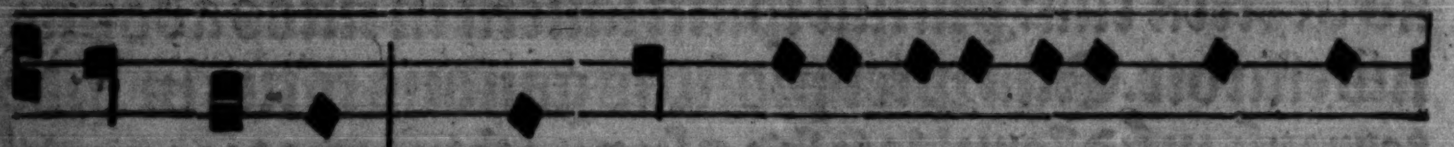
Vere dignum et iustum est equum et salutare

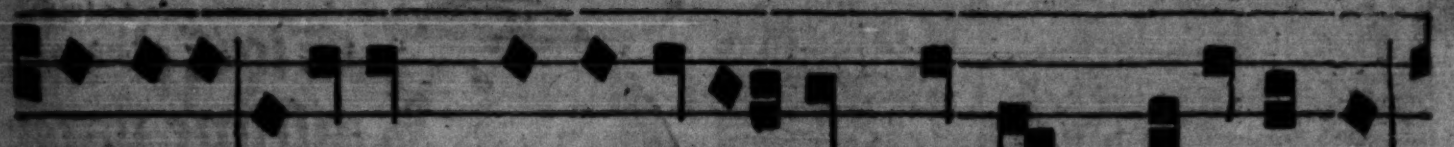
nos tibi semper et vbiq3 gratias agere domine san-

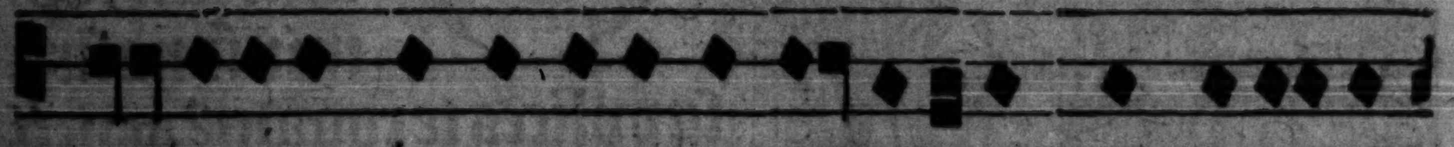
cte pater omnipotens eterne deus. Per xp̄m domi-

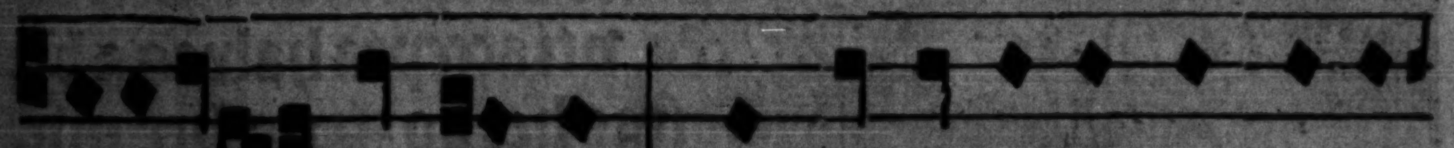
num nostrū. Per quem maiestatē tuam laudant

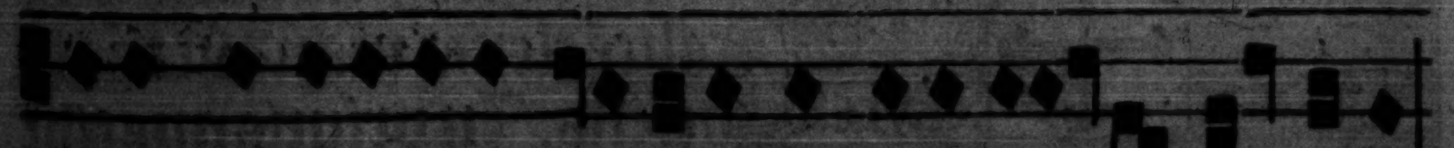
angeli adorant dominationes tremūt potestates.

Celi celorumq3 virtutes ac beata seraphin socia ex-

ultatione concelebrāt. Cū quibus et nostras voces

vt admitti iubeas dep̄cam supplici cōfessione dicētes.

Sanctus. Sanctus. Sctūs. dñs deus sabaoth. Pleni sunt celi ꝛ terra gloria tua osanna in excelsis Benedictus qui venit in nomie dñi osanna in excelsis. Et cū dicat sacerdos Sanctus. erigat parumper brachia sua ꝛ iungat manus suas vsqꝫ ad hoc verbū. In noie dñi. tūc signet se in facie sua: ꝛ sic fiat in oib⁹ prefatiōibus toti⁹ anni. Deinde stati iunctis manib⁹ ꝛ oculis eleuatis incipiat. Te igit̄ clemētissime ꝛc. corpore iclinato donec dicat Ac petim⁹. tūc erigēs se osculet̄ altare a dextro sacrificij. ¶ Hec prefatio dicit̄ in oib⁹ mis[sis de sancto spiritu.]

Eterne deus. Per xp̄m dominū nr̄m. Qui ascēdēs sup oēs celos: sedensqꝫ ad dexterā tuā: pmissū spūm sanctū in filios adoptionis effudit. Quapropter profusis gaudijs totus in orbe terrarū mūd⁹ exultat: sed ꝛ supne v̄tutes atqꝫ angelice potestates: hymnū glīe tue ꝯcinūt sine fine dicētes.

Te igit̄ clemētissime pater p iesum xp̄m filiū tuū dominū nostrū supplices te rogam⁹ ac petimus Hic erigens se osculet̄ altare a dextris sacrificij dicēs. vti accepta habeas ꝛ benedicas hec do ✠ na hec mu ✠ nera hec sa ✠ crificia illibata. factisqꝫ signacul̄ sup calicē eleuet man⁹ suas ita dicens. In primis que tibi offerimus pro ecclesia tua sancta catholica: quā pacificare: custodire: adunare ꝛ regere digneris toto orbe ter-

rarum vna cū famulo tuo papa nostro. N. et antistite nr̄o. N. i. ꝓprio ep̄o. et rege nostro. N. et dicant nominatim. et oībus ortodoxis atq catholice et aplice fidei cultoribus. Hic roget cogitando pro viuis.

Memēto dn̄e famulorū famularūq tuarū. N. et N. In qua oratione ordo debet attendi ꝓpter ordinē charitatis. Quinquies orat sacerdos primo pro se ipso: secundo ꝑ patre et matre carnali videlicz et sp̄uali et ꝑ aliis parentib⁹: tercio ꝑ amicis specialib⁹ parochianis et aliis. quarto pro oībus astantib⁹. quinto pro omi populo xp̄iano. et potest hic sacerdos oēs suos amicos deo cōmendare. Consulo tn̄ vt nullus ibidē nimis immoretur tū ꝓpter cordis distractionē tū ꝓpter imissiones q̄ possunt fieri per angelos malos tū ꝓpter alia ꝑicula.

Et omniū circumastantiū atq oīm fideliū xp̄ianorum quoꝝ tibi fides cognita est et nota deuotio pro quibus tibi offerimus vel qui tibi offerūt hoc sacrificiū laudis ꝑ se suisq omibus ꝑ redēptione animarū suarū pro spe salutis et incolumitatis sue tibiq reddūt vota sua eterno deo viuo et vero.

Communicātes et memoriā venerātes in primis gloriose semperq virginis inclinādo parūper dicat. marie genitricis dei et dn̄i nostri iesu christi. Sed et beatorū apostoloꝝ ac martyꝝ tuoꝝ Petri Pauli Andree Iacobi Iohānis Thome Iacobi Philippi Bartholomei Matthei Simonis et Thadei Lini Cleti Clementis Sixti Cornelii Cipriani Laurentii Grisogoni Iohānis et Pauli Cosme et Damiani Et omniū sanctoꝝ tuoꝝ quoꝝ meritis precibusq cōcedas: vt in oībus protectionis tue muniamur auxilio. Per eundē christū dominū nostrum. Amen. Hic respiciat hostiā cum magna veneratione ita dicens.

HAnc igitur oblationē seruitutis nostre sed ⁊ cu-
cte familie tue: q̄s dn̄e: vt placat⁹ accipias dies-
q̄ꝫ nostros in tua pace disponas atq̄ꝫ ab eterna dā̄natio-
ne nos eripi ⁊ in electoꝝ tuoꝝū iubeas grege numerari
Per xp̄m dn̄m nr̄m. Amen. Hic iterū respiciat hostiā
QUam oblationē tu deus omp̄s in oībus dicēs.
q̄sumus: hic faciat tres cruces sup̄ calicē cū dicat
✠ benedictā ✠ ascriptā ✠ ratam rationabilē accepta-
bilemq̄ꝫ facere digneris vt nobis Hic faciat crucē sup̄
panē dicens: coꝛpus ✠ hic sup̄ calicē ⁊ sanguis ✠ iun-
ctisq̄ꝫ manib⁹ dicat: fiat dilectissimi filij tui dn̄i nr̄i ie-
QUi pꝛidie quā pateretur. Hic erigat ſsu chꝛisti.
sacerdos manus ⁊ cōiungat ⁊ postea tergat digi-
tos ⁊ eleuet hostiā parūper ita ꝙ nō videatur a popu-
lo: ⁊ sic debet tenere quousq̄ꝫ dixerit verba consecratio-
nis qꝛ si ante consecrationē eleuet̄ ⁊ ppl̄o ostēdatur si-
cut faciunt fatui sacerdotes ppl̄m ydolatrare adoꝛan-
do panē purum tanq̄ coꝛpus xp̄i: ⁊ in hoc peccant. Et
sacerdos debet pꝛecipue in hoc loco cōgregare seipsum
ad se. s. coꝛ diligēter ad attēdendū verba ⁊ os ad disti-
cte pꝛoferēdū vt ab hoc loco videlicet. Qui pꝛidie vsq̄ꝫ
ibi. vnde ⁊ memoꝛes. nulle alie rei attēdat nullaq̄ꝫ di-
ctio nullaq̄ꝫ sillaba euadat nihil de foꝛma verboꝝ vel
signoꝛū omittat vel diminuat accipiendo panē dicat
Accepit panē in sanctas ac venerabiles manus suas ⁊
eleuatis oculis in celū. Hic eleuet oculos suos non so-
lū coꝛpales sed etiā spirituales ad te deū patrē om̄ipo-
tentē tibi. Hic inclinet se dicēs: grās agēs ✠ benedixit
fregit. Hic nō debet tangi hostia modo fractionis si-
cut aliqui fatui tangunt et male faciunt. Videtur tn̄
ex oꝛdine verboꝝ ꝙ pꝛius debet frangi q̄ consecrari cū
dicit benedixit fregit per hec verba videtur ꝙ pꝛius est

fractio q̄ cōsecratio sed ecclesia prius cōsecrat q̄ frāgit sez aliter facit ecclesia q̄ xp̄s fecit: et sic ecclesia videt errare et per cōsequēs delinquit. Solutio dicendū est q̄ ecclesia non delinquit: q2 christus post cōsecrationē et benedictionē fregit licet ordo verbo2 aliter sonat ⁊ dicat sacerdos inclinādo Deditq3 discipulis suis dicēs accipite ⁊ mādučate ex hoc omēs. Hoc est enim corpus meum. Et debent ista verba pferri sub vno spū et sub vna platione nulla pausatione interposita. Post hec verba inclinet se sacerdos ad hostiā et capite inclinato illam adoret et postea eleuet illā mature supra frōtem vt a populo possit videri ⁊ caueat ne nimis diu teneat eam ne aliquo modo corpus xp̄i osculet̄ nec super oculos ponat sicut solent quidā stulti facere nec aliquam partē corpis vllo modo tangi debet nisi tm̄ digitis ad hoc specialiter cōsecratis. Tūc illud reponat ante calicem in modū crucis per idem fiende: reposito corpore xp̄i in loco suo discooperiat calicē ⁊ eū teneat inter manus suas nō disiūgēdo pollicē ab indice nisi dū faciat bn̄dictionē tm̄: ⁊ tūc icipiat calic9 9secrationē ita dicēs

Simili modo postea q̄ cenatū est accipiens ⁊ hūc preclarū calicē in sanctas ac venerabiles manus suas item tibi. Hic inclinet se dicēs: gratias agēs ✠ benedixit deditq3 discipulis suis dicens accipite ⁊ bibite ex eo omnes. Hic eleuet parūper calicē ita dicens. Hic est enim calix sanguinis mei noui ⁊ eterni testamenti mysteriū fidei qui pro vobis ⁊ pro multis effundetur in remissionē peccato2. Hic eleuet calicē vsq3 pect9 vel vltra caput dicens. Hec quotienscūq3 feceritis in mei memoriam facietis. Hic reponat calicem ⁊ fricet digitos suos vltra calicem propter micas ⁊ cooperiat calicem deinde eleuet brachia in modum crucis iunctisq3

digitis vsq3 ad hec v̄ba: de tuis donis ac datis ita dicēs

Unde et mēores domine nos serui tui sed et plebs tua sancta eiusdem christi filij tui dn̄i dei nostri tam beate passionis necnon et ab inferis resurrectionis: sed et in celos gloriose ascēsionis offerimus preclare maiestati tue de tuis donis ac datis. Hic faciat tres cruces supra calicem cū dicat. Hostiam ✠ puram hostiam ✠ sanctam hostiam ✠ immaculatā. Hic super hostiam dicens. Panem sanctum ✠ vite eterne. Hic super calicem. Et calicem ✠ salutis perpetue. Seq̄tur

Supra q̄ ꝓpicio ac sereno vultu respicere digneris et accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti abel et sacrificiū patriarche nr̄i abrahe et qd̄ tibi obtulit sūm⁹ sacerdos tu⁹ melchisedech sanctū sacrificiū immaculatā hostiā. Hic sacerdos corpore inclinato et cācellatis manibus dicat.

Supplices te rogamus omnipotens de⁹ iube hec perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum in conspectu diuine maiestatis tue. Hic erigat se et deosculetur altare a dextris sacrificij dicēs. Ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum filij tui. Hic faciat crucē super corpus christi dicens. cor ✠ pus Hic aliam crucem super calicem dicēs et sanguinē sumpserimus Hic faciat tertiam crucem in facie sua dicens. Omni bene ✠ dictione celesti et gratia repleamur. Per eundē christū dominū nostrum.

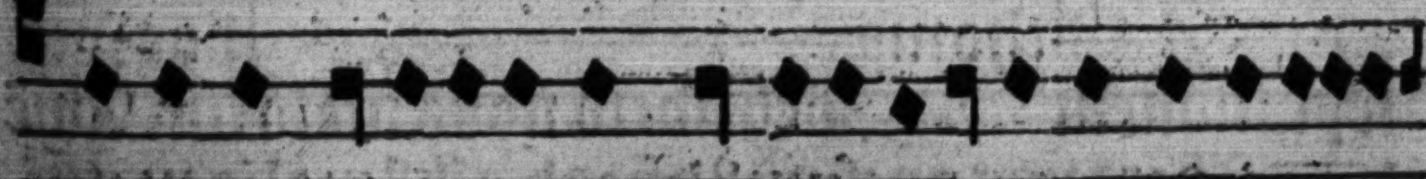
Memento etiam dn̄e animarū [Amen. Sequat famulorum famularūq3 tuarū. N. et. N. hic oret sacerdos cogitando ꝓ defunctis. Qui nos precesserunt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis. Ipsis domine et omnibus in christo quiescētibus locū refrigerij lucis et pacis vt indulgeas deprecamur. Per eun-

dem christum dominū nostrum. Amen. Hic percutiat sacerdos pectus suum semel dicendo.

Nobis quoqꝫ pctōribus famulis tuis de multitudine miserationū tuarū sperātib⁹ partē aliquā et societatē donare digneris cū tuis sctīs apl̄is et martyribus cū Iohāne Stephano Matthia Barnaba Ignatio Alexādro Marcellino Petro Felicitate Perpetua Agatha Lucia Agnete Cecilia Anastasia. Et cū oībus sanctis tuis intra quoꝝ nos cōsortiū non estimator meriti sed venie q̄s largitor admitte. Per xp̄m dn̄m nostrū. Amen. Per quē hec omnia dn̄e semp̄ bona creas. Hic sacerdos ter signet calicē dicens: sancti✠ficas viui✠ficas bene✠dicis et prestas nobis. Hic sacerdos discoopiat calicē ⁊ faciat signum crucis cū hostia q̄nquies. Primo vltra calicē ex vtraqꝫ p̄te: scd̄o calici equali: tertio infra calicē: q̄rto sicut primo: q̄nto ante calicē. Interim vero diacon⁹ a dextris sacerdotis assistat manib⁹ prius lotis eiqꝫ in corpalib⁹ sustinēdis subministret et in recessu deosculet altare ⁊ humerum sacerdotis dextrum sacerdote sic dicente: p̄ ip✠sum et cum ip✠so ⁊ in ip✠so est tibi deo pa✠tri omnipotenti in vnitate✠spiritus sancti deus omnis honor et gloria. Hic cooperiat calicē et teneat manus suas super altare vsqꝫ dicitur Pater noster hoc modo.

Per omnia secula seculorum. Amen. Oremus

Preceptis salutaribus moniti et diuina institutio

Hic accipiat diacon⁹ patenā de manu subdiacōi eamqꝫ a dextris sacerdo[t]is
ne formati audem⁹ dicere. extēto brachio ī alto vsqꝫ ad da propicius pacē discoopertam tenens.

Hic eleuet sacerdos manus suas dicens.

Pater noster qui es in celis sanctificetur nomē tuum: adueniat regnū tuum: fiat volūtas tua sicut in celo ꝛ in terra. Panē nostrū quotidianū da nobis hodie: ꝛ dimitte nobis debita nostra sicut ꝛ nos dimittimus debitorib⁹ nostris. Et ne nos inducas in tēptationem respondeat sic chorus Sed libera nos a malo tim Amē. Deinde dicat sacerdos priuatim

Libera nos quesum⁹ dn̄e ab oīb⁹ malis preteritis presentib⁹ ꝛ futuris: ꝛ intercedēte pro nobis

beata et gloriosa semperque virgine dei genitrice maria Hic inclinet parũper et dicat: et beatis apostolis tuis petro et paulo atque andrea cũ omibus sanctis Hic cõmittat diaconus patenã sacerdoti deosculans manũ eius et sacerdos deosculet patenã postea ponat ad sinistrũ oculũ deinde ad dextrũ: postea faciat crucẽ cũ patena vltra caput et tunc reponat eã in locũ suum ita dicẽs.

DA ppicius pacẽ in dieb⁹ nostris vt ope misericordie tue adiuti et a pctõ simus semp liberi et ab oi pturbatiõe securi. Hic discoopiat calicẽ et sumat cũ inclinatiõe corp⁹ trãsponẽs in cõcauitate calicis retinẽdo inter pollices et indices et frãgat i tres ptes dũ dicit Per eũdẽ dñm nr̃m iesũ xp̃m filiũ tuũ: scda fractio cũ dicit Qui tecũ viuit et regnat in vnitate spũs scti deus Hic teneat illas duas fracturas i sinistra manu et tertiã fracturã in dextra manu i sũmitate calic sic dicẽs.

chorus res. deĩde episcus celebra.

PEr omnia secula seculorũ põd Amẽ uerit diacon⁹ ad populũ cõuersus baculũ epi i dextera tenẽs: curuatura baculi ad se cõuersa dicat hoc modo.

chorus res.

Humiliate vos ad benedictionẽ. põd Deo grãs. Postea eukaristia sup patenã reposita epũs sup populum faciat bñdictionẽ. post benedictionẽ sequatur.

Pax dñi + sit sep + vo + biscũ. cor. re. Et cũ spũ tuo.

ad dicẽdũ Agn⁹ dei accedãt diacon⁹ et subdiacon⁹ ad
sacerdotẽ vterq₃ a dextris diacon⁹ ꝓpior subdiaconus
remotior ⁊ dicãt simul ꝓuati. Agn⁹ dei q̄ tollꝭ peccata
mũdi miserere nobis. Agn⁹ dei. vt.s̄. Agn⁹ dei qui
tollis pctã mundi dona nobis pacẽ. In missis vero ꝓ
defunctis dicat hoc modo. Agn⁹ dei qui tollis pctã
mũdi dona eis requiẽ trib⁹ vicib⁹ cũ hac additiõe sem
piternã. Exequie q̄s nos facim⁹ ꝓ mortuoꝝ excessib⁹
celebrant. Quare ad missã mortuoꝝ pax non datur:
triplex assignat ratio. Prima est qm̄ hoc offm̄ tridua
nã xp̄i sepulturã significat vbi pax nõ dat ꝓpter oscu
lũ iude. Scd̄a q₂ non cõicamus mortuis q₂ nobis nõ
respondent. Unde est ꝙ corpus nunꝙ̄ debet esse in ec-
clesia ꝙ̄diu missa de die celebratur. Tertia est quoniã
ex multis granis collectis vnus panis efficit ⁊ ex mul
tis racemis vinũ eliquatur. sic et ex multis fidelibus
quorũ quidam boni: quidam mali vna ecclesia consti
tuitur ⁊ coadunatur: quia ergo mortuo homie nesci-
tur vtrum ipse sit de conformitate ecclesie ⁊ pacẽ cum
creatore suo habeat: ideo pacem non damus nec Be-
nedicamus nec Deo gratias. nec aliquas laudes refe-
rimus pro mortuis: q₂ non est vnde agende sint: non
eni apparet eorũ requies. Hic cruce signãdo deponat
dictam tertiã partem hostie in sanguinẽ sic dicendo.

HEc sacrosancta cõmixtio corporis et sanguinis
domini nostri iesu christi fiat mihi omnibusꝗ
sumentibus salus mentis ⁊ corporis ⁊ ad vitã eternã
ꝓmerendã ⁊ capescendã preparatio salutaris. Per eũ
dẽ xp̄m dn̄m nostrũ. Anteꝙ̄ pax det dicat hãc orõnẽ.

DOmine sancte pater op̄s eterne de⁹ da mihi hoc
sacrosanctũ corpus ⁊ hunc sanguinẽ filij tui do
mini nr̄i iesu christi ita digne sumere vt merear ꝑ hoc

remissionem oim peccatorum meor accipe et tuo scto spiritu repleri et pacē tuā habere: qr tu es deus solus et pter te nō est alius cui imperiū sine fine pmanet in secula seculor amen. Hic deosculetur sacerdos corpalia in dextra pte et summitatē calicis corpe dñico prius tactam et dyaconū dicens. Pax tibi et ecclesie dei. Rx. Et cū spiritu tuo. dyacon a dextr sacerdotis ab ipo pacē recipiat et subdyacono ferat deinde ad gradū chori ipe dyaconus pacē portet rectorib chori et ipi rectores pacem choro portēt vterqz sua parte incipiētes a maioribus. In ferijs vero et in festis qñ chor non regit pax a dyacono choro apportet per duos extremos de. ij. forma etc. vt pus. Si epus celebrauerit pmo osculet dyacon pncipalē subdyaconū a q ceteri subdyaconi pacē sumāt. deinde duos secundarios rectores si duplex festū fuerit qui pmo deferant ad rectores pncipales postea ipis pncipalib rectorib ipam pacem ex pte decani et cantoris deferentib secundarijs vero ex pte cācellarij et thesaurarij. Post datā pacē dicat sacerdos orōnē sequentē puatim anteq se cōicet tenendo hostiam ambabus manibus dicēs.

Deus pater fons et origo tocius bonitatis qui ductus mia vnigenitū tuū pro nobis ad infima mundi descendere et carnem sumere voluisti quā ego indignus hic in manibus meis teneo. Hic inclinet se ad hostiā dicēs. te adoro te glorifico te tota mentis ac cordis intentione laudo et precor vt nos famulos tuos non deseras sed vt peccata nostra dimittas quatinus tibi soli viuo ac vero deo puro corde et casto corpore seruire valeam. P eundem christū dominū nostrū. Amen. Alia oratio.

Domine iesu christe fili dei viui qui ex voluntate patris cooperante spiritu sctō p mortem tuam

mundū viuificasti libera me queso p hoc sacrosanctū corpus et hūc sanguinē tuū a cūctis iniqtatib9 meis et ab vniuersis malis et fac me tuis semp obedire mādatis et a te nunq̄ imppetuū separari pmittas: saluator mundi qui cū deo patre et eodem spū sctō viuis et reg. [deus p oia se. s. Amē. Et sequat.

Corporis et sanguinis tui dn̄e iesu xp̄e sacramentū qd licet indignus accipio non sit michi iudicio et cōdēnatiōi sed p tua prosit pietate corporis mei et anime saluti amen.

Ad corpus cū humiliatiōe dicat āteq̄ā illud recipiat

Aue ineternum sanctissima caro christi michi ante oia et super omnia summa dulcedo. Corpus domini nostri iesu christi sit mihi peccatori via et vita.

Caueat sibi sacerdos post istas orationes dictas a nimia prolixitate tractandi pter cogitationes volubiles aliquor tamē in pmissis ora. debet sacerdos meditari de incarnatione natiuitate et passione et pijssima morte dn̄i nr̄i iesu xp̄i et de hui9 sacramēti virtute et tūc cū magna deuotiōe et omi reuerētia et timore debet cōmunicari cruce p9us facta ex ipo corpore. s. xp̄i ante os recipiētis dicēs. In noie pr̄is et filij et spūs scti. amē. deinde ad sanguinē cū magna deuotione dicat.

Aue ineternū celestis potus mihi ante omia et super omia summa dulcedo. Corpus et sanguis dn̄i nr̄i iesu xp̄i psint michi peccatori ad remediū sempiternū in vitam eternam amen. In noie patris et filij et spūs sancti amen. Hic sumat sanguinē quo sumpto eat sacerdos ad dextrū cornu altaris cū calice inter manus adhuc digitis cōiūctis sicut prius et accedat dyaconus et effundat in calicē vinū vl' aquā et recinserat sacerdos manus suas ne alique reliquie corpor) remaneant in digitis. vel sanguinis in calice. Cum vero aliquis

sacerdos bis debeat celebrare in vno die tūc non debet pcipere ablutionē vllam: sed ponere i sacrario aut in vase mūdo vsqꝫ in finem alterius misse et tūc sumat vtraqꝫ ablucio post p̄rimā ablucionē. Deinde sequatur hec oratio.

Quod ore sumpsim⁹ dn̄e pura mēte capiamus ꝛ de munere temꝑali fiat nobis remedium sempiternū amen. Hic lauet digitos suos in cōcauitate calicis cum vino a dyacono effuso quo hausto sequatur ista oratio.

Hec nos dn̄e cōmunio purget a crimine ꝛ celestis remedij faciat esse participes. Hic infundet idem dyaconus aquam in calice qua hausta eat sacerdos ad mediū altaris et inuoluat calicem suꝑ patenam ꝛ postea inclinet se ante altare cum magna deuotione dicēs hanc orationē.

Gratias tibi ago dn̄e sctē pater omīps eterne de⁹ qui me refecisti de sacratissimo corpore et sanguine domini nostri iesu christi et precor vt hoc sacramentum salutis nostre quod sumpsi indignus peccator nō veniat michi ad iudiciū neqꝫ ad cōdēnationem pro meritis meis sed ad ꝑfectū corporis mei et anime mee salutem in vitam eternam amen. Et cū hac oratiōe eat sacerdos ad dextrū cornu altaris ꝛ abluat man⁹ ꝛ sub dyacon⁹ ei ministret dyacon⁹ vero interim corꝑalia cōplicet et ad dextrū cornu altar. sub dyacon⁹ librum portet ꝛ accepto a dyacono calice iacente suꝑ patenā ꝛ redeūte sacerdote ad dextrū cornu altar. si q̄d in eo infusiōis remāserit idē dyacon⁹ ori sacerdo. porrigat sumēdū. Post ꝑceptionē sacramēti sacerdote ad man⁹ abluēd. veniēte dyacon⁹ corꝑalia cōplicet ꝛ i loculo reponat postea vero ipa corꝑalia calici cū offertorio suppona tipmqꝫ calicē dn̄. cō. dicitur ipi acolito cōmittat Qui dn̄. Per omia scla seculorꝫ. post orō. dicit ea solent.

tate qua eũ apportauerit reportet ablutis manib⁹ sa-
cerdos reuertat se ad dextrũ cornu altaris ⁊ dicat cum
suis ministris cõionẽ deinde facto crucis signaculo in
facie vertat se sacerd. ad ppl'm eleuatisq̨ aliq̃ntulum
brachijs ⁊ iũctis manibus dicat. **Dñs vobiscũ.** ⁊ inte-
rim se vertat ad altare dicẽs. **Oremus.** et postea dicat
postcõiones iuxta numeꝝ et ordinẽ ante dictaꝝ orati-
onũ ante epistolã. Finita vltima postcõione factoq̨
signaculo crucis in facie vertat se sacerdos ad ppl'm et
dicat. **Dñs vob.** deinde dyacon⁹ sua casula reindut⁹
qñ vtit' dicat. **Bñdicam⁹ dño.** alio vero tp̃e anni dica-
tur. **Ite missa est.** semp̃ ad ppl'm cõuerso sed semp̃. **Be**
nedicam⁹ dño. ⁊ **Requiescant in pace.** cõuerso ad altare
dicant'. His dictis sacerdos corp̃e inclinato iũct ma-
nibus tacita voce corã medio altar dicat hãc orõnem

PLaceat tibi sancta trinitas obsequiũ seruitutis
mee et presta vt hoc sacrificiũ quod oculis maie
statis tue indignus obtuli tibi sit acceptabile michiq̨
et om̃ibus pro quibus illud obtuli sit te miserãte pro-
piciabile. Qui viuis ⁊ regnas deus per om̃ia secula se
culoꝝ amẽ. Qua finita erigat se sacerdos ⁊ signet se in
facie sua dicẽs. In noĩe p̃ris et filij ⁊ sp̃ũs sancti amen
Et sic inclinatiõe facta eodẽ ordine quo p̃us accesserũt
ad altare in principio misse. sic induti cũ ceroferarijs ⁊
ceteris ministris redeãt in fine ⁊ statim post. Deo gra-
tias. incipiat' in choro hora nona qñ post missam di-
citur. Sacerdos vero in redeũdo dicat euangeliũ. In
p̃ncipio erat verbũ. Cũ vero sacerdos exuerit casulã
et alia indumẽta sacerdotalia dicat hos p̃os sub vno.
Gl'ia p̃ri cũ hac an. Triũ pueroꝝ. p̃. Benedicite sacer
dotes dñi dño. ⁊ dicat' vsq̨ ad finẽ. p̃s. Laudate dñm
in sc̃tis eius. p̃s. Nũc dimittis. Gloria p̃ri. Sicut erat

deinde dicat an Triū pueroꝝ cantemus hymnū quē cantabāt in camino ignis benedicētes dn̄m. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos Benedicam⁹ patrē et filiū cū sctō spū. Laudem⁹ ꝛ superexaltem⁹ eū in secula. Benedictus es dn̄e in firmamento celi. Et laudabilis et gl'iosus et superexaltat⁹ in secula. Benedicat et custodiat nos omp̄s ꝛ misericoꝛs dn̄s amen. Non intres in iudiciū cū seruo tuo domine. Quia non iustificabitur in cōspectu tuo oīs viuēs Dn̄e deus virtutū cōuerte nos. Et ostende faciē tuā ꝛ. Dn̄e exaudi oꝛationē. Dominus vobiscū. Oꝛemus.

DEus qui tribus pueris mitigasti flāmas igniū concede ꝑpici⁹: vt nos famulos tuos nō exurat flamma vicioꝝū. Oꝛatio.

URe igne sancti spūs renes nostros ꝛ coꝛ nostrū domine vt tibi casto coꝛpoꝛe seruiamus. et mūdo coꝛde placeam⁹. Oꝛatio.

ACtiones nostras q̄sum⁹ dn̄e aspirando p̄ueni: et adiuuando ꝓsequere: vt cūcta nostra oꝑatio et a te semꝑ incipiat et per te cepta finiat. et finiantur hee tres oꝛōnes sub vna terminatiōe sic. P xp̄m d. n.

ORdo ad visitandū infirmū. In pꝛimis induat se sacerdos in suppellicio cū stola ꝛ in eundo dicat cū suis ministris septem p̄os penitentiales cū. Gl'ia pri. et cū ant. Ne re. minis caris. p̄s.

DOmine ne in furoꝛe tuo arguas me: neq̧ i ira tua coꝛripias me. Miserere mei dn̄e qm̄ infirmus sum: sana me dn̄e qm̄ conturbata sūt oīa ossa mea. Et aīa mea turbata est valde: sed tu dn̄e vsquequo. Conuertere domine et eripe animam meā: saluū me fac pꝛopter miam tuam. Qm̄ nō est in moꝛte qui memoꝛ sit tui: in inferno autē quis confitebitur tibi. Laboꝛaui in gemitu meo: lauabo per sin-

gulas noctes lectũ meũ lachrymis meis stratũ meũ ri-
gabo. Turbatus est a furore oculus meus: inuetera-
ui inter oẽs inimicos meos. Discedite a me om̃es qui
operamini iniquitatẽ: qm̃ exaudiuit dñs vocẽ fletꝰ mei
Exaudiuit dñs depcationẽ meã: dominus orõnem
meã suscepit. Erubescãt et cõturbenť vehemẽter oẽs
inimici mei: cõuertantur ⁊ erubescãt valde velociter.

Beati quoꝝ remisse sunt iniqtates: Gl'ia pr̃i. p̃s
et quoꝝ tecta sunt peccata. Beatus vir cui non
imputauit dñs peccatũ: nec est in spũ eius dolꝰ. Quo-
niã tacui iueterauerũt ossa mea: dũ clamarẽ tota die
Qm̃ die ac nocte grauata est sup me manus tua: con-
uersus sum in erũna mea dũ configiť spina. Delictũ
meũ cognitũ tibi feci: ⁊ iniusticiã meam nõ abscondi
Dixi confitebor aduersum me iniusticiã meã dño: et
tu remisisti impietatẽ peccati mei. Pro hac orabit ad
te oĩs sctũs: in tpe oportuno. Verũtamen in diluuio
aquaꝝ multaꝝ: ad eũ non approximabũt. Tu es re-
fugiũ meũ a tribulatiõe que circũdedit me: exultatio
mea erue me a circũdantibus me. Intellectũ tibi da-
bo et instruã te in via hac qua gradieris: firmabo sup
te oculos meos. Nolite fieri sicut equus et mulꝰ: qui-
bus non est intellectus. In chamo et freno maxillas
coꝝ constringe: qui nõ approximãt ad te. Multa fla-
gella peccatoris: sperantẽ aũt in dño mĩa circundabit
Letamini in domino ⁊ exultate iusti: et gl'iami om̃s
[recti corde. Gl'ia pr̃i. p̃s

Domine ne in furore tuo arguas me: neq₃ i ira tua corripias me. Qm̃
sagitte tue infixe sunt michi: et cõfirmasti sup me ma-
nũ tuã. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue:
non est pax ossibus meis a facie pctõꝝ meoꝝ. Quo-
niam iniquitates mee supgresse sunt caput meũ: et si-

cut onus graue grauate sunt super me. Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee: a facie insipientie mee Miser factus sum & curuatus sum vsq3 in finem: tota die contristatus ingrediebar. Quoniã lumbi mei impleti sunt illusionibus: et nõ est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis: rugiebam a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne desideriũ meum: & gemitus meus a te nõ est absconditꝰ. Cor meũ conturbatum est dereliquit me virtus mea: et lumen oculorũ meorũ & ipm non est mecũ. Amici mei & proximi mei: aduersum me appropiquauerũt et steterũt. Et qui iuxta me erant de longe steterũt: et vim faciebant qui querebant animã meã. Et qui inquirebãt mala mihi locuti sunt vanitates: & dolos tota die meditabantur. Ego aũt tanq̃ surdus non audiebã: & sicut mutus non aperiens os suũ. Et factus sum sicut homo nõ audiens: et non habens in ore suo redargutiones. Quoniã in te dñe speraui: tu exaudies me domine deus meus. Quia dixi nequando supgaudeãt michi inimici mei: et dũ cõmouentur pedes mei super me magna locuti sunt. Quoniã ego in flagella paratus sum: et dolor meus in conspectu meo semp. Qm̃ iniquitatẽ meã annũciabo: & cogitabo p peccato meo Inimici aũt mei viuũt et confirmati sunt super me: & multiplicati sunt qui oderũt me iniq̃. Qui retribuũt mala pro bonis detrahebant mihi: qm̃ sequebar bonitatẽ. Ne derelinquas me dñe deus meus: ne discesseris a me. Intende in adiutoriũ meũ: dñe deus salutis mee. Gloria patri. ps.

Miserere mei deus: secũdũ magnã misericordiã tuã. Et secundũ multitudinẽ miserationũ tuarũ: dele iniqtatẽ meã. Amplius laua me ab iniquitate mea: et a peccato meo mũ-

da me. Qm̄ iniquitatē meā ego cognosco: et peccatū meū contra me est semp̱. Tibi soli peccaui ⁊ malū coram te feci: vt iustificeris in sermonib⁹ tuis et vincas cū iudicaris. Ecce eni in iniquitatib⁹ conceptus sum et in peccato concepit me mater mea. Ecce eni veritatem dilexisti: incerta ⁊ occulta sapientie tue manifesta sti michi. Asperges me ysopo et mundabor: lauabis me ⁊ super niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū ⁊ leticiā: ⁊ exultabūt ossa humiliata. Auerte faciem tuā a peccatis meis: ⁊ om̄es iniquitates meas dele Cor mundū crea in me deus: et spiritū rectū innoua in viscerib⁹ meis. Ne proiiscias me a facie tua: ⁊ spiritū sanctū tuū ne auferas a me. Redde mihi leticiā salutaris tui: ⁊ spū p̄ncipali confirma me. Docebo iniquos vias tuas: ⁊ impij ad te conuertent̄. Libera me de sanguinib⁹ deus deus salutis mee: ⁊ exultabit lingua mea iusticiā tuam. Dn̄e labia mea aperies: et os meū annunciabit laudē tuā. Quoniā si voluisses sacrificiū dedissem vtiq͡ȝ: holocaustis non delectaberis. Sacrificiū deo spiritus cōtribulatus: cor contritū et humiliatū deus nō despicies. Benigne fac dn̄e in bona voluntate tua syon: vt edificent̄ muri hierusalem Tunc acceptabis sacrificiū iusticie oblatiōes et holocausta: tūc imponēt sup̱ altare tuū vitulos. Gl̄ia p̄ri.

Domine exaudi orationē meam: ⁊ clamor [ps. meus ad te veniat. Non auertas faciem tuā a me: in quacūq͡ȝ die tribulor inclina ad me aurē tuam. In quacūq͡ȝ die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut cremiū aruerunt. Percussus sum vt fenū et aruit cor meū: quia oblit⁹ sum comedere panē meū. A voce gemit⁹ mei: adhesit os meū carni mee. Similis fa-

ctus sum pellicano solitudinis: factus sum sicut nicticorax in domicilio. Vigilaui: et factus sũ sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei: et qui laudabãt me aduersum me iurabãt. Quia cinerẽ tanq̃ panẽ manducabã: et potũ meũ cũ fletu miscebã. A facie ire indignationis tue: quia eleuãs allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerũt ⁊ ego sicut fenũ arui. Tu autẽ dñe in eternũ ꝑmanes et memoriale tuũ in generatione ⁊ generationẽ. Tu exurgens misereberis syon: quia tẽpus miserendi eiꝰ q꞉ venit tempus. Qm̃ placuerũt seruis tuis lapides eiꝰ: et terre eius miserebunt᷑. Et timebũt gentes nomen tuũ dñe: et oẽs reges terre gloriã tuã. Quia edificauit dñs syon: et videbit᷑ in gloria sua. Respexit in oratione humiliũ: et non spreuit precẽ eoꝝ. Scribantur hec in generatione altera: ⁊ populus qui creabit᷑ laudabit dñm. Quia prospexit de excelso sctõ suo: dñs de celo in terrã aspexit. Ut audiret gemitus cõpeditorũ: vt solueret filios interẽptoꝝ. Ut annũcient in syon nomẽ dñi: ⁊ laudẽ eius in hierusalẽ. In cõueniendo populos in vnũ: et reges vt seruiant dño. Respondit ei in via ṽtut꞉ sue: paucitatẽ dieꝝ meoꝝ nũcia mihi. Ne reuoces me in dimidio dieꝝ meoꝝ: in generatiõe ⁊ generationẽ anni tui. Inicio tu dñe terrã fundasti: ⁊ opa manuũ tuaꝝ sunt celi. Ipsi ꝑibũt tu autẽ ꝑmanes: ⁊ oẽs sicut vestimentũ veterascent. Et sicut opertorium mutabis eos ⁊ mutabunt᷑: tu autẽ idem ipe es et anni tui non deficient. Filij seruoꝝ tuoꝝ habitabũt: et semen eoꝝ in seculũ dirigetur. Gloria patri. psalmus.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocem meã. Fiant aures tue intendẽtes: in vocẽ depcatiõis mee. Si iniq̃tates obseruaueris dñe: dñe

quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est: ꝛ ppter legẽ tuã sustinui te dñe. Sustinuit aia mea in verbo eius: sperauit aia mea in dño. A custodia matutina vsqꝫ ad noctẽ: speret israel in dño. Quia apud dominũ mia: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. Gloria patri.

Domine exaudi orationẽ meã auribus pcipe obsecrationẽ meã: i veritate tua exaudi me in tua iusticia. Et non intres in iudiciũ cũ seruo tuo: quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuẽs. Quia psecutus est inimicus aiam meã: hũiliauit in terra vitam meã. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: ꝛ anxiatus est sup me spiritus meus in me turbatũ est cor meũ. Memor fui dierũ antiquorum: meditatus sum in oibus opibus tuis in factis manuũ tuarum meditabar. Expandi manus meas ad te: aia mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spũs meus. Non auertas faciẽ tuã a me: ꝛ similis ero descendẽtibus in lacũ. Auditã fac michi mane misericordiã tuã: quia in te speraui. Notã fac mihi viam in qua ambulẽ: quia ad te leuaui animã meã. Eripe me de inimicis meis dñe ad te confugi: doce me facere volũtatẽ tuã. quia deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terrã rectã: propter nomẽ tuũ dñe viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione animã meã: et in mia tua disperdes inimicos meos Et perdes omnes qui tribulãt animã meã: quoniã ego seruus tuus sum. Gloria pri. an. Ne reminiscaris domine delicta nostra vel parentũ nostrorũ neqꝫ vindictã sumas de peccatis nostris. Parce dñe parce famulo tuo quẽ redemisti pcioso sanguie tuo ne ineternũ irascaris ei. Et cũ intrauerit domũ dicat. Pax huic domui

⁊ omĩb⁹ habitãtib⁹ in ea: pax ingrediẽtib⁹ ⁊ egrediẽti bus. Et sciendũ est qñ infirm⁹ debet inũgi afferenda est ei ymago crucifixi et ante conspectũ ei⁹ statuenda: vt redẽptorẽ suũ in ymagine crucifixi adoret ⁊ passionis eius quã pro pctõꝝ salute sustinuit recordet. Deinde aspgat infirmũ aqua bñdicta ⁊ statim sequat. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater nr. Et ne nos. Saluũ fac seruum tuũ vel ancillã tuã. Deus meus sperãtem in te. Mitte ei dñe auxiliũ de sctõ. Et de syõ tuere eũ. Nihil proficiat inimicus in eo. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. Esto ei dñe turr; fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi. Dñs vobiscũ. Oremus. Oratio

DEus qui beatũ petrũ apostolũ tuum misisti ad thabitam famulã tuã vt eius precib⁹ suscitaretur ad vitã: exaudi nos qm̃s: vt hunc famulũ tuũ. N. quẽ in noĩe tuo visitat nostra fragilitas exorata medicine tue medela citius sanitati restituat. P xpm dñm

OMps sempiterne deus qui subuenis [Oremus in periculis ⁊ necessitate laborãtib⁹ ⁊ flagella clementer tempas te dñe supplices exoram⁹: vt p visitationem tuã sanctã erigas hũc famulũ tuũ. N. ex hac egrotatione qua tenet ⁊ representes eũ ecclesie tue sctẽ incolumẽ ad laudẽ ⁊ glorıã nois tui. p xpm d. Orem⁹

EXaudi nos omps et misericors deus ⁊ visitationem tuã conferre digneris sup hũc famulũ tuũ N. quẽ diuersa vexat infirmitas visita eũ domie sicut visitare dignatus es socrũ petri puerũq; centurionis ⁊ tobiam ⁊ sarrã per sctm angelũ tuũ raphaelem restitue in eo dñe pristinã sanitatẽ: vt mereat in atrio domus tue dicere castigãs castigauit me dñs ⁊ morti nõ tradidit me saluator mundi. Qui cũ deo pr̃e ⁊ spũ sancto viuis ⁊ regnas deus. P oia secula seculoꝝ. Amen.

DEus qui famulo tuo ezechie ter quinos annos
ad vitam donasti: ita ⁊ hũc famulũ tuũ. N. a le
cto egritudinis tua potentia erigas ad salutẽ. P xp̄m
REspice quesum⁹ dñe famulũ tuũ. N. in infirmi
tate sui corpis laborantẽ: ⁊ aiam refoue quã cre-
asti: vt castigatiõibus emundata ⁊ cõtinuo se sentiat
DEus qui factu [tua medicina saluatã. P xp̄m.
re tue pio semp dominaris affectu inclina aurẽ
tuam supplicatiõibus nostris et famulum tuũ. N. ex
aduersa valitudine sui corporis laborantẽ placat⁹ re-
spice: ⁊ visita in salutari tuo ac celestꝫ gratie presta me-
VIrtutũ celestiũ deus qui ab [dicinam. P xp̄m.
humanis corporibus omnem languorẽ et om
nem infirmitatẽ precepti tui potestate depellis: adesto
propicius huic famulo tuo. N. vt fugatis infirmita-
tibus ⁊ viribus receptis nomen sanctũ tuum instau-
rata protinus sanitate bñdicat. P xp̄m. Orem⁹. Orõ
DOmine sctẽ pater omp̄s eterne de⁹ qui fragilita
tem conditiõis humane infusa virtutis tue di-
gnatiõe cõfirmas: vt salutarib⁹ remediꝭs pietatis tue
corpora nostra ⁊ membra vegetenť sup hunc famulũ
tuũ. N. propicius intende: vt omni necessitate corpo-
ree infirmitatis exclusa: gratia in eo pristine sanitatis
perfecta reparetur. Per xp̄m dñm. Oremus. Oratio.
REspice dñe de celo ⁊ vide ⁊ visita hũc famulum
tuũ. N. et benedic eũ sicut benedicere dignatus
es abraham ysaac et iacob: respice sup eum dñe oculis
mie tue et reple eum omĩ gaudio ⁊ leticia ⁊ timore tuo
expelle ab eo omnes inimici insidias et mitte angelũ
pacis qui eum custodiat et domũ istam in pace perpe-
tua. P do. no. ⁊c̄. Deinde p̄usq̄ vngať infirm⁹ aut cõ
municeť exhortetur eum sacerdos hoc modo.

Frater carissime grãs age oĩpotẽti deo p vniuersis bñficijs suis patiẽter et benigne suscipiens infirmitatẽ corpis quã tibi de⁹ immisit: nam si ipam hũiliter sine murmure tolleraueris: infert aĩe tue maximũ pmiũ et salutẽ: Et frater carissime qr viã vniuerse carnis ingressur⁹ es: esto firmus in fide q̃ eni non est firm⁹ in fide: infidelis est et sine fide impossibile est placere deo: et ideo si saluus esse voluerĩ añ oĩa opus est vt teneas catholicã fidẽ quã nisi integrã inuiolatãq̃ seruaueris absq̃ dubio ineternũ pibis. Deinde bonũ et valde expediẽs est vt sacerdos expmat infirmo. xiiij. articulos fidei: quorũ vij. pmi ad mysteriũ trinitatis et vij alij ad xpi hũanitatẽ ptinẽt: vt si forte pus in aliquo ipor errauerit: titubauerit: vel dubius fuerit: añ mortem dũ adhuc spũs vnit⁹ est carni ad fidem solidã reducat et potest sacerdos dicere sic. Fides autẽ catholica hec est frater: credere in vnũ deũ hoc est in vnitatem diuine essentie in triũ psonarũ indiuisibili trinitate. ij Prem ingenitũ esse deũ. iij. vnigenitũ dei filiũ: esse deum p oĩa quoequalẽ pri. iiij. spiritũ sctm̃ nõ genitum nõ factũ: nõ creatũ: sed a pre et filio piter pcedẽtẽ: esse deum pri filioq̃ cõsubstãtialẽ etiã et equalẽ. v. creationẽ celi et terre: id est oĩs visibilis et inuisibilis creature a tota inuisibili trinitate. vi. Sctificationẽ ecclesie: p spm̃ sctm̃ et grẽ sacramẽta: ac cetera oĩa in quib⁹ ꝯmunicat ecclesia xpiana ĩ quo intelligit: q ecclesia catholica cũ suis sacramentis et legib⁹ p spiritũ sãctũ regulata: omni homini quantumcũq̃ facinoroso peccatori sufficit ad salutem: et q̃d extra ecclesiam catholicã nõ est salus vij. Consummationẽ ecclesie p gloriã sempiternã: in anima et carne veraciter suscitandã: et p cui⁹ oppositũ intelligit eterna dãnatio reprobor ũ. Si vis ergo sal-

uus esse frater: ita de mysterio trinitatis sentias. Dein de exprimat ei sacerdos alios vij articlos ad xpi hũani tatē ptinētes hoc modo. Similiter frater carissime ne cessariũ est ad eternā salutē vt credas et confitearis do mini nostri iesu xpi incarnationē seu verā carnis assũ ptionē p spiritũ sanctũ ex sola virgine gloriosa. ij. Ve ram incarnati dei natiuitatē ex virgine incorrupta. iij. Veram xpi passionē et mortē sub tyrannide pylati iiij. Veram xpi dei descensionem ad inferos in aīa ad spoliationē tartari quiescēte corpore xpi in sepulchro. v. Veram xpi dei tercia die a morte resurrectionē. vi. Veram ipius ad celos ascensionē. vij. Ipius venturi ad iudiciũ certissimā expectationem. Hec est fides ca tholica frater quā nisi fideliter firmiterqꝫ credideris si cut sancta mater ecclesia credit: saluus esse nō poteris Et si infirmus laicus vel simpliciter litteratus fuerit tũc potest sacerdos articulos fidei in generali ab eo in quirere sub hac forma. Karissime frater credis patrē et filiũ et spiritũ sctm̄ esse tres psonas et vnum deum et ipam benedictā atqꝫ indiuisibilē trinitatē creasse om nia creata visibilia et inuisibilia: et solũ filiũ de spũ san cto conceptũ incarnatũ fuisse ex maria virgine: passũ et mortuũ pro nobis in cruce sub poncio pylato: et se pultum descendisse ad inferna: die tercia resurrexisse a mortuis: ad celos ascendisse. Iterumqꝫ vēturum ad iudicandum viuos et mortuos: omnesqꝫ homīes tũc in corpore et anima resurrecturos. bona et mala secũ dum merita sua recepturos et remissionem peccatorꝝ p sacramentorũ ecclesie perceptionem: et sanctorũ cō munionem idest omnes homines in charitate existē tes: esse pticipes oim bonorꝝ gratie que fiũt in ecclesia et oēs qui cōicant cũ iustis hic in gratia cōmunicare

cum eis in gloria. Deinde respondeat infirm⁹. Credo firmiter in omīb⁹ sicut sancta mater credit ecclīa protestando coram deo ⁊ omīb⁹ sanctis continue hoc esse meam veram ⁊ firmam intentionem quomodocūq; aliquis spūs malign⁹ memoriā meā aliter forte in futuro sollicitauerit perturbare. Deinde dicat sacerdos

Carissime frater quia sine charitate nihil proderit tibi sola fides: testante apostolo qui dicit. Si habuero omnē fidem ita vt montes transferā charitatē autem non habuero: nichil sum: et ideo oportet te diligere dominū deum tuū super omīa ex toto corde tuo et ex tota anima tua et proximū tuū propter deū sicut te ipm nam sine huiusmodi charitate nulla fides valet. Exerce ergo charitatis opera dum vales: et si multū tibi affuerit: abundāter tribue: si autem exiguū: illud impartiri stude: et ante omnia si quē iniuste leseris: satisfacias si valeas: sin autē: expedit vt ab eo veniā humiliter postules: dimitte debitoribus tuis et illis qui in te peccauerunt vt deus tibi dimittat: odientes te diligas pro malis bona retribuas: dimittite inquit saluator et dimittetur vobis. Spem etiam firmam et bonā fiduciam frater oportet te habere in deo ⁊ in misericordia sua: et si occurrerit cogitatui tuo multitudo peccatorū tuorū: dole: sed nullo modo desperes: immo cogita quoniam testatur scriptura misericordia eius super omīa opera eius et illi soli propriū est semper misereri et parcere ⁊ secundū altitudinē celi a terra corroborauit misericordiā suā sup̄ timentes se. Spera igitur in deo ⁊ fac bonitatem: qm̄ sperantē in domino mīa circundabit: et qui sperant in domino habebunt fortitudinem et assument pennas vt aquile volabunt et non deficient: volabunt enim a tenebris ad lumen: a

carcere ad regnum: a miseria presenti ad gloriam sempiternã. deinde stabilito sic infirmo in fide charitate et spe dicat ei sacerdos. Karissime frater si velis ad visionẽ dei puenire: oportet oino ꝙ sis mũdus in mẽte: et purus in consciẽtia. ait eni xp̄us in euangelio. Beati mundo corde: qm̃ ipi deũ videbũt. Si ergo vis mũdũ cor et cõsciẽntiã sanã habere: pctã tua vniuersa cõfitere: oris eni confessio fit ad salutẽ. Ut ait apostolus Et quia forte ante hoc aut p obliuionem: aut verecũdie confusionem. aliqua peccata tua vel eorũ circũstãtias aggrauantes omisisti: truncasti: abscondisti: vel minus cõfessus fuisti: ideo iam resume ab inicio et cõfitere: quoniam in proximo est: vt viam vniuerse carnis ingressurus sis et tunc amplius confiteri non poteris: dic ergo vni peccata tua: vt deus coram multis milibus in die iudicij ea tegat. Si tu autem hic ea tegas ⁊ abscondas in omniũ conspectu ad tui confusionem in die iudicij denudabunt. Recogita ergo oẽs annos tuos in amaritudie anime tue ⁊ nõ sit tibi sollicitudo de aliqua creatura vel rebus mundanis: sed omnem sollicitudinẽ tuam proijce in deũ: et noli esse immemor salutis anime tue: multum tempus in vanũ transegisti: nunc vna hora tibi forte tantũ supest in hac vita: et ideo hanc expende totaliter in vtilitatẽ et cõmodũ anime tue. Surge frater de lacu miserie et de luto peccati per confessionem. Grandis eni tibi restat via. Surge ergo vt lotus lachrymis contritionis comedere valeas panem vite: hoc est sacramentũ corporis xp̄i quod erit tibi in via hac qua gradier: robur et fulcimentũ et ambulabis per dei gr̃am in fortitudine cibi illius vsqꝫ ad montem dei: quod tibi concedat omniũ fideliũ redemptor dei filius iesus xp̄us amen.

Deinde audita integra confessiõe infirmi: ⁊ factis in-
terrogatiõibus expediẽtibꝰ iniũgat sacerdos infirmo
ꝙ si quid iniuste alieni habuerit: vel si quẽ iniuste le-
serit seu damnificauerit: reddat ⁊ satisfaciat si valeat:
sin autẽ veniã humiliter postulet: attamẽ nõ iniũgat
ei sacerdos aliquã penitentiã sed dicat ei benigniꝰ hoc
modo. Frater tu tot et talia peccata cõmisisti: ꝓ qui-
bus si tu esses sanus talẽ penitẽtiã deberes agere vsqꝫ
ad tale tempus. innotescendo ei illã penitentiã in spe-
ciali. sed quia infirmus es et forte vita tua ad hoc per-
agendum extendere non valebit: ideo iniũgo tibi ali
quam penitentiam: volo tamen quod si forte discesse
ris: facias talem elemosinam vel ad minus iniũgas
amicis vel executoribus tuis ipam facere ex parte tua
pro ipsa penitentia. assignando ipsam elemosinã in
speciali. Si autem conualueris: penitentiam quam
tibi notificaui adimpleas vel iterum humiliter de no
uo redeas ad confessionem: vel michi vel alij qui tibi
absolutionis beneficiũ in hac parte de iure cõferre va-
leat ⁊ debeat. Et concedo tibi ꝙ om̃es indulgẽtie quo
rũcũqꝫ ꝑlatoꝝ tibi concesse seu qualitercũqꝫ conceden-
de: eorũqꝫ bñdictiões: om̃es aque bñdicte aspsiões: de-
uote pectoris tui tunciões: cordis tui contritiões: ista
cõfessio ⁊ oẽs alie confessiones tue deuote: omnia ieiu-
nia abstinentie: elemosine: vigilie: discipline: oratio-
nes: et peregrinationes: ⁊ omnia alia bona que fecisti
vel facies et omnia mala que pro deo siue iniuste susti
nuisti vel sustinebis: passio saluatoris domini nostri
iesu christi meritaqꝫ beate et gloriose virginis marie ⁊
omniũ aliorum sanctorum: necnon suffragia totius
sancte ecclesie catholice: cedant tibi in remissionẽ isto-
rũ et oĩm alioꝝ peccatorum tuoꝝ in augmẽtationem

meritoꝝ ⁊ cōsecutionē premiorū eternorū amen. dein de dicat sacerdos hoc modo. Misereatur tui omps de us et dimittat tibi omīa peccata tua liberet te ab omī malo ꝯseruet et ꝯfirmet in bono ⁊ ad vitā pducat eternā. Amē. Deinde absoluat sacerdos infirmū ab omnibus peccatis suis hoc modo dicēs.

Dominus noster iesus xp̄s pro sua magna pietate te absoluat: ⁊ ego auctoritate eiusdē dei ⁊ dn̄i nostri iesu xp̄i ⁊ beatoꝝ ap̄loꝝ petri et pauli ⁊ auctoritate michi tradita absoluo te ab omībus peccatis hijs de quibus corde contritus et ore mihi confessus es: ⁊ ab oībus alijs peccatis tuis de quib⁹ si tue occurrerent mēorie confiteri velles: ⁊ sacramentis ecclesie te restituo. In noīe patr̄ et filij ⁊ spiritus scti amē. Notandū est q̄ licet sacerdos possit de facto absoluere infirmū ī articulo mortis ab oibus peccatis suis. tamē si aliquis casus occurrat ī cōfessiōe a quo ip̄e sacerdos eū alias de iure absoluere nō posset. iniūgendū est infirmo q̄ cū cōualuerit p̄sentet se illi ad cōfitēdū q̄ eū de iure vel cōsuetudie in hac p̄te absoluere debeat receptur⁹ ei⁹ mādata ⁊ satisfacturus nā alias reincidit in eandē sentētiā quā prius sustinuit. Si infirm⁹ bullā habeat apostolicā de plena absolutiōe ⁊ remissiōe oīm pctōrū suorū semel in articulo mortis cōcessam: tūc p̄mo legat sacerdos effectū bulle deinde ceter̄ p̄actis vt p̄dictū est fiat ei⁹ absolucio sub hac forma.

Dominus noster iesus christus pro sua magna pietate te absoluat: ⁊ ego auctoritate eiusdē dei ⁊ dn̄i nr̄i iesu christi et beatorū apostolorum petri ⁊ pauli ⁊ domini nostri dn̄i. N. diuina prouidentia summi pontificis et virtute gratie tibi concesse ⁊ electionis qua me in tuum confessorem elegisti in hac parte michi commissa: absoluo te ab omni-

bus peccatis tuis de quib⁹ corde cōtritus et ore michi confessus es: et ab oibus alijs peccatis tuis de quib⁹ si tue occurrerēt meōrie confiteri velles: ab omni fractione votorū et ab omni omissione salutariū penarꝫ sacramentaliter tibi iniunctarū: et ab omni transgressione diuinorū mandatorū tibiqꝫ concedo plenam indulgentiam oim peccatorū tuorꝫ inquantum claues ecclesie et potestas domini p[illegible] se extendunt. Et si immiscendo te diuinis sic innodatus es: aut vnqꝫ fuisti quod aliqꝫ notam irregularitatis contraxisti vł penā suspensionis interdicti seu excōmunicationis incurristi: eadē auctoritate tollo et ammoueo tecūqꝫ dispenso: et sacramentis ecclesie te restituo. In noie patris et filij et spiritus sancti amen. Deinde dicat sacerdos orationē seqntem cū. Dn̄s vobiscū. ⁊ cū. Oremꝰ. Oratio.

P Retende domine huic famulo tuo dexteram celestis auxilij: vt te toto corde perquirat: ⁊ que digne postulat assequatur. Per xp̄m dominū nostrum ℟. Amen. Sequatur. Bene ✠ dictio dei patris omnipotentis et filij et spiritus sancti super te descendat et maneat semper amē. Deinde osculetur crucem infirmus ⁊ sacerdotē: ⁊ postea oēs alios p ordinē ⁊ interim dicat sacerdos morosius. Dn̄s vobiscum. et. Oremus

D Eus misericors deus clemens: qui secundum multitudinem miserationū tuarum [Oratio.] peccata penitētiū deles et preteritorū criminū culpas venia remissionis euacuas: respice super hunc famulum tuum. N. sibi remissionē omniū peccatorū suorum tota cordis contritione poscentem: renoua in eo pijssime pater quicquid dyabolica fraude violatū est et vnitati corporis ecclesie tue membrum infirmum peccatorum percepta remissione restitue: miserere do-

mine gemituũ eius: miserere lachꝛymaꝝ: miserere tribulationũ atq3 doloꝝ: et non habẽtem fiduciã nisi in tua mĩa: ad sacramẽtũ recõsiliatiõis admitte. Per xp̃m dñm. Oꝛem9. Oꝛatio.

Presta nobis qͣs dñe vt sicut publicani p̃cibus et cõfessione placatus es: ita et huic famulo tuo. N. benignus aspira: vt in cõfessione flebili p̄manens miam tuã celeriter cõsequatur: sacrisq3 altaribus restitutus: rursusq3 diuino famulatui mancipetur. p. xp̃m dñm nostrum. Absolutio.

Absoluimus te. N. vice beati petri apl̃oꝝ p̄ncipis cui dñs potestatẽ ligandi atq3 soluẽdi dedit et quantũ ad te p̄tinet accusatio ⁊ ad nos remissio: sit tibi omp̃s deus vita ⁊ salus ⁊ oĩm peccatoꝛũ tuoꝝ pius indultoꝛ. Qui viuit ⁊ regnat cũ deo p̃re. ⁊c. pꝛiusq̃ inungatur infirm9 incipiat sacerdos an. Saluatoꝛ mũdi. deinde dicatur. p̃s

In te dñe speraui nõ cõfundar ineternũ: i iusticia tua libera me ⁊ eripe me. Inclia ad me aurẽ tuã ⁊ salua me. Esto michi in deũ pꝛotectoꝛẽ: ⁊ in locũ munitũ vt saluũ me facias. Qm̃ firmamentũ meũ: et refugiũ meũ es tu. Deus meus eripe me de manu pctõꝛis: ⁊ de manu contra legẽ agẽtis ⁊ iniqui. Qm̃ tu es patientia mea: dñe spes mea a iuuẽtute mea. In te confirmatus sum ex vtero: de vẽtre matris mee tu es pꝛotectoꝛ meus. In te cantatio mea semp̄: tanq̃ p̄digiũ factus sum multis et tu adiutoꝛ foꝛtis. Repleatur os meũ laude: vt cantẽ gl̃iam tuã tota die magnitudinẽ tuã. Ne p̄icias me in tp̄e senectutis: cũ defecerit virtus mea ne derelinq̃s me. Quia dixerũt inimici mei mala mihi: ⁊ q̃ custodiebant animã meã consiliũ fecerũt in vnũ. Dicentes deus dereliquit eũ: p̄sequimini et cõpꝛehendite eũ quia non ẽst qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus me9 in auxi-

lium meũ respice. Confundant et deficiãt detrahen tes aie mee: oppiantur confusiõe et pudore: qui querũt mala mihi. Ego aũt semp sperabo: & adijciã sup om nẽ laudẽ tuã. Os meũ annũciabit iusticiã tuam: tota die salutare tuũ. Qm̃ non cognoui litteraturã intro ibo in potentias dñi: dñe memorabor iusticie tue soli us. Deus docuisti me ex iuuẽtute mea: & vsq̃ nũc pro nũciabo mirabilia tua. Et vsq̃ in senectã & seniũ: de us ne derelinquas me. Donec annũciẽ brachiũ tuũ: generatiõi om̃i que ventura est. Potentiã tuã & iusti ciã tuã deus vsq̃ in altissima que fecisti magnalia: de us quis similis tibi Quantas ostendisti michi tribu lationes multas & malas: & cõuersus viuificasti me: & de abissis terre iterũ reduxisti me. Multiplicasti ma gnificentiã tuã: & conuersus consolatus es me. Iã & ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatẽ tuã: deus psallam tibi in cithara sanctus israel. Exultabunt la bia mea cũ cantauero tibi: & aĩa mea quam redemisti. Sed & lingua mea tota die meditabit̃ iusticiã tuã: cũ ꝯfusi et reueriti fuerint q̃ querũt mala michi. Finito p̃o cũ Gl'ia pr̃i. Sicut erat. tota dicat̃ anti. Saluator mundi salua nos qui p̃ crucẽ et sanguinem redemisti nos auxiliare nobis te deprecam̃ deus noster. tunc di cat sacerdos. Dñs vobiscũ. et Oremꝰ. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui p̃ beatũ iaco bũ apostolũ tuũ locutus es dicens: infirmat̃ q̃s in vo bis inducat presbiteros ecclesie et orent sup eũ vngen tes oleo sctõ in noie dñi & orõ fidei saluabit infirmũ: & alleuiabit eũ dñs & si in pctis sit dimittent̃ ei: dignare p̃ manus nr̃as hũc famulũ tuũ. N. infirmum de oleo sanctificato vngere & virtute bñdictiõis tue saluti pri stine restituere: vt quod exterius p̃ ministeriũ nostrũ

efficitur hoc interius spiritualiter tua diuina virtus ac inuisibiliter tua malagmata operet. P̄r do. no. Tūc sacerdos accedēs ad infirmū incipiat p̄m. seq̄n. quem chorus vel cleric⁹ totū p̄sequat̄ et sic fiat de ceter͡ p̄is se-quentib⁹. p̄s.

Usquequo dn̄e obliuisceris me in finē: vsquequo auertis faciē tuā a me. Quam diu ponā consilia in aīa mea: dolorē in corde meo per diē. Usquequo exaltabit̄ inimicus me⁹ sup me: respice et exaudi me dn̄e deus meus. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in morte: nequādo dicat inimicus meus p̄ualui aduersus eū. Qui tribulāt me exultabūt si motus fuero: ego autē in mīa tua sperauí. Exultabit cor meū in salutari tuo: cantabo dn̄o qui bona tribuit michi et psallā noī dn̄i altissimi. Gl̄ia p̄ri. Dū dicit̄ p̄dictus p̄s a choro vel a clerico accipiat interim sacerdos oleū infirmo℞ sup pollicē dextrū et sic cū illo pollice tangat infirmū cū oleo signū crucis faciēs sup vtrūq; oculū incipiendo ad dextrū oculū et dicat sacerdos hoc modo.

Per istam vnctionē et suā piissimā misericordiā indulgeat tibi dn̄s q̄cq̄d peccasti p visum. ℞. amen. Sequat̄. p̄s

Exalta-bo te dn̄e q̄m suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Dn̄e deus meus clamaui ad te: et sanasti me. Dn̄e deduxisti ab inferno aīam meā: saluasti me a descendentibus in lacū. Psallite dn̄o sc̄ti ei⁹: et confitemini memorie sanctitatis eius. Q̄m ira i indignatione eius: et vita in volūtate eius. Ad vesperū demorabit̄ fletus: et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in habundantia mea: non mouebor ineternū. Dn̄e in volūtate tua: prestitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuā a me: et factus sum conturbatus. Ad te dn̄e clamabo: et ad deū meū deprecabor. Que vtilitas

in sanguine meo: dũ descendo in corruptionẽ. Nunquid cõfitebit tibi puluis: aut annũciabit veritatem tuã. Audiuit dñs & misertus est mei: dñs fact⁹ est adiutor meus. Conuertisti planctũ meũ in gaudiũ mihi: conscidisti saccũ meũ et circũdedisti me leticia. Ut cantet tibi glia mea & non cõpungar: domine de⁹ meus in eternũ cõfitebor tibi. Glia pri. deinde sup aures

Per istã vnctionẽ & suã pijssimã miam in [dicẽs dulgeat tibi dñs quicquid peccasti p auditũ. ℟.

Iudica me deus & discerne [amen. Sequat. ps. causam meã de gente non sctã: ab hoie iniquo & doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: quare me repulisti & quare tristis incedo dũ affligit me inimicus. Emitte lucẽ tuam & veritatẽ tuã: ipsa me deduxerũt & adduxerũt in montẽ sanctũ tuũ & in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei: ad deũ qui letificat iuuẽtutẽ meã. Confitebor tibi in cithara de⁹ deus meus: quare tristis es aia mea et qre cõturbas me. Spera in deo: quoniã adhuc confitebor illi salutare vultus mei & deus meus. Glia pri. Deinde sup labia

Per istam vnctionẽ & suam pijssimam [dicens. misericordiã indulgeat tibi dñs quicquid peccasti p gustũ & illicita verba. ℟ amen. Sequat psalm⁹.

Deus in noie tuo saluũ me fac: et in virtute tua iudica me. Deus exaudi orationẽ meã: aurib⁹ pcipe verba oris mei. Quoniã alieni insurrexerũt aduersum me & fortes quesierũt aiam meã: & non proposuerũt deũ ante cõspectũ suũ. Ecce eni deus adiuuat me: & dñs susceptor est aie mee. Auerte mala inimicis meis: in veritate tua disperde illos. Uoluntarie sacrificabo tibi: & confitebor noi tuo dñe: qm bonũ ẽ Qm ex oñi tribulatiõe eripuisti me: & sup inimicos meos

despexit ocul⁹ me⁹. Gl'ia pr̄i. Deinde suꝑ nares dicēs.
PEr istā vnctionē ⁊ suā piissimā miam indulge-
at tibi dn̄s q̄cquid peccasti ꝑ odoratū. ℞. Amen
DEus in adiutoriū meū intende [Sequat̄. ps.
dn̄e ad adiuuādū me festina. Confundantur
et reuereant̄: qui querūt aiam meā. Auertant̄ retror-
sum ⁊ erubescant: qui volūt michi mala. Auertātur
statim erubescentes: qui dicūt mihi euge euge. Exul-
tent ⁊ letent̄ in te omnes qui querūt te: ⁊ dicant semꝑ
magnificet̄ dn̄s qui diligūt salutare tuū. Ego vero
egenus et pauꝑ sum: deus adiuuat me. Adiutor me-
us ⁊ liberator meus es tu: dn̄e ne moreris. Gl'ia patri
Manus sacerdotis infirmi debent inūgi in partibus
exterioribus: nam ⁊ episcopus linebat in partibus in-
terioribus. Manus vero cuiuscūq₃ alteri⁹ infirmi de-
bent inungi interius: deinde super manus ita dicens
PEr istam vnctionē ⁊ suā piissimā miam indul-
geat tibi dn̄s q̄cquid peccasti ꝑ tactū. ℞. Amen.
INclina dn̄e aurē tuā ⁊ exaudi me: [Sequat̄. p̄.
qm̄ inops ⁊ pauꝑ sum ego. Custodi aiam me-
am qm̄ sctūs sum: saluū fac seruū tuū deus meus spe-
rantē in te. Miserere mei dn̄e qm̄ ad te clamaui tota
die: letifica aiam serui tui quoniā ad te dn̄e aiam meā
leuaui. Qm̄ tu dn̄e suauis et mitis: et multe mie om-
nibus inuocantibus te. Auribus ꝑcipe dn̄e orōnem
meā: intende voci deprecatiōis mee. In die tribula-
tiōis mee clamaui ad te: q₂ exaudisti me. Nō est simi-
lis tui in diis dn̄e: ⁊ non est scd̄m opera tua. Oēs gen-
tes quascūq₃ fecisti venient et adorabūt corā te dn̄e:
et glorificabunt nomen tuū. Quoniam magnus es
tu: ⁊ faciens mirabilia tu es deus solus. Deduc me do-
mine in via tua vt ingrediar in veritate tua: letet̄ cor

meũ vt timeat nomẽ tuũ. Confitebor tibi dñe deus meus in toto corde meo: et glorificabo nomẽ tuum in eternũ. Quia mia tua magna est super me: et eruisti animã meã ex inferno inferiori. Deus iniqui insurrexerũt sup me et synagoga potentiũ quesierũt aiam meã: et non proposuerũt te in conspectu suo. Et tu dñe deus miserator et misericors: patiẽs et multe mie et verax. Respice i me et miserere mei: da impiũ puero tuo et saluũ fac filiũ ancille tue. Fac mecũ signũ in bono vt videant qui oderunt me et cõfundant: qm̃ tu dñe adiuuisti me et consolatus es me. Gloria pri. Deinde su

Per istam vnctionẽ et suã [per pedes ita dicens. piissimam miam indulgeat tibi dñs quicquid peccasti per incessum pedum. Rx. Amen. Sequat. ps.

Domine deus salutis mee: in die clamaui et nocte coram te. Intret in conspectu tuo orõ mea: inclina aurem tuã ad precem meã. Quia repleta est malis anima mea: et vita mea in inferno appropiquauit Estimatus sum cum descendentibus in lacum: factus sum sicut homo sine adiutorio int mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quorum nõ est memor amplius: et ipi de manu tua repulsi sunt. Posuerũt me in lacu inferiori: in tenebrosis et in vmbra mortis. Super me confirmatus est furor tuus: et oẽs fluctus tuos induxisti super me. Longe fecisti notos meos a me: posuerunt me abhominationẽ sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerunt p̃ inopia. Clamaui ad te domie: tota die expandi ad te manus meas. Nunquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt et confitebunt tibi. Nũquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiã tuã: et veritatem tuam in perditionem. Nunquid cognoscent

in tenebris mirabilia tua: et iusticia tua in terra obliuionis. Et ego ad te domine clamaui: et mane oratio mea preueniet te. Ut quid domine repellis orationē meam: auertis faciem tuā a me. Paup sum ego et in laboribus a iuuentute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbauerunt me. Circundederunt me sicut aqua tota die: circūdederūt me simul. Elongasti a me amicū et proximum: et notos meos a miseria. Gloria patri. Deinde in dorso inter lumbos masculis vel super vmbilicū mulieris ita dicēs.

PEr istam vnctionem et suam pijssimā misericordiam indulgeat tibi dn̄s quicquid peccasti per illicitas cogitationes et per ardorem libidinis. ℟. Amē. Tunc erigens se sacerdos lauet manus suas cū sale et aqua in vase quo stuppe olei ponuntur: que igne cremētur et in cimiterio fodeantur. Postea dicat sacerdos super infirmū benedict. hoc modo.

IN noīe patris et filij et sp̄us sancti sit tibi hec olei vnctio ad purificationem mentis et corporis et ad munimē et defensionē cōtra iacula imūdor spūum. ℟. Amē. Seqt̄. p̄s.

DOmine clamaui ad te et exaudi me: intende voci mee cum clamauero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: eleuatio manuum mearum sacrificiū vespertinū. Pone dn̄e custodiā ori meo: et ostium circunstancie labijs meis. Non declines cor meum in verba malicie: ad excusandas excusationes in peccatis. Cum hominibus operantib' iniquitatem: et non cōmunicabo cum electis eorum. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me oleum autem peccatoris non impinguet caput meū. Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorū:

absorti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniam potuerunt: sicut crassitudo terre erepta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernũ: quia ad te dñe domine oculi mei in te speraui: non auferas animã meã. Custodi me a laqueo quẽ statuerunt michi: et ab scandalis operantiũ iniquitatem. Cadent in reciaculo eius peccatores: singulariter sum ego donec trãseam. Gloria patri. Deinde dicat sacerdos. Dñs vobiscũ. Et Orem⁹. Oratio.

Domine deus saluator noster qui es vera salus et medicina: a quo omnis sanitas et omne medicamentũ venit. quiqꝫ nos apostoli tui iacobi documento instruxisti: vt languentes olei liquore orantes tãgeremus: respice propicius super hunc famulũ tuũ. N. quẽ languor cruciat ad exitũ et viriũ defectus ptrahit ad occasum medela gratie tue saluti restituat castigatũ: extingue in eo clementissime deus omniũ febrium estus dolorum stimulos: et cunctorum languorum cruciat⁹: viscerum quoqꝫ et secretorũ interna medicina: atqꝫ medullarum discrimina sana compagum etiam et artuum dele cicatrices veteres et acerbas cõpesce passiones reformetur in eo carnis ac sanguinis quã creasti perfecta materies: sicqꝫ illum iugiter tua custodiat pietas: vt nec ad corruptionem aliquando sanitas nec ad perditionẽ perducat infirmitas: sed fiat illi hec sacra olei peruunctio concita morbi presentis et languoris expulsio: et peccatorũ oĩm exoptata remissio. Per te saluator mũdi. Qui cũ deo patre et spũ sctõ viuit et regnat de⁹. Per oĩa scła scłorũ. Amen. Facta vnctiõe vt pdictũ est expediẽs erit vt sacerdos ante cõmunionẽ inquirat ab infirmo an aliq̃ alia pctã sibi ad memoriã occurrant de quib⁹ nõ erat cõfessus nã posset esse qđ per preces et

deuotas orōnes sacerdotis siue alioꝝ: deꝰ cor infirmi illustraret ⁊ daret ei gratiā verius ⁊ plenius cōfitendi Et postea interroget eū sacerdos si recognoscat corpꝰ ⁊ sāguinē dn̄i nostri iesu xp̄i sic dicēdo. Frater credis ꝙ sacramentū qđ tractatur in altari sub forma panis est verū corpus ⁊ sanguis dn̄i nostri iesu xp̄i. Respondeat infirmꝰ. Credo. Deinde cōicet infirmus nisi prius cōicatus fuerit: ⁊ nisi de vomitu vel alia irreuerentia ꝓbabiliter timeat: in quo casu dicat sacerdos infirmo. Frater in hoc casu sufficit tibi vera fides et bona volūtas tantū crede ⁊ manducasti. Et nota qđ sacerdos infirmis cōicandis stola induet. Unde cōicās sacerdos infirmū dicat. Corpꝰ dn̄i nostri iesu xp̄i custodiat corpus tuū et animā tuā in vitā eternā amē. Deinde dicat sacerdos sine Dn̄s vobis. sed tm̄ cū Oremꝰ orōnē seq̄ntē q̄ nō dicatur nisi tm̄ qn̄ infirmus cōicat

Domine scte pater oṗs eterne deus te fide Orō. liter deprecamur: vt accipiēti huic fratri nostro N. sacrosanctū corpus et sanguinē filij tui dn̄i nostri iesu xp̄i tā corpis ꝙ aīe sit salꝰ amē. Deinde sequat ṗs.

Lauda aīa mea dn̄m: laudabo dn̄m in vita mea psallā deo meo ꝙdiu fuero. Nolite cōfidere in principibus: nec in filijs hoīm in quibꝰ non est salus. Exibit spūs eius ⁊ reuertet in terrā suā: in illa die peribunt oēs cogitationes eorū. Beatus cuius deꝰ iacob adiutor eius spes eiꝰ in dn̄o deo ipsius: qui fecit celum et terrā mare et oīa que in eis sunt. Qui custodit veritatē in seculū: facit iudiciū iniuriā patientibus: dat escam esuriētibus. Dn̄s soluit compeditos: dn̄s illuminat cecos. Dn̄s erigit elisos: dn̄s diligit iustos Dominus custodit aduenas pupillū et viduā suscipiet: ⁊ vias pctōrū disperdet. Regnabit dn̄s in secula

deus tuus syō: in generatione et generatiōez. Gloria patri. Quo finito dicat sacerdos Oremus. Orō

Deus qui peccatores et scelerū onere vulneratos sacerdotib⁹ tuis ostendere iussisti: deus qui discipulis tuis manus sup infirmos vt bene haberēt ponere precepisti. Deus qui per aplōꝝ tuoꝝ manus infirmos sacro oleo vngere: ⁊ pro eis orare docuisti. Deus qui per impōsitionē manuū sacerdotū cū sancti nōis tui inuocatione peccata relaxare voluisti: exaudi orationes nostras ⁊ da huic famulo tuo. N. īfirmitatis noxa oppresso: per hoc sacrosanctū mysteriū quod nos indignos famulos tuos agere voluisti remissionē omniū peccatoꝝ: quatin⁹ per hanc sacrati olei vnctionē corporis ⁊ sanguinis tui susceptionē atq̧ manus nostre impositionem cuncta ei facinora spiritus sancti gratia relaxentur: sanitas anime ⁊ corporis restituatur: vt nō ei plus noceat cōsciētie reatus ad penam: q̄ꝫ indulgentia tue pietatis ad emendationē prosit et veniam: te concedente saluator mundi. Qui viuis ⁊ regnas cum deo patre in vnitate eiusdē. ⁊c. Deinde benedicat sacerdos infirmū dicens sic. Benedicat ✠ te deus pater qui in principio cuncta creauit. ℟ Amen. Et sic respōdeatur ad singulas benedictiones. Sanet te dei filius Amen. Illuminet te spiritus sanctus. Amen. Corpus tuum custodiat. Amen. Animam tuam saluet. Amen. Cor tuum irradiet. Amē. Sensum tuū dirigat ⁊ ad supernā patriam te perducat qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat deus. Per oīa scl̄a scl̄oꝝ. Amen

Bene ✠ dicat te deus celi. amen. Alia benedictio Adiuuet te christus filius dei. amen. Corpus tuū in suo sancto seruitio custodiri ⁊ cōseruari faciat. amen. Mētem tuā illuminet. amen. Sensum tuum

custodiat amen. Gratiā suā ad pfectū aīe tue in te augeat amen. Ab oī malo te liberet. amē. Oīa pctā tua deleat. amen. Dextera sua te defendat. amen. Qui sāctos suos semp adiuuat ipse te adiuuare ꝛ ꝯseruare di Bene ✠ dicat [gnef. Qui vi. ꝛ reg. de⁹. Alia bñd. te de⁹ pater q̄ i pncipio cūcta creauit. Bñ ✠ dicat te dei fili⁹ q̄ de supnis sedib⁹ p nobis saluādis descendit: ꝛ crucē subire nō recusauit. amen Bene ✠ dicat te spūs sctūs qui in similitudine colūbe in flumie iordanis in xp̄o requieuit. amen. Ipseq₃ te in trinitate sanctificet quē oēs gētes vēturū expectāt ad iudiciū. Qui cū deo prē ꝛ eodē spū sctō. amē. Finito hoc officio ꝯuenienter dici poterūt ab infirmo languēte in extremis si placeat oꝝ. subscripte vl̄ eaꝝ aliq̄. vic₃. p̄s. Miserere. i. Itē. p̄. De⁹ i noīe tuo. Itē. v̄. Suscipe me scdm eloqū tuū et viuā: ꝛ nō cōfundas me ab expectatiōe mea: ꝛ q̄ est expectatio mea nonne dn̄s. vel sic. Dn̄e iesu xp̄e suscipe spm̄ meū. Itē. De⁹ ppicius esto mihi pctōꝛi. Itē v̄. In man⁹ tuas dn̄e ꝯmēdo spi. m. r. me. do. de⁹ vit. Itē v̄. Delicta iuuētut[is] mee ꝛ ignorātias meas ne memineris. Itē. v̄. Ab occultis meis munda me dn̄e. ꝛc. Itē. v̄. Ne picias me dn̄e in tpe senectutis cū defecerit virtus mea ne derelinq̄s me. ¶ Sciendum est autē ꝙ non licet alicui ministrare sacramentū vnctiōis extreme nisi tm̄ sacerdoti. vnde si aliq̄s nō sacerdos attētaret hoc facere nihil faceret cōsecratio. ¶ Loca vero vngēda sunt supradicta ꝛ nō alia nisi in mūtulatis in q̄bus debēt inungi loca magis ppinqua. ¶ Et notandū est ꝙ si sacerdos iam aliq̄b⁹ ptib⁹ inunctis aliis restantib⁹ ad vngendū defecerit: ptes cū vncte non sint iterato vngende: sed que restant vnctiones vngende p sacerdotē aliū compleant᷑. ¶ Potest eni sacerdos vno

clerico presente infirmū inungere et etiā sine clerico in necessitatis articulo. Moneant freq̄nter sacerdotes pochia. suos q̄ oēs xiiij. annorum et amplius se exibeant ad sacramentū vnctionis extreme suscipiendū qn̄ metus mortis iminet. Doceāt etiā eos q̄ hoc sacramētū licite potest iterari sine aliq̄ sui iniuria: vnde q̄ciens homo cōualuerit et noua infirmitas iterato superuenerit ex q̄ fuerit metus mortis: potest idē homo ī vnaq̄q3 hmōi infirmitate inungi. In eadē quoq3 infirmitate hoc sacramētū itari potest nā in egritudine diuturna debet fieri qn̄ videtur deducere ad mortē. Et si illū articulū euadat eadē infirmitate durāte etiā postea ad statū similē reducatur iterum potest iungi q2 alius est ifirmitatis status licet sit eadē infirmitas. et si q̄s post hoc sacramētū cōualuerit. nichilominus ad opus cōiugale: et ad oē opus honestū licite poterit reuerti. Hoc sacramētū nō ē cōferēdū eūtibus ad bellū vel ad duellū: peregris aut nauigātibus vel hijs q̄ statim occidendi sūt: Similiter pueri frenetici furiosi vel aliq̄ alij hmōi alienatiōe3 mētis patiētes eo q̄ debitā discretiō3 deuotiōis et vere penitētie nō habeāt ad hoc sacramētū nō admittantur. nisi forte ipi frenetici furiosi vel amētes in sana mente constituti hoc sacramētū petierūt vel alias āte hmōi passionē seu mētis alienationē de sua salute fuerint solliciti. tūc nihilominus cōsulitur hoc sacramētum eis fiducialiter ministrari. In const. lambeth. p. ca. vlt. Nota q̄ tpe interdicti non debet conferri sacramentū vnctionis extreme nec alia sacramēta. exceptis. bapt. confirmatione. penitentia. et viatico existentibus in articulo mortis tantum conferendo. Cū vero anima in exitu seu dissolutiōe corporis visa fuerit laborare percutiatur tabula minute et acriter: et tunc

omnes clerici cū summa velocitate accurrant et dicāt Credo in vnū. Reqre in missa sponsal. deinde dicant vij. ps̄os penitentia. cum Glia pr̄i. vts̄. Quib⁹ dictis: subiungat hoc capitulū.

Parce domine parce famulo tuo quē redimere dignatus es preciosō sanguine tuo ne ineternū irascaris ei. Hoc capitulū dicat tribus vicibus tam a sacerdote q̄ a toto cōuentu. ita tamen q̄ sacerdos p̄us dicat: et conuentus repetat. Deinde dicatur sequens letania sine nota hoc modo.

Pater de celis deus: miserere aīe famuli tui. Fili redemptor mundi deus: miserere aīe famuli tui. Spūs scte de⁹: mis. aīe f. t. Sctā trinitas vnus deus: mis. Scte sctōr de⁹: mis. Qui es trin⁹ et vn⁹ de⁹: mis. Sctā maria. intercede pro aīa eius. Sctā dei genitrix intercede. Sctā vgo vginū. inter. Sctē michael. iter.

Sctē gabriel inter.
Sctē raphael inter.
Oēs scti angeli et archāgeli. intercedite p aīa ei⁹.
Oēs scti bonor spirituū ordines. intercedite p a. e.
Sctē iohānes bapt. inter
Oēs scti patriarche et prophete. itercedite p aīa ei⁹
Sctē petre inter
Sctē paule inter
Sctē andrea inter
Sctē iacobe inter
Sctē iohānes inter
Sctē philippe inter
Sctē iacobe inter
Sctē bartholomee inter
Sctē matthee inter
Sctē thoma inter
Sctē simon inter
Sctē iuda inter
Sctē matthia inter
Sctē marce inter
Sctē luca inter
Sctē barnaba inter
Oēs sancti apostoli et euāgeliste. intercedite p aīa e.
Oēs sancti discipuli dn̄i et innocentes. intercedite
Sctē stephane inter
Sctē line inter
Sctē clete inter
Sctē clemens inter
Sctē corneli inter

Scte laurenti Int. Scte birine Int.
Scte sixte Int. Scte swittine Int.
Scte vincenti Int. Scte athelwolde Int.
Scte georgi Int. Scte dunstane Int.
Scte fabiane Int. Scte cuthberte Int.
Scte sebastiane Int. Scte leonarde Int.
Scte albane Int. Scte egidi Int.
Scte edmunde Int. Oēs sctī cōfessores. Int.
Scte blasi int. Oēs scti mona. ⁊ here. int.
Scte dyonisi cū so. t. Int. Scta maria magd. Int.
Scte eustach. cū s. t. Int. Scta maria egypt. Int.
Scte geruasi Int. Scta felicitas Int.
Scte protasi Int. Scta ꝑpetua Int.
Scte cosma Int. Scta cecilia Int.
Scte damiane Int. Scta lucia Int.
Scti iohēs ⁊ paule Int. Scta agatha Int.
Scti crispine et crispinia ne Intercedite ꝑ aīa eius. Scta agnes Int.
Scta fides Int.
Omnes scti martyres Int. Scta katerina Int.
Scte benedicte Int. Scta scolastica Int.
Scte siluester Int. Scta iuliana Int.
Scte nicolae Int. Scta margareta Int.
Scte martine Int. Scta anastasia Int.
Scte hylari Int. Scta petronella Int.
Scte ambrosi Int. Scta editha int.
Scte hieronime int. Scta brigida int.
Scte augustine int. Oēs scte virgīes intercedꝰ

Omnes scti. intercedite ꝑ aīa eiꝰ. Propiciꝰ esto parce ⁊ dimitte ei oīa peccata sua dñe. Ab omni malo. libera ⁊ defende aīam eius dñe. Ab hoste iniquo. libera ⁊ defende ani. e. do. Ab insidiis ⁊ laqueis dyaboli libera ⁊ defēde a. e. d. Ab icursu malignoꝝ spirituū. liba.

A timore inimicorum. li. A b ira tuā. li. A dānatione ppetua. li. A penis inferni. li. A periculo mortis. li. A pondere peccatorum. li. Per immensam pietatē tuā li. Per mysteriū sctē incarnationis tue. li. Per sctām circūcisionē tuā. li. Per sanctam apparitionē tuā. li. Per baptismū tuū. li. Per ieiuniū tuū. li. Per passionem et crucē tuā. li. Per pijssimā mortē tuā li. Per gloriosam resurrectionē tuā. li. Per admirabilē ascensionem tuā. li. Per aduentū scti spūs paracliti. li. Per intercessionē oim sctōrum tuorum. li. In die iudicij. li. et de. a ei9 dñe. Peccatores. te rogam9 audi nos. Ut animā famuli tui de pncipibus tenebrarum et de locis penarum liberare digneris. te. Ut ab inferorum cruciatibus liberare digneris. te. Ut cūcta eius peccata obliuioni perpetue tradere digneris. te. Ut ei oēs lubrice temeritatis offensas dimittere digneris. te. Ut delicta iuuētutis eius et ignorantias non reminiscaris. te. Ut quicquid vitiorum fallente dyabolo et ppria iniquitate atqz fragilitate contraxit clementer indulgere digneris. te. Ut eum in pacis ac lucis regione constituere digneris. te. Ut ei gaudiū et exultatiōem in regno tuo cū sanctis et electis tuis donare digneris. te. Ut nos exaudire digneris. te roga. Fili dei. te roga. Agnus dei qui tollis peccata mundi miserere aie eius Xpe iesu miserere anime eius. Agnus dei qui tollis peccata mundi dona ei pacem eternamqz felicitatem et gloriam sempiternam amen.

Proficiscere anima christiana de hoc mundo in nomie dei patris omnipotentis qui te creauit amen. In nomie iesu christi filij eius q pro te passus est amen. In noie spiritus sancti qui in te effusus est amē. In noie angelorum et archangelorū amen. In nomie thronorum et dominationum

amen. In noie principatuũ et potestatum ⁊ omniũ celestiũ virtutũ.amen. In nomine cherubin et seraphin.amen. In noie patriarchaꝝ ⁊ pphetarũ . amẽ. In noie apostoloꝝ ⁊ martyrũ.amen. In noie cõfessoꝝ ⁊ episcopoꝝ.amen In noie sacerdotũ ⁊ leuitarũ et oim ecclesie catholice graduũ. amen. In noie monachoꝝ ⁊ anachoritarũ.amen. In nomine virginũ et fideliũ viduaꝝ hodie in pace locus tuus fiat ⁊ habitatio tua in celesti hierusalẽ. amen. Oremus. Oratio.

Suscipe itaqꝫ dñe seruũ tuũ in bonũ et lucidũ habitaculũ tuũ. Amẽ Libera dñe animã serui tui ex omnibus piculis infernoꝝ ⁊ de locis penarum ⁊ de omnibus doloribus tribulationũ. Amen. Libera domine animã serui tui sicut liberasti enoch et heliã de morte cõmuni. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti loth de sodomis ⁊ de flãma ignis. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti ysaac de manibus patris sui abrahe. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti moysen de manu pharaonis. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti iob de passiõib⁹ suis. amen. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti dauid de manu golie ⁊ de manu saul regꝭ. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti danielẽ de lacu leonũ amen. Libera dñe animã serui tui sicut liberasti tres pueros de camio ignis ardẽtis. amẽ. Libera dñe animã s̄ui tui sicut liberasti susannã de falso crimie. amẽ Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti petrũ ⁊ paulũ de vinculis amẽ. Sicut liberasti sctõs seruos tuos de tormẽtis sic liberare digneꝛꝭ aiam serui tui de gehẽne incẽdijs ⁊ ab oib⁹ angustijs. amẽ. Sequatꝛ ꝯmẽdatio aiaꝝ ⁊ dicatꝛ in camera vl' i aula sine nõ iuxta corp⁹ ⁊ oia subseqñt. sicł vsqꝫ ad pcessi. ad hoiez mortuũ

suscipiēdū. Post cōmendationē sequat̄. ℟. Subuenite sancti dei occurrite angeli dn̄i suscipiētes aīam ei⁹. Offerentes eam in cōspectu altissimi. ℣. Suscipiat te xp̄us qui vocauit te et in sinu abrahe angeli deducāt te. Offerētes. sequat̄ orō sine. Dn̄s vob̄. ⁊ sine. Orem⁹

Oratio.
TIbi dn̄e cōmendamus aīam famuli tui. N. vt defunctus seculo tibi viuat ⁊ que per fragilitatē mundane ꝯuersatiōis peccata admisit: tu venia misericordissime pietatis absterge. P eundem xp̄m do. no. amen. Oremus.

Oratio.
MIsericordiam tuā dn̄e scte̅ pater omp̄s eterne de⁹ pietatis affectu rogare pro alijs cogim̄: qui pro nostris supplicare peccatis nequaq̄ sufficimus tamen de tua confisi gratuita pietate et inoblita benignitate clementiā tuam deposcim⁹: vt aīam famuli tui. N. ad te reuertentem cū pietate suscipias: assit ei angelus testamēti tui michael ⁊ p manus sctōꝝ angeloꝝ tuoꝝ in sinu abrahe patriarche tui eā collocare digneris quatin⁹ liberata de p̄ncipibus tenebraꝝ ⁊ de locis penaꝝ nullis iam primeue natiuitatis vel ignorātie: aut p̄prie iniquitatis seu fragilitatis cōfundat̄ errorib⁹: sed poti⁹ agnoscatur a tuis ⁊ scte̅ beatitudinis requie pfruat̄: atq̄ cū magni iudicij dies aduenerit: inter sctōs et electos tuos aggregata glīa manifeste cōtemplationis tue ppetue saciet̄. P xp̄m do. an. Suscipiat te xp̄us qui vocauit te ⁊ in sinu abrahe angeli deducant te. p̄. In exitu totus p̄s dicat̄ sine. Glīa p̄ri. vt inferi⁹ patebit. scilicȝ in officio sepulture. Quo finito dicat sacerd̄. Dn̄s vobiscū. ⁊ Orem⁹.

Oratio
OMnipotens sempit̄ne deus qui humano corpori aīam ad similitudinem tuā inspirare dignatus es: dū te iubente puluis in puluerem reuertitur: tu ymaginem tuā cū sanctis

et electis tuis eternis sedib⁹ ꝑcipias sociari eaq; ad te re uertentem de egypti partibus blande leniterq; suscipi as ⁊ angelos tuos sanctos ei obuiam mittas viamq; illi iusticie demonstra ⁊ portas glorie tue illi aperi: re pelle quesum⁹ ab ea omnes ꝑncipes tenebrarum ⁊ agno sce depositũ fidele quod tuũ est. Suscipe dñe creaturã tuam nõ ex dijs alienis creatam sed a te solo deo viuo ⁊ vero: quia non est alius deus preter te dñe et non est secundũ opa tua letifica clementissime pater aiam ser ui tui. N. ⁊ clarifica eã in multitudine mie tue ne me mineris qms iniquitatũ eius antiquarum ⁊ ebrietatum quas suscitauit feruor mali desiderij: licet eni peccaue rit tñ te non negauit sed signo fidei insignitus te qui omnia et eũ inter omia fecisti fideliter adorauit. Qui viuis ⁊ regnas deus. P omnia secula sclorum. Amẽ. an.

Dilexi: qm exaudiet dñs [Chorus angelorũ. ps vocem oratiõis mee. Quia inclinauit aurẽ su am michi: ⁊ in dieb⁹ meis inuocabo. Circundederũt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerũt me. Tribulationẽ ⁊ dolorẽ inueni: ⁊ nomẽ dñi inuocaui O dñe libera aiam meã misericors dñs ⁊ iustus: ⁊ de⁹ noster miseret. Custodiẽs puulos dñs: humiliat⁹ sũ et liberauit me. Conuertere aia mea in requiẽ tuam: qr dñs bñfecit tibi. Qr eripuit aiam meã de morte o culos meos a lachrymis pedes meos a lapsu. Place.

Credidi ꝑpter qđ [bo dño: in regione viuorum. ps locutus sum: ego aũt hũiliat⁹ sum nimis Ego dixi in excessu meo: oĩs homo mẽdax. Quid retribuã dño: pro oĩbus que retribuit michi. Calicem saluta ris accipiam: et nomẽ dñi inuocabo. Uota mea dño reddam coram omni populo eius: ꝑciosa in cõspectu dñi mors sctõrum eius O dñe quia ego seruus tuus: ego

seruus tu⁹ & filius ancille tue. Dirupisti vincula mea
tibi sacrificabo hostiam laudis: & nomē dñi inuocabo
Uota mea dño reddam in cōspectu oīs populi eius:
in atrijs domus dñi in medio tui hierusalē. ps.
LAudate dñm omnes gentes: laudate eū omnes
populi. Quoniā confirmata est sup nos mise
cordia eius: & veritas domini manet ineternum. ps.
COnfitemini dño quoniā bon⁹: quoniā in seclm
mia eius. Dicat nūc israel qm̄ bon⁹: quoniā in
seculū misericordia ei⁹. Dicat nūc domus aaron: qm̄
in seculū mia eius. Dicant nūc qui timent dominū:
quoniā in seculū mia ei⁹. De tribulatiōe inuocaui do
minū: & exaudiuit me in latitudine dñs. Dñs michi
adiutor: non timebo quid faciat mihi homo. Domi
nus mihi adiutor: & ego despiciā inimicos meos. Bo
nū est confidere in dño: quā confidere in hoīe. Bonū
est sperare in dño: quā sperare in pncipibus. Omnes
gentes circuierūt me: & in noīe dñi quia vltus sum in
eos. Circundātes circundederūt me: et in noīe dñi q̄r
vltus sum in eos. Circūdederūt me sicut apes & exar
serunt sicut ignis in spinis: & in noīe domini q̄r vltus
sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderē: & dñs
suscepit me. Fortitudo mea & laus mea dominus: et
factus es mihi in salutē. Uox exultationis et salutis:
in tabernaculis iustorū. Dextera domini fecit virtutē
dextera dñi exaltauit me: dextera domini fecit virtutē
Non moriar sed viuam: & narrabo opera dñi. Casti
gans castigauit me domin⁹: & morti non tradidit me
Aperite michi portas iusticie & ingressuus in eas cō
fitebor dño: hec porta dñi iusti intrabūt in eā. Confi
tebor tibi dñe qm̄ exaudisti me: & factus es mihi in sa
lutē. Lapidē quē reprobauerūt edificātes: hic factus

est in caput anguli. A domino factũ est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quam fecit dominus: exultemus et letemur in ea. O dñe saluũ me fac o dñe bene prosperare: benedictus qui venit in nomine dñi. Benediximus vobis de domo dñi: deus dñs et illuxit nobis. Constituite diem solẽnem in condẽsis vsq ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus me⁹ es tu et exaltabo te. Confitebor tibi domine qm̃ exaudisti me: et factus es michi in salutem. Confitemini dño qm̃ bonus: qm̃ in seculum misericordia eius. ps. Beati immaculati vsq ad. Ad dominũ cum tribularer. sine Gloria patri. Finitis p̃is incipiatur antiphona. Chorus angelorum te suscipiat et in sinu abrahe collocet te vt cũ lazaro q̃ndã paupere eternã habeas requiẽ. qua finita dicat sacerd. Oremus. orõ.

Piri vulnerũ nouitate pcussi et quodãmodo cordibus sauciati misericordiã tuam mundi redẽptor flebilibus vocibus imploramus: vt cari nr̃i. N. animã ad tuam clementiã qui fons es pietatis reuertentem blande leniterq suscipias: et si quas illa ex carnali cõmercione extraxit maculas tu deus solita bonitate clemẽter deleas: pie indulgeas: obliuioni imppetuũ tradas: atq hãc laudem tibi cũ ceteris redditurã et ad corpus propriũ quandoq reuersuram sctõrum tuorum cetibus aggregari precipias. Qui cũ deo patre et spũ sctõ. Hic roget sacerdos orare p eo ita dicens. Pro aĩa. N. et p aĩabus oĩm fideliũ defunctorum. Pater nr̃. Et ne nos. Sed libe. Requiẽ eť nã do. eis do. Et lux ppetua. A porta inferi. Erue do. Non intres in iudiciũ cũ seruo tuo dñe. Quia nõ iustificabiť in zspectu tuo

Partem btẽ resurrectionis optineat vitamq eternam mereatur [ois viuẽs. Dñs vob. Oremus.

habere in celis: p te saluatoꝛ mundi q cũ pre et spũ sctõ

DEus cui soli cõpetit medicinã pꝛestare post moꝛtẽ tribue q̃s: vt aĩa famuli tui. N. terrenis exuta cõtagijs in tue re[demptiõis parte numeref. viuis et re. de. p o. s. s. Amẽ. Oꝛem⁹

ABsolue q̃s dñe ani mã famuli tui N. et aĩas oĩm fideliũ defunctoꝝ ab omni vinculo delictoꝝ vt in resurrectionis gloꝛia inter sctõs et electos tuos resuscitati respirent. P xpm do. no. Amen. Deinde si coꝛpus regis inuncti fuerit q migrauit ex hoc seculo: pmo a suis cubicularijs coꝛp⁹ eiusdem aqua calida siue tepida lauef. Deinde balsa mo cũ aromatib⁹ vngatur p totũ et postea in panno lineo cerato inuoluaf. ita tamẽ q facies et barba illius tantũ pateãt et circa man⁹ et digitos ipius dictus pan nus cerat⁹ ita sit deposit⁹: vt qlibet digit⁹ cum pollice vtriusq man⁹ singillatim insuaf p se ac si man⁹ eius cerotecis lineis essent coopte. Deinde coꝛpus indu atur tunica vsq ad talos longa: et desup pallio regali adoꝛnef. Barba vero ipius decent cõponaf sup pect⁹ illi⁹: et postmodũ caput cũ facie ipius sudario serico co operiaf ac deiñ coꝛona regia aut diadema capiti eius dem apponaf. Postea induanf manus eius cerotecis cũ aurofragijs oꝛnat et in medio digito dextre man⁹ imponatur anulus aureus aut deauratus et in dexte ra manu sua ponaf pila rotunda deaurata i qua vir ga deaurata sit fixa a manu ipius vsq ad pectus ptẽ sa: in cuius virge sũmitate sit signũ dñice cruc: quod sup pectus eiusdem pꝛincipis honeste debet collocari. In sinistra vero manu sceptrum deauratum habeat vsq ad aurem sinistram decenter ptensum: ac postre mo tibie et pedes ipius caligis sericis et sandalijs indu antur. Deinde dictus pꝛinceps ita adoꝛnatus cum re-

gni sui pontificibus ꝛ magnatibus ad locū que ꝑ sua sepultura prius elegerit cū omi reuerētia deferat̃ et cū exequijs regalibus honestissime tradatur sepulture. ¶ Si vero corpus alteri⁹ fuerit: tunc tantū lauet̃ corpus aqua tepida vel calida si placeat: ꝛ postea linthea mine mundo honeste inuoluat̃: ꝛ in feretro locet̃: clericis interim dicētibus. vesꝑ. de die et de sancta maria ꝛ postea vigil̃. mortuoꝝ vt infra patebit. Quibus dictis. dicantur sine nota ꝑ ordinē seqnt̃. videlicet. ps. Verba mea. ps. Dñe ne in furore. i. quere hos ps infra in vigilia mortuoꝝ in. i. noc. ps. Dilexi. ps. Credidi ꝓpter. quere vt supra. ps. De pfundis. ps. Voce mea. qre infra post laud. mort̃. quib⁹ finitis dicat̃. an. Requiem eternam dona eis dñe ꝛ lux ꝑpetua luceat eis. Kyriel̃. Xpel̃. Kyriel̃. Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos Requiem eternā. Et lux ꝑpetua. A porta inferi. Erue dñe. Non intres in iudiciū. Quia nō iustificabit̃. Do

minus vobiscum. Oremus.

Suscipe dñe aīam famuli tui. N. ad te reuertentē veste quoqꝫ celesti indue eam ꝛ laua eam sancto fonte vite eterne: vt inter gaudentes gaudeat: et inter sapientes sapiat: ꝛ inter martyres coronata incedat: ꝛ inter ꝑiarchas ꝛ ꝓphetas ꝓficiat: ꝛ inter apl̃os xp̄m sequi studeat: ꝛ inter angelos ꝛ archāgelos claritatē dei videat: ꝛ inter paradisi rutilos lapides gaudiū dei possideat: notitiā misterio rū dei agnoscat: ꝛ inter cherubī ꝛ seraphin claritatē dei videat: ꝛ inter vigītiqttuor seniores cantica cāticorū audiat. ꝛ īter lauātes stolas suas in fonte luminis vestem lauet. ꝛ inter pulsantes portas celestis hierl̃m apertas repiat. ꝛ inter vidētes deū facie ad faciē videat. ꝛ inter cātantes cāticū nouū cātet. ꝛ inter audiētes celestē sonū audiat. Per xp̄m dñm nr̃m. Seqtur alia Orō.

Suscipe domine animam famuli tui. N. quam de ergastulo huius seculi vocare dignatus es: et libera eam de principibus tenebrarum et de locis penarũ ut absoluta omni vinculo peccatorum: quietis ac lucis eterne beatitudine pfruatur: et inter sanctos et electos tuos in resurrectiõis gloria resuscitari mereatur. Qui cum deo patre et cetera. Anima eius et anime omnium fidelium defunctorum per dei misericordiã requiescant in pace. Amen. Deinde deportet corpus ad ecclesiam ibidem vel in cimiterio humand. Quando deportari debet corpus defuncti ad ecclesiam in primis sumat sacerdos spiculam et aspergat aquam benedictã super corpus exanime interim dicendo psalmũ De pfundis. quo dicto sequatur. Kyrieleyson. Xpel. Kyrieleyson. Pater noster. Et ne nos. Requiem eternam. A porta inferi. Credo videre. Dominus vobis. Oremus. Oratio. Inclina domine. et oratio. Fidelium deus. et finiantur sub vna conclusione sic. Qui cũ deo patre. et cetera. Requiescant in pace. Amen. Sive ro fuerit corpus mortuum cum processione suscipiendum. tunc eodem modo ordinetur processio sicut in simplicis dominicis. pter q in hac processione sacerdos et ministri eius in albis cũ amictibus induti incedant chorus aũt in capis nigris quotid. Et cum ad locum destinatũ pvenerit pcessi. cadauer ipm sacerdos aqua benedicta aspgat et postea thurificet interim dicendo psm. De profundis. vt supradictum est. Deinde in redeundo dum deportatur corpus ad ecclesiam cãtetur sequẽs aña. cantore incipiẽte aña. Subuenite chorus prosequitur. sancti dei occurrite

angeli domi ni suscipientes a nimã e

ius offerentes e am in conspe ctu

al tissi mi. ℣. Suscipiat te christus qui vocauit

repetat̃ ã. Sb ueñite. deinde di cat̃. ps. De profũ te et in sinu abrahe angeli deducãt te. dis. Et post vnũ quenqz. ℣. repetat̃ ã. Et postea si necesse fuerit dicat̃ eodẽ ordie. ps. In exitu. reqre postea i offi. sepul. deinde in itro itu cimiterij vel citi⁹ inchoet̃. ℟. Libera me do. Et dicat̃ cũ hoc ℣. tm̃. Dies illa. reqre in. Dirige. añ laud's. Nũ q̃ portet̃ enĩ corp⁹ alicui⁹ defũcti circa cimiteriũ: sed di recte i eccl'iaz Et si corp⁹ canõici vel alti⁹ magnat̃ fuerit i chor deferat̃: sin autẽ extra chor i eccl'a p⁹ or. relinqt̃

¶ In introitu eccl'ie dicit̃ hec añ. cantore incipiẽte. añ

In paradisum deducant te angeli in suũ cõuentũ su

sciplant te martyres Et perducãt te in ciuitatẽ sanctã

hierusalem. ℣. Requiē eternam dona eis domine

et lux perpetua luceat eis

Repetatur antiphona. In paradisum. qua finita sequatur.

kyrieleyson. Christeleyson. kyrie leyson. deinde aspgat sacerd. aqua benedicta corpus defuncti et thurificet: rogans astantes orare pro aīa defuncti ita dicēs. Pro aīa. N. et pro animab⁹ oīm fideliū defunctoꝝ. Pater noster. Et ne nos. A porta inferi. Nō intres in iudiciū. Quia non iustificabitur. Dn̄s vobiscum. Oremus. Oratio

Suscipe domine seruū tuū in bonū habitaculū et da ei requiē in regno celesti hierusalē vt in sinu abrahe patriarche tui collocatus resurrectiōis diē prestoletur: et inter resurgentes ad gloriam resurgat et cū bn̄dictis ad dexterā dei venientibus veniat et cū possidentibus vitam eternam possideat. Per christū. Anima eius et anime oīm fideliū defunctorū p dei miam in pace requiescant. Amen. Deinde dicātur solēniter vigil. mortuoꝝ. et postea completo. de die more solito Ubi vero in die sepulture deportet̄ corp⁹ ad eccl̄iam tūc imediate post p̄dictā oꝝ. Suscipe do. dicat̄ cōmendatio aīaꝝ solēniter vt infra post vigilias mortuorū patebit. et finito p̄o. Domine probasti. statim incipiat̄ missa pro defunctis. Deinde exeat sacerdos cum stola et aqua benedicta ad locū vbi sepeliendus est mortu⁹

⁊ signo crucis signet locum ⁊ postea aspergat aquam benedictam. deinde accipiat sacerdos fossoriū vel aliud instrumentū et aperiat terrā in modum crucis ad longitudinē ⁊ latitudinem corporis defuncti dicens. Aperite michi portas iusticie ⁊ ingressus in eas confitebor domino hec porta dñi iusti intrabunt in eam.

Dicant͛ aūt vigil͛. mortuorū quotid. cū missa in cap. in crastino vsq͂ ad vigil͛. natiui. dñi nisi in festis. ix. lect. ⁊ a crasti. oct. epypha. vsq͂ ad. iij. fer. ante pascha. ⁊ in ipa. iij. fer. fiant vigil͛. mortuor̄ cū. ix. lec. in cōuentu cū missa in crasti. nisi aliqđ duplū festum impediat. ⁊ tunc fiat predictū seruicium in aliqua die precedent͛. ipius ebdomade que ad hoc vacauerit videlicet in dñica vel in scđa fer. ⁊ sic compleatur seruiciū mortuor̄ vsq͂ ad octa. pasch. nisi corpus presens forte cōtigerit. p ost octa. vero pasch. nō fit seruiciū mort. in conuētu nisi corpus presens affuerit vel dies anniuersarius vel dies tricennalis contigerit vsq͂ in crastinum sancte trinitatis. i n crastino autem sancte trinita. ⁊ ab hinc quotidie fiant vigil͛. mortuor̄ vsq͂ ad aduentū dñi nisi per octa. ⁊ in octa. assumptiōis ⁊ natiuitatis beate marie ⁊ dedicat. ecclesie. c anonico vero defuncto statutum est triginta dierū in conuentu obsequiū fieri et triginta psalteria sepatim a quocūq͂ presbitero vnūquēq͂ presbiteror̄ ac reliquos vero cuiuscumq͂ ordinis sint viginti psalteria cantare: et ab vnoquoq͂ in ebdoma. sua priuatim eius anniuersar. celebrare. i mpediuntur aūt debit͛. vigil͛. mortuorū per totum annū per festa duplicia in primis ⁊ secūdis vespis nisi corpus preses affuerit ⁊ in oct. die epypha. ⁊ in alijs octa. quādo dicit͛ hymn⁹ Saluator mundi In omnib⁹ etiā alijs festis ix. lec. ⁊ in dñicis ⁊ in festis

iij.lec.& in oct.in quib⁹ chorus regit in p̄mis vesp.tm̄
Siliter fiat in cōmemoratione btē marie & sancti loci
Fiant aūt vigil.mortuor cū ix.p̄is.ix.aīis.ix.lecti.
quandocūq3 corpus adest presens vel quando dies an
niuersar.vel dies tricennal.contigerit nisi in tempore
pascha. In paschali vero tpe dn̄i.iij.p̄i.& iij.lec.cum
trib⁹ aīis sup p̄os ante lect.qualiscūq3 nocturn⁹ dicit
& oēs aīe sup p̄os ad vesp.scz.ad Placebo. et om̄s an.
sup p̄os in laud.dicant. Post oct.vero pasch.in qua
cunq3 fer.ichoet officiū mortuor incipiat an.a p̄mo
nocturno et compleant duo sequentes noc.in eadem
ebdo.si fieri potest:siue autem fieri potest siue non de-
inceps non seruet ordo noct.sed feriarū in hoc tēpore
sicut in alijs temporib⁹ obseruetur. Ita tamen q quā
docūq3 fit seruitiū p corpe p̄senti cuiuscūq3 fuerit & in
anniuersa.& trigint.epoꝝ in predicto tpe semp.aīe.
p̄i.v.lect.& duo ꝶia.dicāt de p̄mo noc. Sciendū est q
in tēpore pascha.semp erit terciū ꝶm. Libera me dn̄e
de morte. cū hijs trib⁹.v.s. Dies illa. v. Quid ergo. v
Nūc xp̄e. Qn̄cūq3 dicat hoc p̄dictū ꝶ. Libera me dn̄e
semp reincipiat post vltimū.v. In anniuersa. vero
epoꝝ & qn̄cūq3 corpus adest presens & in die aīarum tā
tum terciū.sextū.& nonū ꝶm. debent repeti ab illis cle
ricis qui.v.ꝶoꝝ.cantauerūt. In cotidianis obsequi
is mortuorū.videlicet quando corpus nō est presens
vel dies anniuersar.vel tricennal. non habetur tūc fi
ant vigil.mortuor cū tribus lecti.tm̄.& ix.p̄is et vna
sola ā.sup p̄os hoc mō. Ad vel. vna sola ā.s. Placebo
p̄s. Dilexi.p̄. Ad dn̄m cū tribular.p̄s. Leuaui.p̄s. De
p̄fūdis.p̄. Confitebor.iij. Repetita ā.post p̄os.dicat
sacerdos executor officij.v. A porta infe.ꝶ Erue do.ā.
Audiui vocē p̄s. Magnificat. Seq̄tur. kyriel.xp̄el.

kyriel. Pater nr̄. deinde sine pnūciatione. Et ne nos dicat̄ iste p̄s sine nota. Lauda aīa mea d̄. finito p̄o dicat sacerd. loco nec hitu mutato. v̄. Requiē et. Et lux A porta. Erue do. Credo vi. In t̄ra vi. Dn̄s vob. Et cū spū. tres or. dicāt̄ tā ad. Placebo quā ad dirige. sub determinatiōe quar. i. p epis. ij. p fribus et sororib⁹. iij. gnalis. Et dicāt̄ iste or. ad. Placebo. p totū annū oro Deus q̄ inter aplicos. oro. Deus veie. oro. Fideliū de. nō dicat̄. Dn̄s vobiscū. neq; Requiescāt in pace. sed statim sine Inuit. incipiat̄. an. Dirige. tn̄ qn̄ Dirige nō dicat̄ stati post. Placebo. vt i. xl. et qn̄ or. predctē dicāt̄ in laud. vt a die aīarū vsq; ad. iiij. fer. ante pascha. tūc dicat̄ ab ipso sacerdote executore officij. v̄. Requiescant in pace. sine. Dn̄s vobis. post or. ad Dirige. sup om̄es p̄os ante lec. hec sola. ā. Dirige. p̄. Verba mea. p̄. Dn̄e ne in furo. t. p̄. Dn̄e de⁹ me⁹. p̄. Dn̄s regit. p̄. Ad te dn̄e leuaui. p̄s. Dn̄s illumiatio. p̄. Expectans. p̄s. Btūs q̄ intelli. p̄. Queadmodū. repetita an. post p̄os sacerdos executor officij dicat v̄. Complaceat tibi dn̄e vt eruas me. r̄. Dn̄e ad adiuuādū me respice. Pater nr̄. deinde dicat sacerdos in audiētia. Et ne nos. chor⁹. Sed libera nos. Similiter in audiētia oēs lec. legant̄ in. ij. forma. v̄. quoq; r̄or. ab ipsis lectorib⁹ dicant̄. Ita q̄. i. et iij. lc. ex pte chori legāt̄ et. ij. lc. ex altera pte. et hec oīa sine nota dicāt̄. stati post ves. de die et de sctā maria ante cōpletoriū de die. in lec. legēdis et r̄ijs cātādis ordo feriarū seruet̄. videlic; die dn̄ica. et feria. iiij. lec. et r̄ia de j. noc. et ij. et. v. fer. lec. et r̄ia de. ij. noc. et iij. et vj. fer. lec. et r̄ia de iij. noc. ita tamē q̄ semp in iij. et vj. fer. sit terciū r̄m. Libera me dn̄e de vijs inferni. In obseqis mortuor cū ix. p̄is. et iij. lec. terciū r̄m nunq̄ repetat̄ ante laud. qn̄ sequunt̄ laud. ɔtinue. vt a festo sctē trinita.

vsqꝫ ad fes. oim sctoꝝ dicat sacerd. hūc ỽ. Requiescāt i pace. ℞. Amē. In laud. hec sola añ. Exultabūt. ꝑ. Miserere. ꝑs. Te decet. ꝑs. Deꝰ deꝰ meꝰ. ꝑs. Ego dixi. ꝑs. Laud. do. de cel. repetita ā. post ꝑ. dicat sacerd. ỽ. Requiē et. ℞. Et lux. ā. Ego sū. ꝑ. Bñdictꝰ. seq̄tur Kyrieł. Xpeł. Kyrieł. Pr nr. Deīde sine pnūcia. Et ne nos. dicał sine nota iste ꝑ. Exaltabo. Deīde dicat sacerd. Requiē et. Et lux. A porta. Erue dñe. Credo videre. In terra vi. Dñs vob. Oremꝰ. Orō. Deꝰ cuiꝰ mie. Orō. Inclia do. ꝛ finiāł sub vna determiatione sic. Per xp̄m do. no. seq̄tur Oremꝰ. Deīde dicunł orꝫ. p defūctis familiaribꝰ ad placitū. qbꝰ expletꝭ seq̄tur orō gnāl i audiētia scꝫ. Aiabꝰ q̄s do. q̄ terminel sic. Qui cū deo p̄re ꝛ spū sctō viuis ꝛ regnas deus. Per oia scła se. Amē. Requiescāt in pace. ℞. Amē. sine. Dñs vobiscū. Añ laud. nō sequunł cōtinue post lecł. vt a die aiaꝝ vsqꝫ ad. iiij. feriā ante pascha. tūc nō dicał ante laudes ỽsiculꝰ. Requiescāt in pace. sed post vltimū ℞. dicał Kyrieł. Xpeł Kyrieł. Pater nr. sine Et ne nos. Deīde dicał ꝑ. Exaltabo sine nota cū ỽ. ꝛ orꝫ. que dicēde sūt ad laudes alto tēpore. Laudes vero tūc dicūtur post matuł. de die ꝛ de sancta. s. maria supradicto modo. ꝛ tūc post ꝑ. Benedictus. dicił Kyrieł. Xpeł. Kyrieł. Pater nr. sine Et ne nos. cū ꝑo Voce mea. ij. cum ỽ. ꝛ orꝫ. q̄ dicebanł ad Placebo. ꝛ hec oīa tā ad Placebo quā ad Dirige. sine nota dicūtur. Sciēdū est ꝙ quādocunqꝫ dicitur seruiciū mortuoꝝ in cōuentu nisi corpus presens fuerit vł anniuersariꝰ epoꝝ vel decanoꝝ: ꝛ nisi in die animaꝝ semp dicił Placebo sedēdo vsqꝫ ad añ. post ꝑos. similiter fiat in laud. ad Dirige vo p totū tēpus sedet chorus nisi dū añ. sup ꝑos ante lectiōes dicił vsqꝫ ad inceptionē lecł. Ita tñ q̄d lecł. ꝛ ỽ. ꝛ orꝫ stando dicunł. et

leganť ab illis clericis.s.qui dicturi sunt tm̃.choꝛ⁹ vero interim sedeat. In repetitiõe autem noni ꝶij.post vltimũ.ꝟ.stet choꝛ⁹ vsqꝫ ad.i.an.incipiendam super laudes. Pꝛostrat⁹ vero debet esse choꝛus in omi fer. quando de fer.agiť extra tẽpus pascha.in vigiľ.moꝛtuoꝝ.iij.lc.ad. Placebo.ex quo dř. Kyrieľ.donec vltia oꝛo compleať.⁊ ad. Dirige.similiť dũ diciť. Pater nr̃ ante lect.⁊ post vltimũ ꝶm.qñ non sequũtur cõtinue laudes.⁊ post p̃m. Bñdict⁹.eodẽ modo quo post p̃m Magt ad Placebo. Et hoc sit gñale p totũ annum ꝙ quotiens fiunt genuflectiones in choꝛo ad vespas vel ad matutinas diei. tociẽs fiant in sequenť. obsequijs moꝛtuoꝛum ꝙuis fiant.ix.lectio.nisi coꝛpus pꝛesens fuerit vel dies anniuersar.eiusdem eccľie epoꝝ tũc eni genuflectere choꝝ non licet sed cõtinue stare teneť.ad Placebo.quousqꝫ finiať.⁊ etiã in singulis nocturnis ad.Dirige.dũ diciť oꝛo dñicaľ añ lec.⁊ in lauď. tantũ ad pꝛimũ p̃m.s. Miserere.⁊ a ꝟsiculo ante p̃m. Benedictus.quousqꝫ illius obsequij officiũ expleať. In reliqua psalmodia et in omnibus alijs sedere debet. Sciendum est ꝙ in vigilia moꝛtuoꝛum nunꝙ fiunt pꝛostrať. in pascha. tempe. nec in aliquo festo. iij. lectio. vel.ix.lec.nec in cõmemoꝛa.btẽ marie vel scti loci.nec in octa.nec infra octa.sctõꝝ. Qñ ꝟo coꝛp⁹ adest pñs et in anniuersar.epoꝛũ omnes clerici stare tenẽtur ad Placebo.p totũ temp⁹ ad. Dirige.vt in alio tempoꝛe ad laudes similiter p totũ temp⁹ nisi ab inceptiõe p̃i. Te decet.vsqꝫ ad.ꝟ.ante. Benedict⁹. In vigiľ.quoqꝫ moꝛť.iij.lec.extra tp̃us pascha.oẽs ꝟsicu.dicãť a sacerdote executoꝛe officij loco nec hitu mutato. In vigiľ. moꝛť.ix.lc.simpli.i.an.sup p̃os ad. Placebo.ĩ supioꝛi gradu inchoetur.ceť.oẽs an.in.i.foꝛma discurrant

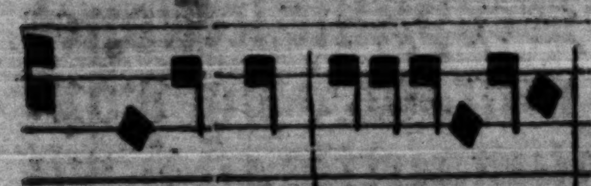
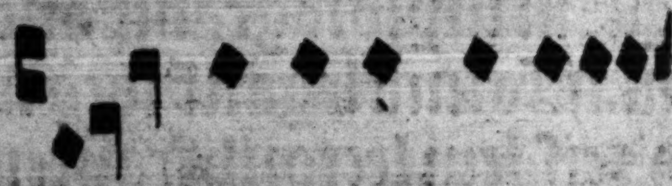
excepta.an.sup.Mgt.et.i.an.sup pos.ad. Dirige.et.i. an.ad laudes.et an.sup.Bnis.q in supiore gdu discur rant. Tres pme lec.in pma forma legant.loco nec ha bitu mutato. sua quoqz rta. ab eisdem lectorib⁹ cātent. Tres medie lec.in.ij.forma cū suis rtis.dicātur. Tres vlt.lec.in supiore gradu eodē modo cū suis rtis.dicāt Ita tamē q̄ scdus v.vltimi. rij in eodē gradu ex op posito dicat. Terci⁹ sitr ex pte chori in eodē gradu di cat.cet.vt pdictū est sūt exeqnda. Iste mod⁹ fuitij mortuor locū habet in omi anniuersa.et trigint.post pmū diem trigintat. In anniuersa.tamen simpli. canonicor vltimū rm.a duob⁹ de supiori gdu dicat ad gradū chori hitu nō mutato cū suis trib⁹ v. In pma quoqz die trigint.simplic canonici eodem modo vlt.rm.dicat.sed tn post vlt.v.rij.ab ipis cātorib⁹ ad gradū chori repetat rm.et a choro pcantet. Pretea vi.lec.i supiore gdu cū suo rio.dicat. In āniuersa. vero archidyaconor et subdyaconor vel succētor mo dus seruitij fiat sicut in pmo trigint.simplic canoni ci. In anniuersa.cantor.thesaurar.cancellar.aut. que in simplic.vigi.solēt esse in.i.forma.in.ij.forma discurrāt.cet.vt i die trigint.de canonic. In anni uersar.decani simile seruic.obseruet qd de ceteris pso nis except.q tcia lect.i.ij.forma.v.lec.in supiore gdu cū suo rio.dicat. De psonis vero eccle in epos pro mot i alijs eccls fit fuic.i eor anniuersa.iuxta digni tatis sue exigentiā quā ante promotionē in ecclesia sa rum habuerūt. De alijs vero epis extraneis et p re gib⁹ p quib⁹ fit seruiciū eo modo fiat quo in anniuer sar.canonic.simpli. Sciēdū tn est qd de alijs solūmo do fit seruiciū in anniuersarijs q scribunt in martilo gio. Sciendū est aūt qd in anniuersario.iiij.pnci

paliū psonarꝫ excellētioꝛ sacerdos exequit offm̄. Eps vero in anniuersa. epoꝛ p decessoꝛ officiū exequit. In anniuersa. et trigintalib⁹ epoꝛum sarum ecclesie totū ƀuitiū discurrit moꝛe dupl. festi. s. Johānis bapti. habit⁹ tamē nō mutet in legendo vel cātando. Tabula etiam de lectionibus legendis et ꝛꝫis cantandis dispo nit sicut in pdicto festo. excepto ꝙ nullū. ꝛꝫm. a tribus cantat nisi nonū. Tercium quoqꝫ. vi. et. ix. repetātur ab illis clericis. qui v. ꝛꝫoꝝ. cātauerunt. lectiones vero nō in pulpito sed ad gradū choꝛi sup lectrinū legant. Executoꝛ tamē officij in oꝛationib⁹ dicendis locū nō mutet nec habitū. Oēs aūt. v. dicātur et respondeant sub eodē tono quo in trib⁹ noctib⁹ ante pascha. sed in audiētia nō respondeant. ¶ In oīb⁹ alijs anniuersa. et trigint. i. an. sup pꝛimū. p̄m. ad **Placebo.** in superioꝛe gradu inchoet. cet. oēs. an. in. ij. foꝛma discurrāt p oꝛdinē. except. an. sup p̄m. **Mgt.** et. i. an. sup pꝛimū p̄m. ad **Dirige.** et. i. an. ad laudes. et an. sup. **Bndict⁹.** que in supioꝛe gradu discurrāt. Sex pꝛime lectiones in. ij. foꝛma legant loco nec hitu mutato. v. qꝫ ꝛꝫoꝝ. ab eisdem lectoꝛib⁹ cantent. Septima lectio. cū v. ꝛꝫij sui et sic deinceps in supioꝛe gdu supꝛadicto mō discurrant. Ita tamē ꝙ ix. ꝛꝫm. a duobus de supioꝛe gradu cantet ad gradū choꝛi habitu nō mutato cum suis v. ¶ Et sciendū est ꝙ sp dicat a sacerdote. **Et ne nos.** post **Pater nr.** ante inceptionē lectio. quādocūqꝫ dicat ƀuitiū moꝛtuoꝝ tam. iij. quā. ix. lecti. Oēs vero. v. ab aliquo sacerdote de supioꝛe gdu dicant sub eodem tono qui in trib⁹ noctib⁹ ante pascha loco nec hitu mutato vl ab executoꝛe officij et respōdeat choꝛ⁹ supꝛadctō mō ¶ Quādo vero fit ƀuitiū p coꝛpe pꝛesenti non pꝛo canonico omnes. an. pꝛeter quinqꝫ pncipal. in secunda

forma supradicto modo discurrāt. due pme lect. cū suis. rx. in. j. forma. iij. et. iiij. in. ij. forma. v. et sic deinceps i supiore gradu. Singula vo rx ia a duob? ad caput defuncti ad oriētē zuersis habitu nō mutato cātentur. vltimū vo rx m. a trib? cū repetitiōe cātet loco et habitu supradicto. Ita tn̄ q ab ipis cātorib? cātet et ichoet Siguli vo vsiculi a duob? puers ibidē dicant habitu nō mutato. nō respōdeatur in audiētia quā

Requiem eternā dona eis domine. do dicit a duobus. cetera vt in alijs vigilijs predictis.

Et lux perpetua luceat eis. Si vero fuerit corpus canonici cuiuscūq eodē modo fiat seruitiū sicut i anniuersarijs epor eiusdez ecclesie. In vigilijs mortuor ad vespas sine De? i adiutoriū. incipiatur in superiore gradu antiphona.

Placebo. Amen. ps. Dilexi quoniam exaudiet dominus vocē orationis mee. Quia inclinauit aurem suā michi: et i diebus meis inuocabo. Circūdederūt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerūt me. Tribulationē et dolorē inueni: et nomē dn̄i inuocaui. O dn̄e libera aiam meā: misericors dn̄s et iustus: et de? noster miseret. Custodiēs paruulos dn̄s: humiliat? sum et liberauit me. Cōuertere aīa mea in requiē tuā: q2 domin? benefecit tibi. Quia eripuit aiam meā de mor-

te:oculos meos a lachrymis pedes meos a lapsu. Iste sequẽs. v. s. Placebo dño:in regione viuorũ. eo q̄ idẽ est cũ antiphona seq̄nti nõ dicat̃ p vsu nisi tm̃ in quotidianis obsequijs mortuorũ qñ vna sola aña dr̃ sup psal. sed finito vsu Quia eripuit. immediate seq̃r añ.

AD dñm cũ tribularer clamaui:& exaudiuit me. Dñe libera animã meã a labijs iniquis:et a lingua dolosa. Quid detur tibi aut q̃d apponat̃ tibi:ad linguã dolosam. Sagitte potẽtis acute:cũ carbonibꝰ desolatorijs. Heu mihi quia incolatꝰ meus plongatꝰ est:habitaui cũ habitãtibꝰ cedar multũ incola fuit aĩa mea. Cũ hijs qui oderunt pacẽ eram pacificus:cum loquebar illis impugnabãt me gratis. aña. ps

LEuaui oculos meos in montes: vnde veniat auxiliũ mihi Auxiliũ meũ a dño:qui fecit celũ & terrã. Non det in cõmotionẽ pedẽ tuũ:neq3 dormitet qui custodit te. Ecce non dormitabit neq3 dormiet:qui custodit israel. Dominus custodit te dñs protectio tua:super manum dexterã tuam. Per diem sol non vret te:neq3 luna per noctem. Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam dominus. Dominus custodiat introitum tuum & exitum tuũ:ex hoc nunc et vsq3 in seculum. aña.

Amen. ps.

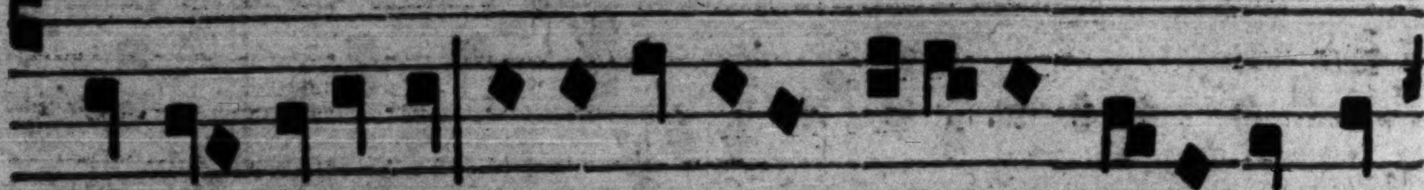

Dominus custodit te ab omni malo custodiat ani

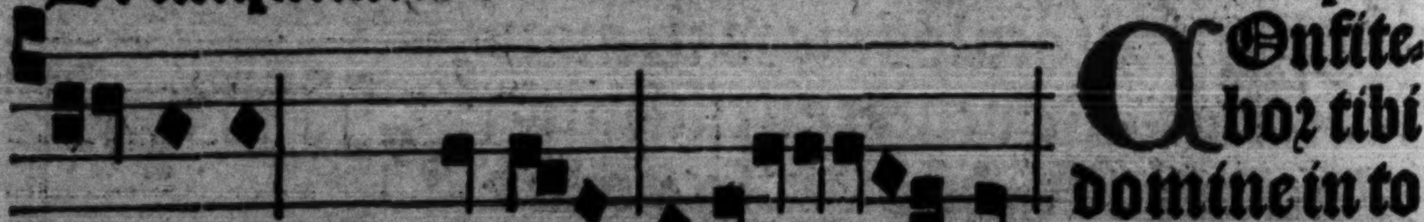

mā tuam domin⁹. aña. Si iniquitates. Amen ps.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocem meā. Fiāt aures tue intēdentes: in vocem deprecationis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe dñe quis sustinebit. Quia apud te ppiciatio est: & propter legē tuam sustinui te dñe. Sustinuit anima mea in verbo ei⁹: sperauit anima mea in dño. A custodia matutina vsq ad noctem: speret israel in dño. Quia apud dñm misericordia: et copiosa apud eū redēptio. Et ipse redimet israel: ex oībus iniquitatib⁹ eius. aña.

Si iniquitates obseruaueris domine domine quis

sustinebit. aña. Opera. Amen. ps.

Confitebor tibi domine in toto corde meo: qm̄ audisti verba oris mei. In conspectu angelorū psallā tibi: adorabo ad templū sanctū tuū & cōfitebor nomini tuo. Super misericordia tua et veritate tua: qm̄ magnificasti super omne nomen sanctū tuū. In quacūq die inuocauero te exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutē. Confiteātur tibi dñe omēs reges terre: quia audierūt omnia verba oris tui. Et can-

tent in viis dñi: quoniã magna est gl'ia dñi. Quoniam excelsus dñs et humilia respicit: et alta a longe cognoscit. Si ambulauero in medio tribulatiõis viuificabis me: & sup iram inimicoꝝ meorũ extendisti manum tuã: & saluũ me fecit dextera tua. Dñs retribuet p me: dñe mĩa tua i sclꝫ opa manuũ tuaꝝ ne despicias deinde dicit̃ ꝟ hoc modo.

añ. Opera manuũ tuarũ domine ne despicias

℟. Erue dñe aĩas eorũ. Et sciendũ ẽ ꝙ qñcũqꝫ corp⁹ presens fuerit: & i anniuersarijs & trigital'. epoꝝ saꝝ ecclesie: & in die aĩarũ oẽs ꝟ. tã ad Placebo ꝙ ad Dirige. a duob⁹ pueris pariter stantib⁹ ad orientem cõuersis habitu nõ mutato: sub tono supradicto cantẽtur & sub silẽtio respondeant̃.

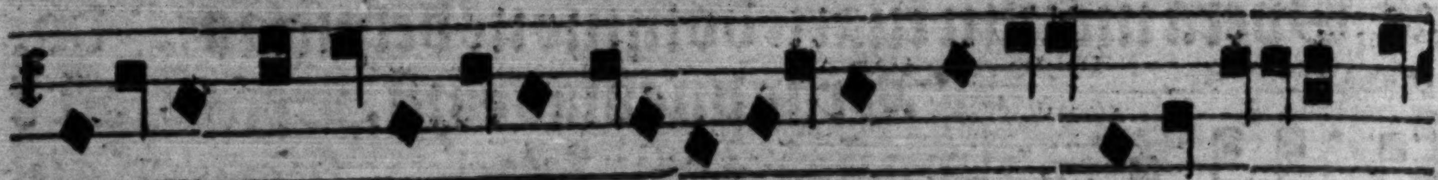
A porta inferi.

Ita ꝙ in anniuersarijs & trigitalib⁹ epoꝝ & i die animarũ ad gradũ chori in medio: & quãdocũqꝫ corp⁹ presens affuerit ad caput defuncti dicant̃. ¶ In oĩb⁹ vero alijs anniuersarijs & trigitalib⁹ et qñ vltimo fit seruitiũ mortuoꝝ añ pasca. oẽs. ꝟ. ab aliquo sacerdote i supiori gdu vel ab executore officij loco nec habitu mutato sub tono supradcõ dicãt̃: & tũc sp respõdeat chor⁹ sub hoc tono.

℟. Erue dñe aĩas eorũ. ã. Audiui vocẽ. Amen. ps.

Magnificat: anima mea dñm Et exultauit spũs meus: in deo salutari meo. Quia respexit humilitatẽ ancille sue: ecce eni ex hoc beatã me dicent omẽs generationes. Quia fecit mihi magna qui potẽs est:

et sanctū nomen eius. Et misericordia ei⁹ a progenie in progenies: timētibus eū. Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede: et exaltauit humiles. Esuriētes impleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerū suū: recordat⁹ misericordie sue. Sicut locutus est ad patres nostros: abraham et semini eius ī secula. Nunq̄ enim thurificet̄ corpus alicuius defuncti ad Placebo vel ad Dirige scd̄m vsum Sarū. Añā.

Audiui vocē de celo dicētē beati mortui q̄ in dn̄o mo

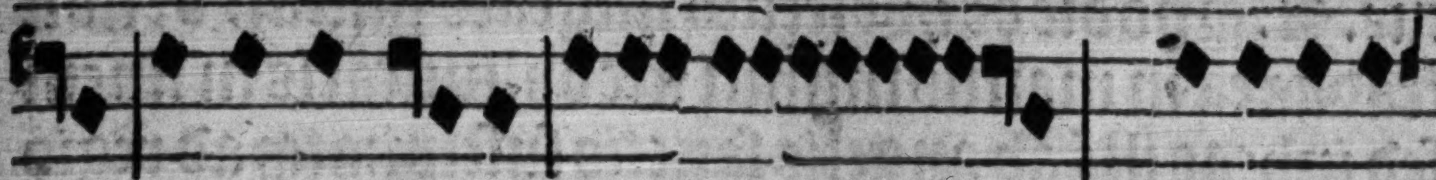
riuntur. Kirieleysō. Christeleysō. Kirie leyson Pater nr̄. Deinde sine pnūciatiōe. Et ne nos. Dicat̄

Lauda anima mea dn̄m: iste psalm⁹ sine nota. laudabo dn̄m in vita mea: psallā deo meo q̄diu fuero. Nolite confidere in principib⁹: nec in filiis hominū in quibus non est salus. Exibit spiritus eius et reuertetur in terrā suam: in illa die peribunt omēs cogitationes eorū. Beatus cuius deus iacob adiutor ei⁹ spes eius in dn̄o deo ipsius: qui fecit celū et terrā mare et oīa que in eis sunt. Qui custodit veritatē in seculū: facit iudiciū iniuriā patiētibus dat escā esurientibus Dominus soluit compeditos: dn̄s illuminat cecos. Dn̄s erigit elisos: dominus diligit iustos. Domin⁹ custodit aduenas pupillū et viduam suscipiet: et vias peccatorū disperdet. Regnabit dn̄s in secula: deus tuus syon: in generatione et generationē. Finito psal-

mo dicāt sacerdos loco nec habitu mutato versiculū.

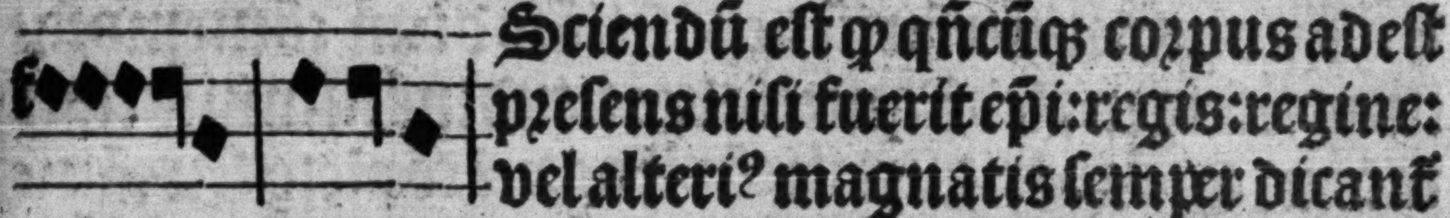
Requiē eternā dona eis dn̄e. Et lux perpetua luceat

eis A porta inferi. Erue dn̄e aīas eorū. Credo vide

re bona dn̄i. In terra viuentiū. Dn̄s vobiscū. Et cū

Sciendū est q̄ quicūq̄ corpus adest presens nisi fuerit epi: regis: regine: vel alteri⁹ magnatis semper dicant spū tuo. Orem⁹. sub tono sequēti et sub vna cōclusione tam ad Placebo q̄ ad Dirige q̄ttuor orones quar. Prima sit pro corpe presenti. Scda p epis. Tertia pro fratribus ⁊ sororib⁹. Et quarta generalis. ¶ Si vero eodem die dies anniuersarius vel trigintale alicuius non complet. cōtigerit: tūc sit scda oro p illo anniuersario vel trigintali: tertia p fratrib⁹ et sororib⁹: ⁊ quarta generalis ¶ Et si trigintale simul cū anniuersario eodē die cōtigerit: tunc sit scda oro pro illo trigintali: tertia p anniuersario: et quarta generalis. ¶ Tamen hoc nō vsitatū est in ecclesia Sarū: imo differātur ibidem huiusmodi solēnitates ⁊ vna quaq̄ p se solennitas celebret licet in ecclesijs parochialib⁹ fieri non valeat. ¶ Similiter in oībus anniuersarijs vel trigintalibus semp dicant quattuor orones sub vna cōclusione tam ad Placebo q̄ ad Dirige quar prima sit p illo

anniuersario vl' trigintali. scda p epis. tertia p fratrib9 et sororib9. et qrta gnalis. ¶ Pro corpe psenti cuiuscuq fuerit tam ad Placebo q ad Dirige. dicit hec oratio.

Deus cui pprium est misereri semp et parcere te supplices deprecamur p aia famuli tui vel famule tue. N. q hodie de hoc seculo migrare iussisti: vt non tradas eam in manus inimici nec obliuiscaris in finem sed iubeas illam ab angelis sanctis suscipi: atq ad regionem viuor pduci: et quia in te sperauit et credidit: scto tuorum merea tur so cietate letari.

¶ In anniuersario de quocuq fuerit ad Placebo tm dicatur hec sequens oratio

Deus indulgetiarum dne da aie famuli tui: vel famule tue. N. cui9 vel quor anniuersariu depositiois diem comemoramus refrigerij sede quietis beatitudine luminis claritatem. ¶ Pro trigintali copledo vel copleto seu comemoratione vnius defuncti vel plurimor tam ad Placebo q ad Dirige dicit hec oro.

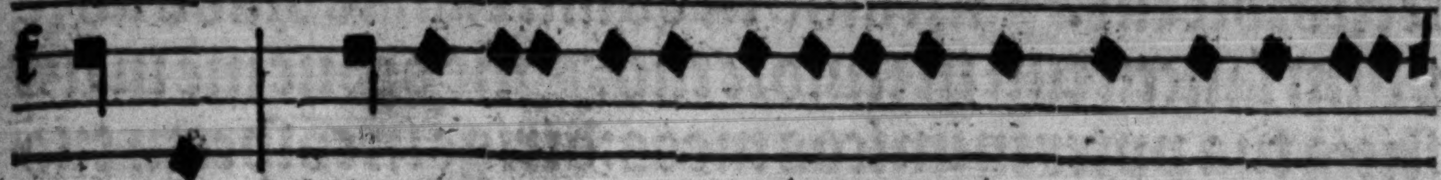
Deus cui pprium est misereri semp et parcere ppiciare aie famuli tui: vel famule tue. N. et oia eius pcta dimitte: vt mortis vinculis absolutus: vel absoluta transire mereat ad vitam. Pro epis defuctis ad Placebo. tm dr ista oro.

Deus qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos potificali fecisti dignitate cenceri: presta qs: vt quorum vicem ad horam gerebat in terris: eor perpetuo consortio letent in celis. ¶ Pro fratrib9 et sororib9 ad Placebo tm dicit ista oratio.

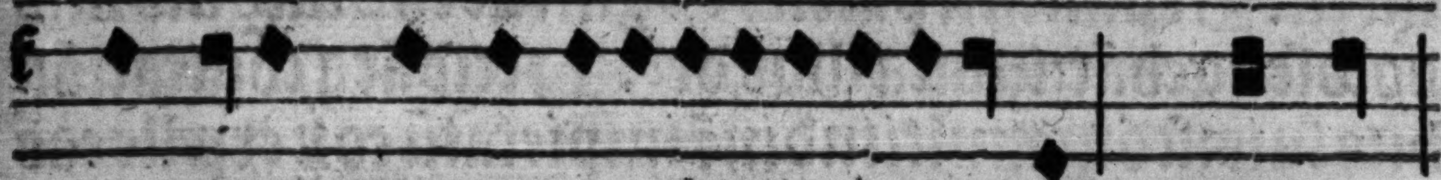
Deus venie largitor et humane salutis auctor qs clementiam tuam: vt nostrarum cogregationum fratres et sorores qui ex hoc seculo trasierut intercedete beata maria semp virgine et beato michaele archangelo cum omnibus sanctis ad perpetue beatitudinis consortium peruenire concedas.

Oratio generalis ad Placebo tantū dicat̃ ista oratio.

Fidelium de⁹ oīm cōditor et redēptor aīabus oīm fideliū defūctorꝝ remissionē cūctorꝝ tribue pctōꝝ vt indulgētiā quā optauerūt piis supplicatiōib⁹ cōse

quātur. Qui cū deo patre ꝛ spiritu sancto viuis ꝛ re

gnas deus. Per omnia secula seculorum. ℟. Amen. Nō d̃r Dñs vobiscū. neqꝫ Requiescāt i pace. sed absqꝫ interuallo incipiat̃ matutine mortuorꝝ vt patet inferius. Tamen qñcūqꝫ nō dicit̃ Dirige statim post Placebo vt in die aīaꝝ ꝛ in. xl. ꝛ qñ orōnes p̄dicte dicūtur in laudib⁹: vt a die aīaꝝ vsqꝫ ad quartā feriā ante pascha: tūc finita orōne Fideliū. vt supradictū ē stati dicat sacerd. executor officii sine Dñs vobiscū hoc modo

Requiescāt in pace. ℟. Amē.

In quotidianis tñ obsequiis mortuorꝝ tertia lect̃. semp sine nota dicit̃ et respōdeat̃. Ad matutinas mortuorꝝ nō dicit̃ Dñe labia nec Deus in adiutoriū: sed sine inuitatorio ꝛ sine psal. Venite incipiatur añ. in superiori gradu hoc modo. In p̄mo noc. añ.

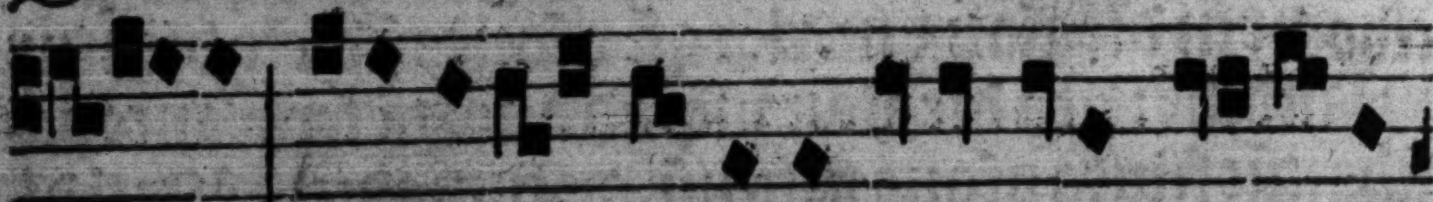
Uerba mea aurib⁹ percipe dñe: intellige clamorē meum. Intende voci orōnis mee: rex meus ꝛ de⁹ meus. Qm̃ ad te

Dirige. Amen. p̄s.

orabo dñe: mane exaudies vocē meā. Mane astabo tibi ꝛ videbo: qm̃ nō deus volēs iniquitatē tu es. Neqꝫ

habitabit iuxta te malign⁹: neq permanebũt iniusti ante oculos tuos. Odisti oẽs qui opant̃ iniquitatẽ: pdes oẽs qui loquũtur mẽdaciũ. Virũ sanguinũ ꝫ dolosum abominabit̃ dñs: ego autẽ in multitudine misericordie tue. Introibo in domũ tuã: adorabo ad tẽplum sanctũ tuũ in timore tuo. Dñe deduc me in iusticia tua ꝓpter inimicos meos: dirige in cõspectu tuo viam meã. Qm̃ nõ est in ore eoꝝ veritas: cor eorũ vanũ est. Sepulchrũ patens est guttur eoꝝ linguis suis dolose agebãt: iudica illos de⁹. Decidãt a cogitatiõibus suis: scd̃m multitudinẽ impietatũ eoꝝ expelle eos qm̃ irritauerũt te dñe. Et letẽtur oẽs qui sperãt in te in eternũ: exultabũt et habitabis in eis. Et gl̃abunt in te oẽs qui diligũt nomen tuũ: qm̃ tu bñdices iusto Dñe vt scuto bone volũtatis tue: coronasti nos.

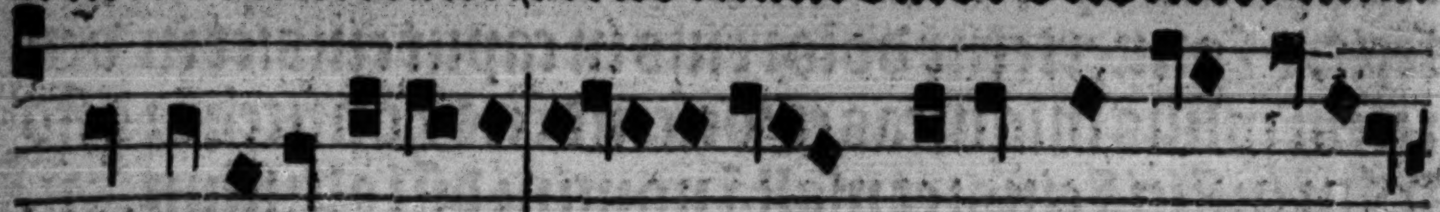
Di rige domine de us meus in ꝯspectu tuo viam

Domine ne in furore tuo arguas me neq in ira meã. ã. Cõuertere. Amen ps. tua corripias me.

Miserere mei dñe qm̃ infirm⁹ sum: sana me dñe qm̃ cõturbata sunt [illegible] ossa mea. Et aĩa mea turbata est valde: sed tu dñe vsq̃q. Cõuertere dñe et eripe aĩam meã: saluũ me fac ꝓpter miam tuã. Qm̃ nõ est in morte qui memor sit tui: in inferno autẽ quis cõfitebitur tibi. Laboraui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectũ meũ lachrymis meis stratũ meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes

qui operamini iniquitatem: quoniā exaudiuit domi nus vocem fletus mei. Exaudiuit dominus depreca tionem meam: dominus orationem meam suscepit. Erubescant et conturbent vehemēter omnes inimi ci mei: conuertant et erubescant valde velociter. Aña.

Cōuertere domine et eripe aīam meā: quoniā nō ē in

morte qui memor sit tui. ā. Ne quādo. Amen. ps.

Domine deus meus in te speraui: saluum me fac ex omnibus psequentibus me et libera me. Ne quando rapiat vt leo animam meā: dum non est qui redimat neqz qui saluum faciat. Domine deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibus meis. Si red didi retribuentibus michi mala: decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus aīam meam: et comprehendat et conculcet in terra vitam meam: et gloriam meam in puluerem deducat. Ex urge domine in ira tua: et exaltare in finibus inimi corum meorū. Et exurge domine deus meus in pre cepto quod mandasti: et synagoga populorum circū dabit te. Et propter hanc in altum regredere: domi nus iudicat populos. Iudica me domine secundum iusticiam meam: et secundū innocentiā meam super me. Consumetur nequitia peccatorū: et diriges iustū scrutans corda et renes deus. Iustū adiutoriū meū a dño: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et patiens: nūquid irascetur per singulos dies.

Nisi conuersi fueritis gladiũ suum vibrauit: arcum suum tetendit et parauit illum. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturit iniusticiam: cõcepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacũ aperuit ⁊ effodit eũ: ⁊ incidit in foueã quã fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius: et in verticem ipsius iniquitas ei⁹ descendet. Confitebor dño scdm iusticiã eius: et psallã nomini dñi altissimi. añ.

Ne quãdo rapiat vt leo animã meam dum non est ℣. A porta inferi. ℟. Erue domine aĩas eorũ. Pater noster. qui redimat neq; qui saluũ faciat. Deinde dicat sacerdos in audientia sub tono consueto. Et ne nos. Chorus similiter in audientia sub eodem tono respõdeat Sed libera nos. quod per totum annũ obseruetur in obsequijs mortuorũ cum nota dicendis qualiscunq; nocturnus dicit᷑ ante lection. ac etiã in die animarũ. Non dicatur Jube domine benedicere. nec Tu autẽ domine. sed ex verbis lect᷑. finem faciant lectores vt in fra patebit. Lectio. j.

Parce mihi domine: nihil enim sunt dies mei. Quid ẽ homo quia magnificas eum: aut quid apponis erga eũ cor tuũ? Visitas eũ diluculo: et subito probas illũ. Usq; quo nõ parcis mihi: nec dimittis me vt glutiã saliuam meã? Peccaui. Quid faciã tibi o custos hominũ? Quare posuisti me contrariũ tibi: ⁊ factus sum mihimetipsi grauis? Cur nõ tollis pctm̃ meũ: et q̃re non aufers iniquitatẽ meã. Ecce nũc ĩ puluere dormio: et si mane me q̃sieris

non subsistam.

Eodem modo finiantur omnes lectiones preter secunda lectio. Responsorium.

Credo ꝙ redēptor meus vi uit et in nouis simo di e de ter ra surrectu rus sum. Et in car ne me a vide bo de um saluato rem me um ꝟ. Quē visurus sum ego ipse et nō ali us ⁊ oculi mei con specturi sunt. Et in car ne me.

Lectio scda.

Tedet animā meā vite mee: dimittam aduersum me eloquium meum. Loquar in amaritudi-

ne anime mee: dicam deo noli me condemnare. Indica mihi: cur me ita iudices. Nunquid bonum tibi videtur si calumnieris et opprimas me opus manuum tuarum: et consilium impiorum adiuves. Nunquid oculi carnei tibi sũt: aut sicut videt homo et tu vides. Nunquid sicut dies hominis dies tui: et anni tui sicut humana sunt tempora. Ut queras iniquitatem meam: et peccatum meuz scruteris: et scias quia nihil impium fecerim: cum sit nemo qui de manu tua possit eruere.

℟. Qui lazarum resuscita sti a monumẽ to feti dñ. Tu eis do mi ne dõa re qui em et lo cũ idul gẽti e. ℣. Qui vẽturus es iudicare vivos et mortu os et secu lum per i gnẽ. Tu eis.

An. Le. iij. Manus tue fecerunt me et plasmauerũt me totũ i circuitu et sic repẽte pcipitas me. Memẽto q̃so q sicut lutũ fecerĩ me: et i puluerẽ rẽduces me. Nõne sic lac mulsisti me:

⁊ sicut caseũ me coagulasti. Pelle ⁊ carnib⁹ vestisti me: ossib⁹ ⁊ neruis compegisti me. Vitã ⁊ misericordiã tribuisti mihi: ⁊ visitatio tua custodiuit spiritũ meum. Respons. Domine quando vene ris iu dica re terrã vbi me abscon dam a vultu i re tu e. Quia pec caui ni mis in vita me a. ℣. Commissa mea pauesco ⁊ ante te erube sco dum veneris iudicare noli me cõ dem na re. Quia pec

Quandocũq̃ corp⁹ adest presens. ⁊ in anniuersariis epo rũ tantũ. ac etiã in die aiarũ repetatur. iij. vj. ⁊ ix. ℟m. ab illis clericis qui ℣. respõsoriĩ pcedẽtis cãtauerũt. In scdo nocturno aña. In loco. Amen. ps.

DOminus regit me et nihil mihi deerit: i loco pascue ibi me collocauit. Super aquã refectionis educauit me: animã meã cõuertit. Deduxit me super semitas iusticie: ꝓpter nomen suũ. Nam ⁊ si ambulauero in medio vmbre mortis: nõ timebo mala qm̃ tu mecũ es. Uirga tua ⁊ baculus tuus: ipsa me cõsolata sunt. Parasti in cõspectu meo mẽsam: aduersus eos qui tribulant me. Impinguasti in oleo caput meũ: ⁊ calix meus inebrians q̃ preclar⁹ est. Et mia tua subsequetur me: omnibus diebus vite mee. Et vt inhabitem in domo domini: in lõgitudinem dierum.

In loco pascue ibi me collocauit. ã. Delicta. Amen.

AD te domine leuaui animam meam: deus ps. meus in te confido non erubescã. Neq̧ irrideant me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinent te non confundẽtur. Confundantur oẽs iniqua agentes: superuacue. Uias tuas domine demonstra mihi et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua ⁊ doce me: quia tu es deus saluator meus et te sustinui tota die. Reminiscere miserationũ tuarum domine: et misericordiarũ tuarũ que a seculo sunt. Delicta iuuentutis mee: et ignorãtias meas ne memineris. Secundũ misericordiã tuã memẽto mei tu: ꝓpter bonitatem tuã domine. Dulcis et rectus dominus: propter hoc legẽ dabit delinquẽtibus in via. Diriget mãsuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Uniuerse vie dñi misericordia ⁊ veritas: requirẽtibus testamẽtum eius et testimonia eius. Propter nomen tuũ dñe ꝓpiciaberis pctõ meo: multũ est eni. Quis est homo qui

timet dominū: legē statuit ei in via quā elegit. Anima eius in bonis demorabitur: et semen eius hereditabit terram. Firmamentū est dn̄s timentib⁹ eum: et testamentū ipsius vt manifestetur illis. Oculi mei semp ad dn̄m: quoniā ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice in me ⁊ miserere mei: q₂ vnicus et pauper sum ego. Tribulationes cordis mei multiplicate sūt de necessitatib⁹ meis erue me. Uide humilitatē meā et laborē meū: ⁊ dimitte vniuersa delicta mea. Respice inimicos meos quoniā multiplicati sūt: ⁊ odio iniquo oderūt me. Custodi animā meā et erue me: non erubescā quoniā speraui in te. Innocentes ⁊ recti adheserunt mihi: q₂ sustinui te. Libera de⁹ israel: ex omnib⁹ tribulationib⁹ suis. ā. Delicta iuuētutis mee ⁊ ignorātias meas ne memineris domine. ā Credo videre. Amen. ps.

Dominus illuminatio mea et salus mea: quē timebo. Dn̄s ptector vite mee: a quo trepidabo. Dū appropiāt sup me nocētes: vt edāt carnes meas. Qui tribulāt me inimici mei: ipsi infirmati sunt ⁊ ceciderunt. Si cōsistāt aduersum me castra: nō timebit cor meū. Si exurgat aduersum me preliū: in hoc ego sperabo. Unā petij a dn̄o hanc requirā: vt inhabitē in domo dn̄i oībus diebus vite mee. Ut videā voluntatem domini: ⁊ visitem templū eius. Quoniā abscōdit me in tabernaculo suo in die malorum: protexit me in abscondito tabernaculi sui. In petra exaltauit

me: ⁊ nūc exaltauit caput meum sup inimicos meos.
Circuiui ⁊ imolaui in tabernaculo eiꝰ hostiā vocife-
ratiōis: cātabo ⁊ psalmū dicā dn̄o. Exaudi dn̄e vocē
meā q̄ clamaui ad te: miserere mei ⁊ exaudi me. Tibi
dixit coꝛ meū exquisiuit te facies mea: faciē tuā dn̄e re
quirā. Ne auertas faciē tuā a me: ne declines in ira a
seruo tuo. Adiutoꝛ meꝰ esto ne derelinq̄s me neq̧ de-
spicias me deꝰ salutaris meꝰ. Q̄m pater meꝰ ⁊ mater
mea dereliquerunt me: dn̄s autē assumpsit me. Legē
pone mihi dn̄e in via tua: et dirige me in semita recta
ꝓpter inimicos meos. Ne tradideris me in aīas tribu-
lātiū me: q̄m insurrexerūt in me testes iniq̄ ⁊ mētita ē
iniquitas sibi. Credo videre bona dn̄i: in terra viuē
tium. Expecta dn̄m viriliter age: ⁊ confoꝛtet coꝛ tuū
et susti
ne do
minū.

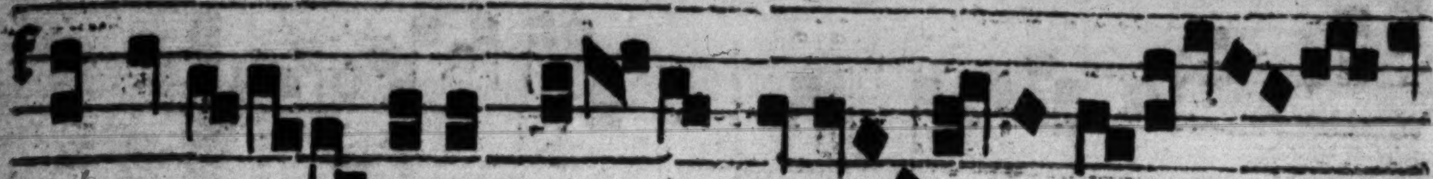
Aña. Credo videre bona dn̄i in terra viuētium. ℣.
In memoꝛia eterna erit iustꝰ. ℟. Ab auditione mala
nō timebit. Lc̄o. iiij.

Quantas habeo iniq̄tates
⁊ pctā: scelera mea atq̧ delicta ostēde mihi. Cur
faciē tuā abscōdis: ⁊ arbitrar͛ me inimicū tuū. Cōtra
foliū qd̄ vento rapit͛ ostēdis potentiā tuā ⁊ stipulā sic
cā persequeris. Scribis eni contra me amaritudines:
et cōsumere me vis pctīs adolescētie mee. Posuisti in
neruo pedē meū: ⁊ obseruasti oēs semitas meas: et ve-
stigia pedū meoꝝ ꝯsiderasti. Qui quasi putredo con-
sumēdus sum: ⁊ q̄si vestimētū qd̄ cōmedit͛ a tinea. ℟.

Heu mihi domine quia pecca ui ni mis in vi

ta mea q̄d faciam mi ser v bi fu giā ni

si ad te deus me us mise re re me

i. Dum vene ris in nouissimo di

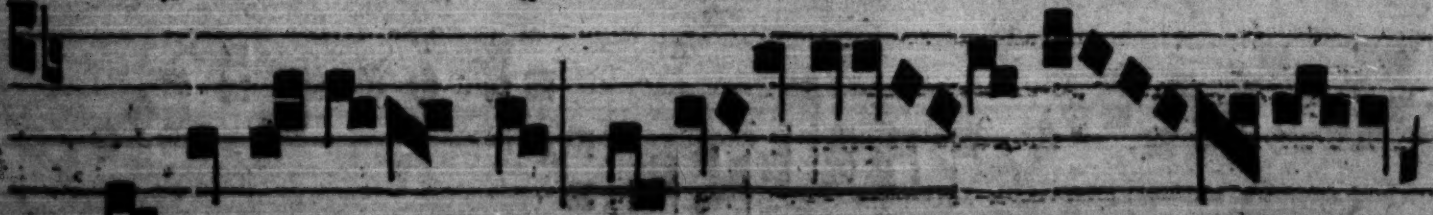
e. v̄. A nima mea turbata est val de sed tu do

Lectio. v.

Homo nat⁹ de muliere breui

mine suc curre e i. Dū viuens tpe replet multis miserijs. Qui q̄si flos egredit̄ & cōterit̄: & fugit velut vmbra: & nunq̄ i eodē statu pmanet. Et dignū ducꝭ sup huiuscemodi apire oculos tuos: et adducere eū tecū in iudiciū. Quis potest facere mūdū de imūdo cōceptū semine. Nōne tu q̄ solus es. Breues dies hoīs sunt: numer⁹ mēsiū ei⁹ apud te est. Cōstituisti terminos ei⁹: q̄ pteriri nō poterūt. Recede ergo paululū ab eo vt q̄escat donec optata vēiat: sic mercēnarij dies ei⁹

R. Ne recorde ris peccata me a do mine

Dñ vene ris iudicare se culũ

per i gnẽ. ℣. Dirige do mi

ne deus me us in cõspectu tuo viam me am

Q Uis mihi tribuat Lectio. vj.
vt in inferno ꝓtegas me: ꝛ ab
scõdas me: donec ptrãseat furoꝛ tu
us Et cõstituas mihi tẽpus in quo Dñ vene.
recorderis mei. Putas ne moꝛtuꝰ homo rursũ viuat.
Cũctꝭ diebꝰ quibꝰ nũc milito: expecto donec vẽiat im
mutatio mea. Uocabis me: ꝛ ego respõdebo tibi. Opi
manuũ tuaꝝ poꝛriges dexterã. Tu quidẽ gressus me
os dinume
rasti ſꝫ par
ce pctis me
is. ꝛꝫm. Domine secũdũ actum me um no

li me iu di ca re nihil dignum in cõ

spectu tu o e gi. I deo de pꝛe

eoꝝ ma iestatem tu am vt tu deus dele

as iniq̄ta tem me am. ℣.

Amplius laua me de⁹ ab iniusticia me a ꝛ

a delicto meo mūda me q꞉ tibi so li pecca

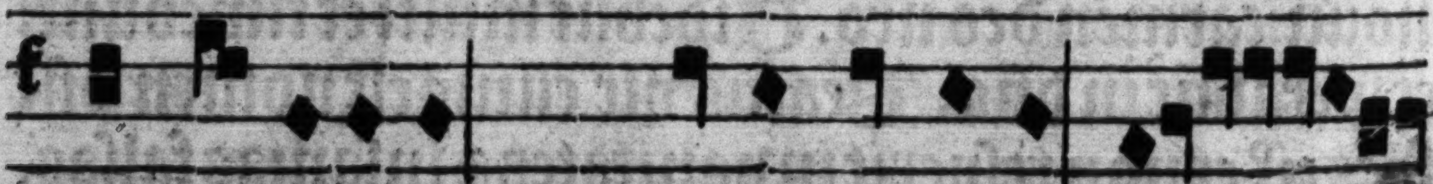
ui. I deo. In.iij.no.ā. Cōplaceat. Amen.

Expectans expectaui dn̄m: et intendit mihi. Et exaudiuit preces meas: ꝛ eduxit me de lacu miserie et de luto fecis. Et statuit supra petrā pedes meos et direxit gressus meos. Et imisit in os meū cāticum nouū: carmen deo nr̄o. Videbūt multi et timebunt: et sperabūt in dn̄o. Beatus vir cuius est nomen dn̄i spes ei⁹ et non respexit in vanitates ꝛ insanias falsas. Multa fecisti tu dn̄e deus me⁹: mirabilia tua ꝛ cogitationib⁹ tuis non est quis similis sit tibi. Annūciaui et locut⁹ sū: multiplicati sūt sup numerū. Sacrificiū ꝛ oblationē noluisti: aures autē pfecisti mihi. Holocaustū et p pctō nō postulasti: tūc dixi ecce venio. In

capite libri scriptū est de me vt facerē volūtatē tuā: deꝰ meus volui ⁊ legē tuā in medio cordis mei. Annunciaui iusticiā tuā in ecclesia magna: ecce labia mea nō phibebo dñe tu scisti. Iusticiā tuā nō abscōdi in corde meo: veritatē tuā ⁊ salutare tuū dixi. Nō abscōdi misericordiā tuā et veritatē tuā: a cōsilio multo. Tu autē dñe ne longe facias miseratiōes tuas a me: misericordia tua et veritas tua semꝑ susceperūt me. Quoniā circūdederūt me mala quoꝝ non est numerus: cōprehenderūt me iniquitates mee et non potui vt viderē. Multiplicati sūt suꝑ capillos capitꝭ mei: ⁊ cor meū dereliquit me. Complaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuādū me respice. Confundant et reuereant simul: q̄ q̄rūt aīam meā vt auferāt eā. Cōuertant retrorsū ⁊ reuereant: q̄ volūt mihi mala. Ferāt cōfesti confusionē suā: qui dicūt mihi euge euge. Exultēt ⁊ letent suꝑ te oēs querētes te: ⁊ dicant semꝑ magnificetur dñs qui diligunt salutare tuū. Ego autem mēdicus sum ⁊ pauper: dñs sollicitus est mei. Adiutor meus et ꝓtector meus tu es: deꝰ meus ne tardaueris. añ.

Complaceat tibi domine vt e ripias me ad adiuuā

dum me respice Aña. Sana domine. Amen. ps.

Beatus qui intelligit super egenū et pauperem: in die mala liberabit eum dñs. Dñs conseruet eum et viuificet eum et beatū faciet eū in terra: et non tradat eum in animā inimicoꝝ eius. Dominus opē

ferat illi super dolores eius: vniuersum stratum eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi domine miserere mei: sana animā meam quia peccaui tibi. Inimici mei dixerunt mala mihi: quando morietur et peribit nomen eius. Et si ingrediebatur vt videret vana loquebatur: cor eius cōgregauit iniquitatē sibi. Egrediebat foras: ꝛ loquebat in idipm. Aduersum me susurrabāt omēs inimici mei: aduersum me cogitabāt mala mihi. Verbum iniquū constituerūt aduersum me: nunqd qui dormit nō adiciet vt resurgat. Etenī homo pacis mee in quo speraui qui edebat panes meos magnificauit sup me supplantationē. Tu autē dn̄e miserere mei: ꝛ resuscita me et retribuā eis. In hoc cognoui quoniā voluisti me: qm̄ nō gaudebit inimic⁹ meus sup me. Me autē propter inocentiā suscepisti: ꝛ confirmasti me in cōspectu tuo in eternū. Benedict⁹ deus israel: a seculo et ī seculum fiat fiat. Antiphona.

Sana domine animā meam quia peccaui tibi. Añā.

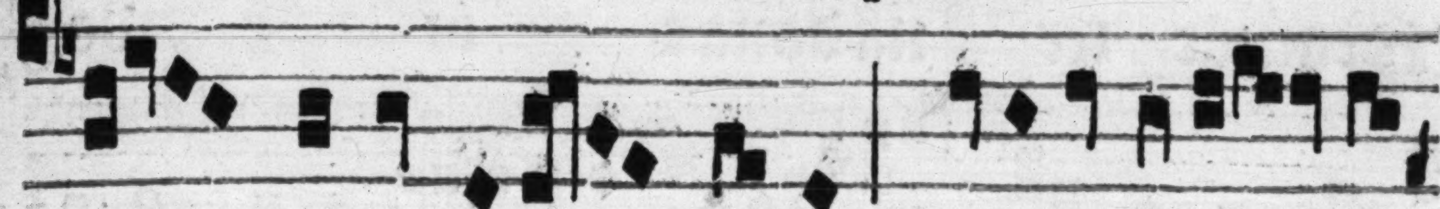
Quemadmodū deside- rat ceruus ad fōtes aq̄- rum: ita desiderat aīa mea ad te deus. Sitiuit anima mea Sitiuit. Amen. ps. ad deū fontē viuū: quando veniā et apparebo an'te faciē dei. Fuerunt mihi lachrȳme mee panes die ac nocte: dum dicit mihi quotidie vbi est deus tu⁹. Hec recordatus sum ꝛ effudi in me animā meam: quoniam trāsibo in locum tabernaculi admirabilis vsq ad domū dei. In voce exultationis et confessionis: sonus epulantis. Quare tristis es anima mea: et quare con-

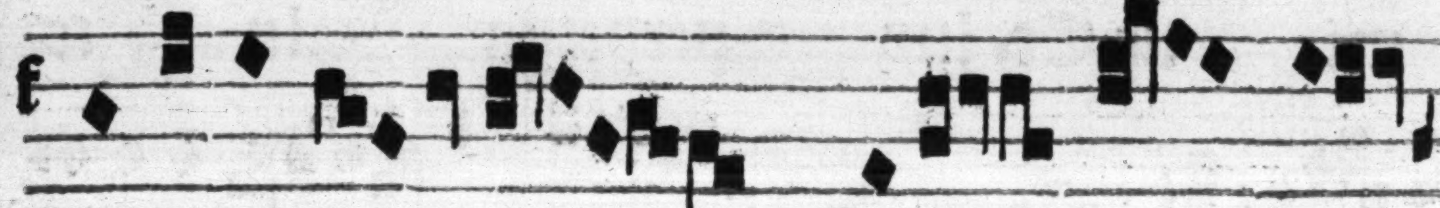
turbas me. Spera in deo: quoniã adhuc confitebor il li salutare vultus mei et deus meus. Ad me ipm ani ma mea cõturbata est ppterea memor ero tui de terra iordanis et hermonij a mõte modico. Abyssus abys sum inuocat: in voce catharactarũ tuarũ. Omnia ex celsa tua et fluctus tui: super me transierunt. In die mandauit dñs misericordiã suam: et nocte canticum eius. Apud me oratio deo vite mee: dicam deo susce ptor meus es. Quare oblitus es mei: et quare cõtrista tus incedo dum affligit me inimicus. Dum confrin gũtur ossa mea: exprobrauerũt mihi qui tribulãt me inimici mei. Dum dicũt mihi per singulos dies: vbi est deus tu9. Quare tristis es anima mea: et quare cõ turbas me. Spera in deo: quoniã adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus me-us. Aña. Sitiuit anima mea ad deum viuum quando veniam et apparebo ante faciem domini. ℣. Requiẽ eternã. ℟. Et lux ppetua. Lectio septima.

SPiritus meus attenuabitur: dies mei breuiabũ tur: et solum mihi superest sepulchrũ. Non pec caui: et in amaritudinib9 moratur oculus meus. Li bera me dñe et pone me iuxta te: et cuiusvis man9 pu gnet cõtra me. Dies mei transierũt cogitationes mee dissipate sunt: torquentes cor meum. Noctem verte rũt in diem: et rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero infernus domus mea est: in tenebris stra ui lectulum meum. Putredini dixi. Pater meus es:

mater mea et soror mea vermibus. Ubi est ergo nunc prestolatio mea & patiẽtia mea: tu es dñe deus me⁹. ℟.

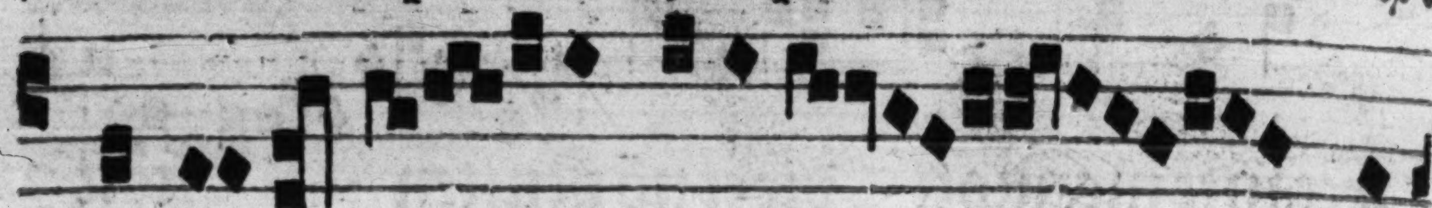

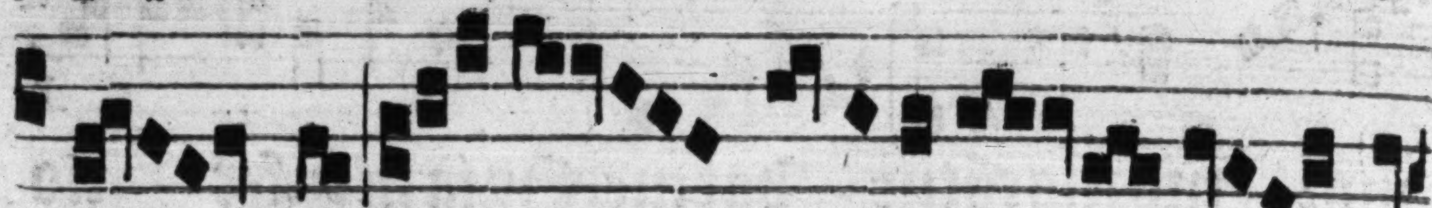

Pelli mee consumptis carnibus Lectio. viij. adhesit os meũ: et derelicta sunt tantũmodo labia circa dentes meos. Miseremi mei miseremini mei saltẽ vos amici mei: quia manus domini tetigit me: Quare persequimini me sicut deus: et carnibus meis saturamini. Quis mihi tribuat vt scribantur sermones mei. Quis mihi det vt exarentur in libro stilo ferreo aut plumbi lamina vel celte sculpantur in silice. Scio enim q̃ redemptor meus viuit: & in nouissimo die de terra surrecturus sum: et rursum circundabor

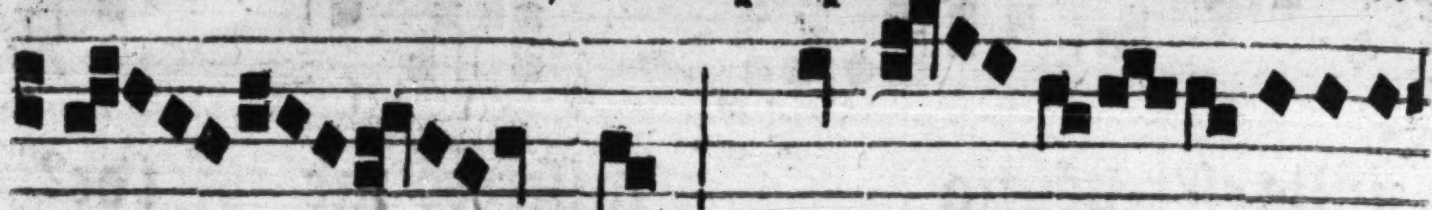
pelle mea: et in carne mea videbo deū saluatorē meū. Quē visurus sum egoipse: et oculi mei cōspecturi sunt: et nō alius. Reposita est hec spes mea in sinu meo. ℟.

Requiē e ter nā dona e is do

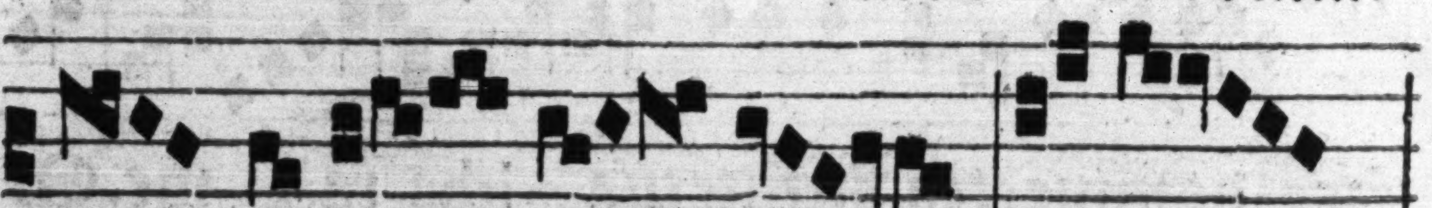
mi ne. Et lux perpetua lu ce

at e is. ℣. Qui la zarū resusci

tasti a monumento feti dum tu eis domine

do na re qui em. Et lux.

Quare de vulua eduxisti me? Qui vti Lectio. ix. nā cōsumptus essem ne oculus me videret. Fuissem quasi non essem de vtero translatus ad tumulum. Nunquid non paucitas dierū meorū finietur breui? Dimitte me vt plangā paululū dolorē meū: antequā vadā et nō reuertar ad terram tenebrosaz: et optā mortis caligine. Terrā miserie et tenebrarū: vbi vmbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitans. Responsoriū.

Libera me do mine de morte eter

na in die illa tremen da. Quando

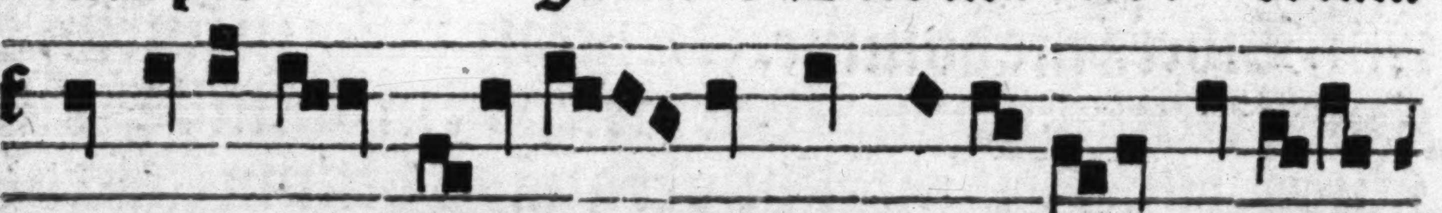
ce li mo uendi sunt ⁊ terra. Dum ve

neris iudica re se

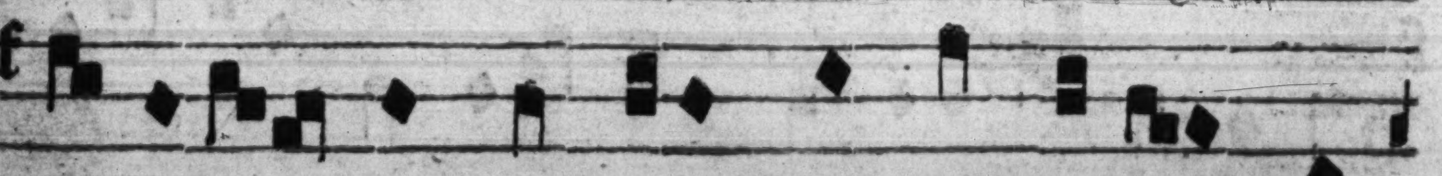
culū per i gnem. ℣. Dies illa dies i re cala

mitatis et miseri e dies magna et a mara val

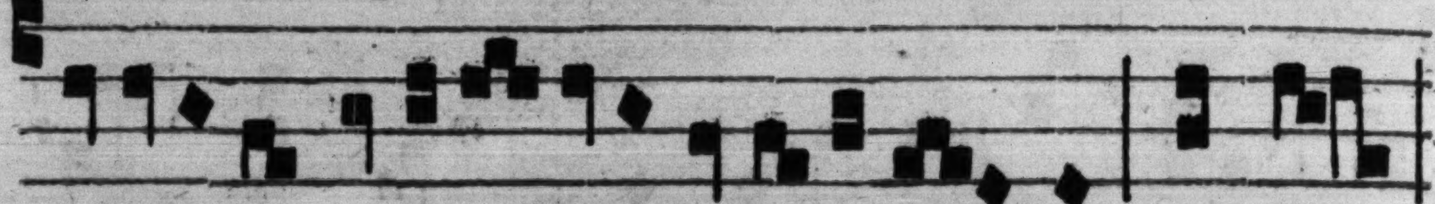
de. Quando ce li. et dicit' vsqꝫ ad. Dū veneris tā tū. Versus. Quid er-

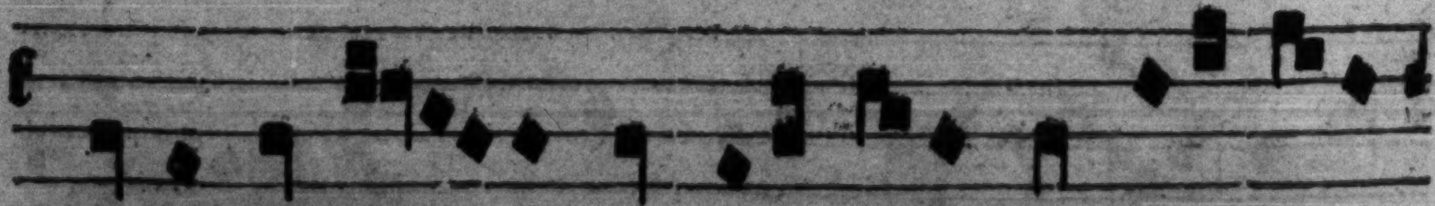
go miserrimus quid dicam vel quid faciam dum

Deinde repetatur. ℟m. **Libera me domine.** quod per totum annū obseruetur quandocunqꝫ corpus adest presens: et in anniuersarijs ⁊ trigintalibus epōrum ⁊ quattuor personarū principaliū scilicet decani: cantoris: cancellarij: ⁊ thesaurarij: et in die animarum tantum. ¶ In omnibus vero alijs vigilijs mortuorū in quibus dicitur predictū. ℟m. tunc finito vltimo versu non dicatur **Dum veneris.** sed statim reincipiatur ℟m. **Libera me domine.** et repetatur vsqꝫ in finem. Quandocunqꝫ corpus adest presens ⁊ in omnibus anniuersarijs et trigintalibus et quādo vltimo fit seruitium mortuorū ante pascha ac etiam in die animarū semper erit predictū. ℟m. **Libera me domine de morte.** vltimū et semper dicitur cum tribus versib⁹ supradictis nisi in die animarū tantum: tunc enim dicetur cum hijs. ℣. **Dies illa. Quando celi.** vt supra. versus.

ambulantes per tenebras dicuntq3 singule ve ve

ve quãte sunt tenebre. Dñ ve. ℣. Creator omni

um rerum deus qui me de limo ter re forma sti &

mirabiliter sanguine proprio redemi sti corpusq3

meum licet modo putre scat de sepulchro facias in

die iudicij resuscita ri exaudi exaudi me vt a

nimã me am in sinu abrahe patriarche tu i iube

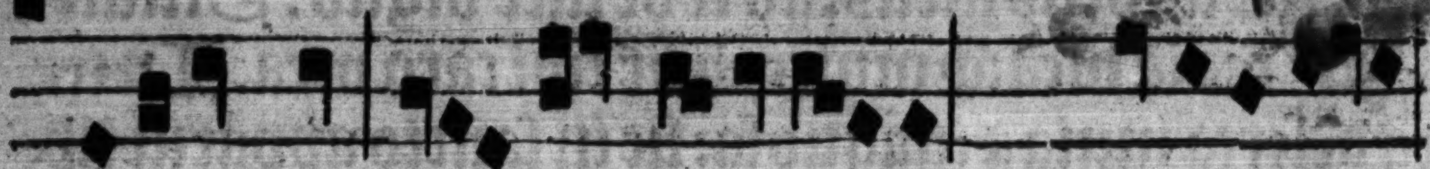
as collocari. Dñ ve.

Deinde repetatur .xvm. vt supradictū est. In oi vero .iij. et vj. fer. p annū qñcunqꝫ fuerit vigil. mortuorū cū .ix. psal. et .iij. lect. tm̄: tūc sit hoc r̄tiū. ℞. Libera me dñe de vijs inferni. Qui portas ereas ꝯfregisti et visitasti ifernū et dedisti eis lumen vt viderēt te qui erāt in penis tenebrarum. ℣. Clamātes et dicentes aduenisti redēptor nr̄. Qui por. Nō repetatur hoc .℞. Deinde dicat sacerdos executor officij añ lau. loco nec habitu mutato hūc. ℣ Iste. ℣. predictus dicatur semp añ laudes supradicto mō nisi a die aia.

Requiescāt in pace. ℞. Amē. xū vsqꝫ ad quartā feriā ante pascha. nam tunc non sequūtur laudes cōtinue post Dirige sicut infra patebit. ¶ In laudibus. Aña.

Miserere mei deus: secundū magnā misericordiā tuā. Et scd̄m multitudinē miꝫationū Exultabūt. Amen. ps. tuarum: dele iniqtatē meā. Amplius laua me ab iniqtate mea: et a pctō meo mūda me. Qm̄ iniqtatē meā agnosco: et pctm̄ meū ꝯtra me est semp. Tibi soli peccaui et malū coram te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cū iudicaris. Ecce eni in iiqtatibus ꝯceptus sū: et i pctō ꝯcepit me mater mea. Ecce eni veritatē dilexisti incerta et occulta sapiētie tue manifestasti mihi. Asperges me dñe ysopo et mūdabor lauab me et sup niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū: et leticiā: et exultabunt ossa humiliata. Auerte faciē tuā a pctis meis: et oēs iniqtates meas dele. Cor mundū crea in me deus: et spiritū rectū innoua i visceribus meis. Ne piicias me a facie tua: et spiritū sctm̄ tuū ne auferas a me. Redde mihi letitiā salutaris tui: et spū principali ꝯfirma me.

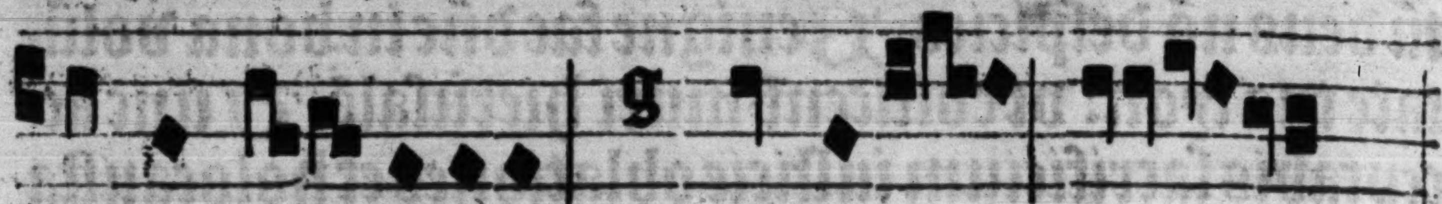
Docebo iniquos vias tuas: ꝛ impij ad te cōuertent̄. Libera me de sanguinib⁹ deus de⁹ salutis mee: ꝛ exultabit lingua mea iusticiā tuā. Dn̄e labia mea aperies: et os meū annūciabit laudē tuā. Qm̄ si voluisses sacrificiū dedissem: vtiq; holocaustis non delectaberis. Sacrificiū deo spūs cōtribulat⁹: coꝛ ꝯtritū ꝛ humiliatū deus nō despicies. Benigne fac dn̄e in bona volūtate tua syon: vt edificent̄ muri hierusalē. Tunc acceptabis sacrificium iusticie oblationes et holocausta tunc imponent super altare tuū vitulos. Antiphona

Exultabunt dn̄o ossa humiliata. aña. Exaudi dn̄e.

Te decet hymn⁹ de⁹ in syon: ꝛ tibi reddet̄ votū in hiꝛlm. Exaudi oꝛationē meā: ad te oīs caro vēiet. Verba iīquoꝝ ꝑualuerūt sup nos: ꝛ ipietatibus nr̄is tu ꝓpiciaberis. Amen. ps. Btūs quē elegisti ꝛ assūpsisti: ihabitabit i atrijs tuis. Replebim̄ i bonis dom⁹ tue: sā ctū ē tēplū tuū mirabile i eq̄tate. Exaudi nos de⁹ salutaris noster: spes oīm finiū terre ꝛ in mari longe. Preparans montes in virtute tua accinctus potētia: qui conturbas ꝓfundū maris sonū fluctuū eius. Turbabūtur gētes ꝛ timebūt qui habitāt terminos a signis tuis: exitus matutini et vespere delectabis. Visitasti terram et inebꝛiasti eam: multiplicasti locupletare eā. Flumen dei repletū est aquis: parasti cibum illoꝝ: quoniam ita est pꝛeparatio eius. Riuos eius inebꝛians multiplica genimina eius: in stillicidijs eius letabitur germinās. Benedices coꝛone anni benignitatis tue: et campi tui replebuntur vbertate. Pinguescent

speciosa deserti: & exultatione colles accingentur. Induti sunt arietes ouiũ: & valles abundabunt frumento: clamabunt etenĩ hymnum dicẽt. aña. Exaudi domine orationem meam ad te

omnis caro veniet. aña. Me suscepit. Amen ps.

Deus deus meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit in te aĩa mea: quã multipliciter tibi caro mea. In terra deserta inuia & inaquosa: sic in sancto apparui tibi vt viderẽ virtutẽ tuã & gloriã tuam. Quoniã melior est misericordia tua sup vitas: labia mea laudabũt te Sic benedicã te in vita mea: & in noĩe tuo leuabo manus meas. Sicut adipe & pinguedine repleat anima mea: & labijs exultationis laudabit os meum. Si memor fui tui sup stratũ meũ: in matutinis meditabor in te quia fuisti adiutor meus. Et in velamento alarum tuarum exultabo: adhesit anima mea post te me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanũ quesierũt aĩam meã: introibũt in inferiora terre tradentur in manus gladij partes vulpiũ erunt. Rex vero letabitur in deo laudabuntur omẽs qui iurant in eo: quia obstructũ est os loquentiũ iniqua. Deus misereatur nostri & benedicat nobis: illuminet vultũ suũ sup nos & misereatur nostri Vt cognoscamus in terra viã tuã in oĩbus gentibus salutare tuũ. Cõfiteantur tibi populi deus: cõfiteantur tibi populi omnes. Letentur & exultent gentes: quoniã iudicas populos in equitate et gentes in terra dirigis. Confiteantur tibi ppli deus: confiteantur tibi ppli

oẽs: terra dedit fructũ suũ. Bñdicat nos de⁹ noster benedicat nos de⁹: ⁊ metuãt eum oẽs fines terre. Aña.

Ego dixi: in dimidio dierũ meoꝝ vadam ad portas inferi. Quesiui residuũ annoꝝ meoꝝ: dixi non videbo dñm in terra viuentiũ. Non aspiciã hominẽ vltra: ⁊ habitatorẽ quiet[illegible]. Generatio mea ablata est ⁊ cõuoluta est a me: quasi tabernaculũ pastorũ. Precisa est velut a texẽte vita mea: dũ adhuc ordirer succidit me. De mane vsq₃ ad vesperã finies me sperabã vsq₃ ad mane: q̃si leo sic contriuit oia ossa mea. De mane vsq₃ ad vesperã finies me: sicut pullus irũdinis sic clamabo meditabor vt colũba. Attenuati sũt oculi mei: suspiciẽtes in excelsũ. Dñe vim patior respõde p me: q̃d dicã aut q̃d respõdebit mihi cũ ipse fecerim. Recogitabo tibi oẽs annos meos in amaritudine aie mee. Dñe si sic viuit ⁊ in talib⁹ vita spũs mei: corripies me ⁊ viuificab me ecce in pace amaritudo mea amarissima. Tu autẽ eruisti aiam meã vt nõ periret: piecisti post tergũ tuũ oia pctã mea. Quia nõ infern⁹ cõfitebit tibi neq₃ mors laudabit te: nõ expectabũt qui descendũt in lacũ veritatẽ tuã. Viuẽs viuẽs ipse cõfitebitur tibi sicut ⁊ ego hodie: pater filijs notã faciet veritatem tuã. Domine saluũ me fac: ⁊ psalmos nostros cantabim⁹ cũctis dieb⁹ vite nostre in domo dñi. aña.

Laudate dñm de celis: laudate eũ in excelsis. Laudate eũ oẽs angeli ei⁹: laudate eũ oẽs virtutes ei⁹. Laudate eũ sol et luna: laudate eũ stelle ⁊ lumen. Laudate eũ celi celoꝝ: ⁊ aque q̃ sup celos sũt laudẽt nomen dñi. Quia ipse dixit ⁊ facta sũt: ip̃e mãdauit ⁊ creata sũt. Statuit ea i sclm ⁊ in sclm scli: p̃ceptũ posuit ⁊ nõ p̃teribit. Laudate dñm de terra: dracones et oẽs abyssi. Ignis grãdo nix glacies spũs pcellarũ: q̃ faciũt verbũ ei⁹. Montes ⁊ oẽs colles: ligna fructifera ⁊ oẽs cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpẽtes ⁊ volucres pẽnate. Reges terre ⁊ oẽs ppli: principes ⁊ oẽs iudices terre. Iuuenes ⁊ virgines senes cũ iunioꝛib⁹ laudẽt nomẽ dñi: qꝛ exaltatũ est nomẽ ei⁹ soli⁹. Confessio eius sup celũ et terrã: et exaltauit cornu ppli sui. Hymnus oĩbus sctis eius: filijs israel pplo approp̃inquãti sibi. Cãtate dño cãticũ nouũ: laus ei⁹ in eccl̃ia sctõꝝ. Letet isrl in eo q̃ fecit eũ: ⁊ filie syon exultẽt i rege suo. Laudẽt nomẽ ei⁹ in choro: in tympano ⁊ psalterio psallãt ei. Quia bñplacitũ est dño in pplo suo: ⁊ exaltabit mãsuetos in salutẽ. Exultabũt scti in gl̃ia: letabunt in cubilib⁹ suis. Exultatiões dei in gutture eoꝝ: ⁊ gladij ancipites in manib⁹ eoꝝ. Ad faciẽdã vindictã in natiõib⁹: increpatiões in pplis. Ad alligãdos reges eoꝝ in cõpedib⁹: ⁊ nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciãt in eis iudiciũ cõscriptũ: gl̃ia hec ẽ oĩbus sctis ei⁹. Laudate dñm in sctis ei⁹: laudate eũ in firmamẽto virtutis ei⁹. Laudate eũ in virtutib⁹ ei⁹: laudate eũ scdm multitudinẽ magnitudĩs ei⁹. Laudate eũ in sono tube: laudate eũ in psalterio ⁊ cythara. Laudate eũ in tympano et choro: laudate eũ i cordis et organo. Laudate eũ in cymbalis bñsonãtib⁹ lau-

Amen. ps.

date eum in cymbalis iubilatiõis: omnis spiritus laudet dominũ. Aña. Omnis spiritus laudet dominũ.
v. Requiẽ eternã dona eis dñe. ℟. Et lux ppetua. añ.

Benedictus dñs de⁹ israel: quia visitauit ꝛ fecit redemptionẽ plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis in Ego sũ. Amen. ps. domo dauid pueri sui. Sicut locut⁹ est per os sanctorum: qui a seculo sunt prophetarũ eius. Salutem ex inimicis nostris: et de manu omniũ qui oderũt nos. Ad faciendam misericordiã cum patribus nostris: ꝛ memorari testamenti sui sancti. Iusiurandũ quod iurauit ad abraham patrem nostrũ: daturum se nobis. Ut sine timore de manu inimicorũ nostrorum liberati: seruiamus illi. In sanctitate et iusticia corã ipso: omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis: preibis enim ante faciem dñi parare vias eius. Ad dandam scientiã salutis plebi ei⁹: in remissiõẽ peccatoꝝ eorũ. Per viscera misericordie dei nostri: in quibus visitauit nos oriens ex alto. Illuminare hijs qui in tenebris et in vmbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros: in viã pacis. aña.

Ego sum resurrectio et vi ta qui credit in me etiam

si mortuus fue rit viuet et om nis q̃ viuit et credit

in me nō moꝛietur in eternū. Kirieleyson. Chꝛiste

leyson. Kirie leyson. Deinde dicat Pat nr̄. sine ꝓnūciatiōe Et ne nos. ꝛ dicat iste ps. sine nō hoc mō Exaltabo te dn̄e qm̄ suscepisti me: nec dilectasti inimicos meos sup me. Domine de⁹ me⁹ clamaui ad te: ꝛ sanasti me. Dn̄e eduxisti ab inferno animā meā: saluasti me a descēdētib⁹ in lacū. Psallite dn̄o scti ei⁹: ꝛ confitemini memoꝛie sctitatis ei⁹. Qm̄ ira i indignatione ei⁹: ꝛ vita in volūtate ei⁹. Ad vesperū demoꝛabit fletus: et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in abūdantia mea: nō mouebоꝛ in eternū. Dn̄e in volūtate tua: pꝛestitisti decoꝛi meo virtutē. Auertisti faciē tuā a me: et fact⁹ sum ꝯturbatus. Ad te dn̄e clamabo: et ad deū meum depꝛecaboꝛ Que vtilitas in sanguine meo: dū descendo in coꝛruptionē. Nunquid cōfitebit tibi puluis: aut annūciabit veritatē tuā. Audiuit dn̄s et misertus est mei: dominus factus est adiutoꝛ meus. Conuertisti planctū meū in gaudiū mihi: conscidisti saccū meū et circūdedisti me leticia. Ut cantet tibi gl̄ia mea et non cōpungar: dn̄e deus meus in eternū cōfiteboꝛ tibi. Quo finito dicat sacerdos loco nec habitu mutato. Requiē eternam. ꝛc. vt̄s. ad vs̄. cū oꝛ. subscript. scd̄m oꝛdinē ꝛ numerū oꝛ. q̄ pꝛius dicebant ad ves. videlicet ꝓ coꝛpoꝛe p̄senti orō. De⁹ cui pꝛopꝛiū. maioꝛ vt. s̄. ad vesperas. In die anniuersario cuiuscunqꝫ fuerit oꝛatio. Deus cui pꝛopꝛiū. minoꝛ vt supꝛa ad vesperas pꝛo triginta li cuiuscunqꝫ fuerit ad laudes tantū oꝛatio.

O Mnipotens sempiterne deus cui nunquam sine spe misericordie supplicatur: propiciare anime famuli tui vel famule tue: vt que de hac vita in tui nominis confessione decessit: sanctorum tuorum numero facias aggregari

Pro episcopis defunctis ad laudes tantum oratio.

D Eus cuius misericordie non est numerus suscipe pro animabus famulorum tuorum pontificum sacerdotum preces nostras et lucis eis leticieque regionem in sanctorum tuorum societate concede.

Pro fratribus et sororibus ad laudes tantum oratio.

I Nclina domine aurem tuam ad preces nostras quibus misericordiam tuam supplices deprecamur: vt animas famulorum famularumque tuarum quas de hoc seculo migrare iussisti: in pacis ac lucis regione constituas et sanctorum tuorum iubeas esse consortes. Per christum dominum nostrum. ℟. Amen. Sequitur

Deinde dicitur priuatim oratio pro defunctis familiaribus

Oremus.

D Eus qui nos patrem et matrem honorare precepisti miserere clementer animabus patrum et matrum nostrorum eorumque omnia peccata dimitte: nosque eos in eterne claritatis gaudio fac videre Vel aliqua alia ad placitum. quibus expletis sequitur oratio generalis in audientia sub eodem tono quo orationes priores dicebantur

A Nimabus quesumus domine omnium fidelium defunctorum oratio proficiat supplicantium: vt eas et a peccatis omnibus exuas et tue redemptionis facias esse participes. Qui cum deo patre et spiritu sancto viuis et regnas deus: per omnia secula seculorum. ℟.

Sciēdū est ꝙ in vigil. mortuorum tam. iiij. ꝗ. ix. lc.

Amē. Requiescāt in pace. ℟. Amē. a die animaruz vsqꝫ ad. iiij. feriā an̄ pascha siue corp⁹ presens fuerit siue nō: finito vltimo. ℟. nō dicat. ℣. Requiescāt in pace. sed statim post vltimū. ℟m. sequat. Kirieleyson. Christeleyson. Kiriel. Pater nr̄. ps Exaltabo. cū. ℣. et or. eodē mō et ordine sicut in alio tpe anni post laudes dici solent. laudes vero tūc dicant post matut. de die ⁊ de sctā maria: ita ꝙ dicta aña. post psal. Bn̄dict⁹ dicat. Kirieleyson. Xpel. Kiriel. Pater nr̄. deinde sine pnūciatione. Et ne nos. dicat sine nota sequēs ps.

Voce mea ad dn̄m clamaui voce mea ad dn̄m deꝑcatus sum. Effundo i ꝫspectu ei⁹ orōnē meā et tribulationē meā ante ip̄m pnūcio. In deficiendo ex me spiritū meū: ⁊ tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabā: abscōderūt superbi laqueū mihi. Cōsiderabā ad dexterā et videbā: ⁊ nō erat qui cognosceret me. Perijt fuga a me: et nō est qui requirat aiam meā. Clamaui ad te dn̄e: dixi tu es spes mea portio mea in terra viuētiū. Intēde ad deprecationē meam: qr humiliat⁹ sum nimis. Libera me a psequētibus me: qr confortati sunt sup me. Educ de custodia animā meā ad cōfitendū noī tuo: me expectāt iusti donec retribuas mihi. Quo dicto dicat sacerdos loco nec habitu mutato. ℣. ⁊ or. eodē modo p oia ꝗ pri⁹ dicebātur ad vs̄. videlicꝫ ad Placebo. ¶ Notādū ē vō ꝙ qn̄docūqꝫ p totū annū missa p corpe presenti anniuersario vel trigintali cuiuscūqꝫ in choro vel i capitulo fuerit celebranda: vbi et missa ibi etiā cōmendatio animarū statim post primā ante missam capitularē p de

functis a toto choro cũ nota dicat incipiẽte antiphonã aliquo de superiori gradu. Ita tamen ꝙ si in die sepulture deportet corpus ad ecclesiã tunc finita orone **Suscipe dñe animã serui tui** vel **ancille tue.** statim sequat cõmendatio animarũ eodẽ modo ⁊ ordine sicut post deportationẽ corporis ad ecclesiã supradictũ est. Preterea omi die ꝑ totã .xl. quãdo de feria agit: statim post ꝑmã añ missã capitularẽ dicat in choro cõmẽdatio aiaꝝ nisi i crastino festoꝝ dupliciũ: ⁊ hoc sine nota qñ **Dirige** sine nota ꝓcesserit. Et sciendũ est ꝙ qñcũqꝫ dicat cõmẽdatio animarũ: semꝑ dicat sedẽdo vsqꝫ ad añ. post laudes dicend.

añ. Requiẽ eternã. Amen.

Beati imaculati i via: qui ambulant i lege domini. Beati q̄ scrutãtur testimonia ei⁹: i toto corde exq̃rũt eũ. Non eni qui operant iniquitatẽ: in vijs eius ambulauerunt. Tu mandasti: mãdata tua custodiri nimis. Utinã dirigant vie mee: ad custodiẽdas iustificatiões tuas. Tũc nõ cõfundar: cũ ꝑspexero in oib⁹ mãdatis tuis. Cõfitebor tibi in directione cordis: in eo q̃d didici iudicia iusticie tue. Iustificationes tuas custodiã: non me derelinq̃s vsqꝫquaqꝫ. In quo corrigit adolescẽtior viam suã: in custodiẽdo sermones tuos. In toto corde meo exq̃siui te: ne repellas me a mãdatis tuis. In corde meo abscõdi eloquia tua: vt non peccẽ tibi. Benedictus es dñe: doce me iustificationes tuas. In labijs meis ꝓnũciaui: oĩa iudicia oris tui. In via testimonioꝝ tuorum delectatus sum: sicut in oibus diuitijs. In mãdatis tuis exercebor: et considerabo vias tuas. In iustificationibus tuis meditabor: nõ obliuiscar sermones tuos. Retribue seruo tuo: viuifica

me et custodiã sermones tuos. Reuela oculos meos: et cõsiderabo mirabilia de lege tua. Incola ego sum in terra: nõ abscondas a me mandata tua. Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas: in omni tẽpore. Increpasti supbos: maledicti qui declinãt a mandatis tuis. Aufer a me opprobriũ et contẽptũ: quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederũt principes et aduersum me loquebãtur: seru⁹ autẽ tuus exercebatur in iustificationib⁹ tuis. Nam et testimonia tua meditatio mea est: et consiliũ meũ iustificationes tue. Adhesit pauimẽto aĩa mea: viuifica me secũdũ verbũ tuũ. Vias meas enunciaui et exaudisti me: doce me iustificatiões tuas. Viam iustificationũ tuarũ instrue me: et exercebor in mirabilib⁹ tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis. Viam iniquitatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. Adhesi testimoniis tuis dñe: noli me cõfundere. Viã mandatorũ tuorũ cucurri: cũ dilatasti cor meũ

Legem pone mihi dñe viam iustificationũ tuarum: et exquirã eã semp. Da mihi intellectũ et scrutabor legẽ tuã: et custodiã illam in toto corde meo. Deduc me in semita mãdatorũ tuorũ: qr ipam volui. Inclina cor meũ in testimonia tua: et non in auariciã. Auerte oculos meos ne videant vanitatẽ: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquiũ tuũ: in timore tuo. Amputa opprobriũ meum quod suspicatus sum: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mandata tua: in equitate tua viuifica me. Et veniat super me misericordia tua dñe: salutare tuũ secundũ eloquiũ tuũ. Et respondebo exprobrãtibus mihi verbum: quia speraui in sermonib⁹ tuis. Et ne auferas

de ore meo verbũ veritatis vsquequaq;: quia in iudiciis tuis sup sperauí. Et custodiã legem tuã semp: in seculũ et in sclm seculi. Et ambulabam in latitudine: quia mãdata tua exquisiui. Et loquebar de testimonijs tuis in conspectu regũ: et non confundebar. Et meditabar ĩ mãdatis tuis: q̃ dilexi. Et leuaui man⁹ meas ad mandata tua que dilexi: et exercebor in iustificationib⁹ tuis. Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti. Hec me cõsolata est in humilitate mea: quia eloquiũ tuũ viuificauit me. Superbi inicq̃ agebant vsquequaq;: a lege autẽ tua non declinaui. Memor fui iudiciorũ tuorũ a seculo dñe: et consolatus sum. Defectio tenuit me: pro peccatorib⁹ derelinquentib⁹ legẽ tuam. Cantabiles mihi erant iustificationes tue: in loco pegrinationis mee. Memor fui nocte nominis tui dñe: et custodiui legem tuam. Hec facta est mihi: quia iustificatiões tuas exquisiui Porcio mea dñe: dixi custodire legem tuã. Deprecatus sum faciẽ tuam in toto corde meo: miserere mei secundũ eloquiũ tuũ. Cogitaui vias meas: et conuerti pedes meos in testimonia tua. Paratus sum et nõ sum turbatus: vt custodiã mandata tua. Funes peccatorũ circũplexi sunt me: et legem tuã non sum oblitus. Media nocte surgebã ad confitendũ tibi: sup iudicia iustificationis tue. Particeps ego sum omniũ timentiũ te: et custodientiũ mandata tua. Misericordia tua dñe plena est terra: iustificatiões tuas doce me Bonitatẽ fecisti cũ seruo tuo dñe: secundũ verbũ tuũ Bonitatẽ et disciplinã et scientiã doce me: q; in mandatis tuis credidi. Priusq̃ humiliarer ego deliqui: ppterea eloquiũ tuũ ego custodiui. Bon⁹ es tu: et in bonitate tua doce me iustificatiões tuas. Multiplicata

est sup me iiqtas supbo₂: ego aut i toto co₂de scrutabo₂ mādata tua. Coagulatū ē sicut lac co₂ eo₂: ego vero legē tuā meditat⁹ sum. Bonū mihi q₂ humiliasti me vt discā iustificationes tuas. Bonū mihi lex o₂is tui: sup milia auri ⁊ argēti. Man⁹ tue fecerūt me ⁊ plasmauerūt me: da mihi itellectū vt discā mādata tua. Qui timēt te videbūt me ⁊ letabunt: q₂ i v̄ba tua supspaui Cognoui dn̄e q₂ eqtas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti me. Fiat mia tua vt ₂solet me: scd̄m eloquiū tuū seruo tuo. Veniāt mihi mi₂atiōes tue ⁊ viuā: q₂ lex tua meditatio mea ē. Cōfūdant supbi q₂ iniuste iiqtatē fecerūt i me: ego aūt exercebo₂ i mādat tuis Cōuertant mihi timētes te: ⁊ q̄ nouerūt testimōia tua. Fiat co₂ meū imaculatū: i iustificatiōib⁹ tuis vt nō cōfundar.

Defecit in salutare tuū aia mea: ⁊ in verbū tuū supsperaui. Defecerūt oculi mei in eloquiū tuū: dicētes qn̄ ₂solaberis me. Quia fact⁹ sum sicut vter in p₂uina: iustificatiōes tuas nō sūi oblitus. Quot sūt dies serui tui: qn̄ facies de psequētib⁹ me iudiciū. Narrauerūt mihi iniqui fabulatiōes: sʒ nō vt lex tua. Oia mādata tua veritas: iniqui psecuti sūt me adiuua me. Paulomin⁹ cōsūmauerūt me in terra: ego aūt nō dereliqui mādata tua. Scd̄m miam tuā viuifica me: et custodiā testimōia o₂is tui. In eternū dn̄e: verbū tuū pmanet in celo. In gn̄atione ⁊ generatiōe veritas tua: fūdasti terrā ⁊ pmanet. O₂dinatione tua pseuerat dies: qm̄ oia seruiūt tibi. Nisi qd̄ lex tua meditatio mea est: tūc fo₂te piissem i humilitate mea. In eternū nō obliuiscar iustificationes tuas: q₂ i ipsis viuificasti me. Tu⁹ sū ego saluū me fac: qm̄ iustificatiōes tuas exqsiui. Me expectauerūt pctō₂es vt pderēt me: testimōia tua itellexi. Ois cōsūmatiōis

vidi finẽ: latũ mãdatũ tuũ nimis. Quõ dilexi legẽ tu
am dñe: tota die meditatio mea ẽ. Sup ĩimicos meos
pꝛudẽtẽ me fecisti mãdato tuo: qꝛ i etnũ mihi est. Su
per oẽs docẽtes me itellexi: qꝛ testimõia tua meditatio
mea ẽ. Sup senes itellexi: qꝛ mãdata tua q̃siui. Ab oi
via mala ꝓhibui pedes meos: vt custodiã verba tua.
A iudicijs tuis nõ declinaui: qꝛ tu legẽ ꝓsuisti mihi
Quã dulcia faucibꝰ meis eloq̃a tua: sup mel oꝛi meo
A mãdatꝭ tuis itellexi: ꝓpterea odiui oẽm viã iniq̃ta
tis. Lucerna pedibꝰ meis verbũ tuũ: ⁊ lumẽ semitis
meis. Iuraui et statui: custodire iudicia iusticie tue.
Hũiliatꝰ sũ vsqꝫq̃qꝫ dñe: viuifica me scdm verbũ tuũ
Volũtaria oꝛis mei bñplacita fac dñe: et iudicia tua
doce me. Aĩa mea i manibꝰ meis semp: ⁊ legẽ tuã nõ
sũ oblitꝰ. Posuerũt pctõꝛes laqueũ mihi: ⁊ de mãda-
tis tuis nõ erraui. Hereditate acq̃siui testimõia tua i
etnũ: qꝛ exultatio coꝛdis mei sũt. Inclinaui coꝛ meũ
ad faciẽdas iustificatiões tuas i etnũ: ꝓpter retributio
nẽ. Iniq̃s odio habui: ⁊ legẽ tuã dilexi. Adiutoꝛ ⁊ su
sceptoꝛ meꝰ es tu: ⁊ i v̄bũ tuũ supspaui. Decliate a me
maligni: ⁊ scrutaboꝛ mãdata dei mei. Suscipe me se-
cũdũ eloquiũ tuũ ⁊ viuã: ⁊ nõ ꝯfundas me ab expecta
tione mea. Adiuua me et saluus ero: et meditaboꝛ in
iustificationibꝰ tuis semp. Spreuisti omnes discedẽ-
tes a iudicijs tuis: qꝛ iniusta cogitatio eoꝝ. Preuari-
cãtes reputaui omes pctõꝛes terre: ideo dilexi testimo
nia tua. Confige timoꝛe tuo carnes meas: a iudicijs
eni tuis timui. Feci iudiciũ et iusticiã: nõ tradas me
calũniantibꝰ me. Suscipe seruũ tuũ in bonũ: non ca
lũniant me supbi. Oculi mei defecerũt i salutare tuũ:
⁊ in eloquiũ iusticie tue. Fac cum seruo tuo secundũ
miam tuã: ⁊ iustificationes tuas doce me. Seruꝰ tuꝰ

sum ego: da mihi intellectũ vt sciam testimonia tua. Tẽpus faciendi dñe: dissipauerũt legẽ tuã. Ideo dilexi mãdata tua: sup aurũ & topazion. Propterea ad omĩa mãdata tua dirigebar: oẽm viam iniquã odio [habui. Mirabilia testimonia tua dñe: ideo scrutata est ea aĩa mea. Declaratio sermonũ tuoꝝ illuminat: & intellectũ dat puulis. Os meũ aperui & attraxi spiritũ: qꝛ mãdata tua desiderabã. Aspice in me et miserere mei: scd̃m iudiciũ diligentiũ nomen tuũ. Gressus meos dirige scd̃m eloquiũ tuũ: et nõ dñetur mei omis iniusticia. Redime me a calũnijs hominũ vt custodiã mandata tua. Faciẽ tuam illumina super seruũ tuum: et doce me iustificationes tuas. Exitus aquarũ deduxerũt oculi mei: quia non custodierũt legẽ tuã. Iustus es dñe: et rectũ iudiciũ tuũ. Mãdasti iusticiã testimonia tua: et veritatẽ tuam nimis. Tabescere me fecit zelus me⁹: qꝛ obliti sũt verba tua inimici mei. Ignitũ eloquiũ tuũ vehementer: et seruus tu⁹ dilexit illud. Adolescentulus sum ego & contemptus: iustificationes tuas nõ sum oblitus. Iusticia tua dñe iusticia in eternũ: et lex tua veritas. Tribulatio et angustia inuenerũt me: mandata tua meditatio mea est. Equitas testimonia tua in eternum intellectũ da mihi et viuam. Clamaui in toto corde exaudi me dñe: iustificationes tuas requirã. Clamaui ad te saluũ me fac: vt custodiã mandata tua. Preueni in maturitate et clamaui: quia in verba tua sup speraui. Preuenerũt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloquia tua. Vocẽ meã audi scd̃m misericordiam tuam dñe: & scd̃m iudiciũ tuũ viuifica me. Appropinquauerũt psequentes me iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt. Prope es tu dñe et omẽs vie

tue veritas. Initio cognoui de testimoniis tuis: q2 i eternū fundasti ea. Uide humilitatē meā ⁊ eripe me: q2 legē tuā nō sum oblitus. Iudica iudiciū meū et redime me: ꝓpter eloquiū tuū viuifica me. Longe a peccatorib9 salus: quia iustificationes tuas nō exquisierunt. Misericordie tue multe dn̄e: secundū iudiciū tuū viuifica me. Multi qui persequūtur me et tribulant me: a testimoniis tuis non declinaui. Uidi preuaricantes et tabescebā: quia eloquia tua nō custodierunt. Uide qm̄ mandata tua dilexi dn̄e: in misericordia tua viuifica me. Principiū verbor2 tuor2 veritas: in eternū oīa iudicia iusticie tue. Principes persecuti sunt me gratis: ⁊ a verbis tuis formidauit cor meum Letabor ego super eloquia tua: sicut qui inuenit spolia multa. Iniquitatē odio habui ⁊ abominat9 sum legem autē tuam dilexi. Septies in die laudē dixi tibi: super iudicia iusticie tue. Pax multa diligentib9 legem tuam: et nō est illis scandalū. Expectabam salutare tuū domine: et mandata tua dilexi. Custodiuit anima mea testimonia tua: et dilexit ea vehementer. Seruaui mādata tua et testimonia tua: quia omnes vie mee in cōspectu tuo. Appropinquet deprecatio mea in cōspectu tuo dn̄e: iuxta eloquiū tuū da mihi intellectū. Intret postulatio mea in cōspectu tuo: secundū eloquiū tuū eripe me. Eructabūt labia mea hymnū: cū docuer; me iustificatiōes tuas. Pronūciabit lingua mea eloquiū tuū: q2 oīa mādata tua eq̄tas Fiat man9 tua vt saluet me: qm̄ mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū dn̄e: ⁊ lex tua meditatio mea est. Uiuet aīa mea ⁊ laudabit te: ⁊ iudicia tua adiuuabūt me. Erraui sicut ouis q̄ periit q̄re seruū tuū dn̄e: q2 mādata tua nō sū oblit9. Finitis psal. repetat̄. añ.

Requiē eternā dona eis domine: et lux perpetua lu

ceat eis. Kirieleysō. Christeleyson. Kirie leyson.

Deinde dicat Pater nr̄. et sine pnūciatione. Et ne nos

Domine probasti me et sequat sine nota iste ps. cognouisti me: tu cognouisti sessionē meā et resurrectionē meā. Intellexisti cogitatiōes meas de lōge: semitā meam et funiculū meum inuestigasti. Et omnes vias meas preuidisti: quia nō est sermo in lingua mea. Ecce dn̄e tu cognouisti oīa nouissima et antiqua: tu formasti me et posuisti sup me manū tuam. Mirabilis facta est scientia tua ex me: cōfortata est et non potero ad eā. Quo ibo a spiritu tuo: et quo a facie tua fugiā. Si ascēdero in celū tu illic es: si descendero ad infernū ades. Si sumpsero pēnas meas diluculo: et habitauero in extremis maris. Etenī illuc manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi forsitan tenebre cōculcabūt me: et nox illuminatio mea in delicijs meis. Quia tenebre nō obscurabunt a te: et nox sicut dies illuminabitur sicut tenebre eius ita et lumen eius. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Cōfitebor tibi quia terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua et anima mea cognoscet nimis. Non est occultatū os meum a te quod fecisti in occulto: et substantia mea in inferioribus terre. Imperfectum meum viderunt oculi tui et in libro tuo omnes scribentur: dies forma

buntur et nemo in eis. Mihi autē nimis honorificati sunt amici tui de⁹: nimis cōfortatus est principat⁹ eorum. Dinumerabo eos et sup arenā multiplicabuntur: exurrexi et adhuc sum tecū. Si occideris de⁹ pctōres: viri sanguinū declinate a me. Quia dicitis in cogitatione: accipiāt in vanitate ciuitates suas. Nōne qui oderunt te dn̄e oderā: et super inimicos tuos tabescebam. Perfecto odio oderā illos: inimici facti sunt mihi. Proba me deus et scito cor meū: interroga me et cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: et deduc me in via eterna. Deinde sine interuallo incipiat missa p defunctis sacerdote interim exeunte ad locū sepulchri signādū si corp⁹ presens affuerit: vt supradictū est. Tamen qn̄cunqz singillatim extra cōuentū dicit cōmendatio animarū tunc imediate post psal. Dn̄e probasti. sequat. ℣. Requiē eternā. Et lux. A porta inferi. Erue dn̄e. Credo videre. In ter

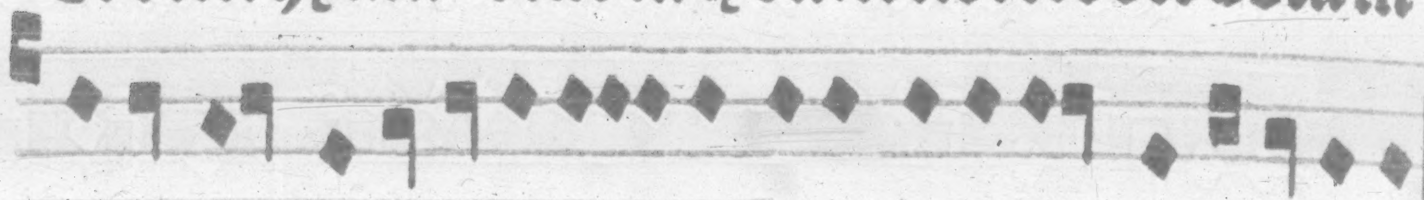
Tibi dn̄e cō [ra vi. Dn̄s vobiscū. Oremus. Oro mendamus aīas famulor famularūqz tuarū: vt defuncti seculo tibi viuant: et que p fragilitatē mūdane conuersationis peccata admiserūt: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per xp̄m dn̄m nr̄m. Nunq̄ dicat alia cōmendatio in eccl̄ia Sarū siue corpus presens fuerit siue non. Ad missam. Officiū.

Requiem eter nam do na eis do

mi ne et lux ppetua luceat e is Ps

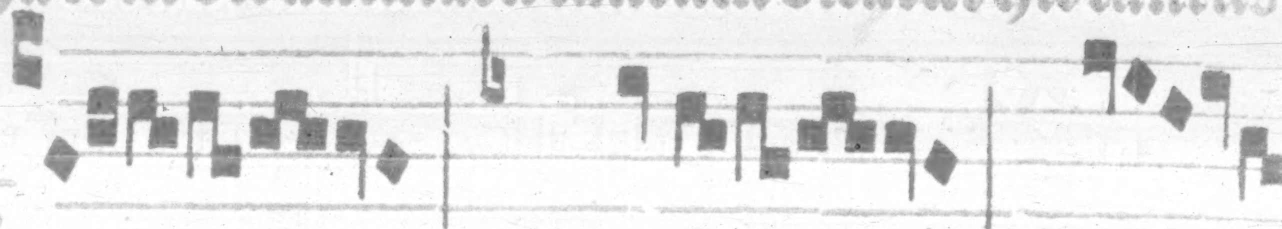

Te decet hymn⁹ deus in syon: et tibi reddet votũ in

hierusalẽ exaudi orationẽ meã ad te oĩs caro veniet

Officiũq; corp⁹ adest p̃sens ⁊ in anniuersariis ⁊ trigintalibus et quando vltimo fit seruitiũ mortuorũ ante pascha et in die animarũ tantum dicatur hic cantus.

Kyrie leyson. iij. Christe leyson. iij. Ki ri

e leysõ. iij. Ki rie leyson.

Quotidie ante diem sepulture cuiuscunq; fuerit dicatur ista oratio.

Deus cui propriũ est misereri semper ⁊ parcere te supplices deprecamur pro aĩa famuli tui vel famule tue. N. quã hodie de hoc seculo migrare iussisti: vt nõ tradas eam in manus inimici: nec obliuiscaris in finem: sed iubeas illam ab angelis sanctis suscipi: atq; ad regionem viuorũ perduci: ⁊ q; in te sperauit ⁊ credidit sanctorum tuorum mereatur societate letari Per dñm. ¶ In die quinto sepulture cuiuscũq; fuerit corpus dicat᷑ ista orõ.

Omnipotens sempiterne de⁹ misericordiã tuã supplices deprecamur: vt animã famuli tui vel famule tue: cui⁹ corpori debitũ sepulture officiũ p̃soluim⁹ in sinũ abrahe patriarche iubeas collocari: vt cũ dies agnitionis tue aduenerit:

inter sctōs et electos tuos eū vel eā resuscitari pcipias.
P do. In anniuersar. de q̄cūq₃ fuerit d̄r ista orō
DEus indulgentiaꝝ dn̄e da aie famuli tui vel fa
mule tue cui⁹ āniuersariū depositiōis diē ɜmeōꝛam⁹
refrigerij sedē q̄etis btitudinē lumis claritatē. Per do.
DEus [In die tricennali de q̄cūq₃ fuerit d̄r ista oꝛ
cui ppꝛiū est misereri semp et pcere ppiciare aie
famuli tui vel famule tue: ⁊ oīa ei⁹ peccata dimitte: vt
moꝛtꝭ vinculis absolut⁹ vel absoluta: trāsire mereat
ad vitā. P do. In āniuersa. epoꝝ tm̄ sic pnūciet. De⁹
indulgētiarū dn̄e da aie famuli tui pōtificis cui⁹. ⁊c.
vt s. Hoc gn̄alit notādū est q ad qualibet missā q̄ pro
coꝛpe pn̄ti celebꝛat cuiuscūq₃ fuerit nisi p rege vel regi
na vel p alto magno dn̄o q̄uq₃ orōnes dn̄r ad missā q̄
rū pma p coꝛpe pn̄ti vt. s. ad missā: scda p epis orō.
DEus q̄ inter apl̄icos sacerdotes famlos tuos pō
tificali fecisti dignitate cēseri: p̄sta q̄s: vt quoꝛū
vicē ad hoꝛā gerebāt in terris: eoꝝ ppetuo ɜsoꝛtio letē
Offerim⁹ tibi dn̄e oblationē [tur in celis. Secre.
pro aiab⁹ famuloꝝ tuoꝝ pōtificū vel
sacerdotū supplicātes: vt cū p̄sulib⁹ apostolice digni-
tatis quoꝝ sunt executi officiū mereant habere sempi
PRofi [terne beatitudinis poꝛtionē. Post cōio.
ciat q̄s dn̄e aiabus famuloꝝ tuoꝛū pontificū et
sacerdotū diuini celebꝛatio mysterij: vt quos in terris
positos hui⁹ muneris dispēsatoꝛes esse fecisti: inter ele
ctos antistites eos iubeas ɜnumerari. Per do. Tertia
DEus venie largitoꝛ ⁊ orō p fratrib⁹ ⁊ soꝛoꝛib⁹.
humane salutis auctoꝛ: q̄s clemētiā tuā: vt no-
strarū cōgregationū fratres et soꝛoꝛes: qui ex hoc secu
lo transierūt: intercedente beata maria semp virgine
et beato michaele archangelo cum omnibus sanctis:

ad ꝑpetue beatitudinis ꝯsortiū ꝑuenire cōcedas. Sec.

Deus cuiꝰ misericordie nō est numerꝰ suscipe ꝓpicius ꝓces humilitatis nr̄e et aīabꝰ fratrū et sororū nr̄aꝝ ꝯgregationū quibꝰ tui nois dedisti ꝯfessionē per hec sacramēta salutis nr̄e cūctoꝝ remissionē tribue pctōꝝ. Post cōto.

Presta q̄s omps ꝛ miseri cors deꝰ: vt aīe fratrū ꝛ sororꝝ nr̄aꝝ congregationū: ꝓ quibꝰ hoc sacrificiū laudis tue obtulimꝰ maiestati: per huiꝰ virtutē sacramēti a pctis oībus expiate lucis ꝑpetue te miserāte ꝑcipiāt beatitudinē. Quarta oro ꝓ parētibꝰ ꝛ bn̄factoribꝰ

Omnipotens ꝛ misericors deꝰ vnica salꝰ mortaliū te supplices exoramꝰ ꝓ aīabꝰ famuloꝝ famularūq; tuarū parentū ꝛ bn̄factorū nr̄oꝝ vt interueniēte btā dei genitrice maria cū oībus sctis: pctōꝝ eis largire digneris indulgentiā: et in nouissimo die beate resurrectionis leticiam. Secre.

Sanctifica q̄s dn̄e hec fideliū oīm vitalia sacramēta ꝛ ꝓsta: vt iteruenitēte btā dei genitrice maria cū oībꝰ sctis tuis aīe famuloꝝ famularūq; tuaꝝ parētū ꝛ bn̄factoꝝ nr̄oꝝ ab oībꝰ vitijs expiate pabulo vite reficiant̄ et̄ne. Post cōt.

Purificet nos q̄s dn̄e salutare q̄ pasti sumꝰ sacramētū: vt iteruenitēte btā ꝛ gl̄iosa sempq; virgine dei genitrice maria cū oībus sctis tuis: ꝯcede: vt hoc ipm ꝓficiat aīabꝰ famulorū famularūq; tuaꝝ parentū ꝛ bn̄factoꝝ nr̄oꝝ ad promerendā tue ꝓpitiatiōis gratiā ꝛ ꝑcipiendā future resurrectionis gloriā sempiternā. Quinta oratio gn̄al.

Fideliū deꝰ omniū conditor et redemptor aīabꝰ oīm fideliū defunctorū remissionē cunctoꝝ tribue peccatoꝝ vt indulgentiā quā optauerūt pijs supplicationibus cōsequātur. Qui cū deo patre ꝛ spū sctō viuis et regnas deus. Per omnia scl̄a seculoꝝ. Secre.

HOstias q̄s dn̄e quas tibi p aiab⁹ oim fideliũ defũctorũ offerim⁹ ppiciat⁹ intẽde: vt quib⁹ fidei xp̄iane meritũ cõtulisti dones et premiũ. Post cõio.

ANimabus q̄s dn̄e oim fideliũ defunctorũ oratio pficiat supplicãtiũ: vt eas et a pctis oib⁹ exuas et tue redẽptionis facias esse pticipes. Qui cũ deo prē et spũ sctõ viuis et regnas de⁹. Per oia scl'a sclorũ. Amen.

Itẽ et infra trigintale cuiuscũqz fuerit defũcti dicunt orones q̄r pma p ipso trigintali. Itẽ in oib⁹ aliis anniuersarijs dicunt orones q̄r pma p anniuersa. cet'a vt s. p corpe p̄senti. Quãdocũqz corp⁹ adest p̄sens et in anniuersar. epor et in die aiarũ tm̃. Lectio

FRatres: ep̄le b'ti pauli ap'li. Ad tessalonicẽses.

Nolumus vos ignorare de dormientib⁹ vt nõ contristemini sicut et ceteri qui spem non habent. Si enim credimus q̄ iesus mortu⁹ est et resurrexit: ita et deus eos qui dormierũt p iesum adducet cũ eo. Hoc eni vobis dicim⁹ in verbo dn̄i: q̄r nos qui viuimus qui residui sum⁹ in aduẽtu dn̄i nõ preuenïem⁹ eos qui dormierũt. Qm̃ ipse dn̄s in iussu et in voce archãgeli et in tuba dei descẽdet de celo: et mortui qui in xp̄o sunt resurgẽt primi. Deinde nos qui viuim⁹ qui relinqmur simul rapiemur cũ illis in nubib⁹ obuiã xp̄o in aera: et sic semp cũ dn̄o erim⁹. Itaqz cõsolamini inuicẽ: in verbis istis. ¶ In oib⁹ alijs anniuersarijs et triginta.

IN dieb⁹ illis: lib⁹ ep'la. Lcõ libri machabeorũ.

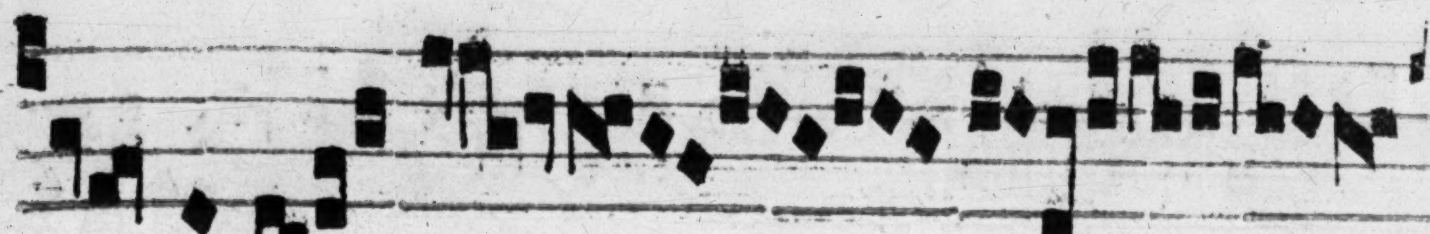
Vir fortissim⁹ iudas collatiõe facta: duodecim milia dragmas argẽti misit hierosolymam offerre ea ibi p pctis mortuorũ iuste et religiose de resurrectiõe cogitãs. Nisi eni eos qui ceciderãt resurrecturos speraret: supfluũ videret et vanũ orare p mortuis. Sed q̄r cõsiderabat q̄d hij qui cũ pietate dormitionẽ acceperãt:

optimā haberēt repositā grām. Sctā ergo et salubris est cogitatio p defūctis exorare: vt a pctis soluant. In oib alijs missis p defunctis dñr hee due epke alternis vicibus p ebdomadā: ita tñ qd pmo dicat epka. Audiui vocē. qd p totū annū obfuet qñ ferialit dicat missa. Epka. Lcō libri apocalypsis: iohannis apli.

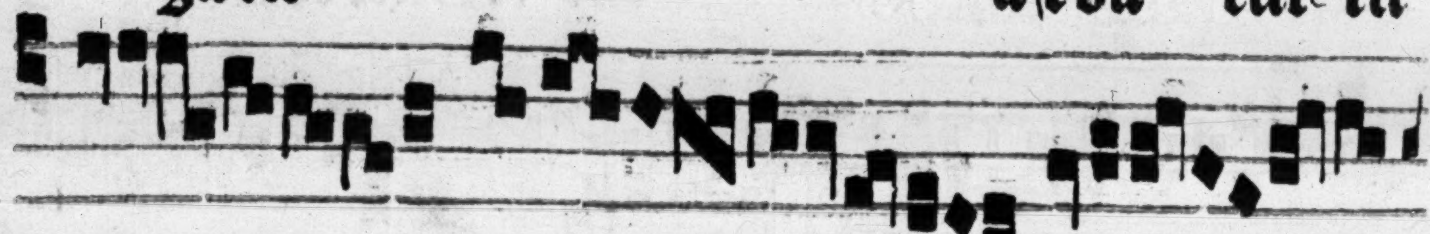
In dieb illis: Audiui vocē de celo dicentē mihi Scribe. Beati mortui: qui in dño moriunt. Amodo iā dicit spūs: vt requiescāt a laborib suis. Opa eni illorū: sequunt illos. Alia epka ad corithios

Fres: Xps resurrexit a mortuis pmitie dormiētium: qm quidē p hoiem mors: & p hominē resurrectio mortuor. Et sicut in adā oēs moriunt: ita & in xpo oēs viuificabunt. Unusqsqz aūt in suo ordine: p iesū xpm: dñm nrm. ¶ Sciēdū est aūt q istud seqns grad. s. Si ambulē. nunq debet dici p corpe psenti alicui nisi solūmodo p corpib psentib epor & eor trigintalib et āniuersa. sm vsū Sar ecclie tūc eni dicat a trib clericis de. ij. forma habitu nō mutato ad caput defūcti: si corp adest psens: sin aūt ad gradū chori dicat Grad.

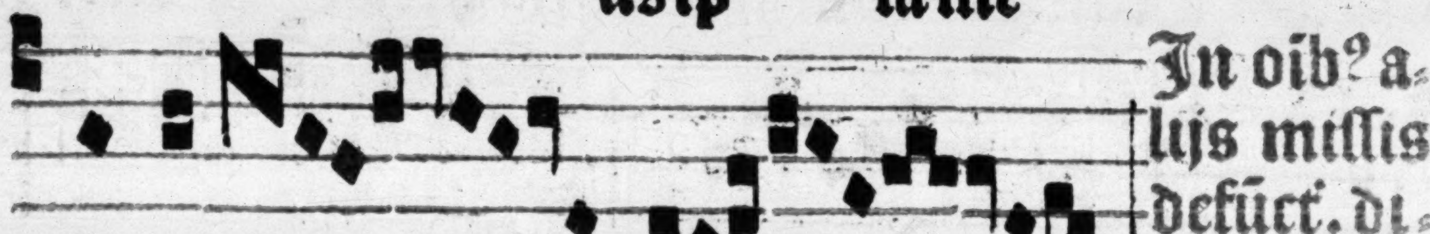
Si ambu lem in me di o vm bre mortis nō time bo ma la qm am tu me cū es domine v. Vir

ga tu a & ba cul⁹ tu

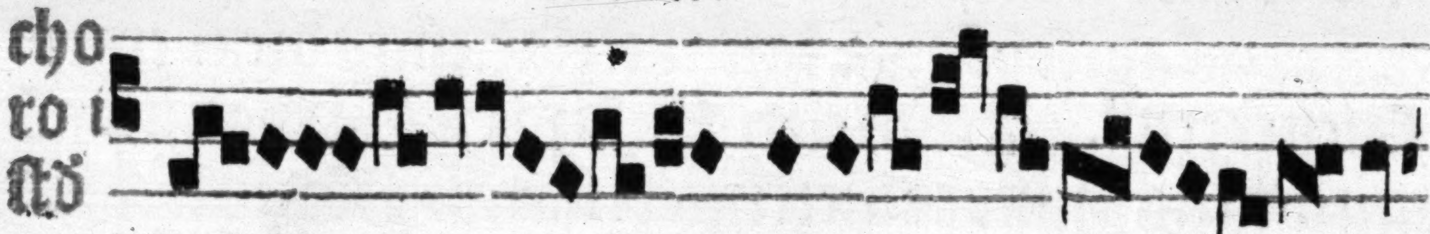

us ip sa me

consola ta sunt.

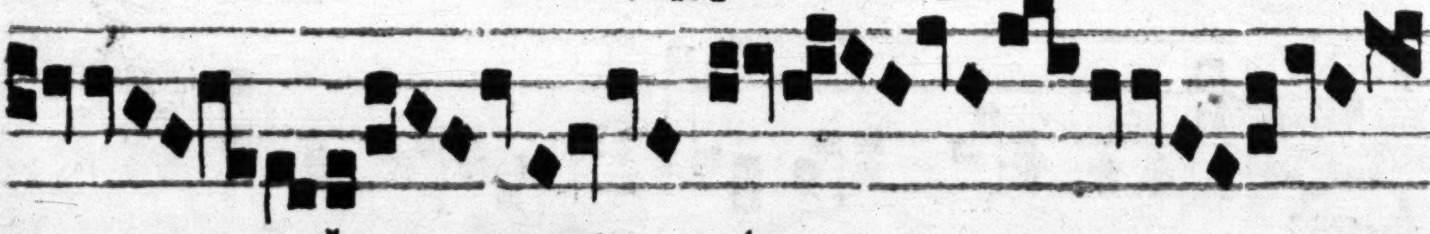
In oib⁹ alijs missis defūct. dicat a toto cho ro

gr. R e qe̅ eter nā dōa e is do mi

ne & lux ppe tua

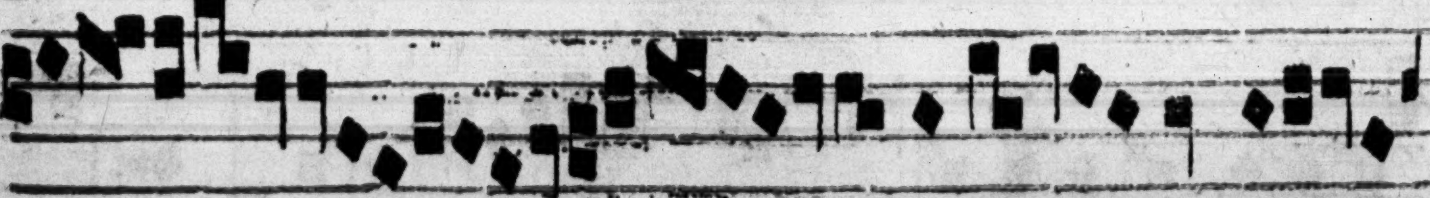

lu ceat e is.

hoc mo do fini at quā do ferial. dr̄ missa

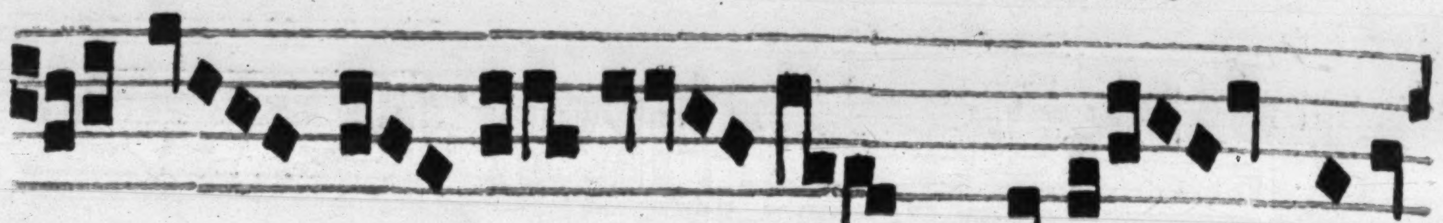
e is. V Anime eo

rū in bo nis demorē rij

tur et semē eo

rum here ditet

hoc modo finiat qn̄ ferialit̄ dicit missa.

ter ram. ter ram

Qn̄ corp⁹ adest p̄sens ⁊ i anniuersar. epoꝝ dicat tract⁹ Sicut ceru⁹. a q̄ttuor clericis de supiori g̃du habitu nō mutato ad caput defūcti interi stātib⁹ ꝯtinuo si corp⁹ adē p̄ns. sinaūt: ad g̃dū chori. ita tn̄ ꝙ oēs illi. iiij. clerici sit p̄mū. v. icipiāt quē duo ex p̄te chori p̄ncipal p̄seqnt ⁊ ita alternis vicib⁹ singuli. v. ab illis. iiij. clericis totius tract⁹ dicant choro interi sedēte. Ita tn̄ qd omnes simul ipsum tractū terminent. Tractus.

SIcut cer uus desi derat ad fontes a

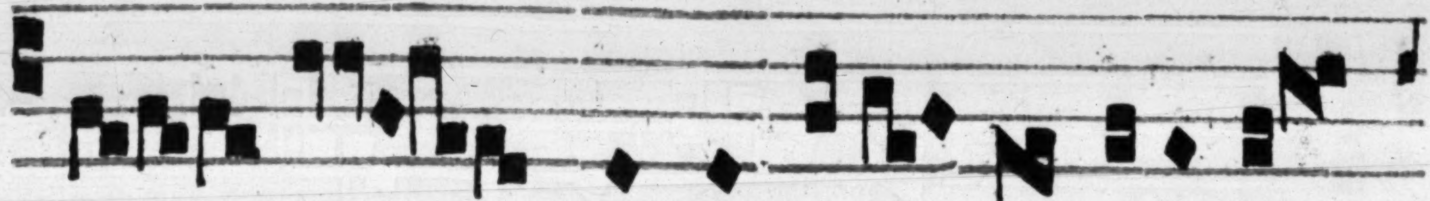
qua rum i ta de siderat

anima mea ad te de us. v. Siti uit

anima me a ad deum vi uum

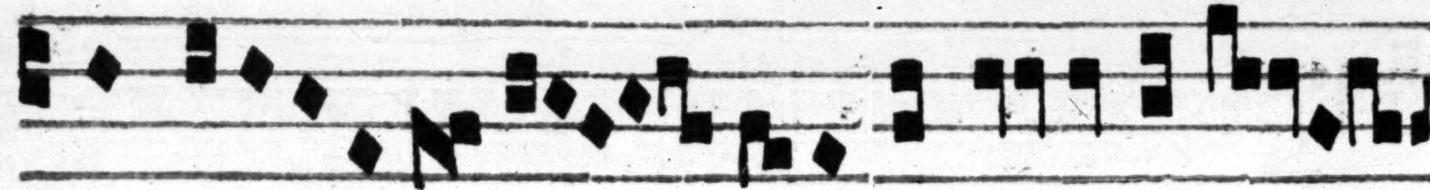
quando veni am et appa

re bo ante fa ci em de i me

i. ℣. Fue rũt michi lacri-

me me e panes die ac no cte

dũ dici tur michi per singulos

di es v bi est de us tuus.

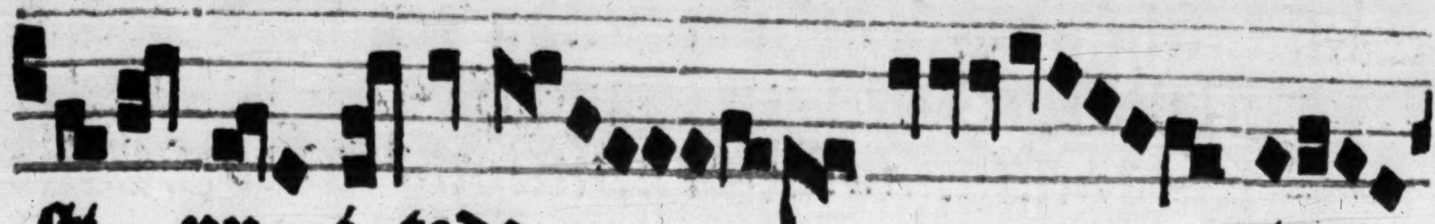
In oib⁹ alijs missis p defūctis dr̄ a toto choro iste tractus cū cātu seqn̄t.

De pꝛofun dis clama ui ad te do mine domi ne exau di

vo cē me am. ℣. Fi ant aures tu e in tenden tes in o ra ci o

nem ser ui tu i. ℣. Si in iquitates ob serua ueris do mine domi ne q̄s

su stine bit. ℣. Quia apud te pꝛopiciaci o est et pꝛopter le gem tu am su

Et dicat iste tractus cũ cãtu p̄notato choro interim sedente quãdocũq; dicatur nisi in die animarũ tm̃ tunc enĩ dicatur cũ eodē cãtu quo in dñica septuagesime a q̃ttuor clericis de supiori gradu habitu non mutato ad gradũ chori supradicto modo. Itē in anniuersarijs epõr et decanorũ: ꝫ qñcunq; corpus adest presens postq̄ executor officij inceptione misse altare thurificauerit: diaconus cũ thuribulo circuneũdo tũbã vel corp⁹ illud icenset: sed ex vtraq; pte videlicet incipiēdo a capite. Similiter fiat ante euãgeliũ dũ tract canitur incēsato prius altare. et tertio postq̄ sacerdos sacrificiũ ante lotionem loco suo depositũ thurificet. idem diaconus sicut prius. Nunq̄ enim thurificetur corpus ad **Placebo.** vel ad **Dirige.** secũdũ vsum Sarum: sed semper ad missam tantũ. ¶ In dñicis dieb⁹ et in secundis ferijs et etiã pro corpore presenti ꝫ in anniuersarijs et trigintalib⁹ et in die animarũ tantũ dicatur hoc euangeliũ. Secundũ Johannē.

In illo tempore: Dixit martha ad iesum. Domine si fuisses hic: frater meus non fuisset mortuus. Sed ꝫ nunc scio: quia quecũq; poposceris a deo dabit tibi deus. Dicit illi iesus. Resurget frater tu⁹. Dicit ei martha. Scio quia resurget in resurrectiõe: in nouissimo die. Dicit ei iesus. Ego sum: resurrectio et vita. Qui credit in me: etiam si mortuus fuerit viuet. Et omis qui viuit et credit in me: non morietur in eternũ. Credis hoc? Ait illi. Utiq; domine. Ego credidi quia tu es

christus fili⁹ dei: qui in hūc mundū venisti. ¶ Feria iij. euāgel. Scdm Johannē.

In illo tpe: Dixit iesus discipulis suis: ⁊ principib⁹ iudeoꝝ. Omne qđ dat michi pat᷑ ad me veniet: ⁊ eū q̄ venit ad me nō eiciā foras. Quia descēdi de celo non vt faciā volūtatē meā: sed volūtatē ei⁹ q̄ misit me. Hec est aūt volūtas ei⁹ qui misit me pris: vt omne qđ dedit mihi nō ꝑdā ex eo: sed resuscitē illud in nouissimo die. Hec est aūt volūtas pris mei q̄ misit me: vt oīs q̄ videt filiū ⁊ credit i eū habeat vitā eternā. Et ego resuscitabo eū: in nouissimo die. ¶ Feria. iiij. euāgel. Scdm Johānē.

In illo tpe Dixit iesus discipulis suis. Amē amē dico vobis: q2 q̄ verbū meū audit ⁊ credit ei q̄ misit me habet vitā et᷑nā. Et in iudiciū nō veniet: sed trāsiet a morte i vitā. Amē amē dico vob: q2 venit hora ⁊ nūc ē qn̄ mortui audiēt vocē filij dei: ⁊ q̄ audierit viuēt. Sicut pater habet vitā in semetipso: sic dedit ⁊ filio vitā in semetipso. Et potestatē dedit ei iudiciū facere: q2 filius hoīs est. Nolite mirari hoc: q2 venit hora in qua omēs qui in monumētis sunt audiēt vocem filij dei. Et procedēt qui bona fecerūt: in resurrectionem vite. Qui vero mala egerūt: in resurrectionē iudicij. ¶ Feria qnta Euangeliū. Secundū Johannē.

In illo tempore: Dixit iesus discipulis suis: et turbis iudeoꝝ. Sicut pater suscitat mortuos et viuificat sic ⁊ filius quos vult viuificat. Neqꝫ enī pater iudicat quēq̄: sed iudiciū omne dedit filio. Vt oēs honorificent filiū: sicut honorificant patrē. Qui non honorificant filiū: non honorificant patrē qui misit illum. Amen amē dico vobis: q2 q̄ verbū meū audit ⁊ credit ei q̄ misit me habet vitā et᷑nā. Et in iudiciū nō veniet: sed trāsiet a morte in vitā. ¶ Feria. vj. Euangeliū.

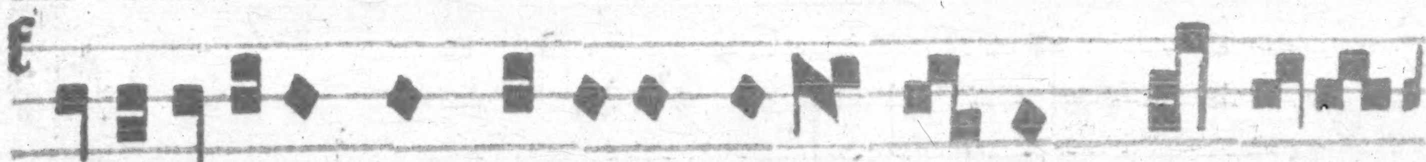
In illo tpe: Dixit iesus disci Scdm Johanne. pulis suis et turbis iudeo℞. Ego sum panis viuus: qui de celo descedi. Si quis maducauerit ex hoc pane: viuet in eternu. Et panis quem ego dabo caro mea est: p mudi vita. Litigabat ergo iudei: adinuice dicetes. Quomodo potest hic carne sua nobis dare ad manducandu? Dicit ergo eis iesus. Amen amen dico vobis: nisi maducaueritis carne filij hois et biberitis eius sanguine: no habebitis vita in vobis. Qui maducat mea carne et bibit meu sanguine: habet vitam eternam. Et ego resuscitabo eum: in nouissimo die.

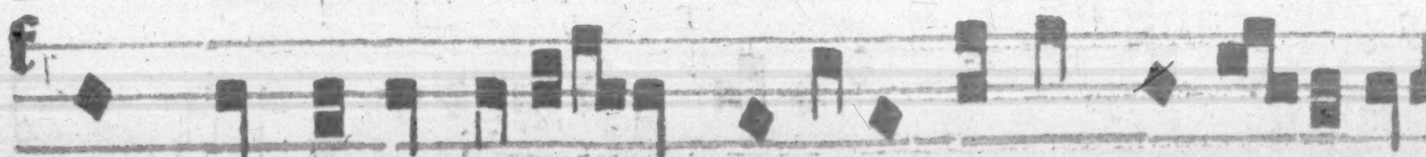
Sabbato. Euangeliu. Secundu Johannem.

In illo tepore: Dixit iesus discipulis suis: et turbis iudeoru. Amen amen dico vobis: nisi manducaueritis carne filij hominis: et biberitis eius sanguinem: non habebitis vitam in vobis. Qui maducat meam carne et bibit meu sanguine: habet vitam eternam. Et ego resuscitabo eum: in nouissimo die.

Hoc sequens offertoriu dicatur in omnibus missis p defunctis nisi in die animaru tantum. Offertorium.

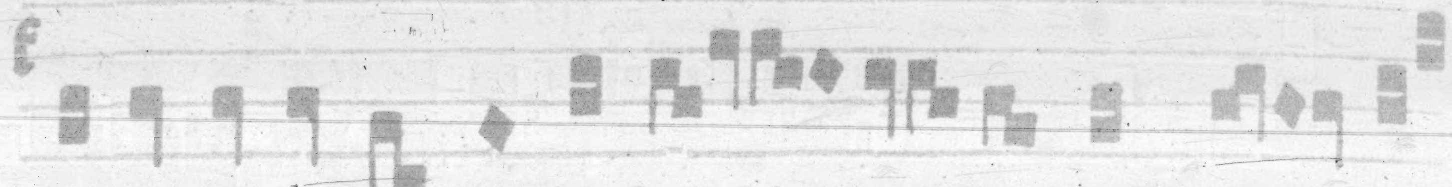

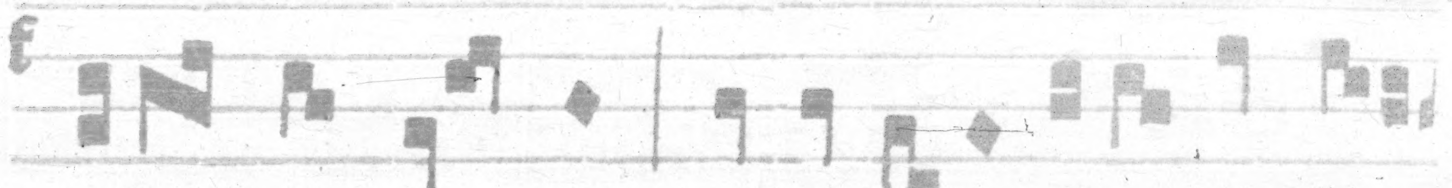
libera eas de oꝛe leo nis ne absoꝛbeat eas tar

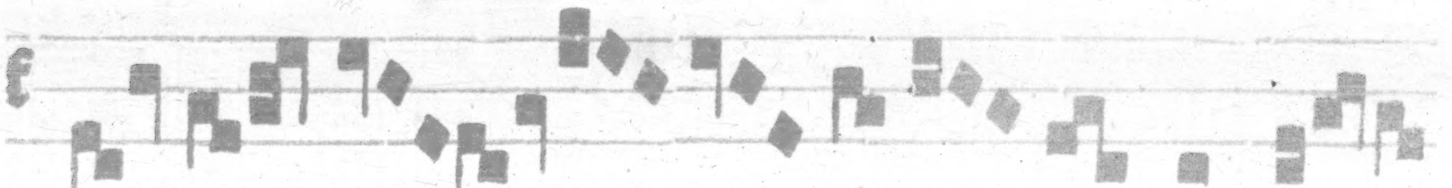
tarus ne cadant in obscu ra tenebꝛarum lo ca sed

signifer sanctus michael repꝛesentet e as

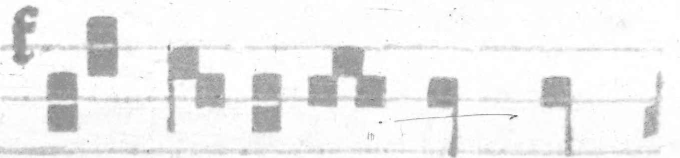

in lu cem san ctam quã olim abꝛahe pꝛomisi-

sti et se mi ni e ius.

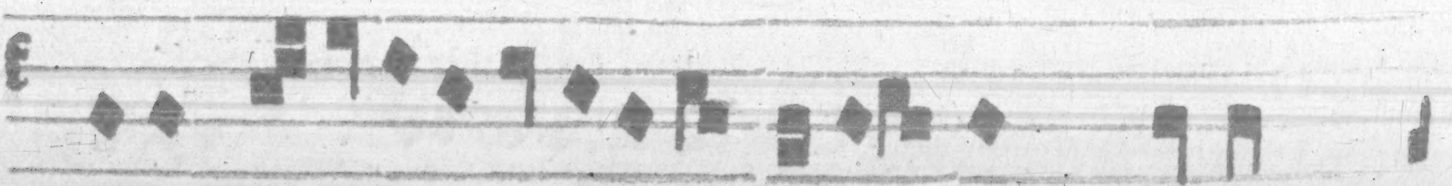
Hoc sequens offerto-
rium dicatur in die a
nimarũ tantum.

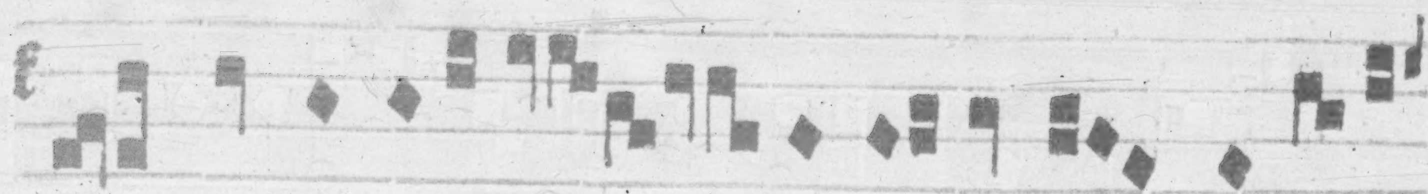
Offertoꝛium O pi e de us qui

pꝛimum ho minem ad eternam glo

riam re uoca sti pastoꝛ

bo ne qui ouẽ per di tã pio hume ro ado

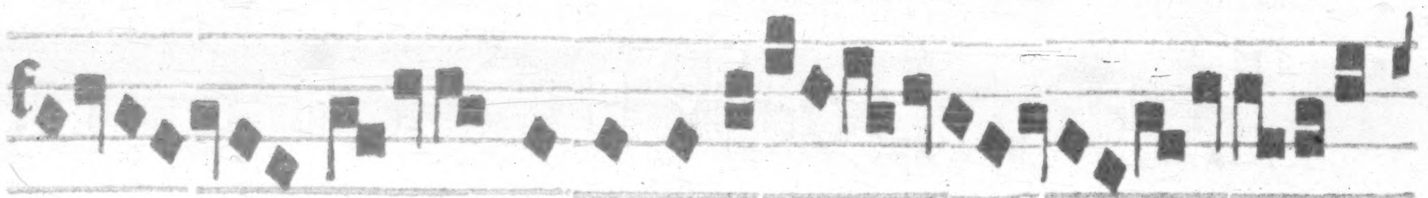
uile repoꝛta sti iuste iudex dñ veneris iudica re

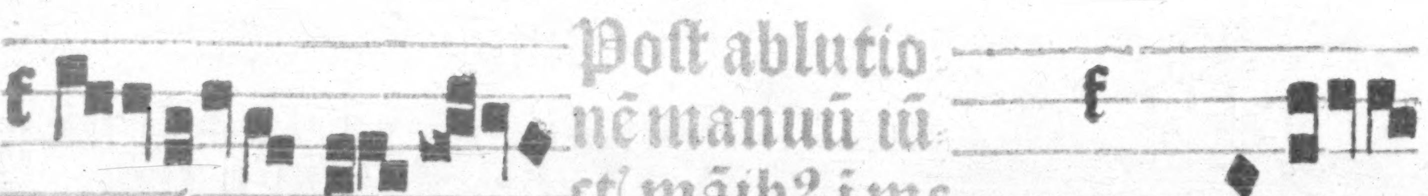
libera de moꝛte ani mas eo rũ q̃s redemi

sti ne tradas bestijs a nimas confitentes ti

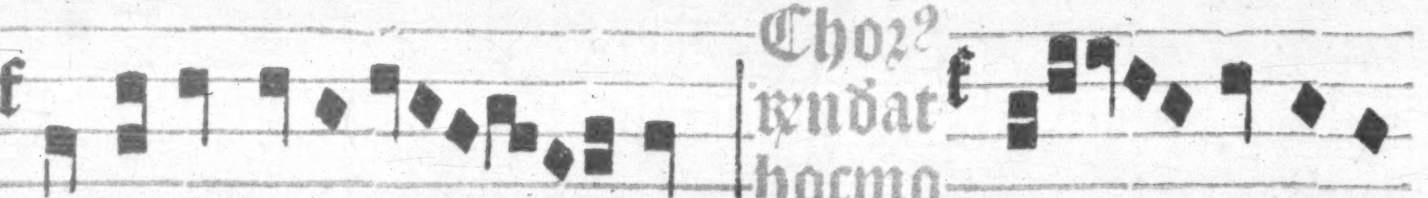
bi ne dere

Post ablutionẽ manuũ iũctis mãib⁹ i medio altaris icipiat sacer.

linq̃s eas i fi nẽ. Hostias

Choꝛ⁹ rñdeat hoc modo.

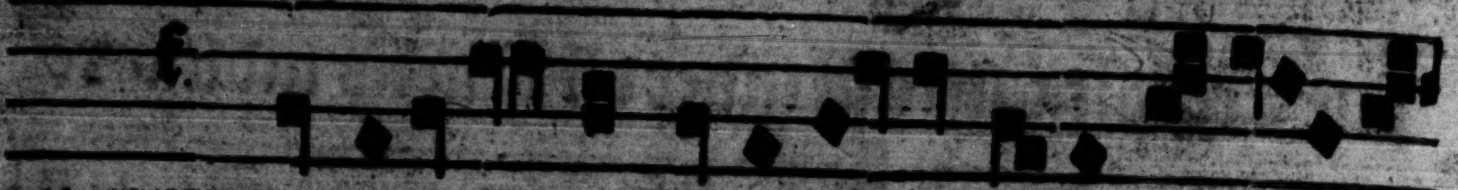
⁊ pꝛeces tibi dñe offerim⁹. Tu suscipe

pꝛo animabus il lis quarum hodie memoꝛiam

agim' fac eas domine de mor te transire ad vitā.
Et interi dicat sacerdos. In spū humilitatis. priuati more solito. deīn dicat sacerd. Orate frēs. cho. rñde. cā

tādo. ℣. Requiē eternā dona eis domine et lux per

petua lu ceat eis. Quā olim abrahe pmisisti et se

Notandū ē q̄ qñcūq3 corp' adest p̄sens. et in oībus anniuersariis et trigintalib' dicit' Hostias et preces. cū

mi ni e ius. ℣. Requiē eternā. et Quā olim. et in die aīarū nō dicat'. Quotidie ante diē sepulture cuiuscunq3 fuerit dicatur istud secretum.

Suscipe quesumus misericors pater oblationez quam tibi offerimus pro anima famuli tui vel famule tue. N. quam hodie de carnali corruptione liberasti. et concede: vt ab omnibus humane conditionis excessibus hiis remediis expietur. et in requie sempiterna diem resurrectionis prestolet'. Per dominuz nostrum iesum xp̄m filium tuum. Qui tecum. etc.

In die sepulture cuiuscunq3 fuerit secretum.

Suscipe domine pro anima famuli tui vel famule tue hostiam quam te deo patri benigne obtulisti pro nobis: et quia causa hoim descendisti de celis: te redeunte sanctorum tuorum mereatur adiungi

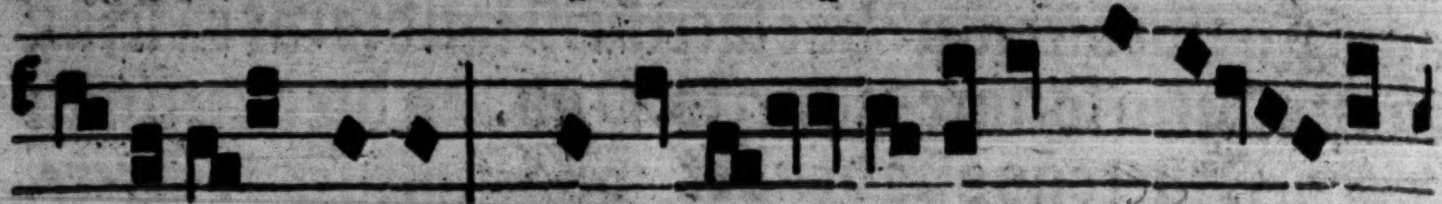
consortijs: per te saluator mūdi. Qui cū deo patre. &c.
In āniuersarijs de quocūq fuerit dicat istud Secre.
Propiciare q̄s dn̄e supplicationib⁹ nr̄is p aīa famuli tui vel famule tue: cui⁹ hodie annua dies agit p q̄ tibi offerim⁹ hoc sacrificiū laudis: vt eā sctōꝝ tuoꝝ ꝯsortio sociare digneris. P do. In die tricennali de q̄cūq fuerit. Secre.
Intuere q̄s oīps deus et placat⁹ suscipe dignare hoc sacrificiū qd tibi offerim⁹ p aīa famuli tui vel famule tue: et cōcede illi pacem ppetuā et requiem sempiternā. Per do. Prefatio quotidiana. Qn̄ corp⁹ adest presens et in oīb⁹ anniuersarijs et trigintalib⁹ et quādo vltimo fit seruitiū mortuorū ante pascha et in die animarū dicat hic cantus

Sanctus. Sāctus. Sanctus Domin⁹ deus sabaoth. Pleni sunt celi et terra gloria tua osanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine domini osanna in excelsis.

Quādo corpus adest presens: et in oīb⁹ anniuersarijs et trigintalibus: et quādo vltimo fit seruitiū mortuorū ante pascha: et in die animarū dicatur hic cantus.

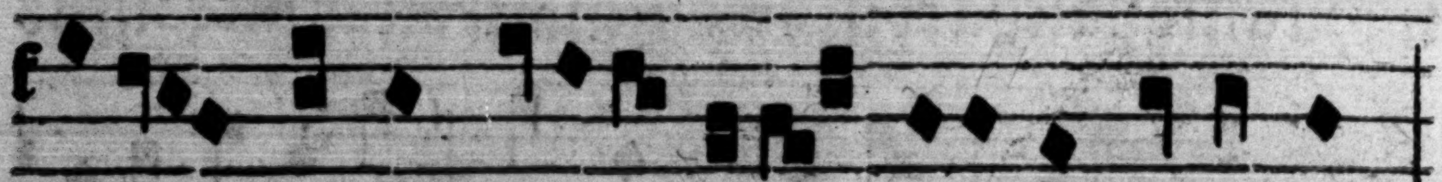
Agnus dei qui tollis peccata mūdi dona

eis re quiem. Agnus dei qui tollis peccata mū

di dona eis re quiē. Agnus dei qui tollis pec

cata mundi dona eis re quiē sempiternam.

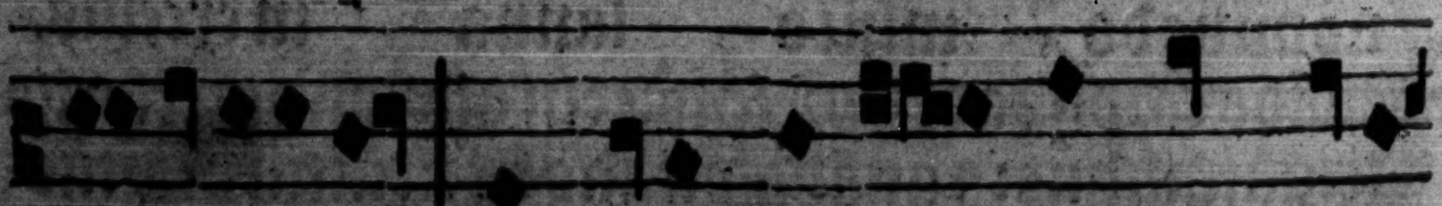
In omnibus missis pro corpore presenti et in anniuersarijs et trigintalibus: et quando vltimo fit seruitium mortuorum ante pascha. et in die animarum dicatur hec sequens communio.

Pro quorū memoria corpus christi sumitur dona

eis domine requiem sempiternam. Et lux perpe-

tua luceat eis. Pro quorū memoria sanguis christi

sumitur dona eis domine requiem sempiternam.
In omnib⁹ alijs missis pro defunctis dicat hec cōio.

Lux eterna luceat eis domine cū sanctis tuis in eter

num quia pius es. et dr cū v. sic. Requiē eternā dona

eis domine et lux perpetua luceat eis. cum repetitione. cū sanctis

tuis in eternum quia pius es.

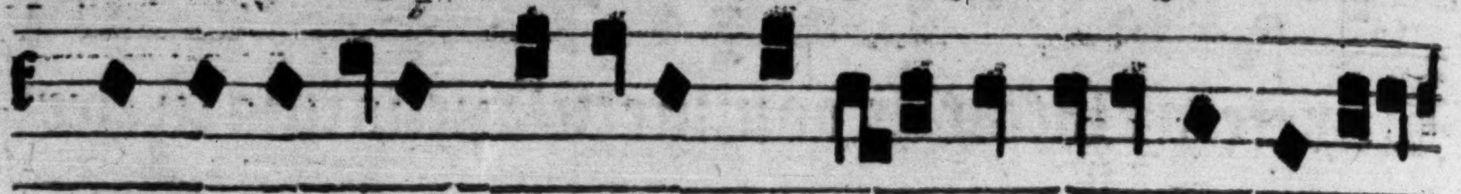
Quotidie ante diē sepulture dr ista postcō.

Presta q̄s omps de⁹: vt aiam famuli tui vel famule tue ab āgelis lucꝫ susceptā: in ppata habitacula deduci facias btōꝝ. P d. In die sepultu re cuiuscūqꝫ fuerit dicat ista postcō.

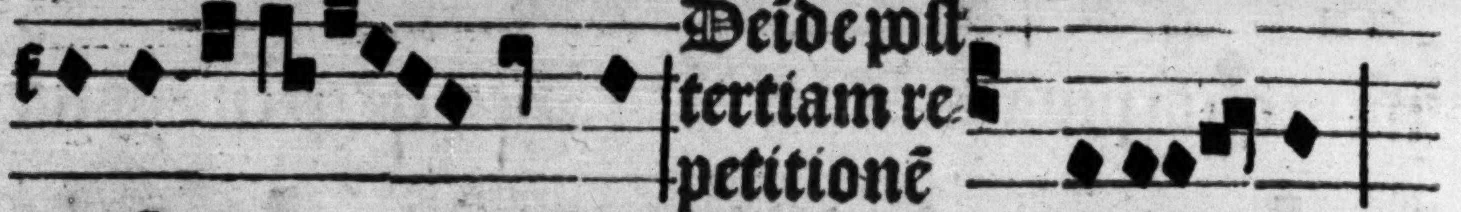
Presta q̄s dn̄e vt aia famuli tui vel famule tue cui⁹ hodie officia humanitatis exhibem⁹: hijs sacrificijs expiata saluatiōis tue ppetuo mūere gratulet. P d. In anniuersa. de q̄cūqꝫ fuerit dicat hec seqn̄s postcō

Presta q̄s dn̄e vt aia famuli tui vel famule tue cui⁹ anniuersariū depositionis diē recolim⁹ hijs purgata sacrificijs idulgētiā pariter et requiē capiat sempitnā P do. In die trigitali de q̄cūqꝫ fuerit dicat hec postcō.

PRosit q̄s dn̄e aie famuli tui vel faml'e tue: diuini celebratio sacramēti: vt ei' in quo sperauit et credidit: eternū capiat te miserāte cōsortiū. Per dn̄m. etc.
Post missam accedat sacerdos ad caput defūcti alba indut' absq; cappa serica et duo clerici de .ij. forma ad caput defuncti stātes incipiāt trib' vicib' an̄. sequētē quā chor' singulis vicib' totā psequat' vsq; in finē. an̄.

Circundederūt me gemitus mortis dolores inferni

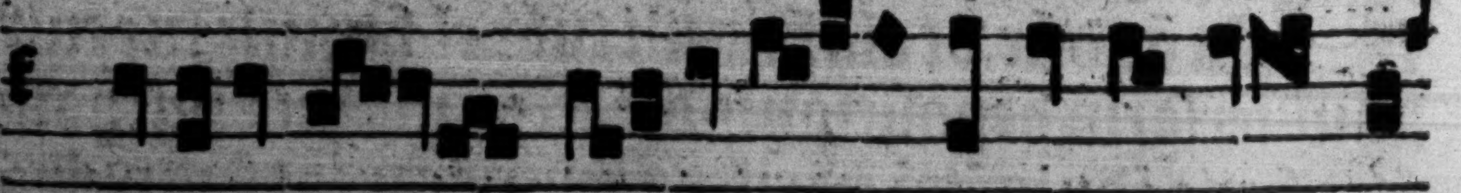

circūdede rūt me. Deide post tertiam repetitionē sequatur Kirieleyson.

Christeleysō. Kirie leyson. Nō dicat' Pat' nr̄. nec Dn̄s vobiscum. neq; Oremus. sed tm̄ orō sacerdote dicente mode sta voce videlicet sine nota.

NOn intres in iudiciū cū seruo tuo vel seruula tua dn̄e qm̄ nullus apud te iustificabit' hō nisi p te oim pctōr tribuat' remissio nō ergo eū vel eā tua q̄s iudicial' sentētia pmat quē tibi vera supplicatio fidei xp̄iane comēdat: sz gr̄a tua illi succurrēte mereat' euadere iudiciū vltiōis q̄ vl' q̄ dū viueret insignit' vel insignita est signaculo scē trinitatis. Jn q̄ viuis et regnas de'. Per. Eodē mō dr̄ omēs orōnes sequētes. Deinde incipiat cantor. rn̄m.

Qui lazarum resuscitasti a monumento

Et pcãtet a choro cũ suo ℣. & interim sacerdos cũ thuribulo circũeundo corpus illud incenset. similiter fiat in xiis sequẽtibus. deinde dicitur.

sine Pat nr. & sine Dñs vobiscũ. sz tm̃ cũ Orem⁹. orõ

Deus cui oĩa viuũt cui nõ pereũt moriẽdo corpora nr̃a sed mutant in meli⁹ te supplices deprecamur: vt quicqd famul⁹ vel famula tu⁹ vel tua viciorũ tue volũtati ɔtrariũ fallẽte diabolo & ppria iniqtate atqȝ fragilitate ɔtraxit: tu pius & misericors abluas indulgẽdo eiusqȝ aiam suscipi iubeas p man⁹ sanctorũ angelorũ tuorũ deducendã in sinũ patriarcharũ tuorum abrahe scilicet amici tui: et ysaac electi tui: atqȝ iacob dilecti tui: quo aufugit dolor et tristicia atqȝ suspi-

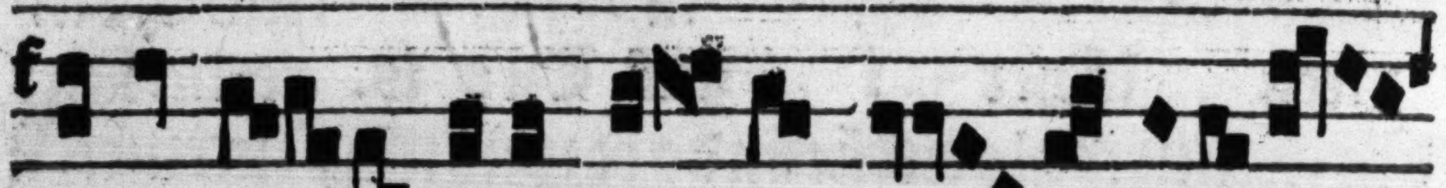
rium: fideliū quoqꝫ aīe felici iocunditate letātur: et in nouissimo magni iudicij die inter scōs et electos tuos eam facias perpetue glorie tue percipere portionem: quam oculus nō vidit: nec auris audiuit: ꝛ in cor hominis non ascendit que preparasti diligentibus te. Per christum dominum nostrum. Responsorium.

Heu michi domine quia pecca ui ni mis in vi

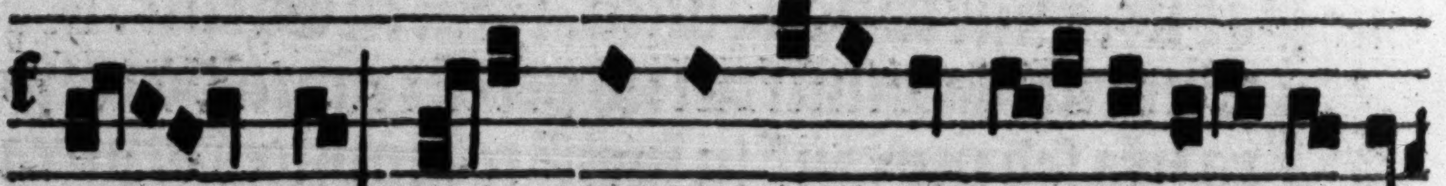
ta me a qd faciam mi ser v bi fu giam ni

si ad te deus me us mise re re me

i. Dum vene ris in nouissimo

di e. ℣. A nima mea turbata ē val de sed

tu domine suc curre e i. Dum ve.

Et percantetur a choro cum suo versu: ꝛ interim incē setur corpus vt supra. Deinde sequatur.

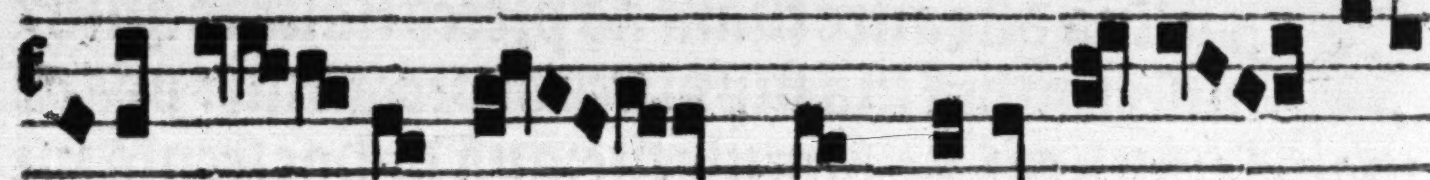

Kirieleyson. Christeleyson. Kirie leyson.
sine Pr̃ noster. et sine Dñs vobiscũ. sed tm̃ cũ. Orem⁹.

Hac quesum⁹ dñe hãc cũ seruulo tuo defũcto vel seruula tua defuncta misericordiã. vt factorũ suorũ in penis nõ recipiat vicẽ: qui vel que tuã in votis tenuit voluntatẽ. et quia hic illum vel illã vera fides iunxit fidelium turmis: illic eum vel eam tua miseratio societ angelicis choris. Per christum dominũ nostrum. Deinde incipiat cantor Responsorium.

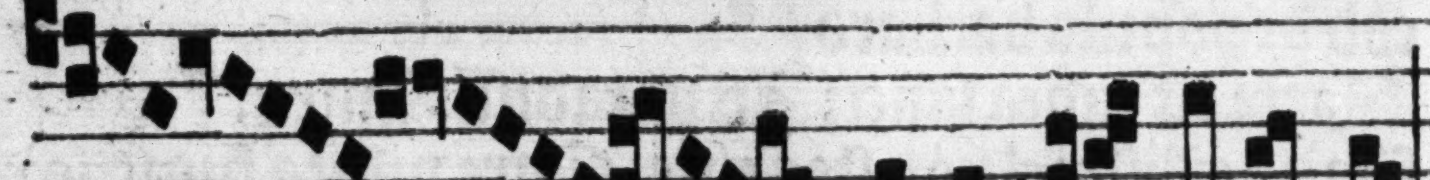
Libera me do mine de morte eter na in

die illa tremen da quãdo celi mo

uendi sunt et terra. Dũ ve neris iudi

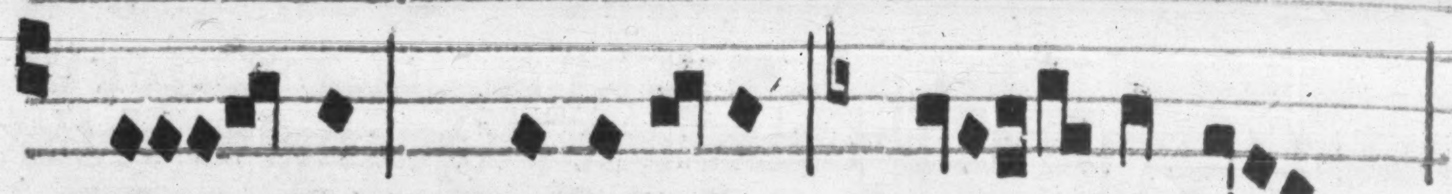
ca re se culũ per i gnẽ

℣. Dies illa dies i re calamitatis et miseri e dies

Et percātetur a choro cū vno versu tm̄.s. Dies illa. vt.s̄. ⁊ interim incēset corpus a sacerdote semel circuneūdo: ⁊ postea aspgat aqua bn̄dicta deide seqt.

magna et amara val de.

Kirieleyson. Christeleyson. Kirie leyson.

Deinde roget sacerdos circunstātes orare p aīa defuncti dicens. Pro aīa. N. et p aīabus oīum fideliū defunctorū. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera nos. Non intres in iudiciū cū seruo tuo vel seruula tua dn̄e. Quia nō iustificabit in cōspectu tuo oīs viuēs. A porta inferi. Erue dn̄e aīas eorum. Credo videre bona domini. In terra viuētiū. Dn̄e exaudi orationem. Dn̄s vobiscum. Oremus.

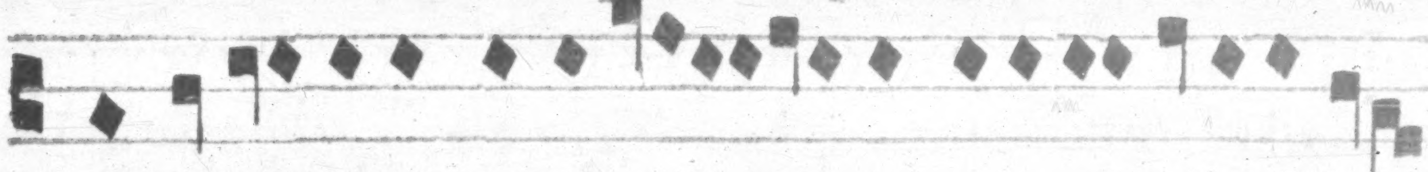
Inclina dn̄e aurē tuam ad preces nostras quibus misericordiā tuā supplices deprecamur: vt animam famuli tui vel famule tue: quā de hoc seculo migrare iussisti: in pacis ac lucis regione cōstituas ⁊ sanctorū tuorum iubeas esse consortē. Per xp̄m dn̄m nostrū

Hic deportet corpus ad sepulchrum cantore incipiēte: an̄.

In paradisū. Amen.

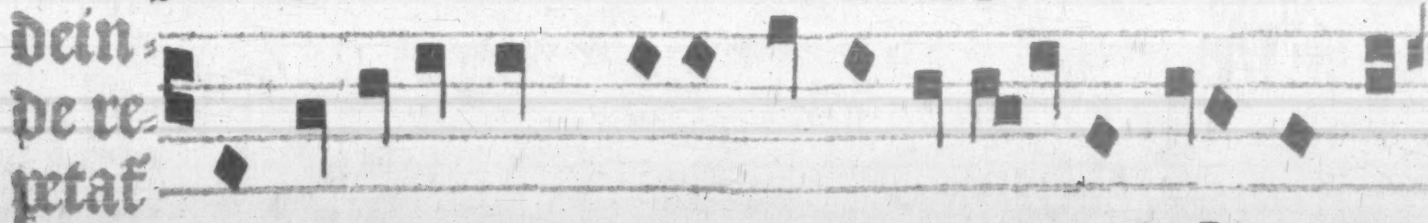
ps. In exitu israel de egypto: domus iacob de populo barbaro Facta est iudea sanctificatio eius: israel potestas eius. Mare vidit ⁊ fugit: iordanis cōuersus est retrorsum. Montes exultauerunt vt arietes: et colles sicut agni ouiū. Quid est tibi mare qd̄ fugisti: et tu iordanis quia cōuersus es retrorsum. Mōtes exultastis sicut arietes: et colles sicut agni ouium. A facie domini mota est terra: a facie dei iacob.

Qui cõuertit petram in stagna aquarũ: et rupem in fontes aquarũ. Non nobis dñe non nobis: sed nomini tuo da gloriã. Super misericordia tua et veritate tua: nequãdo dicãt gentes vbi est deus eorũ. Deus aũt noster in celo: oia quecunqz voluit fecit. Simulachra gentiũ argentũ et aurũ: opa manuũ hoim. Os habẽt et nõ loquẽt: oculos habẽt et nõ videbũt. Aures habẽt et nõ audiẽt: nares habẽt et non odorabũt. Manus habent et nõ palpabunt. pedes habẽt et nõ ambulabũt: non clamabũt in gutture suo. Similes illis fiãt qui faciunt ea: et omẽs qui cõfidunt in eis. Domus israel sperauit in dño: adiutor eorũ et protector eorũ est. Domus aaron sperauit in dño: adiutor eorũ et protector eorũ est. Qui timent dominũ sperauerũt in dño: adiutor eorũ et protector eorũ est. Dñs memor fuit nostri et benedixit nobis. Benedixit domui israel: benedixit domui aaron. Benedixit omnibus qui timent dominũ: pusillis cũ maioribus. Adiciat dñs sup vos: super vos et sup filios vestros. Benedicti vos dño: qui fecit celum et terrã. Celũ celi dño: terrã autẽ dedit filijs hominũ. Non mortui laudabũt te dñe: neqz oẽs qui descẽdũt in infernũ. Sed nos qui viuimus bñdicimus dño: ex hoc nũc et vsqz in sclm. Alius ps. si tñ restat iter. s. Ad te dñe leuaui. Finito psal. vel psalmis dicat iste. v.

Requiẽ eternã dona eis dñe et lux ppetua luceat eis.

deinde repetatur aña.

In paradisum deducãt te angeli in suũ conuẽ

tũ suscipiãt te martyres ⁊ perducãt te in ciuitatẽ sancta hierusalẽ. Quibus dictis dicat sacerdos siue Dñs vobiscũ. sed tñ cũ Orem⁹ humili voce

Pie recordationis affectu frẽs karissimi cõmemorationẽ faciam⁹ cari nostri vel care nr̃e: quẽ dñs noster de tẽtationib⁹ hui⁹ seculi assumpsit: obsecram⁹ misericordiã dei nostri: vt ipse ei tribuere digneẗ: placitã et quietã mansionẽ: et remittat ei oẽs lubrice temeritatis offensas: vt concessa sibi venia plene indulgẽtie quicqd in hoc seculo ꝓprio vel alieno reatu deliquit: totũ ineffabili pietate ac benignitate sua deleat ⁊ abstergat. Per xp̃m dñm. Alia oro cũ Orem⁹. Oro.

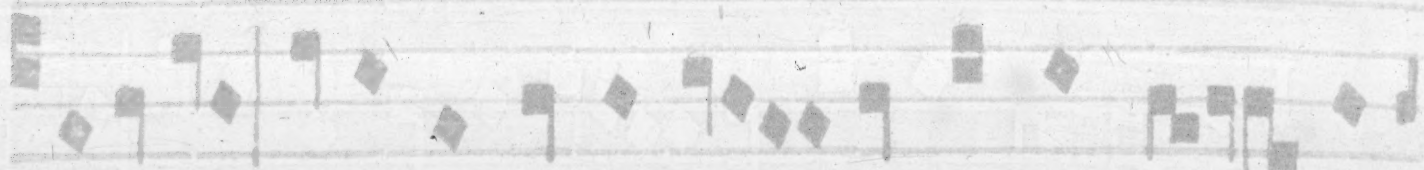
TE dñe sancte pater oĩps eterne de⁹ suppliciter deprecamur ꝓ spũ fratris nr̃i vel sororis nr̃e quẽ vel quã a voraginib⁹ hui⁹ secli accersiri iussisti: vt digneris dñe dare ei lucidũ locum refrigerij et quietis: liceat ei transire portas inferorũ et penas tenebraꝝ: maneatq̃ȝ in mansionib⁹ sanctoꝝ: ⁊ in luce sctã quã olim abrahe ꝓmisisti et semini ei⁹: nullã lesionẽ sentiat spũs eius: sed cũ magnus ille dies resurrectionis aduenerit: resuscitare eũ vel eã digneris: vna cũ sctis et electis tuis deleasq̃ȝ eius oĩa delicta atq̃ȝ pctã vsq̃ȝ ad nouissimũ quadrãtẽ: tecũq̃ȝ immortalitatis tue vitã ⁊ regnũ cõsequaẗ eternũ. Per xp̃ȝ

Finitis orõnib⁹ aptaẗ sepulchrũ cãtore incipiẽte añ.

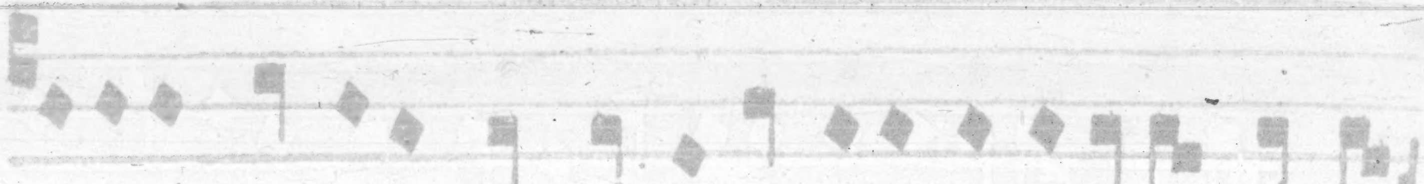
COnfitemini dño quoniã bon⁹: quoniã in seculũ misericordia ei⁹. Dicat nũc israel quoniã bon⁹: quo Aperite. Amen. ps.

niam in seculū misericordia eius. Dicat nūc domus aaron: qm̄ in seculū misericordia eius. Dicant nunc qui timent dn̄m: qm̄ in seculū misericordia eius. De tribulatione inuocaui dn̄m: ꝛ exaudiuit me in latitudine dn̄s. Dn̄s mihi adiutor: nō timebo quid faciat mihi homo. Dn̄s mihi adiutor: ꝛ ego despiciā inimicos meos. Bonū est cōfidere in dn̄o: q̄ꝫ cōfidere in homine. Bonū est sperare in dn̄o: q̄ꝫ sperare in principibus. Omnes gētes circuierūt me: ꝛ in nomine dn̄i qr vltus sum in eos. Circūdantes circūdederunt me: et in nomine dn̄i quia vltus sum in eos. Circūdederūt me sicut apes ꝛ exarserunt sicut ignis in spinis: ꝛ in nomine dn̄i quia vltus sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderem: ꝛ dn̄s suscepit me. Fortitudo mea ꝛ laus mea dn̄s: ꝛ factus est mihi in salutē. Vox exultationis ꝛ salutis: i tabernaculis iustorū. Dextera dn̄i fecit virtutē dextera dn̄i exaltauit me: dextera dn̄i fecit virtutē. Nō moriar sed viuā: ꝛ narrabo opera dn̄i Castigās castigauit me dn̄s: ꝛ morti nō tradidit me Aperite mihi portas iusticie ꝛ ingressus in eas cōfitebor dn̄o: hec porta dn̄i iusti intrabūt in eam. Cōfitebor tibi dn̄e qm̄ exaudisti me: ꝛ factus es mihi in salutem. Lapidē quē reprobauerūt edificātes: hic factus est in caput anguli. A dn̄o factū est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quā fecit dn̄s exultemus ꝛ letemur in ea. O domine saluū me fac o dn̄e bene prosperare: benedictus qui venit in nomine dn̄i Benediximus vobis de domo domini: deus dn̄s ꝛ illuxit nobis. Constituite diem solēnem in condensis vsqꝫ ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi domine quoniā exaudisti me: ꝛ factus es mihi in salu

tem. Confitemini dño quoniã bonus: quoniã in seculũ misericordia eius. Finito psalmo tota dicat an.

Aperite mihi portas iusticie et ingressus in eas con

fitebor domino hec porta domini iusti intrabũt in eam. Qua dicta dicat sacerdos. Oremus. Oratio.

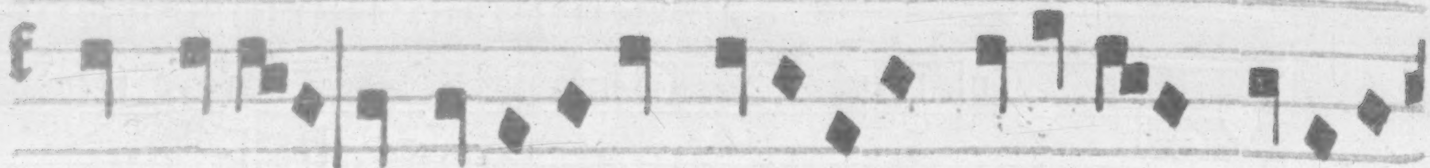
Obsecramus misericordiã tuam omnipotẽs eterne deus q̃ hominẽ ad imaginẽ tuam creare dignatus es vt animam famuli tui vel famule tue. N. quam hodierna die reb⁹ humanis eximi: et ad te accersiri iussisti: blãde et misericorditer suscipias: non ei dominẽtur vmbre mortis: nec tegat eum vel eam chaos et caligo tenebrarũ sed exutus vel exuta omniũ criminũ labe in sinu abrahe collocatus vel collocata: locum refrigerij se adeptũ vel adeptam esse gaudeat: vt cum dies iudicij aduenerit: cum sanctis et electis tuis eum vel eam resuscitari iubeas. Per

Deus qui iustis xp̃m do. Alia orõ cum Orem⁹. supplicatiõib⁹ semp presto es q̃ pia vota digneris intueri: da famulo tuo vel famule tue. N. cui⁹ depositiõi hodie officia humanitatis exhibem⁹: cũ sctis atq; fidelib⁹ tuis beati muneris portionẽ. P xp̃m do. Deinde dicat bñdictio sepulchri sine Orem⁹ hoc mõ.

Rogamus te domine sancte pater oĩpotens eterne deus: vt bene ✠ dicere ✠ sanctificare digneris hoc sepulchrũ ✠ corpus in eo collocandum vt sit remedium salutare in eo quiescenti ✠ redemptio anime ei⁹

atq3 tutela et munimen contra seua iacula inimici. Per
christū dominū nostrū. Hic aspergatur aqua bene
dicta super sepulchrū et incensetur: finitis orationib9
ponatur corpus in sepulchro cantore incipiente. añ.

Quemadmodū desi
derat ceruus ad fon
tes aquarū: ita desiderat
anima mea ad te de9. Si Ingrediar. Amen. ps.
tiuit anima mea ad deum fontem viuū: quando ve
niam & apparebo ante faciem dei. Fuerunt mihi la
chryme mee panes die ac nocte: dū dicitur mihi quoti
die vbi est deus tuus. Hec recordatus sum & effudi in
me animā meam: quoniā transibo in locum taberna
culi admirabilis vsq3 ad domū dei. In voce exulta
tionis & confessionis: sonus epulantis. Quare tristis
es anima mea: et quare conturbas me. Spera in deo
quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei &
deus meus. Ad meipsum anima mea cōturbata est:
propterea memor ero tui de terra iordanis et hermo
niijm a monte modico. Abyssus abyssum inuocat: i
voce catharactarū tuarum. Omnia excelsa tua et flu
ctus tui: super me transierunt. In die mandauit do
minus misericordiam suam: et nocte canticum eius.
Apud me oratio deo vite mee: dicam deo susceptor
meus es. Quare oblitus es mei: & quare contristatus
incedo: dum affligit me inimicus. Dum confringū
tur ossa mea: exprobrauerunt mihi qui tribulant me
inimici mei. Dum dicūt mihi per singulos dies: vbi
est deus tuus. Quare tristis es anima mea: et quare
conturbas me. Spera in deo: quoniam adhuc confi
tebor illi salutare vultus mei et deus me9. Dicto psal
mo: repetatur antiphona.

Ingrediar in locū tabernaculi admirabilis vsq; ad

Qua dicta dicat sacerdos orōnē hoc modo

OReemus fratres kmi p spiritu cari nostri vel care nr̄e. N. quē dn̄s de laqueo domū dei. huius seculi liberare dignat⁹ est: cuius corpusculū hodie sepulture tradit̄: vt eū vel eā pietas domini in sinu abrahe collocare dignet̄: vt cū magni iudicij dies aduenerit: inter sc̄tōs ꝛ electos tuos eum vel eā in parte dextera collocandū vel collocandā resuscitari faciat. Qui tecū viuit ꝛ regnat de⁹. Per. Alia orō cū Orem⁹. Orō

DEus qui humanarū animarū eternus amator es: animā famuli tui vel famule tue. N. quā vera dū in corpore maneret tenuit fides ab omi cruciatu inferorū red de extorrē vt segregata ab infernalib⁹ claustris sc̄tōrū tuorū mereat̄ adunari consortijs. P xp̄m Finitis orōnibus claudat̄ sepulchrū ponēte prius sacerdote absolut̄. sup pect⁹ defūcti sic dicēdo

DOminus iesus xp̄s q̄ beato petro ap̄lo tuo ceterisq; discipulis suis licentiā dedit ligādi atq; soluēdi: ipse te absoluat. N. ab omni vinculo delictorum: et inquātū mee fragilitati pmittitur: precor sis absolutus vel absoluta: ante tribunal eiusdē dn̄i nr̄i iesu xp̄i habeasq; vitā eternā et viuas in secula seculorū amen.

Hic aspgat̄ tumulus aqua bn̄dicta ꝛ incenset̄ cantore incipiēte antiphonā.

Hec requies mea. Amen ps.

MEmento domine dauid: et omnis mansuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votum vo-

uit deo iacob. Si introiero in tabernaculum domus mee: si ascendero in lectũ strati mei. Si dedero somnũ oculis meis: et palpebris meis dormitationem. Et requiẽ tẽporibus meis donec inueniã locũ dño: tabernaculũ deo iacob. Ecce audiuimus eam in effrata: inuenimus eã in campis silue. Introibimus in tabernaculũ eius: adorabimus in loco vbi steterunt pedes eius. Surge dñe in requiẽ tuã: tu et arca sctificationis tue. Sacerdotes tui induant iusticiã: et sancti tui exultẽt. Propter dauid seruũ tuum: non auertas faciẽ christi tui. Iurauit dñs dauid veritatem et non frustrabit eum: de fructu ventris tui ponam sup sedem tuã. Si custodierint filij tui testamentũ meum: et testimonia mea hec que docebo eos. Et filij eorum vsq3 in seculum: sedebunt super sedẽ tuam. Quoniã elegit dominus syon: elegit eam in habitationẽ sibi. Hec requies mea in seculũ scli: hic habitabo quoniã elegi eam. Viduam eius bñdicens bñdicam: pauperes eius saturabo panibus. Sacerdotes eius induam salutari: et sancti eius exultatione exultabunt. Illuc producam cornu dauid: paraui lucernam christo meo. Inimicos eius induam confusione super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Finito psalmo tota dicat antiphona.

Hec requies mea in seculum seculi hic habitabo quoniã elegi eam.

Qua dicta dicat sacerdos orationem cũ Oremus. Oro

Deus apud quẽ spiritus mortuorũ viuunt: et in quo electorũ anime deposito carnis onere plena felicitate letantur: presta supplicãtibus nobis:

vt anima famuli tui vel famule tue. N. que tēpoꝛali per coꝛp⁹ visionis hui⁹ luminis caruit visu: eterne illi⁹ lucis solatio potiaꝛ: nō eā toꝛmētū moꝛtꝭ attingat nec doloꝛ hoꝛrēde visiōis afficiat: nō penalis timoꝛ ex cruciat: nō reoꝝ pessima cathena cōstringat: sed cōcessa sibi venia oīm delictoꝝ optate q̄etis cōsequaꝛ gaudia repꝛomissa. Per xp̄m. Alia oṙo. cū Oꝛem⁹.

Tu dn̄e de⁹ oṗs pꝛecib⁹ nr̄is aurē tue pietatis ac comodare digneris: tu miseris opē feras et mīam largiaris: et spm̄ famuli tui vel famule tue. N. vinculis coꝛpalib⁹ liberatū in pace sctōꝝ tuoꝝ recipias: vt locū penalē et gehēne ignē in regionē viuētiū trāslat⁹ euadat. P xp̄z. Finitꝭ oꝛ. executoꝛ officij ṫrā sup coꝛp⁹ ad modū crucꝭ ponat: ⁊ coꝛp⁹ thurificet ⁊ aq̄ b̄ndicta aspgat: et dū sequens p̄s. canitꝛ coꝛp⁹ oino coopiaꝛ cātoꝛe incipiē-te.

Domine pꝛobasti me et cognouisti me. Ant. De ṫra plasmasti me. Amen. P̄s. Domine pꝛobasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionē meā ⁊ resurrectionē meam Intellexisti cogitatiōes meas de lōge: semitā meā et funiculū meū inuestigasti. Et omnes vias meas pꝛe uidisti: quia nō est sermo in lingua mea. Ecce dn̄e tu cognouisti omnia nouissima et antiqua: tu foꝛmasti me et posuisti super me manū tuam. Mirabilis facta est scientia tua ex me: cōfoꝛtata est ⁊ non potero ad eā. Quo ibo a spiritu tuo: et quo a facie tua fugiam. Si ascendero in celū tu illic es: si descendero ad infernum ades. Si sumpsero pennas meas diluculo: et habitauero in extremis maris. Etenim illuc manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi foꝛsitan tenebꝛe conculcabunt me: et nox illuminatio mea in

delicijs meis. Quia tenebre non obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuminabitur sicut tenebre eius ita et lumen eius. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua et anima mea cognoscet nimis. Non est occultatum os meum a te quod fecisti in occulto: et substantia mea in inferioribus terre. Imperfectum meum viderunt oculi tui et in libro tuo omnes scribentur: dies formabuntur et nemo in eis. Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eorum. Dinumerabo eos et super arenam multiplicabuntur: exurrexi et adhuc sum tecum. Si occideris deus peccatores: viri sanguinum declinate a me. Quia dicitis in cogitatione: accipiant in vanitate ciuitates suas. Nonne qui oderunt te domine oderam: et super inimicos tuos tabescebam. Perfecto odio oderam illos: inimici facti sunt mihi. Proba me deus et scito cor meum: interroga me et cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: et deduc me in via eterna. Finito psalmo tota dicatur antiphona.

De terra plasmasti me et carnem induisti me redemptor meus domine re suscita me in nouissimo die.

Qua dicta dicat sacerdos sine Dominus vobiscum. et sine Oremus.

Commendo animam tuam deo patri omnipotenti: terram terre: cinerem cineri: puluerem pulueri. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amen.

Deinde dicat sacerdos hanc orationem sine Oremus. Oratio.

TEmeritatis q̄dē est dn̄e vt homo hoiem mortalis mortuū cinis cinerē tibi dn̄o deo nr̄o audeat cōmēdare: sed q2 terra suscipit terrā: & puluis cōuertit in puluerē: donec ois caro in suā redigat originē: inde tuā de9 piissime pat' lacrimabiliter q̄s pietatē vt hui9 famuli tui vel famule tue. N. aiam quā creasti de huius mūdi vozagine cenulēta ducis ad patriā: abrahe amici tui sinu recipias: & refrigerij roze p̄fūdas: sit ab estuātis gehēne truci incēdio segregata: et btē requiet te donāte ꝯiūcta: et si que illi sūt dn̄e digne cruciatib9 culpe: tu eas gr̄a tue mitissime lenitatis indulge: ne peccati vicē sed indulgētie tue piam sentiat bonitatē. Cūq3 finito mūdi termino sup̄nū cunctis illuxerit regnū nouus homo sctōꝝ oim cetib9 aggregat9 vel aggregata: cū electis tuis resurgat in parte dextera coronādus vel coronāda. Per xp̄m dn̄m nostrū. Alia or̄o

DEus vite dator & humanoꝝū corpoꝝ repatoꝝ: q̄ te a pctōrib9 exorari voluisti: exaudi preces quas speciali deuotiōe p̄ aiā famuli tui vel famule tue. N. tibi lacrimabiliter fūdim9: vt liberare eā ab infernoꝝ cruciatibus et collocare eam inter agmina sctōꝝ tuoꝝ digneris veste quoq3 celesti: et stola imortalitatis indui: & paradisi amenitate cōfoueri iubeas. Per xp̄m dn̄m. Finita oꝝ. incipiat cātor aña cū Orem9. Or̄o.

LAudate dominū de celis: laudate eum in excelsis.

Laudate eū oēs angeli eius: laudate eū oēs virtutes ei9. Laudate eū sol et luna: laudate eū stelle et lumen. Laudate eū celi celorū: et aque que super celos sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et

Omnis spiritus. Amen. p̄s.

creata sũt. Statuit ea in sclm̃ ꝛ in sclm̃ scli: p̄ceptũ po-
suit ꝛ nõ preteribit. Laudate dñm de terra: dracones
et oẽs abyssi. Ignis grãdo nix glacies spũs pcellarũ:
que faciũt verbũ ei⁹. Mõtes et oẽs colles: ligna fructi
fera et oẽs cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes ꝛ
volucres pennate. Reges terre et oẽs ppłi: principes
ꝛ omẽs iudices terre. Iuuenes ꝛ virgines senes cũ iu
niorib⁹ laudẽt nomen dñi: q₂ exaltatũ est nomen ei⁹
soli⁹. Cõfessio eius sup celũ ꝛ terrã: ꝛ exaltauit cornu
ppłi sui. Hymn⁹ oibus sctis ei⁹: filijs israel ppło ap-
propinquãti sibi. Cãtate dño cãticũ nouũ: laus eius
in eccłia sanctoꝝ. Letet̃ israel in eo qui fecit eũ: et filie
syon exultent in rege suo. Laudẽt nomen ei⁹ in cho-
ro: in tympano et psalterio psallant ei. Quia bñpla-
citũ est dño in populo suo: ꝛ exaltabit mãsuetos in sa
lutẽ. Exultabũt scti in gloria: letabunt̃ in cubilibus
suis. Exultationes dei in gutture eorũ: ꝛ gladij anci-
pites in manibus eoꝝ. Ad faciẽdã vindictã in natio
nibus: increpationes in ppłis. Ad alligandos reges
eoꝝ in cõpedibus: ꝛ nobiles eorum in manicis ferreis.
Ut faciant in eis iudiciũ cõscriptũ: gloria hec est omi
bus sctis eius. Laudate dñm in sanctis eius: laudate
eũ in firmamento virtutis ei⁹. Laudate eũ in virtu-
tibus ei⁹: laudate eũ secundũ multitudinẽ magnitu-
dinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate eum
in psalterio ꝛ cithara. Laudate eũ in tympano ꝛ cho
ro: laudate eũ in cordis et organo. Laudate eũ i cym-
balis benesonantib⁹ laudate eum in cymbalis iubila
tionis: omnis spiri-
tus laudet dominũ.
Finito psal. tota di
catur antiphona.

Omnis spirit⁹ laudet dominũ.

Qua dicta dicat sacerdos sine Dñs vobiscum. et sine [Oremus. Oratio.

Debitũ humani corporis sepeliendi officiũ fideliũ more cõplẽtes: deũ cui oĩa viuũt fideliter deprecem̃. vt hoc corpus cari nr̃i vel care nr̃e. N. a nobis infirmitate sepultũ in ordine sctõꝝ tuoꝝ resuscitet: ⁊ eius spm̃ sctis ac fidelibus aggregari iubeat: cũ quibus inenarrabili glia: et perhẽni felicitate perfrui mereatur. Per xp̃m dñm nr̃m. Finita or. icipiat sacer. añ. Et intonetur p̃s. Benedictus mõ seq̃nti totus p̃s dicatur ⁊ cãtetur hic sollẽni.

Ego sum ter sicut ad matu.

Benedictus dominus deus israel: q2 visitauit ⁊ fecit redẽptionẽ plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis: in domo dauid pueri sui. Sicut locutus est per os sanctorũ: qui a seculo sũt prophetarum eius. Salutem ex inimicis nostris: ⁊ de manu omniũ qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiam cũ patribus nostris: ⁊ memorari testamenti sui sancti. Iusiurandum quod iurauit ad abrahã patrem nostrum: daturũ se nobis. Ut sine timore de manu inimicorũ nostrorum: liberati seruiamus illi. In sanctitate et iusticia coram ipso: omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis: preibis eni ante faciem domini parare vias eius. Ad dãdam sciẽtiã salutis plebi eius: in remissionẽ peccatorum eorũ. Per viscera misericordie dei nostri: i quibus visitauit nos oriens ex alto. Illuminare hijs qui in tenebris ⁊ in vmbra mortis sedẽt: ad dirigẽdos pedes nostros in viam pacis. Finito psal. tota dicatur añã.

Ego sum resurrectio & vi ta qui credit in me etiam

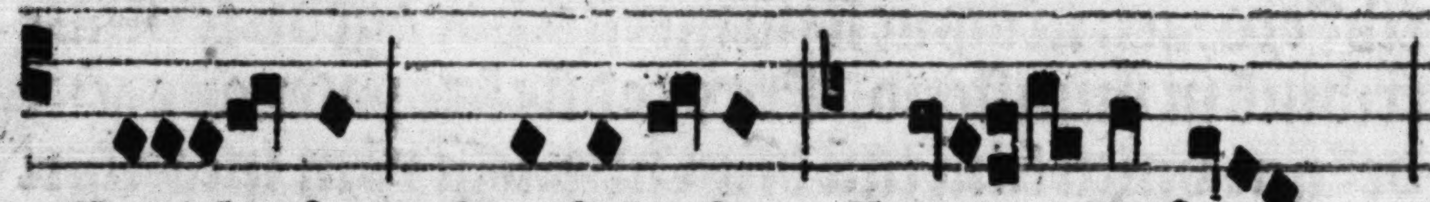

si mortuus fuerit viuet et om nis qui viuit et

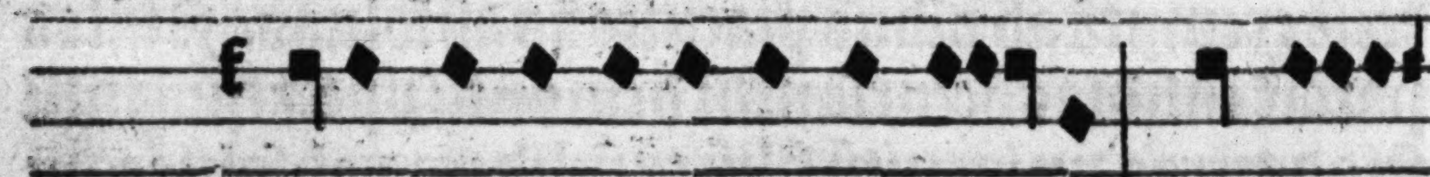
Qua dicta sequatur hoc modo.

credit in me non morietur in eternum.

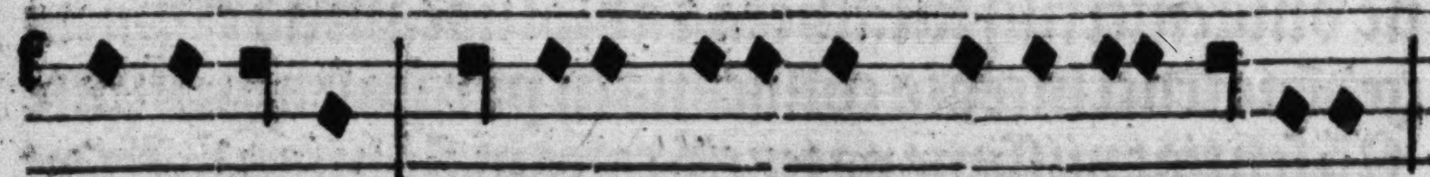

Kirieleyson. Christeleyson. Kirie leyson.

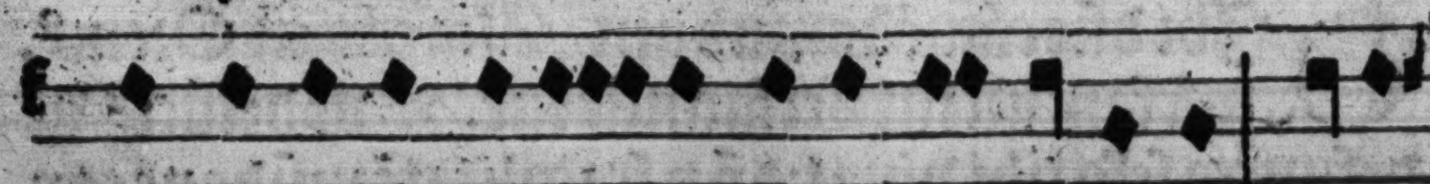
Hic roget sacerd. orare p aia defucti ita dices. Pro aia N. & p aiab9 oim fideliu defuctor. Pat nr. deide dicat

sacerd. Et ne nos inducas in tentatione. Sed libera

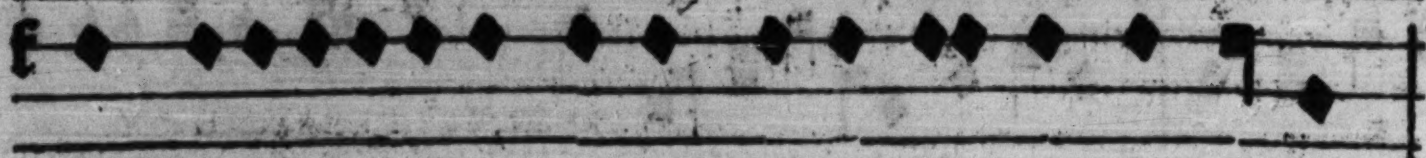

nos a malo. Requiem eternam dona eis domine. Et lux perpetua luceat eis. A porta inferi. Erue dne aias eor. Credo videre bona dni. In terra viuentiu

Non intres in iudiciu cu seruo tuo domine. Quia

t

non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens.
Dñe exaudi or. m. Et clamor. Dñs vobiscũ. Et cũ
Deus origo pietatis pat [spũ tuo. Orem⁹. Orõ.
miarũ solamen tristiũ: indultor criminũ: de cu
ius munere venit omne qḋ bonũ est ꝛ pcedit: respice p-
picius supplicũ preces ꝛ q̃uis ppria nos deputet indi-
gnos cõsciẽtia: te dignũ nr̃is flecti petitiõib⁹ pulsam⁹
quãtulũcũqꝫ cõcedit aures tue pietatis. Nã si omitti-
mus in vtroqꝫ veremur esse rei: qm̃ et te pcipis a pctõ-
rib⁹ exorari: nr̃oqꝫ ac si nõ merito hoc agẽdũ te p̃stãte
tribuit in ministerio. Ergo te dñe sctẽ pater oṗs et'ne
de⁹ qui vnicũ filiũ tuũ dñm nr̃m iesũ xp̃m incarnari
de virgine cõstituisti quo vetustũ solueret pprio cruo
re pctm̃: vt vitã redderet mũdo ipso opitulãte animã
fratris nr̃i vl' sororis nr̃e. N. ab ergastulo cenulẽte ma
terie exemptã ab oibus piaculis q̃s absoluas. Nullas
patiat insidias occursantiũ demonũ: ppter quã misi
sti ad terras vnigenitũ filiũ tuũ: libera ꝛ absolue eam
a tetra voragine inferni quã redemisti p̃cioso sangui
ne vnigeniti filij tui: libera ꝛ absolue eam ab estuãtis
gehẽne truci incẽdio collocans in paradisi amenitate
Nõ sentiat pijssime pater qḋ calet in flãmis qḋ stridet
in penis: et qḋ horret in tenebris: sed magnificẽtie tue
munere preuẽta mereat euadere iudiciũ vltiõis ꝛ btẽ
requiei ac lucis eterne felicitate pfrui. P xp̃m dñm.
Tibi dñe cõmẽdamus ani Alia orõ cũ Orem⁹.
mã famuli tui vel famule tue. N. vt defũct⁹ vl'
defuncta sclo tibi viuat: ꝛ q̃ p fragilitatẽ mũdane con
uersatiõis peccata admisit: tu venia misericordissime

pietatis absterge. Per xpm. His dictis sequat ps. Mise
rere. j. cu an. Requie eterna. Qua dicta dicat sacerdos
in auditu oim Pat nr. p aia ei. N. et p aiab quor os
sa in hoc cimiterio vel i alijs reqescut: et p aiab oim fi
deliu defuctor. Deinde dicat sacerdos. Et ne nos. Sz
libera nos. A porta inferi. Erue do. Ne tradas dne be
stijs aias cfitetes tibi. Et aias pauper tuor ne obliui
Deus [scaris in fine. Dns vobiscu. Orem. Oro
cui miseratioe aie fideliu reqescut aiab famu
lor famularuq tuar: hic et vbiq i xpo quiescetiu: da
ppicius suor venia pctor: vt a cuctis reatib absolu
ti: tecu sine fine letent. Per xpm. Postea reuertetes cle
rici de tumulo dicant septe psal. penitetiales vel salte
psal. De pfundis. cum an. Requie eterna. sequat. Ki
rieleyson. Xpel. Kiriel. Pat nr. Et ne nos. Sed libera
nos. A porta inferi. Erue dne. Aia ei in bonis demo
rabit. Et semen ei hereditabit terra. Credo videre bo
na dni. In terra viuetiu. No intres in iudiciu cu suo
tuo dne. Quia non iustificabit in cospectu tuo ois vi.
Satisfaciat tibi [ues. Dns vobiscu. Orem. Oro.
dne deus noster pro aia famuli tui. N. fratr nri
scte dei genitricis sempq virgis marie: et sctissimi apli
tui petri oimq scor tuor oro: et psentis familie tue hu
milis et deuota supplicatio: vt pctor oim venia pca
mur obtineat: nec ea patiaris cruciari gehenalib pe
nis: qua filij tui dni nri iesu xpi pcioso sanguine rede
misti. Qui tecu viuit et regnat de. Poia scla seculor
Amen. In fine oim dimissa voce dicat sic. Anima ei
et anime oim fideliu defunctor p dei misericordia re
quiescat in pace. Amen. Missa de scta cruce. Officiu.
Nos autem gloriari oportet in cruce dni nostri iesu christi
in quo est salus vita et resurrectio nostra per que saluati

et liberati sumus. ps. Deus misereat nr̄i et bn̄dicat nobis: illuminet vultū suū sup nos et misereat nr̄i. ps. Gl'ia patri. Oro.

DEus q̄ vnigeniti filij tui dn̄i nr̄i iesu xp̄i p̄cioso sanguie viuifice crucis vexillū sctificare voluisti. ɔcede q̄s: eos q̄ eiusdē sctē crucis gaudēt honore tua q̄q3 vbiq3 ptectiōe gaudere. Per eūdē dn̄m. Lcō epl'e bti pauli apl'i. Ad philippēses.

AFrēs: Xp̄s fact⁹ est p nobis obediēs vsq3 ad mortē: mortē autē crucis. Propter qd̄ ⁊ deus exaltauit illū et donauit illi nomen qd̄ est sup oīne nomen: vt in noīe iesu oīne genu flectat celestiū terrestriū et infernorum. Et oīs lingua cōfiteat: q2 dn̄s noster iesus xp̄s: in gl'ia est dei p̄ris. Gr.

Xp̄s factus est p nobis obediēs vsq3 ad mortē mortē autē crucis. V. Propter qd̄ ⁊ deus exaltauit illū ⁊ dedit illi nomen qd̄ est sup oīne nomen. All'a. V. Dulce lignū dulces clauos dulcia ferens pondera q̄ sola fuisti digna sustinere regē celorum ⁊ dn̄m. Euāge liū. Scd̄m mattheū.

IN illo tpe: Ascendēs iesus hierosolymā: assumpsit duodeci discipulos suos secreto ⁊ ait illis. Ecce ascēdimus hierosolymā: et filius hoīs tradet p̄ncipib⁹ sacerdotū ⁊ scribis et condēnabunt eū morte. Et tradēt eū gentibus ad illudēdū ⁊ flagellādū ⁊ crucifigēdū. Et tertia die resurget. Off.

Protege dn̄e plebē tuam p signū sctē crucis ab oībus insidijs inimicorum oīm vt tibi gratā exhibeamus seruitutē et acceptabile tibi fiat sacrificiū nostrū all'a. Sec.

HEc oblatio dn̄e ab oībus nos purget offensis q̄ in ara crucis etiam tocius mundi tulit offensas. Per dn̄m. Cōio. Per lignum serui facti sumus: et per sanctā crucē liberati sumus fructus arboris seduxit nos filius dei redemit nos all'a. Post cō.

ADesto nobis dn̄e de⁹ nr̄: et quos sctē crucis letari facis honore: ei⁹ quoq3 ppetuis defende subsidijs. P dn̄. Missa de sctā maria p totū aduētū. Officiū

Rorate celi desup ꝛ nubes pluant iustū aperiat terra ꝛ germinet saluatorē. Ps. Et iusticia oriat simul: ego dn̄s crea[ui eum. Ps. Glīa patri. ꝛc. Oro.

Deus q̄ de beate ma rie virginis vtero verbū tuū angelo nūciante carnē suscipere voluisti: presta supplicib⁹ tuis: vt qui vere eam genitricē dei credim⁹: eius apud te intercessionibus adiuuemur. Per eūdē do. Lcō ysaie pphete.

In diebus illis: Locutus est dn̄s ad achaz dicēs Pete tibi signū a dn̄o deo tuo in pfundū inferni: siue in excelsum supra. Et dixit achaz. Non petā: et non tētabo dn̄m. Et dixit. Audite ergo domus dauid. Nūquid parū vobis est molestos esse hominib⁹ qr molesti estis et deo meo. Propter hoc dabit dn̄s ipe vobis signū. Ecce virgo cōcipiet ꝛ pariet filiū: ꝛ vocabitur nomen eius emanuel. Butyrū et mel comedet: vt sciat reprobare malū: ꝛ eligere bonum. Gr. Tollite portas principes vestras ꝛ eleuamini porte eternales ꝛ introibit rex glie. V. Quis ascēdet in montē dn̄i aut quis stabit i loco sancto eius innocēs manibus et mūdo corde. Alla. V. Aue maria gr̄a plena dn̄s tecū bn̄dicta tu in mulierib⁹. Scdm Lucam.

In illo tpe: Missus est angel⁹ gabriel a deo i ciuitatē galilee cui nomē nazareth ad v̄ginē despōsatā viro: cui nomen erat ioseph de domo dauid: ꝛ nomen virgis maria. Et ingressus angelus ad eā: dixit Aue gr̄a plena: dn̄s tecū. Que cū audisset turbata est i sermone ei⁹: ꝛ cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas maria: inuenisti eni gratiā apud deū. Ecce cōcipies in vtero et paries filiū ꝛ vocabis nomen eius iesum. Hic erit magn⁹: ꝛ filius altissimi vocabit. Et dabit illi dn̄s de⁹ sedē dauid pr̄is eius ꝛ regnabit in domo iacob in eternū ꝛ regni ei⁹ nō erit finis. Dixit autē maria ad angelū. Quō fiet istud qm̄

virū nō cognosco. Et respōdēs angel⁹: dixit ei. Spūs sctūs supueniet in te: ⁊ virt⁹ altissimi obumbrabit tibi. Ideoqꝫ et qd nascet̄ ex te sctm̄: vocabit̄ fili⁹ dei. Et ecce elizabeth cognata tua: ⁊ ipsa concepit filiū in senectute sua. Et hic mensis est sext⁹ illi q̄ vocat̄ sterilis: qꝛ non erit impossibile apud deū om̄e verbū. Dixit aūt maria. Ecce ancilla dn̄i. Fiat mihi: scd̄m verbū tuū. Offꝫ. Aue maria gr̄a plena dn̄s tecū benedicta tu in mulierib⁹ [et bn̄dictus fructus vētris tui. Secreta.

IN mētib⁹ nr̄is q̄s dn̄e vere fidei sacramēta ꝯfirma: vt qui cōceptū de virgine deū ⁊ hominē firmiter cōfitemur: p eiusdē salutifere resurrectiōis potētiā: ad eternā mereamur puenire leticiā. Per dn̄m. Cōio. Ecce virgo concipiet ⁊ pariet filiū et vocabit̄ nomen ei⁹ emanuel. Postcōio.

GRatiam tuā q̄s dn̄e mētib⁹ nr̄is infunde: vt qui angelo nūciāte xp̄i filij tui incarnationē cognouimus: p passionē eius ⁊ crucē ad resurrectiōis gl̄iam pducamur. P. A purificatiōe vsqꝫ ad aduētū. Offm̄.

SAlue sancta parēs enixa puerpera regē qui celū terrāqꝫ regit in secula seculoꝝ. Ps. Benedicta tu in mulieribus. et [Gloria pr̄i. Orō.

COncede nos famulos tuos q̄s dn̄e deus ppetua mētis et corpis salute gaudere et gl̄osa btē marie semp virginis intercessione: a presenti liberari tristicia: ⁊ eterna pfrui leticia. Per dn̄m Lcō libri sapiētie.

AB initio ⁊ ante secl'a creata sum: et vsqꝫ ad futurū seculū nō desinā: ⁊ in habitatione sctā corā ipso ministraui. Et sic in syon firmata sum: ⁊ in ciuitate sctificata similiter requieui: ⁊ in hierusalē potestas mea. Et radicaui in pplo honorificato: ⁊ in partes dei mei hereditas illi⁹. Et in plenitudine sctōꝝ detētio mea. Oꝫ. Benedicta ⁊ venerabilis es virgo maria q̄ sine tactu pudoris inuenta es mater saluatoris.

ỽ. Uirgo dei genitrix quē totus nō capit orbis ī tua se clausit visceca fact⁹ homo. Allā. ỽ. Post partū virgo inuiolata pmansisti dei genitrix intercede p nobis. In tpe paschali. Allā. ỽ Per te dei genitrix nobis est vita pdita data: que de celo suscepisti prolē et mūdo genuisti saluatorē. Scdm Lucam.

In illo tpe. Loquēte iesu ad turbas: extollēs vocem quedā mulier de turba dixit illi. Beat⁹ vēter qui te portauit: et vbera q̄ suxisti. At ille dixit. Quinimo: Beati q̄ audiūt vbū dei: & custodiūt illud. Se. Johēz

In illo tpe. Stabāt iuxta crucē iesu mater eius & soror matris ei⁹ maria cleophe & maria magdalene. Cū audisset ergo iesus matrē et discipulū stantē quē diligebat: dicit matri sue. Mulier: ecce fili⁹ tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce mater tua. Et ex illa hora: accepit eā discipulus in suā. Offē. Felix nāq; es sacra virgo maria & omni laude dignissima qr ex te ort⁹ est sol iusticie xp̄s deus noster allā. Secreta.

Tua dñe ppiciatiōe & beate marie semp virginis intercessione ad ppetuā atq; p̄sentē hec oblatio nobis pficiat psperitatē et pacē. Per do. Cōio. Beata viscera marie virginis que portauerūt eterni patris filiū. In tpe paschali. Cōio. Uera fides geniti purgauit crimina mundi et tibi virginitas inuiolata manet allā. Post cōio.

Sumptis dñe salutis nr̄e subsidijs: da q̄s beate marie semp virginis nos patrocinijs vbiq; ptegi: in cui⁹ veneratiōe hec tue obtulimus maiestati. Per dñm. Epistola de trinitate. Ad corinthios.

Frēs. Gratia dñi nostri iesu xp̄i et caritas dei. Et cōmunicatio scti spūs: sit semper cū oibus nobis. In xp̄o iesu: dño nr̄o. Euangeliū Scdm Johannē.

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Cū venerit paclit⁹ quē ego mittā vobis a p̄re spm̄ veritatis q̄ a p̄re pcedit: ille testimoniū

phibebit de me. Et vos testimoniū phibebitis: q2 ab initio mecū estis. Hec locut9 sū vobis: vt nō scādalizemini. Absq3 synagogis faciēt vos. Sed venit hora: vt ois q interficit vos arbitret obsequiū se pstare deo. Et hec faciēt vob: q2 nō nouerūt patrē neq3 me. Sed hec locut9 sū vobis: vt cū venerit hora eo2 reminiscami: q2 ego dixi vobis. Missa de sctō spū.

Spiritus dñi repleuit orbē terrarū all'a & hoc qd ɔtinet oia sciētiā habet vocis all'a all'a all'a. P̄s. Exurgat de9 & dissipent inimici ei9: & fugiāt q oderūt eū a facie ei9. et. p̄. Gl'ia pri. Orō.

Deus qui corda fideliū scti spūs illustratiōe docuisti: da nobis in eodē spū recta sape: & de ei9 semp ɔsolatiōe gaudere. P eūdē dn̄. eiusd. Lcō actuū apl'o2.

In dieb9 illis. Cū audissent apl'i qui erāt hierosolymis q2 recepit samaria vbū dei: miserūt ad illos petrū & iohānē. Qui cū venissent: orauerūt p ipis vt acciperēt spm̄ sctm̄. Nōdū eni in quēq3 illo2 venerat: s3 baptizati tm̄ erāt in noie iesu. Tūc iponebāt man9 sup illos: & accipiebāt spm̄ sctm̄. Gr̄. Btā gēs cui9 ē dn̄s de9 eo2 ppl's quē elegit dn̄s i hēditatē sibi. V̄. Uerbo dn̄i celi firmati sūt & spū oris ei9 ois virt9 eo2. All'a. V̄. Ueni scte spūs reple tuo2ū corda fideliū & tui amoris i eis ignē accēde. Euāg. Se. Joh.

In illo t. Dixit ie. d. s. Si qs diligit me: sermonē meū suabit. Et pr̄ me9 diliget eū: & ad eū veniemus et māsionē apud eū faciem9. Qui nō diligit me: sermōes meos nō seruat. Et smonē quē audistis nō ē me9: s3 ei9 q misit me pr̄is. Hec locut9 sū vob: apd vos manēs. Paraclit9 aūt spūs sctūs quē mittet pr̄ in noie meo: ille vos docebit oia & suggeret vobis oia qcūq3 dixero vob. Pacē relinq vob: pacē meā do vob Nō quo mūd9 dat: ego do vob. Nō turbet co2 vr̄m neq3 formidet. Audistis q2 ego dixi vobis: vado & venio ad vos.

Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ qr vado ad patrē: qr pr maior me ē. Et nūc dixi vobis priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis. Iā nō multa: loquar vobiscū. Venit eni princeps mūdi huius: et i me nō habet q̄cq̄. Sed vt cognoscat mūdus qr diligo patrē: et sicut mādatū dedit mihi pr: sic facio. Offr. Cōfirma hoc deus qd operatus es in nobis a tēplo tuo qd est i hierlm tibi offerēt reges munera all'a. Secre.

Munera q̄s dn̄e oblata scifica: et corda nr̄a sci spūs illustratiōe emūda. Pe. do. eiusd. Cōio. Factus est repēte de celo sonus adueniētis spūs vehemētis vbi erāt sedētes all'a et repleti sūt oēs spū scō loq̄ntes magnalia dei all'a al'. Postcō.

Sancti spūs q̄s dn̄e corda nr̄a mūdet infusio et sui roris intima aspersione fecundet. Pe. do. eiusd.

¶ Isti sunt generales articuli maioris excōmunicationis in lingua materna. et dicant hoc modo.

Gode mē et wymmē it is ordeyned by the councell of al holy chirche. First of [illegible] the [illegible] of [illegible] et [illegible] cardinalis ād al his coūceil. sithē of alle erchebisshopes. bisshopes. et al the clergie. that euerich mā of holichirche that hath soule for to kepe shulde shewe amōg hē foure sithes bi zere. the articles that bē writē in the general sentēce. that is for to seyn the poyntes that longē to the grete curs. that on is the first sonday of aduēt. that other is the first sōday of lentē. and the nexte sōday after witsōday. and the firste sonday after the assumpciō of oure lady. of thwo maner of cursynge. holichirche telleth. iij. q. iiij Engeldrudā. et extra de except. Pia. That on is cald the lesse curs. that oth is cald the more curs. and this moste openlich be tauzt vn to lewed men that thei mowe knowe parfitliche the mischef ther of. that no man shulde haue materie to excuse him by.

wherfor ȝe shul vnderstonde atte the bygynnyng. that this worde cursynge. is thus miche to seie. as a departynge fro god & alle goode werkes. xi. q. iij. ca. Ad mēsam. S. Euidēter. That we calle the lesse curs. is of this strengthe. that euerich man and wōman that falleth ther inne. it departeth hem fro alle the sacramentis that bē in holichirche that they may none of hem receyue til that thei bē asoiled. ¶ The more curs is miche wers and is of this strengthe. for it departeth a man fro god and fro holichirche. & also fro the companie of alle cristene folk. neuere to be saued be the passion of crist. ne to be holpen by the sacramētis that bē done in holichirche. ne to haue part in preiere wither no cristeneman. as witnesseth wel seynt austyn. xi. q. iij. Ois xp̄ian⁹. Clerkes seyn that a child by fore it be cristned it hath a wikked spirid d wellige in the soule vt habet̃ de cō. di. iiij. Siue paruuli. The whiche wikkede spirid is cōiured. & cast out thorough praiere of the prest by fore the chirche dore whāne it shal be cristned. the whicher sacramēt of bapteme is ground and bygynnyng of alle sacramentis as was verely be tokned in the passiō of oure lorde iesu crist. by water that ran out of his syde whan al his blod was gō. so that by the sacrament of bapteme he is mad godes child. & he receyuith there part of the passion of crist and part of alle sacramentis and preyris that ben don in holichirche. and also he receyueth part of alle gode dedis that be don among alle cristene folk. & ȝif he holde vnto god couenant that he maketh there for to haue a d wellynge place for euere. in the blisse of heuene. but what tyme he trespacether so a ȝen the lawe of god that he is worthi to be acursed of holi

chirche. than is he departid fro god & alle goode werkes. vt habet. xxiiij. q. iij. Certũ. and he his thanne delyuered azen vn to the fend of helle for to putte hym for his synne in the peyne with outẽ hende. vt habet xj. q. iij. Nemo. & q. xj. Oĩs xp̄ian⁹. And ther fore is no thyng in al this world that a cristene man aughte so gretli for to drede. as for to falle by any wey. in to the sentẽce of cursyn ge. the which departeth hym fro god that is fader. and fro holi chirche his moder. vt habet xj. q. iij. Nihil. Allso cursynge is cleped the swerd of holi chirche. vt habet. xvj. q. ij. Visis. in fine. et. xxiiij. q. iij. Corrumpantur. For right as we se that the strok of the swerd it sleth and departith ir le lyf fro the body. ryght so the strok of this gostly swerd. it departeth & doth a way god fro a man or a womman whi chir that is a cursed. that is the lyf of here soules. that they & here werkis ben euere more dede after. bote zif they haue special grace of god. for to amende hem here. For as many clerkes proue. that at the day of dome wolde oure lady marie. and seynt Johñ the baptist. & alle that ben in heuyner knele doun alle at ones by fore the face of god they schulde nought mo we in that tyme thorough prayere of hem alle delyue the soule of a man or of a womman that deyeth in any dedly synne. vt habet. xxv. di. Qualis. & xiij. q. ij. In presenti. For that were expresse a geynes the holi gospelles. where crist seith him seluen that he shal trewly zeue euerich man there right os he hath deserued here. ¶ And zif the dai of dome shal be so hard with alle tho that deye in any dedly synne. what shal thanne be tyde of hem in that same tyme. that ben funden openly a cursed of god & holi chirche

in this grete perils dāpnacion of soule ben al tho men & wōmen that. j shal speke of. ¶ So that first and formest we denōnse a cursed alle tho that holichirche falsly depriuen of any right or profyt either by lawe writen. or elles by good custū which that hath ben holdē & vsed of old tyme. and in this poynt falleth. iij. manere of folk. first alle tho that steleth holichirche goodes in what place so they ben don for to kepe. Or elles that stele vn halwed thynges out of holy place. or thynges that ben halwed out of place vnhalwed. & alle tho that wytyngly brekē and destroie any poynt of fredam that lōgeth to holichirche. & this is nought al ouli vnderstande of the fredames that longē generaly to al holichirche bote al so of other special fredames. whicher that sū chirche hather more on. thā an other. tēperal or spūal. whethir so it be. ¶ The thridde poynt is that alle tho ben a cursed. that purchace writes or lettres of any lewed curt for to lette the ꝓcesse of the lawe of holichirche of causes that longē skilfully vn to cristene court. the whichir shulde nought be demed by non other lawe. & alle tho thatt lette erchebisshop. bisshop. or any other. that hath iuredicci on and power by the lawe of holichirche. that they mowe nought visite here sogettes. or dur nought vse here lawe for to amende the soules of hē that they haue to kepe. and alle tho that falsly flē a wey. fro. o. place til a nother. that holichirche may nought chastyse hem. ne reule hem as he sholde. vt habet i cōstit. ꝓui. in ꝯsilio apud oxoñ. celebrato. c. j. Also god & holichirche acurseth alle tho. that leye hād in violēce on prest or on clerk. or on any man or wōman of religioñ. bote zif it be that they mowe nouzt elles saue hem seluē.

or elles that it be in certeyn poyntes that the lawe ȝeuith leue. vt patet p v. Ludēs ignorās. me defēdēdo docēdo. Prelati iussu si premonit⁹ ferat arma. Si cū ꝯiūcta: mihi reperiā muliere. Pcussi clericū: sine pena casi fortis. Et meli⁹ de sentent. excō. p Raymūdū. S Itē circa illū qūe inde. And alle that mayntene such deedes by counseil or by strengthe. extra de sentētijs excō. c. Nō dubiū. & ca. Mulieres. & ca. Parochianos. et ca. Porro. & c. Religioso. & ca. Cū quis. li. vj. & xvij. q. iiij. Si quis suadēte. Also we denounce alle tho acursed. that maliciousli stele or destroie the godes that lōgether to maneres. or to graunges of any men or wymen of religioū. or of erchebisshop. or bisshop. other of any other place of mennes of holichirche with oute special leue of hem that haue the goodes to kepe. vt habet in consti. octo boni. Ad tutelam. Also tho that falsly areste. or by any wey take. or enpresoun. or destresse men of holichirche. wher thorough they forsake here benefices for meschef. or whenne they haue apeled to the court of rome. or elles ben somoned thider by citacioū. or to any other court. alle tho ben acoursed. that lette hem to pursue here riȝt. & alle that therto ȝeue help or any maner counseil. vt habet in processu quē facit roman⁹ pōtifex in cena domini. et in octaua sancti martini. per w. duē. & alios doctores & vt habet ti. de penis. c. Multorꝫ. in cle. Also alle tho ben acursed. be they neuere so grete. that pcoure. or ȝeue leue. or comaunde any other to sle. or to mayme hē or to bete. or by any other wey to greue any ordenarie or iuge of the lawe of holichirche. in bodi or in here goodes. for also myche as he ȝaf lawful sentence. of suspendenge. or coursynge. or of enterdytinge. aȝen

kyng or prince. meir. sherreue. or bayly. or azens any
other of what stat so he be. bote zif he make amendes
with inne the. viij. daies. & also tho ben acursed that
vse suche mēnes leue or don here comaundemētes. ne
they mowe nought ben asoiled bote by the ... bos of
cursed vt habet de sentent. excō. c. Quicūq3. li. vj. And
also alle tho be thei neuere so grete. the whiche that bē
suspēsed & don out of holichirche. or elles ben par auē
ture openly acursed. zif they make by strēgthe. or con
streyne. by any wey any maniere of ordinarie. that lō
geth to holychirche either him that suspēdede hem or
acursede hē. or elles any other. or for drede. or for ma
nace. or any other poynt forto asoile hē of that sētēce
a geyns his wille. first an formest that absolucion is
nought. and alle suche bē acursed in the grete curs. vt
habet de hijs q̄ vj. vet?. ve. cā fiūt. capi. Absolutionis
li. vj. And also tho that haue any tēporal lordshipe.
and forbede here soget by manas: or by peyne that
they shul nought selle chaffare that thei vse. vnto pre
latis. ne men of holichirche. ne beye no thing of hem
that thei haue to selle. vt habet de mi. eccl'ie ca. Eos q̄
li. vj. These poyntes ther ben. and also many othre
that often ful gretly greue & a noye mē of holichirche
of whiche alle the doeres and mayntenеrs falle in
this grete curs as witnesseth wel the lawe of god &
holychirche. bote. j trowe it be no nede to shewe mo
of hem here. and ther fore. j passe ouer atte this tyme
to speke of other poyntes. ¶ Also alle tho ben acursed
bi al holichirche that breke or destorble the vnite & the
pes. first of oure lord the kyng. and sithen of his ke
me. bi power. or bi counseil. bi word or bi werk. or el
les bi any way to keste or to compace his deth or any

poynt of traitourie of him or of his lōd. And alle tho that falsly with holde his eritage or any other rizt that hym oughte lawfulli to haue. and alle tho ben acursed. that zeue mede. or elles take any maniere zif-tes for to lette pes. & for to procure strif in any degre. other more or lasse among cristene folk. vt habet in cō-stit. puinc. in consilio apud Oxon. celebrato. c. j. et in consti. octob. c. ¶ Also thei ben acursed in heuyn & in erthe. that falsli forswere hem vp on the holidam. and knowē wel that it is fals whenne thei be gynne to swere. in questes. or in acises. or in any other fals cause. And alle tho that hire suche men. or make hem to be hired. or mayntene hem. or teche hem. either bi word or werk. for to lette trewe matrimoyne. or law ful eritage. or testament. or ought elles that is trewly ordeyned. and also alle tho aduokettis of lawe of ho-lichirche that in plee of matrimonie or any other tre-we cause make wityngli. and with auysemend false excepciones for to destroie. or lette. or tarie a trewe cau se. that it may nouzt spedly be discussed. & ended af-ter the cours of lawe. vt habetur eodem. §. quo proxi mo supra c. ij. in principio. Also alle tho ben acursed. that for hate or for mede. or any other enchesun sclau dre falsly. or defame: any man or womman. so that thei be brought fro good fame vnto wikked. wher fore that thei haue nede to porge hem bi the lawe and ben therfore gretli greued. & anoyed in bodi & in sou-le. vt habetur eadē cōstitutione quo supra. ca. ij. §. j. Also alle tho ben acursed. in this grete sentence. iiij. ty mes bi zere. that for malice. or for wretthe. of persoun or of viker. or of parisprest. or elles of eny other with holde tithes or offringes fro here parisshercherche. or

anẏ other right that it anghte lawfulli to haue. ei-
ther bẏ lawe wꝛiten. oꝛ elles bẏ goode cuſtome. oꝛ tur
ne hem in to other vs. oꝛ do hem mother place after he
re owne wille. ſo that theẏ ben nought don to that ſa
me place thei ſhulde be. ¶ And alle tho ben acurſed
that pꝛocure. oꝛ lette. bi woꝛd oꝛ dede anẏ man oꝛ wō
man foꝛ to do here goode wille ⁊ here deuociōn to god
⁊ to holẏ chirche ware her. Nota. Alſo alle tho men of
religion. freres ⁊ alle othere whiche that vſe to go ab-
oute and pꝛeche goddes woꝛd. ʒif thei pꝛeche oꝛ teche
anẏ thẏng pꝛiuelẏ oꝛ apertlẏ. bi anẏ maner colour
wherfoꝛe mā oꝛ wōmā is ought turned aweẏward
⁊ hath the wers wille foꝛ to paẏe his tẏthes and his
offrẏnges. vn to his pariſhchirche. alle ſuche ben acur
ſed bi this grete curs as it is wꝛiten in the lawe of ho-
lẏ chirche. ti. de penis. c. Cupiētes. in cle. And in that
ſame place. the ho[illegible]e Clement the firſte. with alle
his counſeil. bi al the power that he hadde of god ⁊ ho
li chirche. he emoẏneth ⁊ chargith alle ſuche religions
men. firſt and foꝛmeſt on peril of here ſules. ⁊ as thei
wile anſwere to god at the dꝛedful daẏ of dome. and
alſo vppeẏne of endeles dāpnaciōn. that thei pꝛeche
openli. viij. ſẏthes be ʒere. vn to the comune peple foꝛ
to make hem to haue conſciens of here tithes. ⁊ of he-
re offrẏnges. vn to here pariſhchirches. that is foꝛ to
ſeẏe. the firſte ſondaẏ of lenten ⁊ the ferthe ⁊ the laſte
ſondaẏ of lenten. and in the feſte of the aſcēſiōn of ou-
re loꝛd. ⁊ witſondaẏ. and in the natiuite. of ſeẏnt Jo-
hā baptiſt. and alſo in the feſtis of the aſſūpcion. ⁊ in
the natiuite. of oure ladi whāne thei be required and
beden of men of holi chirche. wiche that kepe the pla
ce that thei pꝛeche inne. and that thei do treulẏ her bẏ

sines to alle that here hem. for to enforme hem & teche hem bi word & bi ensample. that thei do treuthe in al le poyntes vn to here parish cherchis. ¶ And right so ben thei bounden bi the same lawe & be the same peyne for to do to alle men. & wommē that thei here any schrifte of. or elles thei falle in to gret perils of soule that. j. spak of er.

¶ And that cristene men & wommen be harde bounden vp peyne of dedly synne. nought al only be the ordenaunce of man. bote first & formest be the ordenaunce and the comaundement of al mighty god him seluen bothe in the olde lawe & al so in the newe. for to paye trewli to god and holichirche. the tenthe part of al manere of thynges that hem newith by zere. also wel the tenthe part of al manere encrese that thei wynne trewli by the grace of god bothe with here trauayle and also with here craftes. also the tenthe part of almanere fisshes & foules. & bestes both wilde & tame. & of almanere frutes that growe out of the erthe. witnesseth wel seynt austyn in his decre. as it is writen in the lawe of holichirche. xvj. q. j. Decime. & in glosa. & extra. decimis. ca. Ex transmissa et optime per Innocētiū. titulo de parochijs. c. vltio. And what veniaunce that oure lord god taketh vp on this world bi encheson of hem that wil nought paye here tithes. and also for hem that falsli tithe. & in what manere taht oure lord god hath guñded. iiij. thynges to alle hem that trewli tythe. Telleth opēli seynt ierome in the same cause & questiō. j seide ere. xvj q. j. c. Reuertimi. ād also seynt austyn in the same chapit. decime. that is the nexte shewyng after. Also mē of holichirche haue leue bi goddis lawe. for to acurse

alle tho bi name that wil nought paye here tithes. it is writen in many places in the lawe of holichirche. extra de dentis.c. Peruenit.&.c. Tua nobis. &.xiij.q.i Statuim⁹.& mult' aliis. And also ȝe shul knowe wel that alle tho ben acursed. that in violence drawe out any man or wōman that fleth for help & socure vn to holichirche. or elles out of any other place that is halwed. bote in certeyn poyntes that the lawe ȝeueth leue.xvi.q.iiij. Sicut.ex de.iiij. Hec.c.i.&.c.Inter.& ca. vlt'. or lette hem to haue sustenaunce ther while thei ben there.& alle tho that ȝeue ther to help or counseil. ¶ Also alle tho bē acursed that lette or procure to lette the testamēt.& the laste wil of folk whan thei deye. of thynges that ben here owne.& that thei mowe skilfulli bequethe bothe by lawe of holichirche & by good custome. whether it be testamēt of wyues or of widewes. or of any other wymmen bote al only of hē that ben bounde. wher that it is ordeyned so by olde custome of the cōtre.& of hē that ben bounde vn to religiō the whicher shulde bi lawe of holichirche haue no thyng of here owne. and also that ben sworne and charged with executoriis.& fulfille nought the dedes wil. as here charge axeth. vt habet' in cōst. de lameth. bonifacii.c. Cōtingit. S. Itē testamēto.&.c. Statuimus. Also alle tho ben acursed what that euere thei be. that make statutes or any lawes or any othere customes ayēs the preuileges and the fredams.& lawes that lōgeth to holichirche.& alle tho that deme holichirche. or any mē of holichirche. after suche statutes.& alle to that wytingli or wilfully write hē or make to be write bote thei destroie hē for eue more with inne a mone ther after. ext'. d' sent'. ex.c. Nouerit Also to seclere iusti

ses or iuges what that euere thei be. be thei neuere so grete. that bē put in ofice & haue the lawe to kepe whiche tyme. & al so often as thei be preyed & required for to do here offys in helpyng of tho folk that han suffred wronges & harmes ther be fore. bote yif thei do trewthe & riztfulnesse. bi here connyng. bothe in lerede & lewede and principally to men of holichirche. as the lawe asketh. and as here offys wolde. elles thei ben acursed in this grete curs. vt habetur. xxiij. q. v. Administratores. ¶ Also alle tho seculere men which that be reuleres & lederes of citees. and of townes zif thei make any vnleffful taxes. or taliages. or any exacciones on prestes & clerkes. and men of holichirche. & constreyne hem by here lewed power or elles le any wey for to do. or destroye the iurediccion of prelates. of holichirche. bote zif thei leue sucher doynge for euere. which tyme that thei be a monested lawfulli ther to. elles thei ben acursed in this grete curs. & mowe nouzt be assoyled or thei haue mad ful amendes bothe to hem that thei haue so[illegible]d & al so to holichirche. vt habetur extra de inimic̄. eccl̄ie. Nō munis.

¶ Also tho alle ben thus openli acursed that ben wityngli wedded a yen the lawe of god & of holichirche in grees that ben forbode. as in grees of consanguinite or affinite. or of gossibrede. & alle tho men and wōmen that ben professed in any religion which that is approued by the lawe of holichirche. & brek out of here ordre. and taken wynes or hosebondes. & also prestes and clerkes that ben with inne holy ordres. that forsake here ordre & here degre. & p[illegible]em to be maried. ād alle that knowe in matrymonie whā it shal be mad any gret defaute or lettyng bote zif thei be sū

weyẏ telle holichirche ther of. vt habet ti. de cō. & affi. ca. Eos q̄. in cle. And also alle tho men of religiō whe ther he be monk or chanōn. or frere of anẏ ordre that ministre or zeue anẏ other mennes parichenes either lered or lewed any of these. iij. sacramētis that. j shal speke of. that is to seẏe the holẏ sacramēt of housl ẏg. or of anoẏntẏng or elles of weddẏng. bote zif thei ha ue special leue ther to of hē that kepe tho soules of tho parishens. or zif thei assoile anẏ mā or wōmā which that is acursed. either of the lawe of holichirche write or elles of anẏ ordinarie or iuge that longeth to holi chirche. or bi anẏ constitucōn prouincial or synodal whiche that erchebisshop and bisshop make with the counseil of here clergie in help & amēdemēt of tho sou les that thei haue for to kepe. bote thei haue special pri uilege. & leue ther to of the court of rome. or elles zif thei asoẏle anẏ man. a pena & a culpa or of anẏ other gret poẏnt. which that is reserued. alle suche ben acur sed bẏ the lawe of holichirche & thei mowe nought be assoiled bote bẏ the [illegible] of rome. vt habet ti. de pri uileg. Religiosi. in cle. and ther in the same place the pope comaūdeth & biddeth erchebisshop and bisshop & alle othere ordinaries that lōgē to holichirche that which tẏme that thei mowe wite. that anẏ religions man hath trespased in anẏ of alle these poẏntes. that thei denounce hẏm openlẏ acursed fro daẏ to daẏ. in citees & in townes. wher folk ben most gadered and that thei ne cese nought ne lette bẏ no waẏ vn to that thei knowe that thei be assoiled bi the court of rome. And also the [illegible] amonesteth & chargeth alle religi ons men first on peril of here soules. & also vp peẏne of cursẏnge. that thei neither in sarmōns ne bakbite

nought. ne despise prelat or ye men of holichirche. ne that thei seye nought that thei haue pardon. or priui lege. or power. more than thei haue to deceyne here owne soules & other mennes bothe. or yif any of hem be in place ther any testamēt is mad. that thei procu re nought vn to hem seluen ne vn to her couent tho goodes that haue ben falsli geten. or with holden. the which moste nede be restored bi the lawe of god. ne ty thes. ne offrynges. ne other rightes that ben with hol den falsli y fro holichirche. ne non other dettes that lō gen til other folk. alle these poyntes ben writen in the ca. Religiosi. in cle. That. j. spak of er. the which was mad by that clemēt the firste & his cardinales. & al his general counseil. & it is put in lawe of holichirche. in perpetuel mynde. to make alle religions men aferd to do suche grete defautes. & for grete peynes and harde. we shul chastise hem that vertu may nought teche. Also ye shul knowe wel that alle tho ben acursed. whe ther thei be religions men or other that preche or pro cure priueli. or apertli. any of other mennis parishe nes for to chese here sepulture & here biriyng amon ges hem. & for to leue & forsake the sepulture & the biri ynge that longeth vn to here parishcherches. or elles yif any man or womman chese of here owne fre wil le to be biried amonges men of religiō. or in any oth place than in his owne parishe. alle tho alle tho that procure hem to make auow ther to. or make hem for to swere any gret oth. that thei shul neuere after chaū ge that purpos. ne that wil. alle suche ben acursed in this grete sentence by pope boneface the. viij. and his cardinales. & bi alle the clergie and counseil of holi chirche in mynde for euere more. de sepulturis. cap. j.

li. vi and ther the same [illegible] boneface ordeyned & iug
ged with his counseill that alle tho men & wommen.
that thus chese hem here sepulture bi procurement of
any oth or swere or make auow ther to by other men
nes enformynge. that thei be nought biried whan thei
ben dede neither in that place that thei so chese. ne in
none other place bote al onli in his owne parisshchir
che or chircheyerd ther he tok his sacramentis. ther
while he was alyne. and also alle tho men religious
& other that receyue any such man or womman into he
re sepulture. bote yif thei with inne. x. dates fro the ty
me that the cors is biried amonges hem. take him vp
azeyn & restore the same cors vn to his [illegible] chirche.
with al manere profites and auauntages that thei re
ceyue ther fore. elles the chirche or chirche yerd or
what place that it be. ther that cors is biried. it is su
spended & enterdyted by the same lawe. & alle tho that
thus do. & alle that procure ther to ben openly acursed
& mowe nouzt be asoiled bote bi the court of rome. vt
supra de sepultur. ca. i. li. vi. And suche ben acursed al
so bi [illegible] clemēt the fifte. & bi al his counseill. vt habe
tur ti. de penis. c. Cupientes. §. vlt. i clemēt. And ther
the same [illegible] clemēt renoketh & destroieth alle maner
statutes & priuileges which that ben contrarie to anye
of alle these poyntes. also what tyme that any chirche
or chapel. or any holi place is suspended. or acursed. or
elles enterdited. either bi sentence of lawe writen. or el
les bi any laweful dome. of any ordinarie. we denoun
ce openli alle tho acursed that constreyne any prest for
to synge ther inne. or by ryngyng of belles or bi any
other way maketh to here masse. that ben openli acur
sed bi name. or elles enterdited. ¶ And also whanne

anẏ man of holichirche bi his cōmissiōn doth out of holichirche. or acurseth either man or wōman. and a moneste him bi name. on holichirche bi halue that thei go out of chirche while that goddes seruise is in doynge. bote ẏif thei do his biddẏng. thei falleth in this grete curs. & alle that maẏntene hem. or bidde hē holde hem stille in chirche and none of these maẏ be assoiled bote bẏ the court of rome. vt habet de sentē. excō. ca. Grauis, in cle. Also alle tho ben acursed that maliciousli for wẏnnẏnge or for hatrede or anẏ encheson forsake for to fulfille the biddẏnge & the comaundemēt of oure lord the kẏng. for to take hem to prisone that ben openlẏ acursed. & ligge ther inne. xl. daẏes. and alle tho that helpe hem for to be delẏuered with outen assent & witẏng of hem that acursed hem & vn til thei haue mad amendes to god and to holichirche. vt habet in const. octob. & i const. apud oxon. ce. c. & S. vlt. & in con. puinc. dn̄i roberti kẏlwardbẏ. cantuar. archiepi. c. Primo quidē S. vij. i cōst. puic. i con. ce. apud lameth. c. Preterea. Also whanne anẏ cherche is voide alle tho ben acursed that put anẏ debate. or ple. in the patronage. wher thorouz the vereẏ patron is letted of his right. vt habet i const. puinc. apud oxon. ce. ca. ij. S. penultimo. Also alle tho that breke anẏ poẏnt of the kẏnges grete chartre. or elles anẏ poẏnt of chartre of te forest. in whiche chartres ben writen the fredams of this lond. that diuerse kẏnges haue graunted bothe to the lered & to te lewed. in the grete chartre ben xxxv. poẏntes. and the chartre of the forest comprehendith. xv. poẏntes. vt i tractatu q̄ vocat pars oculi in prima pte plenius ꝯtinetur. That alle erchebishops & bishops that longen to en

gelōd haue acursed alle tho that breke wẏtẏngli anẏ
of alle thise poẏntes the which sentēce of cursẏnge
hath ben often confermed bi the court of rome. And
alle tho ben acursed. that falle the[illegible]ties lettres or his
seel. or anẏ other lettres or seles that ben autentẏk. &
alle tho that hem purchase. & alle tho that vse wẏtẏn
gli suche false purchased lettres. vt habet extra de cri.
fal. c. Ad falsarior. & c. Dura. ¶ And also alle tho ben
acursed that stele. or destroie. or falsli with holde char
tres or testamentes. or anẏ other maner lettres. that
longen til other men. wher for thei lese here eritage.
or anẏ right that thei shulde haue bi lawe. ¶ And al-
le tho that vse false weghtes. or false ẏerdes. or anẏ o-
thre false mesures for to deceẏue the peple with. And
alle tho that false the kẏnges moneẏe. or clippeth or
maketh lasse bi cause of here pfit. ¶ And also alle tho
that breke. or brenne holichirche. or anẏ other place
of religion. or do in holichirche. or in anẏ other holi
place anẏ foul sẏnne. wherfor it hath nede either to be
newe halwed. or elles to be reconsiled. vt habet extra
de sent. excō. c. Tua. & c. Cōquesti. & xvij. q. iiij. Oēs ec
clesie. ¶ And alle heretikes ben acursed. & alle tho that
maẏntene heresẏe. extra eodē. c. Ad abolēdā. & c. Exco
municam9. & alle tho that vse sẏmonie. extra eodē. c.
Tāta. & alle vsereres. extra eodē ca. Quia. ¶ And alle
tho that make whanne vsure is taken. that [illegible] be
nought restored aẏen. and alle tho that leue on such
craft. & alle tho that ben acursed bi name. and alle tho
that wilfulli slee hem seluen. vt habet. xiii. q. ij. Qui
bus. & c. Pro obeūtib9. xxiij. q. j. Placuit. ¶ And none
of alle these mowe be biried amōg nō cristene folk. [illegible]
alle tho bē acursed that maẏntene or defende anẏ o[illegible]

either bi word or dede. ¶Also we denounce acursed alle opene theues & robberes. & alle that hẽ receyue wityngli. or yeue hem help or coũseil. ¶And hẽ that in uiolẽce drawe blod on her fader or moder. & this is vnderstonde bothe of bodeli fader & moder. and gostli. ¶And alle tho that wilfulli sle here owne child. or caste hẽ awey atte chirches. or atte hospitales or in any other place. many other poyntes al so longe vnd to this grete sentence. bote. j. trowe to god it be no nede to reherce here no mo. ¶Bote bi autorite of oure lord god almighty. and oure lady seynte marie & alle seyntes of heuene. of angeles. & archaungeles. patriarkes and prophetes. apostoles. & euãgelistes. martires. confessores. & virgines. & also bi the power of al holichirche. that oure lord iesu crist yaf vn to seynt peter. we denounce alle tho openli acursed that we haue rekened thus vnto yow. & alle tho that mayntene hem in here synnes. or zeue hem ther to help or counseil. so that thei be departed fro god & al holichirche. & that thei haue no part of the passion of oure lord iesu crist ne of no sacramẽt that ben in holichirche. ne no part of the prayere among cristine folk. bote that thei ben acursed of god & holichirche. fro the sole of the foot vnto the crowne of the heued. sleppynge & wakynge. sittynge & standynge. & in al here wordes & werkes. & bote zif thei haue grace of god. for to amende hem here bi here liue. for to dwelle in the peynes of helle for euere with outen ende. fiat. fiat. Amen.

¶Et nota quod licet omnes et singuli qui notantur ak. innodantur in hac generali excõmunicatione sint ipso facto & iure excõicati intãtũ ꝙ hec sententia nõ in

digeat iudicis adminiculo: nihilominus potest denunciator quotienscunque eam denunciat si viderit expedire ad terrorem audientium: uti illa debita solennitate quam tam de iure quam de consuetudine utitur ecclesia in aliis articulis maioris excommunicationis sententias fulminando. videlicet cum cruce erecta. pulsatis campanis. candelis accensis. et in terram proiectis et extinctis. etc. non obstante pena capituli. Cum medicinalis. de sent. exco. in. vj. edito per innocen. iiij. in con. lugdun. cuius verba penalia sunt hec. Quisquis enim excommunicat excommunicationem in scriptis proferat: et causam excommunicationis expresse conscribat propter quam excommunicatio proferatur. Exemplum vero huius scripture teneatur tradere excommunicato infra mensem si fuerit requisitus: super qua requisitione fieri volumus publicum instrumentum: vel litteras testimoniales confici sigillo autentico consignatas. ¶ Si quis autem iudicum huius constitutionis temerarius extiterit violator per mensem unum ab ingressu ecclesie et diuinis nouerit se suspensum. superior vero ad quem recurritur sententiam ipsam sine difficultate relaxans latorem excommunicato ad expensas et omne interesse condemnet. et aliter puniat animaduersione condigna. ut pena docente discant iudices quam graue sit excommunicationum sententias sine maturitate debita fulminare. Et hec eadem in suspensionis et interdicti sententiis volumus obseruari. Caueant autem ecclesiarum prelati et iudices uniuersi: ne predictam penam suspensionis incurrant. quoniam si contigerit eos sic suspensos diuina officia exequi sicut prius irregularitatem non effugient. iuxta canonicas sanctiones super qua non nisi per summum pontificem poterit dispensari. Nam dicit cardinalis in eodem capitulo Cum medicinalis. in ver. Quisquis. prope finem: postquam disputauerit pro et contra. quod hoc cap. loquitur tantum quandocunque sententia exc. suspensionis vel interdicti lata est in certas personas et determinatas propriis earum nominibus in denunciatione huius sententie publice expl.

sat. Sed quotiẽscũqꝫ sentẽtia ẽ vaga ⁊ icerta: tũc dicit ꝙ pena isti⁹ capituli nõ habet locũ. ⁊ hec ẽ ꝯclusio sua in dicto ꝟ. Quisquis. vbi dicit sic. Pri⁹ dictũ credo eq̃ us ⁊ magis cũ textũ concordat. ⁊c. ⁊ hoc idẽ dicit inno cẽtius in predicto caplo. Cũ medicinalis. in pricipio.

Sequit de absolutiõe ⁊ modo ⁊ autoritate ab soluẽdi a sentẽtia excõicatiõis maiore ⁊ mino re. Et est sciẽdũ ꝙ gñaliter in forma cõfessiõis sacramẽtalis pri⁹ est penitẽtia iniũgẽda: ⁊ cõsequẽter absolutio imponẽda sub hac forma. Ego autoritate dei pris oipotẽtis: ⁊ btõꝝ apłõꝝ petri ⁊ pauli: ⁊ officij mihi in hac parte cõmissi: absoluo te ab hijs peccatis mihi ꝑ te ꝯfessis: ⁊ ab alijs de quib⁹ nõ recordaris. In noie pris ⁊ filij ⁊ spũs sãcti Amẽ. in cõst. oct. c. Om̃ ce ca. hec forma absoluẽdi tradit. Ego autoritate q̃ fũ gor absoluo te a peccatis tuis de quib⁹ es cõtrit⁹ ⁊ mi hi cõfessus: ⁊ dñs te absoluat. In noie pris ⁊ filij ⁊ spi ritus sancti Amẽ. ⁊ debet premitti orõ. Misereat tui omps de⁹. ne forte effect⁹ sacramẽti impediat ex pte pe nitẽtis. Et post absolutionẽ cõueniẽter apponit. In noie pris ⁊ filij ⁊ spũs sancti Amẽ ad insinuãdũ ꝙ sa cerdos nõ ꝓpria autoritate absoluit: sed q̃si minister. tñ hoc relinquit sacerdotis arbitrio. nec req̃rit in ab solutiõe man⁹ impositio. qꝛ hoc sacramẽtũ nõ ordia tur ad exequẽdũ aliquã excellẽtiã grẽ: sed ad remissio nẽ culpe. ⁊ ideo magis cõpetit crucis signatio. qꝛ fuit istrumẽtũ nr̃e redẽptiõis scḋꝫ Thom. q̃ dicit ꝙ hec ver ba. Ego absoluo te. sũt de forma absolutiõis req̃sita.

Absolutio a mioꝛe excõicatiõe impẽdẽda est sub hac forma. Excoicat⁹ excõicatiõe mioꝛe cõfiteat se esse ex cõicatũ: ⁊ causã specialit exprimat ꝑ qua excõicat⁹ est ⁊ petat se absolui: et hoc a proprio sacerdote fieri po-

test extra de sent. ex. Nup. & debet sacerdos hec verba vel similia dicere. Autoritate qua fungor absoluo te ab oi vinculo excõicatiõis minoris. vł sic a viculo excoicatiõis q̃ ligat⁹ es p tali facto. ex pmẽdo illud fctm in speciali & sacramẽtis eccłe te restituo. In noie prīs & filij & spūs scti Amẽ. & poti⁹ ẽ absolutio sic iponẽda. cũ verbo singularis numeri q̃ plurał. scdm theolog. q̃uis hosti. aliť dicat. ¶ In absolutiõe a maiori excõicatiõe sũt. iiij. obseruãda. Primũ ẽ qd excõicat⁹ iuret se stare mãdat eccłie extra de sen. ex. Tenore. sed hoc iuramẽtũ nõ ẽ de substãtia absolutiõis vt extra de sen. ex. Cũ desideres. vnde & si omittať q̃ tñ fieri nõ debet nõ min⁹ tenet absolutio. Porro de pueris an iurare debẽt iudicio relinq̃ť. Mulieres vo idubitãter iurare debẽt. Scdm est vt si q̃s excõicat⁹ p notoria offensa i aliquẽ nõ absolueretť nisi pri⁹ sufficiẽs emẽdatio prestetť. Pro occulta vero offensa: aut pro contumacia sufficit iuratoria cautio. vbi. s. nulle expense petunť. Sed si vero expẽse petunť vel satisfactio dãni. nõ debet reus absolui nisi satisfaciat: si satisfacere valeat. & peccat q̃ talẽ absoluit. si tñ de facto absoluat: absolut⁹ ẽ. scdm w. Si aũt emẽdať. facere nõ potest debet absolui. recepta pri⁹ ab eo ydonea cautiõe. s. fideiussoria vł pignoraticia de satisfaciẽdo. cũ ad pinguiorẽ fortunã peruenerit extra de soluť. Odardus cle. quã si prestare non potest saltẽ prestet iuratoriã & absoluať. xvj. q. vj. Si presbiter. talis quoq3 ad petitionẽ aduersarij teneť cedere bonis vt dicit. w. sup. x. Terciũ est qd excõicatus absoluať per eũ qui tulit sentẽtiam vel per ei⁹ supiorẽ aut ab aliquo autoritate alterius eo⁊ et per sacerdotẽ recõsilieť. Nã quãuis nõ sacerdos possit excomunicare & absoluere a sententia iudiciali: tamen dicere de-

bet absoluto: vt ostēdat se sacerdoti q̄ ratiōe clauis ip-
sum absoluere debet quātū ad solennē recōsiliationē
et ecclesie satisfactionē: q2 hec in absolutiōe excōicati re
quirunt extra de vita. et ho. cle. Cum in fine. Et si mi-
nor excōicatio requirat epm vel ppriū sacerdotē p ab-
solutiōe obtinēda: multo forti9 hoc requirit in maio
ri. scdm host. Deinde cōsuetū est vt fiat absolutio hoc
mō. Excōicatus vestib9 suis spoliat9 ponat se ante ia
nuas eccl'ie pstratū: vel flexis genib9 corā illo: q̄ debet
eū absoluere: q̄ absoluens alba vel supplicio cū stola
indut9. teneat virgā in manu sua dicēdo totū et inte-
grū psal. Miserere mei de9 scdm magnā miam tuam
tot9 ps. dicat cū Glia pri. et Sicut erat. interim verbe
rādo penitentē cū virga. vicz pcutiēdo eū semel i quo
libet versu vel magis vel min9: leui9 vel acrius scdm
quātitatē delicti: deinde finito psal. dicat. Kiriel. Xpe
leyson. Kiriel. Pater nr. Et ne nos. Sz libera n. Sal-
uum fac seruū tuū vel ancillā tuā dñe. De9 me9 span-
tē in te. Nihil pficiat inimic9 in eo vel in ea. Et filius
iniqtatis nō apponat nocere ei. Esto ei dñe turris for-
titudinis. A facie inimici. Dñe exaudi orōnē meā. Et
clamor me9 ad te veniat. Dñs vobis. Et cū. Oremus

Deus cui ppriū est misereri semp et parcere Orō
suscipe depcationē nr̄am et hūc famulū tuū vel
hāc famulā tuā quē vel quā excōicatiōis cathena con
stringit: miseratio tue pietatis absoluat. P xp̄m do. n.
Amē. Deinde dicat absoluēs sic. Auctoritate dei pris
oipotētis et btōrū aplo2 suo2 petri et pauli et eccl'ie sue
sctē et nr̄a absoluim9 te ab oi vinculo excōicatiōis ma
ioris quā incurristi p tali facto. exp̄mēdū illud factū i
speciali. et restituim9 te cōioni et pticipatiōi eccl'e et oiz fi
deliū et eccliasticis sacramētis. In noie pris et filij et spūs

sancti. Amen. Multa hic posita nō sunt de essentia ab solutiōis sed de bñ esse et ponunt hic ad instructionē simpliciū sacerdotū. Quartū reqsitū est: qd absoluēs post absolutionē iniūgat absoluto rationabilia mā data. Nā si irrationabilia iniūgeret posset appellare extra de pact. ca. fi. h. j. m. C. li. iij. ti. xxxiij. q. c. vij. Et sciēdū est qd in pdictis nō intelligit absoluēs illici te cōicare cū excōicato: sed licite facit: qz hec ad salutez aie ptinent. & in hijs licitū est cū excōicatis cōicare seu participare nec sententiā incurrit extra de sent. ex. Cū volūtate. Nota qd ex. excoiato a canone i sua absolu tione pncipaliter iniūgēdū est sub iuramēto suo: qp cō tra canonē illū nunq̄ veniat videlicet incēdiario: qd nunq̄ incēdat nisi in bello iusto et peussori clerici: qd nunq̄ pcutiat nisi in casu licito: & ita de similib⁹. xxiij q. vlt. Pessimā extra de sent. ex. Ex tenoze. In quibus dā aūt requirit cautio: qd de cetero talia nō faciant ex tra de sent. ex. Grauē. C Itē qñ excōicat⁹ habēs iustū impedimētū ne possit accedere ad eū a quo de iure fo ret absoluēd⁹: & pp ter periculū mortis: vel aliud simi le absoluit ab eo q̄ alias eū absoluere nō posset: iniun gendū est ei vt q̄cito poterit se psentet ei qui de iure ab soluere debuit vel cōsuetudine receptur⁹ mādat. eius et satisfactur⁹. nā aliter reicidit in eandē sentētiā: & eo dēmodo reincidūt absoluti a sede aplica vel a legatis eiusdē sedis: quib⁹ in absolutiōe iniūgitur vt ordina rio vel alteri se przesentēt p penitētia suscipiēda: & qd sa tisfaciāt iniuriā passis & hoc nō faciūt q̄ citius como de poterūt extra de sent. ex. Eos qui. li. vj. C Itē si qs absoluerit aliquē de facto ab excōicatiōe a qua de iure nō potuit absoluere cū hoc aduertit tenet sic absolutū certificare de errore suo & consulere quod impetret sibi

absolutionē ab eo qui de iure absoluere potest.

¶ Benedictiones episcopoꝝ ⁊ suffraganeorum.

Confirmatio pueroꝝ. In primis dicat epūs. Adiutoriū nr̄m. Dominus vobiscū. Oremꝰ. Oro.

Omnipotēs sempiterne deꝰ: q̄ regenerare dignatus es hos famulos tuos. vel has famulas tuas ex aqua ⁊ spū sancto. quiq3 dedisti eis remissionē oim peccatoꝝ. immitte in eos septiformē spūm sanctū paraclitū de celis. Amē. Spūm sapiētie ⁊ itellectꝰ. Amē. Spūm sciētie ⁊ pietatis. Amē. Spūm cōsilij ⁊ fortitudinis. Amē. ✠ ⁊ imple eos vel eas spū timoris dn̄i ✠ Amē. ⁊ cōsigna eos vel eas signo sctē crucis ✠ ⁊ cōfirma eos vel eas crismate salutis in vitā ppiciatus eternā. Amē. Et tūc epūs petat nomē ⁊ vngat pollicē crismate: ⁊ faciat in frōte pueri crucē dicēs. Consigno te N. signo crucis ✠ ⁊ cōfirmo te crismate salutis in nomine pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij ⁊ spūs ✠ sancti. Amē. Pax tibi. Oremꝰ. Oratio.

Deus q̄ apostolis tuis sanctū dedisti spūm. quiq3 per eos eorūq3 successores ceterisq3 fidelibꝰ tradēdū esse voluisti. respice ppicius ad nr̄e humilitatis famulatū ⁊ presta: vt hoꝝ corda quoꝝ frōtes sacrosācto crismate deliniuimus. ⁊ signo sancte crucis cōsignauimꝰ. idē spūs sctūs adueniens templū glorie sue dignāter inhabitādo pficiat. ℟ Ꝑdo. ⁊c̄. Ecce sic benedicet ois homo qui timet dn̄m. Bn̄dicat vos dn̄s ex syō. vt videatis bona hierl'm oibus diebꝰ vr̄is. Bn̄dicat vos omp̄s deꝰ: pa ✠ ter ⁊ fi ✠ lius ⁊ spūs ✠ sanctꝰ. Amē. ¶ Benedictio indumētorū sacerdotaliū. Adiutoriū nr̄m. Dn̄s vobiscū. ista in omībꝰ bn̄dictiōibꝰ primo dicantur. Oremꝰ. Oro.

Omp̄s sempiterne deꝰ qui per moysen famulū tuum: pōtificalia. seu sacerdotalia ac leuitica vesti

mēta: ad explēdū mysteriū eoꝝ in cōspectu tuo. ⁊ ad decorē tui nois fieri decreuisti. adesto ꝓpici⁹ inuocatiōibus nr̄is. vt hec indumēta desup irrigata grā tua ingēti bñdictiōe p nr̄e humilitatis seruitutē: purificare ✠ benedicere ✠ ⁊ cōsecrare ✠ digner͛. vt diuinis cultib⁹ ⁊ sacris misterijs apta ⁊ bene ✠ dicta exīstāt. hijs qꝫ sacris vestib⁹ pōtifices. sacerdotes. seu leuite tui induti. ab oib⁹ impulsiōib⁹ seu tēptatiōib⁹ malignoꝝ spūum muniti ac defensi esse mereant: tuis misterijs apti ⁊ cōdigni seruire atqꝫ inherere in hijs placide ⁊ deuote ꝑseuerare tribue. Per xp̄m dn̄m nr̄m. Oremus. Orō

DEus inuicte virtutis auctor: ⁊ oim rerū creator ac sanctificator: intēde ꝓpici⁹. vt hec indumēta sacerdotal' ⁊ leuitice glie: ministerijs tuis finiēda tuo ore ꝓprio bñdi ✠ cere ⁊ sancti ✠ ficare et cōsecra ✠ re digneris. oēsqꝫ vtētes tuis misterijs aptos: ⁊ tibi in eis deuote ⁊ amicabiliter seruiētes: gratos effici cōcedas. Per xp̄m dn̄m nr̄m. Amē. Et aspergat ea epūs aq̄ bñdicta. ⁊ idē faciat in benedictiōe cuiuslibet specialis idumēti. ¶ Bñdictio special' cuiuslibet idumēti. Oremus

DEus omp̄s bonarū virtutū dator: ⁊ oim Orō. bñdictionū largus infusor. te supplices exoramus. vt manib⁹ nr̄is opē tue bñdictiōis infūdas. vt hūc amictū vel albā vel cinctoriū vel manipulū vel dalmaticā vel planetā vel plumale diuino cultui preparatū: virtute sancti spūs bñdi ✠ cere et sancti ✠ ficare atqꝫ cōse ✠ crare digneris. vt oib⁹ eis vtētib⁹: gratiā sanctificatiōis sacri misterij tui benign⁹ cōcede. vt in cōspectu tuo sancti ⁊ imaculati atqꝫ irrep̄hēsibiles appareāt: ⁊ auxiliū misericordie tue acq̄rāt. Per xp̄m.

BEne ✠ dic dn̄e q̄s oi Bñdictio amicte. Oremus potēs de⁹ amictū istū: tā leuitice quā sacerdota-

lis officij: ⁊ cōcede ꝓpici⁹. vt quicūq eū capiti suo ipo-
suerit. bn̄dictionē tuā accipiat. sitq in fide solidus: et
sanctitatis grauedine fūdat⁹. P xp̄m. Bn̄dictio albe.

D Eus inuicte virtutis auctor: ⁊ oim rerū creator
⁊ sanctificator: intēde ꝓpici⁹. vt hāc albā leuiti
ce ac sacerdotalis grie tuo ore ꝓprio bn̄ ✠ dicere sancti
✠ ficare atq cōse ✠ crare digneris: oēsq ea vtētes tu-
is misterijs aptos: ⁊ tibi i ea deuote ⁊ amicabiliter ser-
uiētes gratos effici cōcedas. P xp̄m. Bn̄dictio cinguli.

O Mp̄s sempiterne de⁹: qui aarō ⁊ filijs Oratio.
suis sacerdotali ministerio: cingulo et cū balteo
in renib⁹ strigi iussisti. adesto supplicatiōib⁹ nr̄is. vt
oēs tue sancte opatiōis ministerij hac zona iusticie cir
cūcepti: renes lūbosq sctē pudicicie precigere satagāt
atq ꝓualeāt. quatin⁹ nec vēto elatiōis: nec frigore in
iquitatis tabescāt. sed magis ac magis teq opitulāte
cōfirmari ⁊ corroborari ad tibi placita queāt. P xp̄m
dn̄m nr̄m. ¶ Bn̄dictio manipuli. Oremus. Oratio.

E Xaudi nos dn̄e sctē pater omp̄s eterne deus. vt
hūc manipulū sacri misterij vsui ꝑparatū be ✠
nedicere: sancti ✠ ficare atq cōse ✠ crare digneris. P
christū dn̄m nr̄m. ¶ Benedictio stole. Orem⁹. Orō.

D Eus qui solis ꝑdicatorib⁹ collū ⁊ pect⁹ muniri
iussisti. exaudi nos ꝓpiti⁹. vt quicūq tuorū sa-
cerdotū huic stole colla subiecerit: quicq̄d corde credāt
boni ꝓtulerit. ⁊ qd̄ verbis edocuerit: factis adimplere
festinēt. P xp̄m d. Bn̄dictio stole ⁊ manipuli simul.

D Omine iesu xp̄e fili dei viui: qui pi⁹ ⁊ mi- Orō.
sericors ore tuo sancto bn̄dicto dixisti. Uenite
ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego reficiā vos
⁊ inuenietis requiē animab⁹ vr̄is. Jugū eni meū sua
ue est ⁊ on⁹ meū leue. stolā istā ⁊ māipulū istū q̄ famu

li tui sacerdotes ⁊ leuite tui: ad ostēdendū se seruituti tue mācipaturos gestaturi sunt: bene ✠ dicere san ✠ ctificare atq; cōse ✠ crare digneris. quatin⁹ eis vtētes iugū tuū suaue: ⁊ on⁹ tuū leue sentiāt. ⁊ aiab⁹ suis requiē inueniāt sempiternā. Per te saluatoꝛ mūdi rex gloꝛie. Qui viuis ⁊ reg. ¶ Bn̄dictio casule. Oꝛatio.

DEus fōs pietatis ⁊ iusticie: q̄ tui op͡is ministros ad extremū vestimētoꝝ tuoꝝ casula cui⁹ munimēto interi⁹ oia tegerent̄ vestiri sanxisti. cōcede pͣcib⁹ nr̄is virtutē ⁊ bn̄dictionē grē tue: vt oēs hac casula induti: enumeratis interi⁹ oim virtutū oꝛnamētis: vinculū pfecte charitatis sup̄ oia habeāt et cōseruēt: quo pficere valeāt sacrificiū tibi gratū p viuis ⁊ moꝛtuis ⁊ q̄ deuota mēte adipisci desiderāt: iplere valeāt. Pꝛestāte dn̄o nr̄o iesu xp̄o. Qui viuit ⁊ regnat. ¶ Benedictio mapparū seu lintheaminū altaris. Oꝛatio

EXaudi pꝛeces nr̄as dn̄e: ⁊ hec lintheamina sacri altaris vsui pꝛeparata bn̄ ✠ dicere ⁊ sācti ✠ ficare digneris. Per xp̄m d. n. Amē. Oꝛemus. Oꝛatio.

DOmine de⁹ oīps q̄ oꝛnamēta ⁊ lintheamina facere moysen famulū tuū p q̄dꝛagita dies docuisti: q̄ etiā maria texuit in vsū tabernaculi federis bn̄ ✠ dicere: scti ✠ ficare ⁊ cōse ✠ crare digneris hec lintheamia ad tegēdū ⁊ inuoluēdū altare gl̄iosissimi filij tui dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Qui viuis ⁊ reg. Bn̄dictio patene. Oꝛō.

ORemus frēs dilectissimi: vt diuine grē bn̄dictio cō ✠ secret ⁊ scti ✠ ficet hāc patenā: ad ꝯfrigēdū in ea coꝛp⁹ dn̄i nr̄i iesu xp̄i: q̄ crucis passionē sustinuit p salute oim nr̄m. Qui viuis ⁊ reḡs. Oꝛatio.

OMps sēpiterne de⁹ q̄ legaliū institutoꝛ es hostiarū: q̄q; inter eas cōspersā simulaginē deferri i patenis aureis ⁊ argēteis ad altare tuū iussisti: bn̄ ✠ dicere: sā-

✠ctificare atqꝫ cõ ✠secrare digneris hãc patenã i admi nistrationẽ eucaristie iesu xp̄i filij tui. q̃ p nr̃m oim sa lute seip̄m tibi deo pr̄i i crucis patibulo elegit imolari Qui tecũ. Hic faciat ep̄us crucẽ cũ pollice de oleo sctõ sup patenã: ⁊ mox lineat totã supficiẽ cũ ip̄o pollice di cẽs. Cõse ✠crare ⁊ scti ✠ficare dignare dñe patenam istã: p istã sctãm vnctionẽ ⁊ nr̃am bñdictionẽ: in xp̄o iesu dño nr̃o. Qui tecũ. Prefatio ad calicẽ. Oremꝰ di lectissimi frẽs: vt deꝰ ⁊ dñs nr̄ calicẽ istũ i vsũ sui mini sterij cõsecrãdũ celestis grẽ ⁊ spiratione sctificet: ⁊ ei ad habẽdã plẽitudinẽ diuini amoris accomodet. P xp̄z. ¶ Bñdictio calicis. Dignare dñe deꝰ nr̄ calicẽ istũ bñ ✠ dicere i vsũ ministerij tui pia deuotiõe formatũ: et sctificatiõe pfũdere: q̃ melchisedech famuli tui sacratũ vas ve calicẽ pfudisti: ⁊ qd̓ arte vel metallo effici non potest altaribꝰ tuis dignũ: fiat tua bñdictiõe sctifica tũ. P xp̄m. Hic faciat crucẽ de crismate a labio etꝰ i la biã cũ pollice ⁊ mox lineat ⁊ pũgat calicẽ totũ infra di cẽs. Cõ ✠secrare ⁊ scti ✠ficare dignare calicẽ istũ per istã sctãm vnctionẽ ⁊ nr̃am bñdictionẽ: in xp̄o iesu do mino nr̃o. Qui tecũ vi. Actiões nr̃as q̃s dñe aspirãdo pueni ⁊ adiuuãdo pseq̄re: vt cũcta nr̃a opatio: et a te semp icipiat: ⁊ p te cepta finiat. P xp̄m. Oremꝰ.

O Mp̄s sempiťne deꝰ manibꝰ nr̄is q̃s opẽ tue bñ dictiõis infunde: ⁊ p nr̃am bñdictionẽ hoc vasculũ ⁊ patena scti ✠ficent: ⁊ corporis ⁊ sãguinis dñi nr̄i iesu xp̄i nouũ sepulchrũ scti sp̄us grã pficiat. P xp̄m. Va sa sacra ⁊ alia ornamẽta eccle in genere bñdicant hoc modo. Adiutoriũ no. Oremꝰ

Exaudi dñe pces nr̃as clemẽtissime pr̄: ⁊ hec purificãda vasa ⁊ or namẽta sacri altaris atqꝫ eccl̄ie tue sacri misterij vsui p̄ parata bñdi ✠ cere ⁊ scti ✠ficare digneris. P xp̄z Oremꝰ

O Mp̄s ⁊ misericors deꝰ: q̃ ab initio vtilia

⁊ necessaria hoibus creasti: tēplaqꝫ manu hoim facta: nomini tuo sctō dicari: tueqꝫ habitatiōis loca vocari voluisti. quiqꝫ ꝑ famulū tuū moysen: vestimēta pōtificalia ⁊ sacerdotalia ⁊ leuitica: ⁊ alia queqꝫ diuersi generis oꝛnamēta ad cultū ⁊ decoꝛē tabernaculi ⁊ altaris tui fieri decreuisti. exaudi ꝓpici⁹ p̄ces nr̄as. ⁊ oia hec diuersarū specierū oꝛnamēta: in vsū basilice tue vł altaris ad honoꝛē ⁊ gl̄iaꝫ tuā p̄parata. puri ✠ ficare bn̄ ✠ dicere sancti ✠ ficare atqꝫ cōse ✠ crare digneris: vt diuinis cultib⁹ sacrisqꝫ misterijs apta ⁊ benedicta existāt. hijsqꝫ ꝯfectiōib⁹ coꝛpoꝛis ⁊ sanguinis dn̄i nr̄i iesu xp̄i dignis parent̄ famulatib⁹. Qui te. ⁊ aspgat̄ aq̄ bn̄dicta. ¶Bn̄dictio libꝛoꝝ. Adiutoꝛiū. ⁊c̄. Oꝛem⁹.

DEscēdat dn̄e virt⁹ spūs sancti sup hūc libꝝ. qui eū mūdādo purificet ⁊ bn̄dicat atqꝫ sctificet. ⁊ oim in eo legētiū clemēter coꝛda illumiet: ⁊ verū itellectū tribuat. sed ⁊ intelligēdo tua p̄cepta cōseruare: ⁊ iplere secūdū volūtatē tuā: bonis opib⁹ cōcedat. P do. ⁊ aspergat̄ aq̄ bn̄dicta. ¶Bn̄dictio thuribuli. Adiutoꝛiū. ⁊c̄

DOmine de⁹ q̄ dū filios israel i deserto [Oꝛemus murmurātes: ob rebellē suā audaciā durū vastaret icēdiū. aarō sacerdotē tuū. ac repleto igne altaris thuribulo tibi icensū ponēte exaudire eosqꝫ de incēdio liberare dignat⁹ es. bn̄ ✠ dic q̄s dn̄e thuribulū hoc et pꝛesta. vt quotiēs i eo thus adolebit̄: votū ppl̄i tui boni odoꝛis efficias. ꝑ do. ¶Bn̄dictio incēsi. Adiutoꝛiū

DOmine de⁹ oīps: cui astat exerci [nr̄m. Oꝛem⁹ tus angeloꝝ cū tremoꝛe: quoꝝ seruitiū spūale ⁊ igneū esse cognoscit̄. dignare respicere. bn̄ ✠ dicere et scti ✠ ficare hāc creaturā incēsi. vt oēs lāguoꝛes: cūcteqꝫ insidie inimici odoꝛē ei⁹ sentiētes: effugiāt ⁊ separētur a plasmate tuo: qd̄ p̄cioso filij tui sāguine redemisti. vt nunquā ledant̄ a moꝛsu antiq̄ serpētis. Per d.

¶Benedictio corporaliũ. Adiutoriũ nostrũ in nomi
ne domini. Qui fecit celum et terrã. Oremus. Oratio
Clemẽtissime deꝰ: cuiꝰ ienarrabilis ẽ virtꝰ: cuiꝰ
misteria archanũ miraculꝫ celebrantꝫ. tribue q̃s.
vt hoc lintheamẽ tue ꝓpiciatiõis b̄ndictione s̄ctificet
ad cõsecrãdũ sup illud corpꝰ dei ⁊ dñi nr̃i iesu xp̄i filij
tui dignum efficiatur. Per eundem christum domi
num nostrum. Oremus. Oratio.

Deus q̃ humani generis saluatione verbũ caro
factꝰ es: ⁊ habitare totꝰ in nobis nõ dedignatꝰ
es. quiq; traditori tuo ꝑfido osculũ piũ dedisti: dũ pro
vita oim piꝰ mactari voluisti. atq; in sindone lineo te
xta te volui ꝑmisisti. respice ꝓpiciꝰ ad vota nr̃a: q̃ tua
fideliter carismata amplecti cupimꝰ q̃s dñe s̄cti ✠ fica
re bene ✠ dicere ⁊ cõse ✠ crare digneris hoc corporale i
vsũ altaris tui: ad cõsecrãdũ sup illud: siue ad tegẽdũ i
uoluẽdũq; sacrõsanctũ corpꝰ ⁊ sanguinẽ tuũ. Dñe ie
su xp̄e: dignisq; pareãt famulatibꝰ. vt quicq̃d sacro ri
tu sup hoc inuiolabiliter sicut melchisedech oblatũ.
placeat tibi holocaustũ ⁊ obtineat p hoc p̄miũ quicũ
q; obtulerit votũ. te quoq; humiliter rogamꝰ ac peti
mus: vt hoc corporale tue s̄ctificatiõis vbertate p s̄cti
sp̄us grãm purifices ⁊ s̄ctifices. q̃ te pro nobis oibꝰ of
ferre sacrificiũ voluisti. ⁊ presta. vt sup hoc sint tibi li
bamina accepta. sint grata. sint piguia. ⁊ sp̄us s̄cti ro
re perfusa. saluator mundi. Qui viuis ⁊ regnas deus
Per omnia secula seculorũ. Amen. Oremus. Oratio.

Deus qui digne tibi seruiẽtiũ nos munitari de
sideras famulatum. respice propicius ad humi
litatis nostre seruitutem. vt et hoc corporale nomini
tuo dedicatum: et seruitutis tue vsibus preparatum:
celestis virtutis benedictione sancti ✠ fica pu ✠ rifi
ca ⁊ cõ ✠ secra: q̃tinꝰ sup illud sp̄us sanctus tuꝰ descẽ

dat: q̄ ⁊ oblatiões populi tui bn̄dicat: ⁊ corda siue corpora sumētiū benign⁹ reficiat. p do. Bn̄dictio p̄culoꝝ

DEus oim bn̄dictionū larg⁹ infusor: ac oīs bone actiōis inspirator. q̄ oia tabernaculi federis orna mēta ad deuotionē ppl'i tuo ore ppr̄io fieri p̄cepisti. te humili p̄ce deposcim⁹. vt hec oracula siue p̄caria sctitatis effigiē p̄tēdētia: ⁊ ad deuote orādū btissimā v̄ginē mariā dei genitricē adoptata: ⁊ ad psallēdū eiusdē sctissime virgis psalteriū ꝯfecta ⁊ p̄parata: illa bn̄dictiōe pfūdas ⁊ bn̄dicas: q̄ olim p man⁹ sacerdotū vtēsilia tabernaculi pfudisti: cōcede vt q̄cūq; i hijs oraculis siue p̄carijs ip̄am gl'iosissimā virginē supplicit' honorare studuerit. aut i hijs quocūq; loco corā sua imagine p̄ces effūdere decreuerit. aut ei⁹ patrocinitū postulauerit. illi⁹ p̄cib⁹ ⁊ obtētu gr̄am ⁊ gl'iam: ꝯsūmato vite p̄sentis termino obtineat. ⁊ tue ppiciatiōis idulgē

SOlus ⁊ ieffabil' ⁊ incōprehēsibil' [tiā cōseqn̄t. p. creator ops de⁹. cui⁹ verbo ⁊ potestate cūcta sūt creata. cui⁹ dono pcepim⁹ q̄ ad vite remedia possidemus. te supplices obnixis p̄cib⁹ dep̄cam. vt de sede maiestatis tue: hec oracula siue p̄carta fideliū famuloꝝ tuorū sctitati ꝯueiētia: tua bn̄dictiōe ⁊ celesti sctificatiōe pfūdere digneris. q̄tin⁹ bn̄placitū mun⁹ i hijs orātiū accipias. sintq; hec oracula siue p̄caria i ꝯspectu tue clemētie libent' accepta. sicut abel alūni tui. vl' sicut melchisedech mūera tibi placuerūt oblata. vt q̄ i hijs btissimā dei gēitricē mariā: suis sctis nitit' decorare obsequijs. fili⁹ ei⁹ dn̄s nr̄ iesus xp̄us magna p paruis recōpēset. deuotionē ei⁹ accipiat. pctā dimittat. fide eū repleat. idulgētiā foueat. mia ptegat. aduersa destruat. pspera cōcedat. habeat i hoc sclo bone actiōis documētū caritatis studiū. scti amoris affectū. ⁊ i futuro cū sctis angel' gaudiū adipiscat' ppetuū. Per eūdē do. no. ies. ⁊c.

1 leaf (blank) gone from the end of this (the only 4 sheet) quire